

DNB-konsernet

Årsrapport 2020

Resultater som teller

DNB

DNB vil skape verdier for kunder, eiere, ansatte og samfunnet

OM DENNE RAPPORTEN

I denne integrerte årsrapporten viser vi hvordan vi i DNB arbeider for å skape verdier på kort og lang sikt for ansatte, aksjonærer og samfunnet som helhet.

Gjennom integrert rapportering tydeliggjør vi sammenhengen mellom våre strategiske mål, temaene vi har definert som viktigst å prioritere, aktivitetene vi gjennomfører og resultatene som har betydning for vår verdiskaping og langsiktige levedyktighet.

Vi bruker rammeverket fra IIRC (International Integrated Reporting Council) og oppfyller kravene i standarden for rapportering av bærekraftsdata, som er utarbeidet av GRI (Global Reporting Initiative). I arbeidet med å identifisere de mest vesentlige bærekraftstemaene har vi tatt utgangspunkt i bransjestandardene utarbeidet av SASB (Sustainability Accounting Standards Board). Bærekraftsdataene er verifisert av ekstern revisor. I tillegg har vi forpliktet oss til å følge prinsippene for ansvarlig bankdrift (Principles for Responsible Banking, PRB).

I Faktabok bærekraft, som du finner bakerst i rapporten, tydeliggjør vi sammenhengen mellom vår forretningsvirksomhet og vårt samfunnsansvar. Faktaboken inneholder en oversikt over relevante nøkkeltall for alle temaene som er identifisert i vesentlighetsanalysen. Indikatorene som er brukt i faktaboken, er hentet fra GRI-standarder der det er relevant, og i tillegg er det fastsatt egne DNB-indikatorer.

På våre nettsider finner du mer aktuelle nyheter om vårt samfunnsansvar, og i bærekraftsbiblioteket ligger rapporter og resultater, nøkkeltall og andre nyttige fakta og dokumenter.

Årsrapporten finnes på engelsk og norsk og kan lastes ned som PDF på DNB Investor Relations nettside. Her er det også mer informasjon om risiko- og kapitalstyring i vår pilar 3-rapport.

Lenker

Om samfunnsansvar på våre nettsider: dnb.no/om-oss/samfunnsansvar.html

Bærekraftsbiblioteket: dnb.no/om-oss/samfunnsansvar/barekraftsbibliotek.html

Investor Relations nettside: ir.dnb.no/press-and-reports/financial-reports

Innhold

Strategisk rapport

Makrobildet.....	24
Overordnede mål og ambisjoner.....	26
Forretningsmodell og strategiske satsingsområder.....	28
Videre om arbeidet med de strategiske satsingsområdene.....	31
→ Innovativ forretningsmodell og produktutvikling.....	31
Temasak: Laget teknisk løsning i ekspressfart.....	34
Temasak: Produktutvikling for bærekraftig vekst.....	35
→ Skape de beste kundeopplevelsene.....	36
Temasak: Kundedata gir innsikt.....	41
→ Omstilling og kompetanse.....	42
Klimarisiko og energiomstilling.....	46
→ Klimarelatert finansiell rapportering.....	46
Temasak: DNB og energiomstillingen.....	49

Ambisjoner for bærekraft og samfunnsansvar.....	50
→ Vårt arbeid med FNs bærekraftsmål.....	50
→ Prinsipper for ansvarlig bankdrift.....	51
→ Interessentdialog og vesentlighetsanalyse.....	52

DNB er en pådriver for likestilling og mangfold.....	54
→ Likestilling og mangfold.....	56
Temasak: #huninvesterer – i framtiden.....	60

DNB finansierer bærekraftig vekst gjennom lån og investeringer.....	62
→ Ansvarlige utlån til bedriftskunder.....	64
→ Ansvarlige investeringer.....	72
Temasak: Måling av karbonavtrykket til fond.....	76
→ Bærekraftige obligasjoner.....	78
Temasak: Første grønne obligasjon i sjømatsektoren.....	79
→ DNB hjelper oppstartsbedrifter med å lykkes.....	80

DNB bekjemper økonomisk kriminalitet og bidrar til en trygg digital økonomi.....	84
→ Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon.....	86
→ Informasjonssikkerhet og stabile IT-systemer.....	90
→ Personvern.....	92

DNB hjelper kundene å mestre egen økonomi.....	94
→ Økonomisk kompetanse.....	96

Temasak: DNBs skattebidrag.....	101
---------------------------------	-----

Virksomhetsstyring

Styret i DNB ASA.....	104
Styret i DNB Bank ASA.....	106
Organisering.....	107
Konsernledelsen.....	109
Styrets rapport om eierstyring og selskapsledelse.....	112
Åpen og etisk forretningsførsel.....	117
Ansvarlige innkjøp.....	118
Arbeidsforhold.....	120

Redegjørelse og resultater

Styrets årsberetning.....	124
Årsregnskap.....	135
Revisors beretning.....	230
Revisors uttalelse vedrørende samfunnsansvar.....	235

Vedlegg

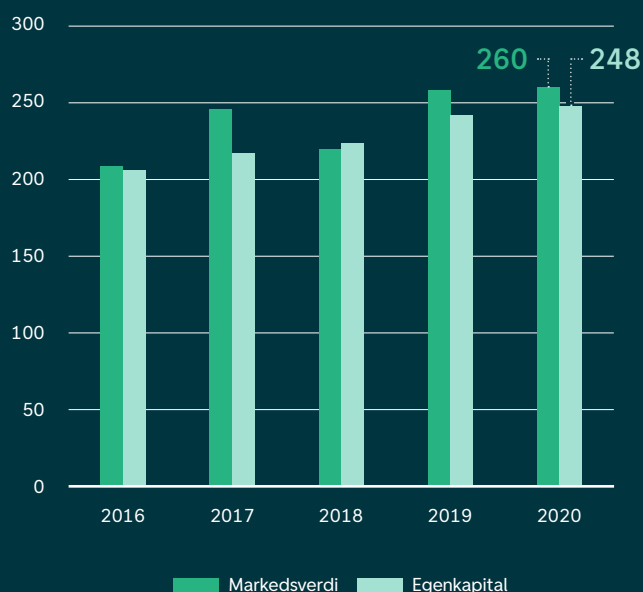
Faktabok bærekraft

Hovedtall

Utvikling i DNB-konsernets markedsverdi og egenkapital

Milliarder kroner, ved utgangen av året

Resultat per aksje:

12,04

kroner

Kundetilfredshet (KTI) personkunder:

73,6

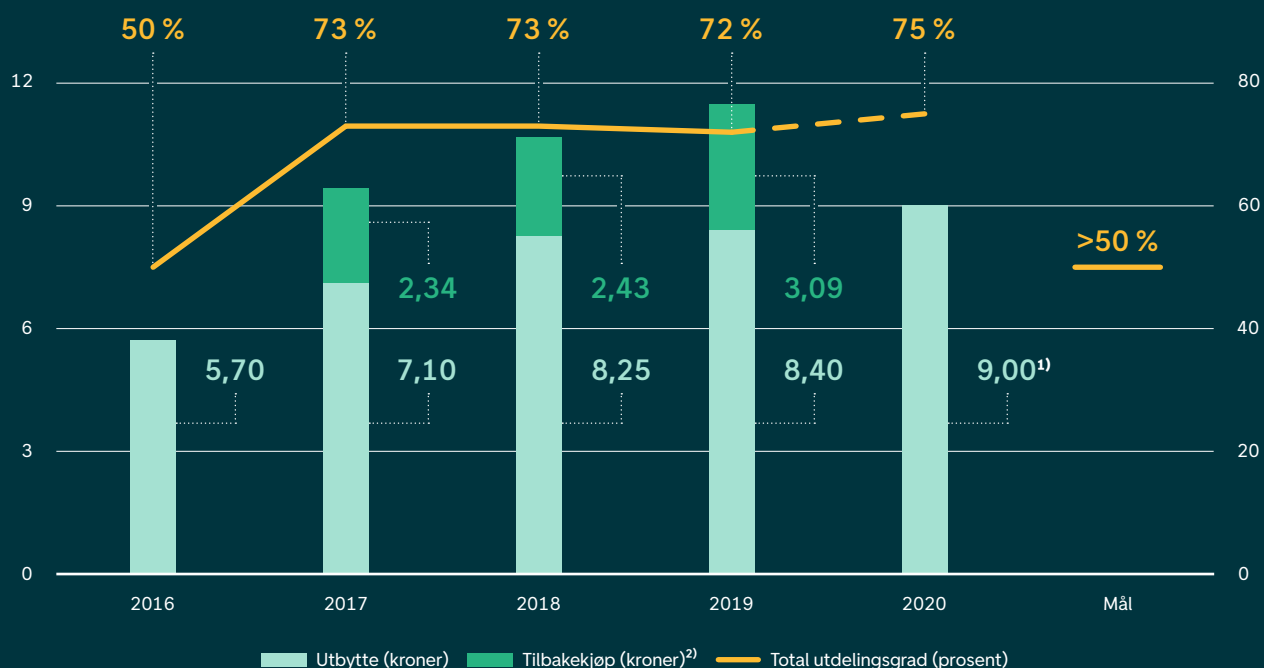
poeng

Aksjeutbytte og utdelingsgrad

Kroner per aksje

Prosent

1) Styret vil be generalforsamlingen om en fullmakt til å betale ut utbytte på inntil 9,00 kroner per aksje for 2020.

2) Tilbakekjøp av aksjer godkjent av både generalforsamlingene og Finanstilsynet basert på regnskapet for året før.

Resultatregnskap

Beløp i millioner kroner

DNB-konsernet

	2020	2019	2018	2017	2016
Netto renteinntekter	38 623	39 202	36 822	35 422	34 110
→ Netto provisjoner og gebyrer	9 500	9 716	9 310	8 448	8 280
→ Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	5 902	3 183	1 342	4 548	6 513
→ Netto finans- og risikoresultat, livsforsikring	659	1 129	969	1 295	664
→ Netto forsikringsresultat, skadeforsikring			622	683	648
→ Andre driftsinntekter	1 714	1 628	1 302	744	1 948
Netto andre driftsinntekter, totalt	17 776	15 655	13 546	15 718	18 053
Sum inntekter	56 399	54 857	50 368	51 140	52 163
Driftskostnader	(22 759)	(22 608)	(21 490)	(21 429)	(20 693)
Restruktureringskostnader og engangseffekter	(643)	(525)	(567)	(1 165)	(639)
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt	32 998	31 724	28 311	28 547	30 830
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler	767	1 703	529	738	(19)
Nedskrivninger på finansielle instrumenter	(9 918)	(2 191)	139	(2 428)	(7 424)
Driftsresultat før skatt	23 847	31 235	28 979	26 858	23 387
Skattekostnad	(4 229)	(5 465)	(4 493)	(5 054)	(4 140)
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	221	(49)	(204)	(1)	4
Resultat for regnskapsåret	19 840	25 721	24 282	21 803	19 251

Balanser

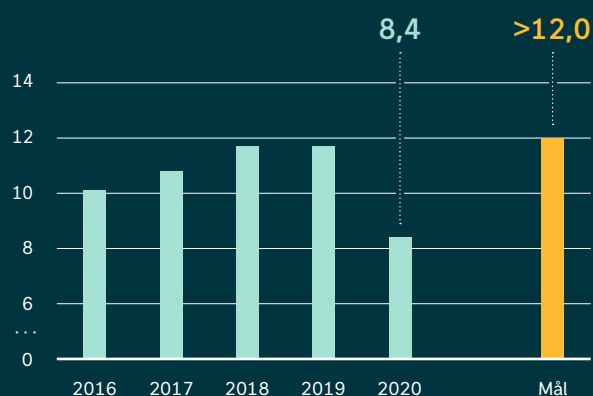
Beløp i millioner kroner, ved utgangen av året

DNB-konsernet

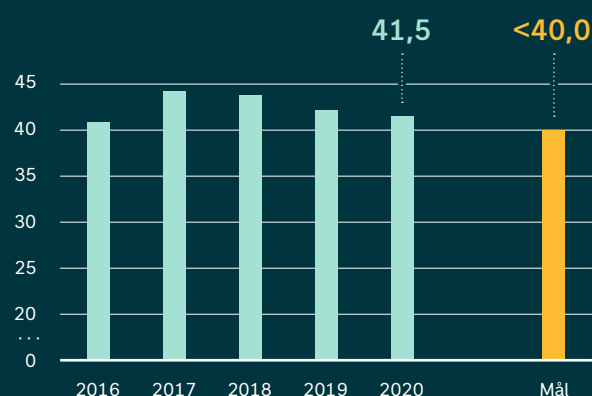
	2020	2019	2018	2017	2016
Sum eiendeler	2 918 943	2 793 294	2 634 903	2 698 268	2 653 201
Utlån til kunder	1 693 811	1 667 189	1 597 758	1 545 415	1 509 078
Innskudd fra kunder	1 105 574	969 557	927 092	971 137	934 897
Egenkapital	248 396	242 255	223 966	216 897	206 423
Gjennomsnittlige totale eiendeler	3 230 354	2 906 775	2 771 998	2 856 988	2 841 117
Totale forvaltede midler	3 363 166	3 176 655	2 950 748	3 026 065	2 930 891

Egenkapitalavkastning

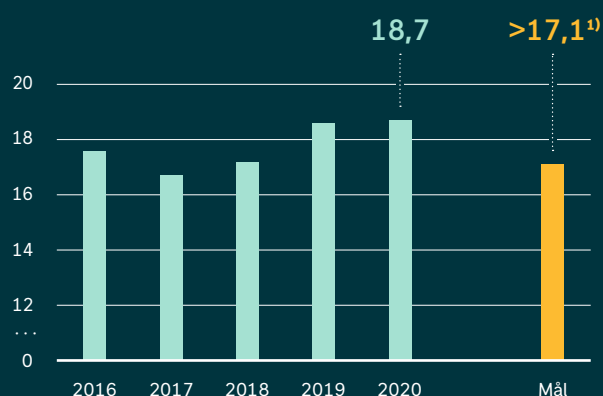
Prosent

Kostnadsgrad

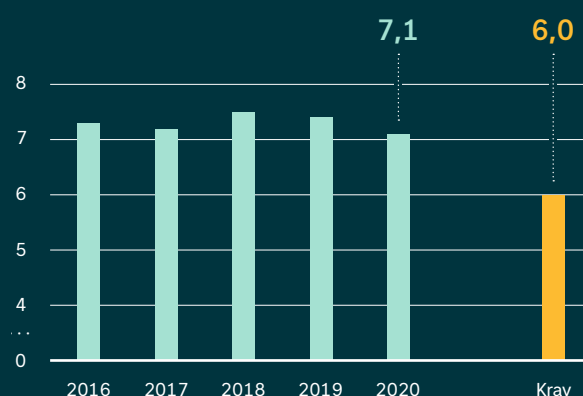
Prosent

Ren kjernekapitaldekning

Prosent, ved utgangen av året

Uvektet kjernekapitaldekning

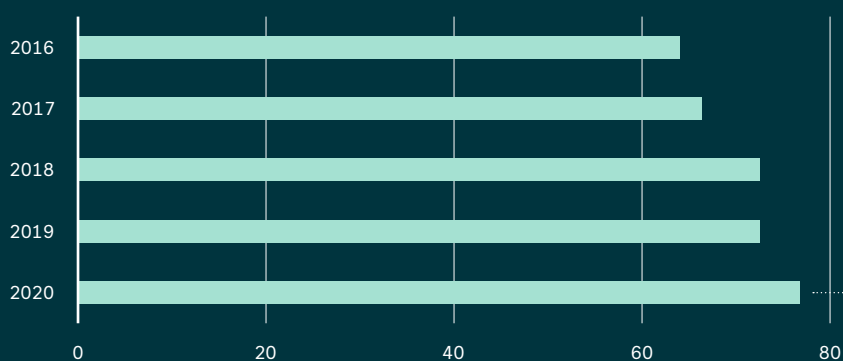
Prosent, ved utgangen av året

1) Tilnærmet forventning fra tilsynsmyndighetene per 31. desember 2020, inkludert fullt motsyklisk bufferkrav i Norge.

Omdømme¹⁾

Poeng

1) Score fra RepTraks omdømmemåling i Norge i fjerde kvartal.

Nøkkeltall og alternative resultatmål

DNB-konsernet

	2020	2019	2018	2017	2016
Egenkapitalavkastning (%) ¹⁾	8,4	11,7	11,7	10,8	10,1
Resultat per aksje (kroner)	12,04	15,54	14,56	12,84	11,46
Sum gjennomsnittlige rentemarginer, volumvektet (%) ¹⁾	1,27	1,33	1,30	1,30	1,32
Gjennomsnittlig rentemargin på ordinære utlån til kunder (%) ¹⁾	2,04	1,84	1,94	2,07	2,04
Gjennomsnittlig rentemargin på innskudd fra kunder (%) ¹⁾	0,12	0,51	0,29	0,17	0,21
Kostnadsgrad (%) ¹⁾	41,5	42,2	43,8	44,2	40,9
Innskuddsdekning ved utgangen av perioden (%) ¹⁾	67,3	57,5	57,4	60,5	61,3
Netto gruppe 2-lån målt til amortisert kost og finansielle garantier og utrukne rammer, i prosent av netto utlån målt til amortisert kost ¹⁾	10,51	6,88	7,14		
Netto gruppe 3-lån målt til amortisert kost og finansielle garantier og utrukne rammer, i prosent av netto utlån målt til amortisert kost ¹⁾	1,55	1,13	1,51	1,12	1,65
Nedskrivninger i prosent av gjennomsnittlige netto utlån til kunder målt til amortisert kost ¹⁾	(0,60)	(0,14)	0,01	(0,15)	(0,48)
Ren kjernekapitaldekning (%)	18,7	18,6	17,2	16,7	17,6
Uvektet kjernekapitaldekning (%)	7,1	7,4	7,5	7,2	7,3
Aksjekurs ved utgangen av perioden (kroner)	168,00	164,00	138,15	152,10	128,40
P/B (pris/bokført verdi) ¹⁾	1,13	1,20	1,06	1,23	1,10
Utbytte per aksje (kroner) ²⁾	9,00	8,40	8,25	7,10	5,70
Score fra RepTraks omdømmemåling i fjerde kvartal (poeng)	76,7	72,5	72,5	66,3	64,0
Dialoger med selskaper hvor ulike temaer knyttet til ESG har vært diskutert (antall)	229	209	176	176	72
Kundetilfredshetsindeks for personkunder, KTI (poeng)	73,6	72,8	74,7	69,5	70,2
Antall årsverk	9 050	9 020	9 225	9 144	11 007
Andel kvinner på ledernivå 1–4 (%)	39,5	38,0	38,1	37,0	33,5

For flere nøkkeltall og definisjoner, se Factbook på ir.dnb.no.

1) Definert som alternative resultatmål (APM). APMer er beskrevet på ir.dnb.no.

2) Styret vil be generalforsamlingen om en fullmakt til å betale ut utbytte på inntil 9,00 kroner per aksje for 2020.

Konsernsjefen har ordet

«Klare til å stå løpet ut for kundene våre»

Idet vi ferdigstiller årsrapporten for 2020 står verden i en av de største krisene i vår generasjon. En pandemi som allerede har endret verden for alltid, en pandemi med etterdønninger som vil fortsette å påvirke oss i årene som kommer.

I konsernets nesten 200 år lange historie, er det noen enkeltelementer som alltid har vært førende for måten vi driver virksomhet på. Det handler om verdiskaping for eiere og kunder, om omstilling og endring. Det handler om positiv påvirkning på omgivelsene. Og, ikke minst, det handler om å være der for kundene når det gjelder som aller mest. Tiden vi nå står i endrer ikke på dette. Snarere tvert imot.

I januar i fjor hadde DNB nettopp lagt bak seg det beste årsresultatet i konsernet historie. Vi hadde kun noen få uker tidligere lagt fram finansielle ambisjoner for tiden fram mot 2022. Organisasjonen hadde fokus på utvikling og posisjonering for framtiden. Det handlet om de små justeringene i driften og forretningen, om hvordan vi skulle skape kraft bak våre viktigste prioriteringer.

I løpet av noen få dager i mars ble alt snudd på hodet. Mens samfunnet sto overfor de mest inngripende tiltak i fredstid for å stoppe spredningen av COVID-19, ble prioriteringene våre svært tydelige. Det handlet om helse og sikkerhet for de ansatte, det handlet om å hjelpe så mange kunder som mulig, og det handlet om å opprettholde og drifte samfunnskritisk infrastruktur.

Et år senere er det fortsatt for tidlig å trekke endelige konklusjoner om hvordan pandemien vil påvirke både norsk og global økonomi i årene framover. Selv om usikkerheten er mindre nå enn i de mest hektiske ukene i mars i fjor, er den fortsatt langt større enn før koronapandemien. Mange livsverk har gått tapt, og kriser kaster lange skygger. Likevel har økonomien og norsk næringsliv klart seg bedre enn de mest dystre spådommene tilsa da usikkerheten var på sitt høyeste.

Det er mange årsaker til at Norge har klart seg bra relativt sett, blandt annet handlekraftige myndigheter, et modent digitalt samfunn, en robust finanssektor og – ikke minst – kraften som ble mobilisert gjennom en bred innsats fra veldig mange.

Mens bankene under finanskrisen i 2008 ble sett på som årsaken til krisen, er bankene det siste året blitt pekt på som del av løsningen på den krevende situasjonen vi står i – av så vel myndigheter som kunder. Det har vært svært motiverende for alle oss som jobber i DNB, og vårt viktigste fokus det siste året har vært å hjelpe så mange kunder som mulig.

Aldri før har vi vært i kontakt med kundene våre så mye som i 2020. Aldri tidligere har vi utviklet nye løsninger for kundene raskere. Enten det var noe så «enkelt» som koronahjelpetelefon for bedrifter, eller

«Alle medarbeidere i DNB vet hvilket stort ansvar vi har for å skape verdier og forvalte eiendelene på best mulig måte.»

noe så komplekst som en teknisk løsning for den statlige kompensasjonsordningen for bedrifter.

DNB er en viktig samfunnsaktør og en systemkritisk bank. Konsernet består likevel først og fremst av mennesker, og det har gjort stort inntrykk på meg å se hvordan medarbeiderne har jobbet intenst for å bistå kunder og samfunnet, samtidig som de har klart å skape rom for hverandre og vist hverandre omsorg. Det er lite jeg er så stolt over i livet som det å være en DNB-er. Det siste året har den følelsen bare blitt enda sterkere.

Klimaendringer og bærekraft som tema forsvant fra radaren de første få ukene etter at pandemien tvang fram nedstengingen av det globale samfunnet. Men, i løpet av bare et par måneder, kom fokuset tilbake med fornyet styrke. Vi ønsker å være en pådriver for en bærekraftig utvikling både gjennom egne mål, og i aktiv dialog med våre kunder, andre finansinstitusjoner og samfunnet for øvrig.

Bærekraft har lenge stått høyt på vår agenda og er i realiteten intet mer, eller mindre, enn å sikre vår langsiktige evne til å skape verdier for våre interessenter. Enten det er kunder, eiere eller samfunnet. Vi ser på bærekraft eller ESG-faktorer (miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring) som en integrert del av forretningen vår.

Å ivareta mangfold og likestilling har lenge vært en prioritert oppgave for DNB. Vi har fått flere motiverende tilbakemeldinger på vårt arbeid de siste årene. Senest i fjor, da Financial Times rangerte DNB som nummer 4 i kåringen av Europas mest inkluderende selskaper – og helt på topp i Europa innen bank og finans. Det betyr likevel ikke at vi er i mål. Mangfold handler om mer enn kjønn,

og det er viktig for oss at menneskene i konsernet spiller bredden av samfunnet vi er en del av. Enten det gjelder etnisitet, alder, funksjonsevne, legning eller sosial og faglig bakgrunn – mangfold er nødvendig for å få tak i de beste hodene og for å løse komplekse problemstillinger.

Vår nye konsernstrategi ble lansert like før sommeren. Noen kan tenke at det er rart å lansere ny konsernstrategi i en verden som befinner seg midt i en unntakstilstand. Jeg er overbevist om at det snarere er tvert imot. At det nettopp nå er viktigere enn noen gang å holde endringstempoet oppe.

Koronakrisen akselerer mange av trendene vi allerede så komme forut for pandemien. Digitaliseringen skyter ytterligere fart. Den teknologiske utviklingen fortsetter med uforminsket styrke. Måten vi jobber og samhandler på endres. Den langvarige trenden med lavere renter har tiltatt, og den norske styringsrenten har som mange andre europeiske styringsrenter falt til null.

Verden venter ikke. Omgivelsene slutter ikke å endre seg. Derfor må også DNB endre seg i takt med forandringene rundt oss. De langsiktige ambisjonene i vår nye konsernstrategi er å skape de beste kundeopplevelsene, sikre etterlevelse og levere på våre finansielle mål.

For å få til dette mener vi det framover er særlig viktig å prioritere kraften vår inn mot fire områder. De fire områdene er 1) å gjøre oss fortjent til tilliten fra kundene våre, 2) effektiv drift, 3) sparing og plassering og 4) betalinger. Lykkes vi med våre ambisjoner innen disse områdene, vil det være viktige bidrag til at DNB fortsetter å skape verdier for kunder, eiere og samfunnet for øvrig.

«Å sikre etterlevelse» står nå som en uttalt del av våre langsiktige ambisjoner og premisser. Finansnæringen er underlagt strenge reguleringer og viktigheten av etterlevelse er på ingen måte nytt for oss. I en omskiftelig verden med økt endringstakt er det få, om noen, områder vi har jobbet like mye med de siste årene.

Mot slutten av året mottok vi den foreløpige rapporten etter Finanstilsynets ordinære hvitvaskingstilsyn i februar. I den varsles et gebyr på 400 millioner kroner. Det tar vi på største alvor. Varselet baserer seg på mangelfull etterlevelse av hvitvaskingsloven, og ikke at DNB har medvirket til hvitvasking. Finanstilsynet tar endelig stilling til saken etter at DNB har gitt sine kommentarer.

Kampen mot hvitvasking og økonomisk kriminalitet er blant våre viktigste samfunnsoppgaver. Å støtte myndighetene i denne kampen er noe vi bruker store ressurser på. Mange DNB-ere gjør en uvurderlig innsats med å styrke vårt arbeid med etterlevelse og mot hvitvasking. Samtidig er det et arbeid vi aldri kan si oss ferdig med. Det er en kamp mot kriminelle nettverk og individer som stadig utvikler nye metoder. Det betyr at også vi kontinuerlig må utvikle og forbedre våre systemer og vår kompetanse.

DNB-aksjen eies av den norske stat, store institusjoner, pensjonsfond og individuelle investorer. Det er imidlertid viktig å bemerke at god lønnsomhet og avkastning av DNB-aksjen til slutt kommer både enkeltmennesker og hele samfunnet til gode. Nær halvparten av inntjeningen i DNB går tilbake til det norske samfunnet gjennom skatter, avgifter og utbytte. Nær alle i det norske samfunnet eier direkte og/eller indirekte DNB-aksjen gjennom egen og felles pensjonssparing. Alle medarbeidere i DNB vet hvilket stort ansvar vi har for å skape verdier og forvalte eiendelene på best mulig måte.

Avkastningen for året ble påvirket av de endrede rammebetingelsene pandemien medførte. Redusert styringsrente, med påfølgende reduksjon i kunderenter, førte til lavere renteinntekter. Samtidig økte tapsavsetningene sammenliknet med året før. Egenkapitalnivået var gjennom året betydelig høyere enn foregående år, da det i tråd

med myndighetenes anbefalinger ikke ble betalt ut utbytte i kalenderåret 2020. Det økte egenkapitalnivået medførte også redusert egenkapitalavkastning, sammenliknet med året før. Konsernets robuste inntjening førte imidlertid til lønnsom drift gjennom hele 2020, og positiv verdiskaping for aksjonærene for året – i motsetning til utviklingen i de fleste andre nordiske og europeiske bankene.

DNB gikk inn i 2020 mer solid enn noensinne. Konsernet har nær tredoblet kapitalnivået siden finanskrisen i 2008 og er blant Europas mest solide banker. Det gjør oss godt rustet til å tåle usikkerhet, samtidig som vi evner både å støtte kundene våre med finansiering av videre vekst, og å være der for dem som trenger støtte gjennom en krevende tid.

Jeg sier ofte at medarbeiderne er vårt største konkurransefortrinn og vår viktigste ressurs. Året vi legger bak oss har ettertrykkelig understreket dette. Jeg er stolt og imponert over innsatsen alle kolleger i DNB har lagt inn for kunder og samfunnet gjennom det som er den største krisen vår generasjon har opplevd. Men vi er langt fra ferdige. Dette er en maraton, og vi skal stå løpet ut for kundene våre.

Vi skal fortsette å være en støttespiller gjennom den krevende situasjonen mange befinner seg i. Vi skal fortsette å bruke vår posisjon og kompetanse til å utvikle næringslivet og til å påvirke våre omgivelser i positiv retning. Vi skal fortsette vår reise for å være en bank for fremtiden.

Vi er her. For at du skal være i forkant.

Kjerstin R. Braathen
Konsernsjef

Styreleder har ordet

«Tillit er viktigere enn noen gang»

Vi legger bak oss et ekstraordinært år. Et år preget av usikkerhet og utfordringer. For bedrifter og enkeltpersoner. For myndigheter og samfunn.

Da koronabølgen traff oss med full styrke i mars i fjor, ble DNBs prioriteringer krystallklare. Vi måtte sikre helse og sikkerhet for ansatte, opprettholde kritisk drift og infrastruktur – og være der for kundene våre. Det var en intens og utfordrende tid preget av stor usikkerhet.

DNB-konsernet gikk imidlertid inn i 2020 med gode forutsetninger. Organisasjonen har i lang tid jobbet med digitalisering og endringsdyktighet. Det gjorde den raske omstillingen til en ny arbeids-hverdag håndterbar. DNB gikk også inn i året som en av Europas mest solide banker, etter et tiår med systematisk bygging av egenkapital. Det gjorde oss godt rustet til å være der for kundene våre, som plutselig befant seg i en krevende situasjon.

DNB er som landets største bank et systemviktig finansforetak med betydelig ansvar i samfunnet. Det forplikter og er et ansvar vi tar på alvor. Derfor har det vært viktig for oss å bidra til å holde samfunnshjulene i gang. For å utføre dette samfunnsoppdraget er vi avhengig av tillit. Tilliten fra kunder, eiere, samfunnet og myndighetene er vår viktigste eiendel – en eiendel vi må forvalte på en god og ansvarlig måte.

Gjennom håndteringen av koronakrisen har bankvesenet fungert som en distributør av myndighetenes støttetiltak. Finansministeren har omtalt bankene som en del av løsningen på krisen. Det er en rolle vi verken kunne spilt eller fått uten tillit fra omgivelsene. Vi har gjennom det siste året opplevd at tillit er viktigere enn noen

gang. For å bevare denne tilliten i en moderne og digital økonomi, er vi nødt til å endre oss i takt med verden rundt oss. Vi må være en trygg bank som sikrer bærekraftig og langsiktig verdiskaping – for kunder, eiere, ansatte og samfunnet. Vi ønsker å benytte vår posisjon til å påvirke samfunnet i positiv retning.

Det er blitt framhevet hvordan koronakrisen forsterker trender i samfunnet. Blant dem er fokuset på bærekraft og klima. Dette er temaer DNB lenge har hatt på agendaen. Vårt arbeid med bærekraft er ikke noe vi gjør på siden av virksomheten, men er heller en integrert del av vår forretning og vårt

«Vi må være en trygg bank som sikrer bærekraftig og langsiktig verdiskaping – for kunder, eiere, ansatte og samfunnet.»

virke. Det er viktig for oss å bruke vår posisjon til å tilrettelegge for at samfunnet går en bærekraftig framtid i møte. Det gjør vi blant annet ved å vurdere ESG-faktorer (miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring) i våre kredittsaker, aksjeanalyser og investeringer – og ved å stille krav til samarbeidspartnere og selskaper vi finansierer. Bærekraft er ikke bare en del av vårt samfunnsansvar, men avgjørende for DNBs evne til langsiktig verdiskaping.

I fjor ble det framlagt nærmere detaljer for EUs taksonomi for bærekraftig finans. Taksonomien er et system med kriterier som definerer hvilke økonomiske aktiviteter som klassifiseres som «grønne» og bærekraftige. Det vil gjøre det enklere for investorer, kunder og forbrukere å vurdere om aktører handler i tråd med ambisjonene i Parisavtalen. EUs taksonomi vil bidra til felles standarder for bærekraftig finans og vil ha stor betydning for finansbransjen framover.

Vårt samfunnsansvar dreier seg imidlertid om mer enn bærekraft og klimaendringer. Å bidra til å

forhindre økonomisk kriminalitet er en avgjørende del av DNBs virksomhet. Temaet har vært høyt prioritert på styrets agenda i mange år.

Mot slutten av 2020 mottok vi Finanstilsynets foreløpige rapport fra et ordinært hvitvaskings-tilsyn i februar. I rapporten varsles det om et administrativt overtredelsesgebyr på 400 millioner kroner. Varselet gjelder ikke mistanke om hvitvasking eller medvirkning til hvitvasking. I rapporten framsetter Finanstilsynet kritikk for mangelfull etterlevelse av hvitvaskingsloven. Finanstilsynet vil ta endelig stilling til saken etter at DNB har gitt sine kommentarer.

DNB og styret tar varselet fra Finanstilsynet på største alvor. Rapporten viser at vi ikke er der vi skal være, og at vi ikke er i mål med arbeidet vårt for å bekjempe økonomisk kriminalitet. Kampen mot hvitvasking og økonomisk kriminalitet er et arbeid DNB bruker betydelige ressurser på. Kriminelle aktører blir stadig mer sofistikerte. For å ligge i forkant må vi hele tiden jobbe for å forbedre våre rutiner og systemer og videreutvikle

vår kompetanse. Det er et arbeid som har høyeste prioritet både i styret og i administrasjonen, og som vi aldri kan si oss ferdig med.

Det ble i 2020 også besluttet å forenkle DNBS selskapsstruktur ved å fusjonere DNB-konsernets morselskap, DNB ASA, med det største datterselskapet i konsernet, DNB Bank ASA. Den nye konsernstrukturen, med DNB Bank ASA som konsernspiss, forventes å føre til både finansielle besparelser og administrative forenklinger. Styret forventer lavere kostnader og risiko, og forenklet rapportering og styringsstruktur. Den nye konsernstrukturen ble godkjent av Finansdepartementet i juli og vedtatt på ekstraordinær generalforsamling i november 2020. Forutsatt ytterligere myndighetstillatelser av den endelige konsernstrukturen, forventes fusjonen gjennomført i løpet av 2021.

DNB skal fortsatt være et solid og lønnsomt finanskonsern. Vår sterke kapitalposisjon og kapasitet til å hjelpe kundene våre reflekterer dette. Årsresultatet for 2020 viser at DNB nå er enda mer solid enn da Norge stengte ned i midten av mars i fjor. Solid drift og lønnsomhet er viktig. Det gir oss handlingsrom til å ta nødvendige beslutninger for å sikre vår langsiktige evne til verdiskaping. Det gir oss mulighet til å ta valg som bidrar til at samfunnet påvirkes i en positiv retning – også framover.

Administrasjonen har i 2020 navigert gjennom problemstillinger vi aldri tidligere har erfart, gjennom spørsmål uten klare svar – under krevende og uforutsette omstendigheter. For mange ansatte

har oppgavene blitt løst fra eget kjøkken eller stuebord. Jeg ønsker avslutningsvis å berømme alle de ansatte i DNB-konsernet for en formidabel innsats for kunder, eiere og samfunn i det som har vært et helt ekstraordinært år.

2020 vil bli viet plass i historiebøkene, og konsekvensene av pandemien vil være med oss i lang tid framover. Vi er takknemlige for tilliten fra våre omgivelser, som gjør oss i stand til å hjelpe enkeltmennesker, bedriftskunder, norsk økonomi og samfunnet gjennom en krevende tid. Det skal vi fortsette med.

Olaug Svarva
Styreleder

DNB i samfunnet

Som Skandinavias største finanskonsern, tilbyr vi et komplett utvalg av finansielle tjenester gjennom mobil, nettbank, kundesenter, eiendomsmegling, bankkontorer og internasjonale kontorer. Gjennom vår sterke posisjon har vi en unik mulighet og et særlig ansvar for å bidra positivt til samfunnet.

DNB i tall

Vi er Norges ledende finansforetak med **233 000** bedriftskunder og **2,1 millioner** personkunder. **1,5 millioner** personkunder bruker nettbanken vår og **1,2 millioner** bruker mobilbanken.

Det ble gjennomført **247 millioner** betalings-transaksjoner i 2020, og daglig passerte summer tilsvarende over 1,5 ganger statsbudsjettet gjennom våre systemer.

I alt ble **25 243** boliger solgt gjennom DNB Eiendom i 2020, noe som tilsvarer en gjennomsnittlig markedsandel på **18,3 prosent**.

Spare er den største spare-appen i Norge, og ved utgangen av 2020 var over **11,1 milliarder** kroner plassert i fond via appen.

I 2020 relanserte vi #huninvesterer, denne gangen med navnet #huninvesterer i fremtiden og med spesielt fokus på pensjon, og kvinne-andelen for nye fondskunder var på **48 prosent**.

Gjennom 2020 hjalp vi en rekke småbedrifter med å holde oversikt over egen virksomhet med produktene **DNB Puls** og **DNB Regnskap**.

4 879 oppstarts- og vekstselskaper fikk i 2020 hjelp og råd fra DNBs oppstartsloser. Ideer møtte kapital gjennom 34 små og store digitale arrangementer i regi av DNB NXT.

I 2020 tilrettela vi for bærekraftige obligasjoner til en verdi av **39 milliarder** kroner og bidro med **72,5 milliarder** kroner til finansiering av fornybar energi og infrastruktur og med **7,0 milliarder** til grønn eiendom.

Vi lanserte elektronisk tinglysning for løsøre og eiendom (e-tinglysning) og reduserte behandlingstiden fra 14 dager til **2 sekunder**.

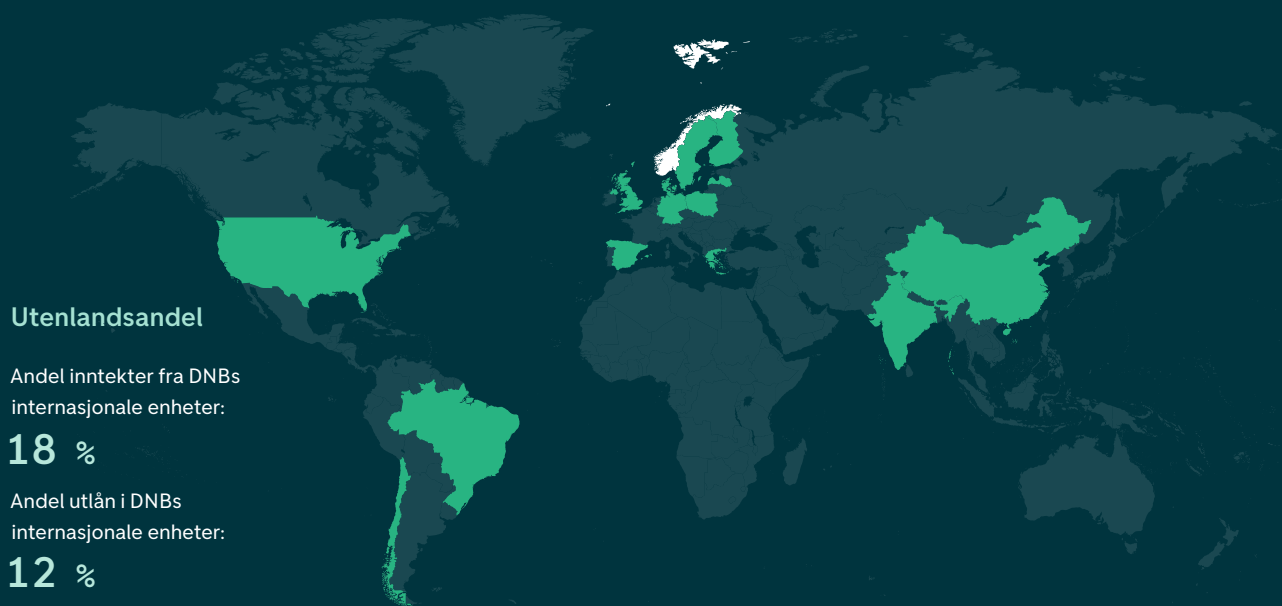
DNB Markets deltok i tilretteleggelsen av obligasjons- og sertifikatlån til kunder for **825 milliarder** kroner i 2020.

DNB Asset Management forvaltet fond og aksjer for **742 milliarder** kroner ved utgangen av 2020, og hadde en markedsandel på **35,2 prosent** i det norske personmarkedet.

Ved utgangen av 2020 hadde DNB Livsforsikring rundt **1,3 millioner** personkunder med individuelle og kollektive avtaler og omtrent 28 000 avtaler med bedrifter.

Kundesentrene

Antall telefoner mottatt:

Personkunder: 2 933 177
Bedriftskunder: 365 000

Antall samtaler på chat:

Personkunder: 522 590
Bedriftskunder: 93 350

Besvart av chatbot:

Personkunder: 1 252 111
Bedriftskunder: 84 800

Markedsandeler i Norge

Personmarkedet per 31. desember 2020

Utlån fra finansinstitusjoner:	23 %
Innskudd:	29 %
Boliglån:	25 %
Forsikringsfond ¹⁾ :	33 %
Plassering i fond:	41 %

Bedriftsmarkedet per 31. desember 2020

Utlån fra finansinstitusjoner:	21 %
Innskudd:	37 %
Forsikringsfond ¹⁾²⁾ :	18 %
Plassering i fond:	34 %

Kilde: Statistisk Sentralbyrå og Finans Norge

1) Tall per 30. september 2020.

2) Inkluderer offentlig marked.

Høydepunkter fra året som gikk

Vi introduserer ny nettoandelsklasse for flere av våre aktivt forvaltede fond.

Vi gjør elektronisk tinglysning tilgjengelig for våre bedriftskunder.

Q1

Kapital kårer DNB Markets til Norges beste investeringsbank.

Q2

Vi inngår avtale om å overta KLP Bedriftspensjon i tråd med vår satsing på innskuddspensjon.

Koronaen treffer oss!

- koronatelefonen
- teknisk løsning for kompensasjonsordning
- arbeid hjemmefra
- opprettholde ordinær drift

Vi lanserer en heldigital løsning for godkjenning av betalinger rett i regnskapssystemet.

Ekstraordinær generalforsamling godkjenner ny konsernstruktur, utbyttefullmakt og tilbakekjøpsprogram.

Innovasjonsmagasinet INNOMAG kårer DNB til Norges mest innovative selskap.

Vi lanserer #huninvesterer i fremtiden, med fokus på pensjonsgapet.

DNB blir nummer 4 i Financial Times' årlige Diversity Leaders-rapport og havner øverst i kategorien Banking and Financial Services.

Q3

Q4

Vi arrangerer DNB NXT digitalt for første gang, med dobbelt så mange deltakere som året før.

Vi utsteder vårt første etterstilte seniorobligasjonslån («senior non-preferred bond»), også kalt MREL-gjeld.

Som de første bankene i verden offentliggjør DNB og 14 andre banker karbonintensiteten i shippingporteføljene sine.

▶ NXT

DNB gjennomfører oppkjøp av Uni Micro¹⁾, en av Norges ledende aktører innen ERP- og økonomisystemer, sammen med SpareBank 1.

1) Transaksjonen forutsetter godkjenning av Finanstilsynet.

Aksjen

Aksjekursen steg med 4,00 kroner i 2020, til tross for et historisk år i pandemiens tegn.

Ved utgangen av året var DNBs aksjekurs 168,00 kroner, noe som er 1,1 ganger bokført egenkapital. Aksjekursen nådde en topp på 178,10 kroner i februar, mens den laveste kursen på 94,26 kroner ble registrert 17. mars.

Ved utgangen av 2020 var DNB det nest største primærnoterte selskapet ved Oslo Børs og det største finanskonsernet i Skandinavia, med en

markedsverdi på 261 milliarder kroner. Totalavkastningen for DNB-aksjen var på 2,4 prosent i 2020. Den uvektede gjennomsnittlige totalavkastningen for de andre nordiske finanskonsernene var på minus 6,6 prosent. I samme periode økte OSEBX¹⁾-indeksen med 4,6 prosent, mens OSEFX²⁾-indeksen gikk opp med 7,3 prosent. DNB-aksjen har de siste ti årene stort sett vært priset høyere enn bokført egenkapital (pris-til-bok-forhold).

1) Oslo Børs Hovedindeks (Oslo Stock Exchange Benchmark Index).

2) Oslo Børs Fondsindeks (Oslo Stock Exchange Mutual Fund Index).

Årlig totalavkastning per 31. desember 2020 Prosent

Kilde: Bloomberg

1) Nordiske finanskonsern: uvektet gjennomsnitt i lokal valuta av nordiske bankaksjer (Danske bank, Nordea, SEB, Svenska Handelsbanken og Swedbank).

OMSETNING

Handelsvolumet for DNB-aksjen i 2020 utgjorde 700 millioner aksjer, tilsvarende 2,8 millioner aksjer per dag, som er noe høyere enn volumet i 2019. Verdien av alle omsatte DNB-aksjer beløp seg til 91 milliarder kroner. Handel på åpne markedsplasser, som Oslo Børs, utgjorde 56 prosent, mens volumene omsatt ved systematiske internaliserere (SI) og OTC-handel eller handel

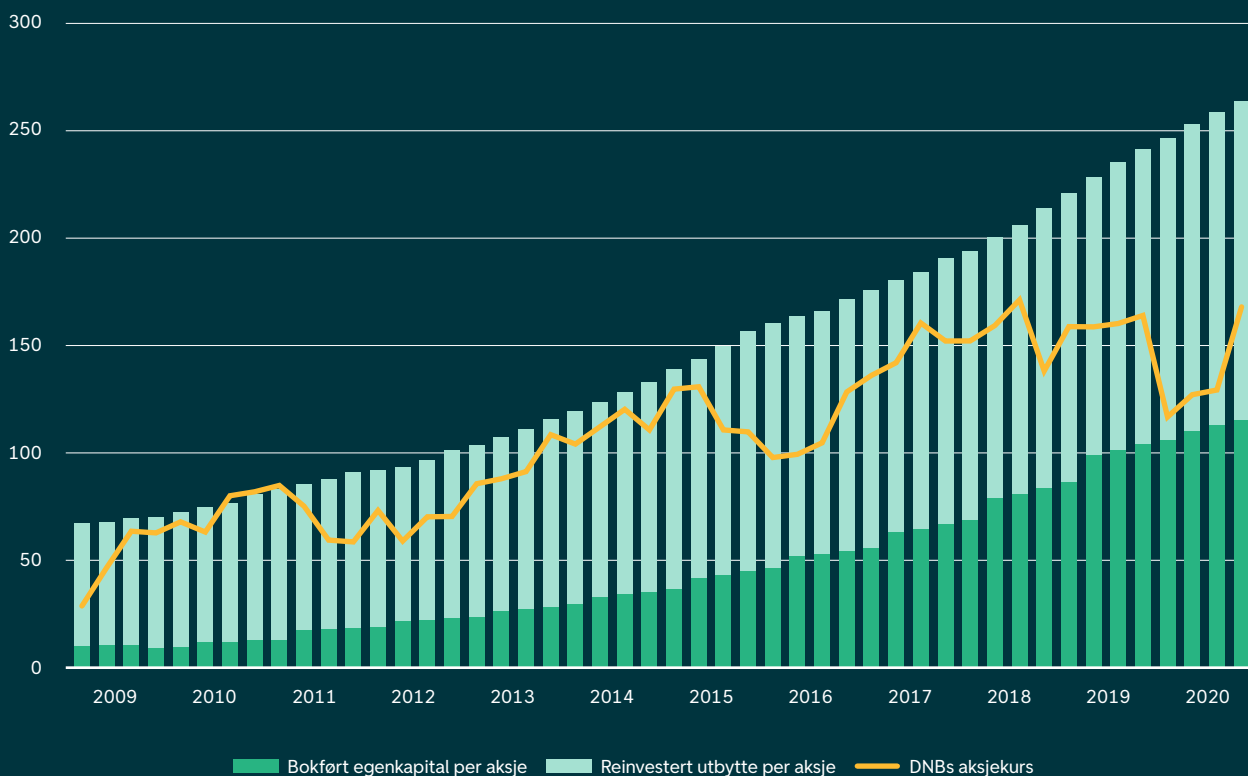
på lukkede handelsplasser («dark pools») utgjorde 44 prosent.

Ved utgangen av 2020 ble DNB-aksjen vektet på alle relevante Oslo Børs-indekser, inkludert OSEBX, OBX¹⁾ og OSEFX, med henholdsvis 11,2, 13,9 og 9,1 prosent vektning.

1) Oslo Børs OBX-indeks (OBX Total Return Index).

Utvikling i DNBs aksjekurs og bokført egenkapital per aksje inkludert reinvestert utbytte

Kroner

Kilde: DNB, Oslo Børs

UTBYTTE

I DNB har vi som overordnet mål å skape langsiktige verdier for våre eiere, dels gjennom en positiv kursutvikling og dels gjennom en forutsigbar utbyttepolitikk. Vår langsiktige utbyttepolitikk er å ha en utdelingsgrad på mer enn 50 prosent av overskuddet som kontantutbytte, forutsatt at konsernets kapitaldekning er på et tilfredsstillende nivå. Vi har som ambisjon å øke nominelt utbytte per aksje hvert år. Overskuddskapital utbetales til eierne som en kombinasjon av kontantutbytte og tilbakekjøp av aksjer.

På grunn av utbruddet av koronapandemien og usikre økonomiske utsikter ble utdeling av utbytte for 2019 utsatt, og styret fikk fullmakt av en ekstraordinær generalforsamling i november 2020 til å beslutte dette. Finansdepartementet anbefalte i januar 2021 en begrensning i utbyttet for 2019 på 30 prosent av akkumulert resultat for 2019 og 2020. På bakgrunn av dette besluttet styret i februar å utbetale 8,40 kroner per aksje i utbytte for 2019.

Styret vil videre be generalforsamlingen i april 2021 om en fullmakt til å betale ut utbytte på inntil 9,00 kroner per aksje for 2020, og at dette vil kunne betales ut etter september 2021 eller

når de økonomiske utsiktene skulle gi grunnlag for det. Fullmakten vil være gyldig til ordinær generalforsamling 2022.

AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRSAMMENSETNING

Ved utgangen av 2020 var DNBs aksjekapital 15 550 millioner kroner fordelt på 1 550 365 021 aksjer pålydende 10 kroner.

DNB har om lag 57 325 private og institusjonelle aksjonærer, en økning fra ca. 44 445 ved utgangen av 2019. De to største aksjonærene er staten v/Nærings- og fiskeridepartementet og Sparebankstiftelsen DNB. For nærmere omtale av statens eierskap, se Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse på ir.dnb.no.

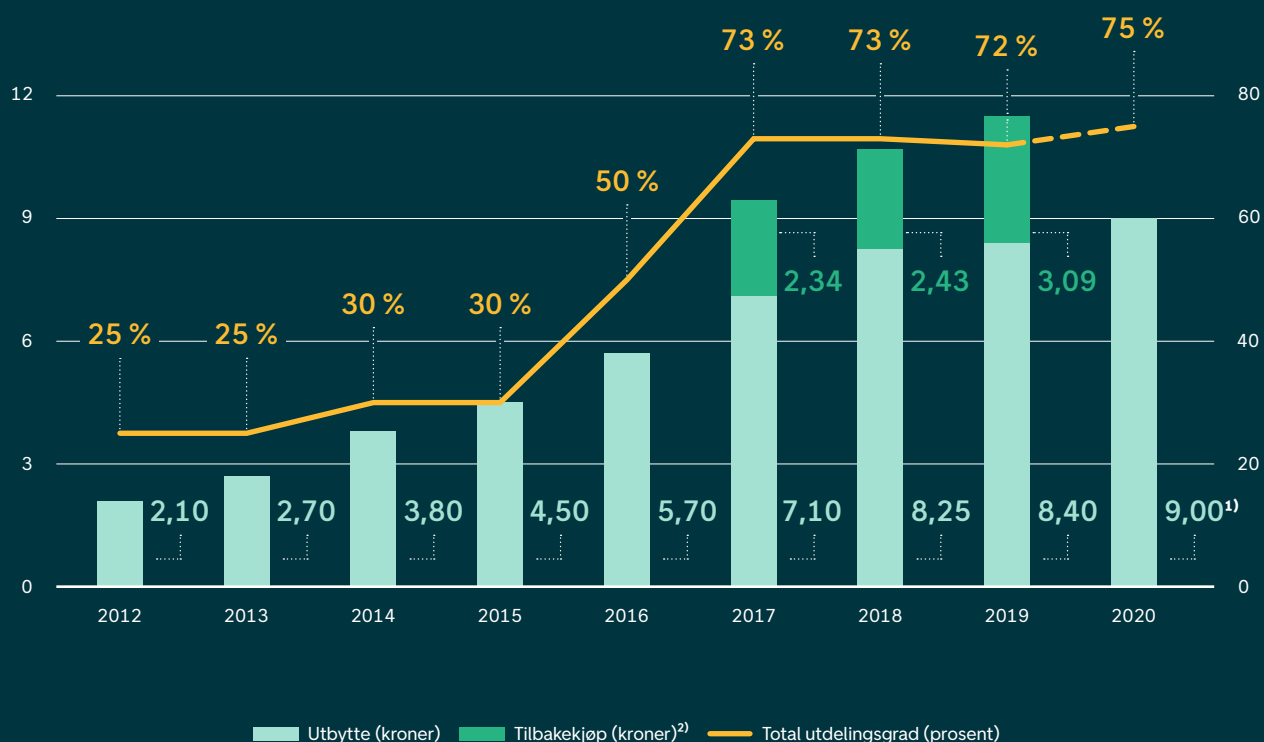
RATING

DNB Bank ASA blir kredittvurdert av rating-selskapene Moody's og S&P Global (S&P). Per 10. mars 2020 hadde DNB Bank ASA følgende kredittvurderinger: Aa2 fra Moody's (stable outlook) og AA- fra S&P (stable outlook). Obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av DNB Boligkreditt har ratingen AAA fra S&P og Aaa fra Moody's, begge med «stable outlook».

Aksjeutbytte og utdelingsgrad

Kroner

Prosent

1) Styret vil be generalforsamlingen om en fullmakt til å betale ut utbytte på inntil 9,00 kroner per aksje for 2020.

2) Tilbakekjøp av aksjer godkjent av både generalforsamlingene og Finanstilsynet basert på regnskapet for året før.

Største aksjonærer

Per 31. desember 2020¹⁾

	Antall aksjer i tusen	Andel i prosent
Staten v/Nærings- og fiskeridepartementet	527 124	34,00
Sparebanstiftelsen DNB	130 001	8,39
Folketrygdfondet	105 091	6,78
Capital Research	37 227	2,40
Capital World	36 472	2,35
The Vanguard Group	32 707	2,11
DWS	29 489	1,90
Schroder	29 416	1,90
BlackRock	27 496	1,77
Storebrand Kapitalforvaltning	19 516	1,26

Kilde: DNB, Nasdaq

1) Det reelle eierskapet bak nominee-kontoer er beregnet basert på analyser gjort av en tredjepart. Se note 49 for oversikt over de 20 største aksjonærene.

Eierandel fordelt på nasjonalitet per 31. desember 2020

Prosent

Norske institusjonelle aksjonærer:

55 prosent

- Staten v/Nærings- og fiskeridepartementet: 34,0 %
- Sparebankstiftelsen DNB: 8,4 %
- Andre norske institusjonelle aksjonærer: 12,8 %

Utenlandske institusjonelle aksjonærer:

39 prosent

- Amerikanske: 18,7 %
- Britiske: 8,6 %
- Andre utenlandske institusjonelle aksjonærer: 11,2 %

Ikke-institusjonelle aksjonærer:

6 prosent

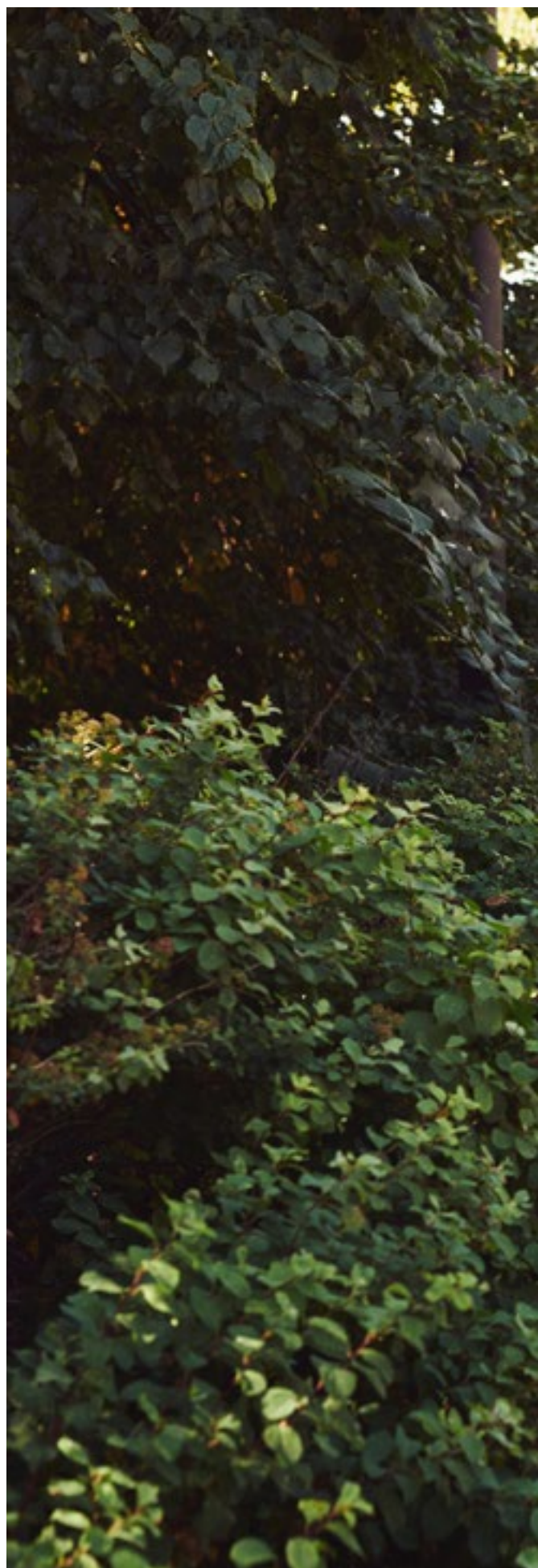
- Ikke-institusjonelle aksjonærer: 6,3 %

Kilde: DNB, Nasdaq

Strategisk rapport

Makrobildet.....	24
Overordnede mål og ambisjoner.....	26
Forretningsmodell og strategiske satsingsområder.....	28
Videre om arbeidet med de strategiske satsingsområdene.....	31
Klimarisiko og energiomstilling.....	46
Ambisjoner for bærekraft og samfunnsansvar.....	50
→ DNB er en pådriver for likestilling og mangfold.....	54
→ DNB finansierer bærekraftig vekst gjennom lån og investeringer.....	62
→ DNB bekjemper økonomisk kriminalitet og bidrar til en trygg digital økonomi.....	84
→ DNB hjelper kundene å mestre egen økonomi.....	94

DNBs strategi setter retningen for utviklingen av konsernet i møte med omgivelsene vi manøvrerer i. Dette gjelder alt fra tradisjonelle og nye aktørers framstøt, reguleringer og teknologisk utvikling til makrobildet som tegner seg rundt oss og kundenes forventninger. Gjennom et krevende år har vi vist oss konkurransedyktige og solide.

Makrobildet

Som den største finansielle aktøren i det norske markedet, er DNB tett sammenvevd med norsk økonomi.

Utbruddet av koronapandemien førte til en dramatisk nedtur i den globale økonomien våren 2020. For å motvirke dette ble kraftige økonomiske tiltak iverksatt gjennom både finans- og pengepolitikk verden rundt. Sentralbankene tilførte markedene store mengder likviditet, økte kjøp av verdipapirer kraftig og satte rentene raskt ned så lavt som mulig. Bankenes kapitalkrav ble også lettet og statlige støtteordninger for utlån ble innført, noe som styrket bankenes evne til å stabilisere økonomien og hjelpe vanskeligstilte bedrifter. Det ser ut til at de pengepolitiske stimuliene vil opprettholdes i stor grad gjennom 2021, men gradvis reduseres ettersom pandemien bringes under kontroll.

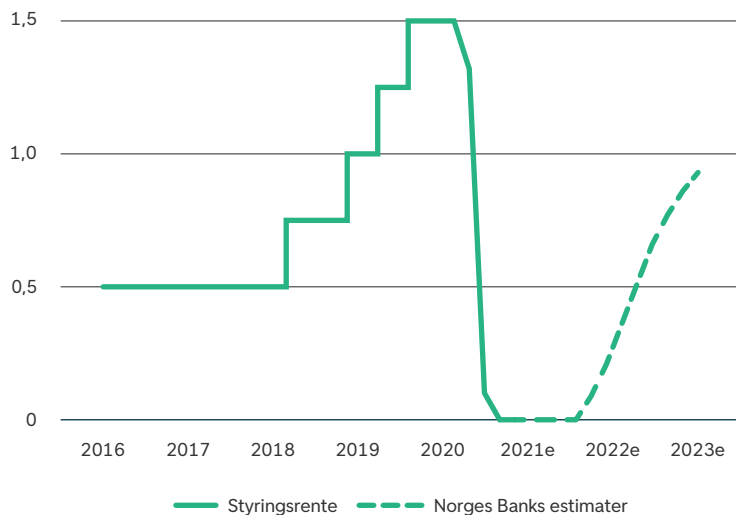
Det var på forhånd forventet at Brexit og den pågående handelskrigen mellom USA og Kina ville prege makrobildet i 2020. Disse faktorene havnet fullstendig i skyggen av koronapandemien, men har nylig hatt en klart positiv utvikling. Rett før slutten av året kom britene og EU til enighet om en utmeldingsavtale. De viktigste elementene i avtalen var at varehandel blir fritatt toll og kvotebegrensninger, og at britene følger EUs standarder for konkurranse. Avtalen forhindret også grensetrøbbel mot Nord-Irland, som var en betydelig risikofaktor, og fjernet resterende

usikkerhet rundt Brexit. Etter presidentskiftet i USA i starten av 2021, er det klare forventninger om at forhandlingsklimaet mellom USA og Kina vil bedres betydelig framover. Det er fortsatt gode grunner til å forvente et anstrengt forhold mellom landene i årene som kommer, men en videre eskalering av handelskrigen virker nå langt mindre sannsynlig enn under forrige president.

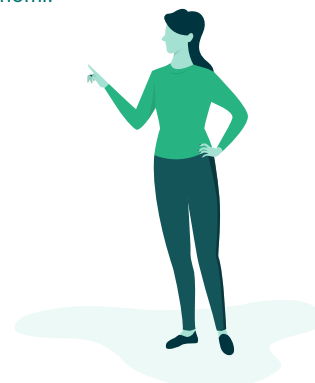
Som den største finansielle aktøren i det norske markedet, er DNB tett sammenvevd med norsk økonomi, og våre aktiviteter og resultater påvirkes av utviklingen i Norge. Etter det bratte fallet i andre kvartal 2020, hentet den norske økonomien seg raskt inn igjen, og i tredje kvartal var veksten i fastlands-BNP på hele 5,2 prosent. BNP-nivået var likevel 3,2 prosent lavere i tredje kvartal 2020 enn ved inngangen til året. I november ble det gjeninnført strengere restriksjoner for å håndtere en ny oppblussing av smitte, noe som har medført en noe lavere vekst i starten av 2021. Smittevernstiltakene ble strammet ytterligere til i januar i år og vil trolig vare et stykke utover i første halvår 2021. Det vil gi en noe treg start på året, før en gjenåpning kombinert med utrulling av vaksineprogrammet forventes å bidra til et sterkere andre halvår.

Styringsrenten i Norge

Prosent

Styringsrenten i Norge er renten som bankene får på sine innskudd i Norges Bank og er Norges Banks viktigste virkemiddel for å stabilisere prisveksten og utviklingen i norsk økonomi.

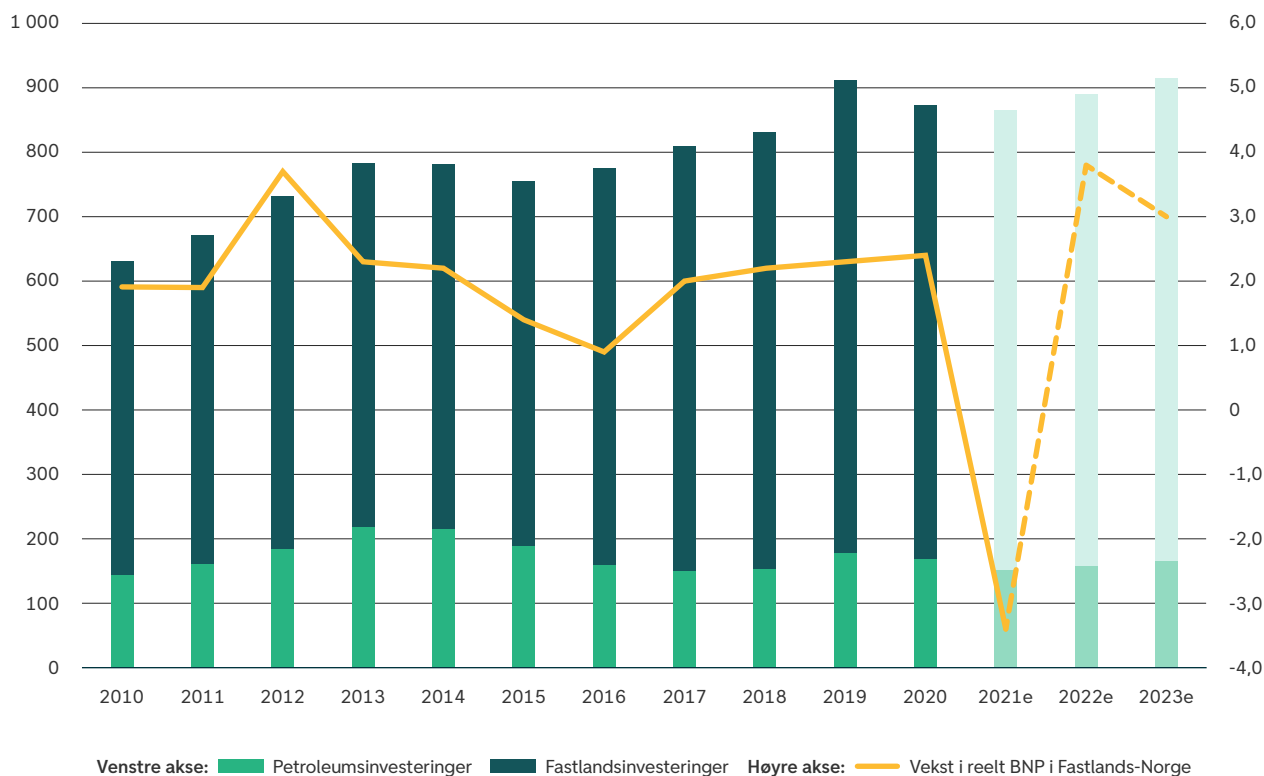

Kilde: Norges Bank

Vekstutsikter i Norge

Milliarder kroner

Prosent

Kilde: DNB Markets

Overordnede mål og ambisjoner

Året 2020 har virkelig vist at rammebetingelsene våre er i endring, og at vi kan forvente en enda mer skiftende verden enn før. Etter hvert som pandemien trekker seg tilbake, forventer vi at omgivelsene våre vil se annerledes ut enn ved inngangen til pandemien. Det understreker hvor viktig det er for DNB å håndtere risikoer og se muligheter i et langsiktig perspektiv. Det er i de mest krevende tider at mulighetene er størst, og de skal vi greie å gripe ved å samle oss om de viktigste målene framover.

Endrede forventninger fra kunder og samfunnet ellers, sterkere konkurranse både fra eksisterende og nye aktører, ny teknologi, endrede rammevilkår og reguleringer, og klimarelatert risiko er noe av det som påvirker oss direkte. Alt dette må gjenspeiles i strategien vår slik at vi over tid sikrer verdiskaping gjennom oppdraget vårt:

Vi er her. For at du skal være i forkant.

Langsiktig lønnsom drift er grunnforutsetningen for alt vi gjør. For oss handler det derfor framover om å bevare og øke eksisterende inntektsstrømmer, samtidig som vi skal finne nye kilder til lønnsom vekst. DNB sikrer langsiktig verdiskaping med utgangspunkt i konsernets verdigrunnlag. Vi skal

være **nysgjerrige** med ønske om å forstå mer, slik at vi kan forbedre hverdagen til kunder og kollegaer. Vi skal være **modige** ved å gå foran og drive endring. Vi skal være **ansvarlige** ved å skape verdier på en bærekraftig måte, slik at vi opprettholder tillit og bidrar positivt til samfunnsutviklingen.

Våre overordnede mål er å skape de beste kundeopplevelsene, sikre etterlevelse og å levere på finansielle mål:

SKAPE DE BESTE KUNDEOPPLEVELSENE

I et marked med stadig mer transparente og åpne verdikjeder er sterke kunderelasjoner avgjørende for å holde på kundene våre, og sikre fortsatt lønnsomhet. Vi eier ikke kunderelasjonen. I stedet skal vi gjøre oss fortjent til den. Vi skal skape de beste kundeopplevelsene for at kundene skal velge DNB.

Bærekraftig omstilling blir stadig viktigere for konkurransekraft i næringslivet. Kundene våre har høye forventninger til hvordan bærekraft er integrert i DNBs rådgivning, produkter og finansieringsløsninger.

SIKRE ETTERLEVELSE

Finansbransjen blir stadig underlagt nye krav, både nasjonalt og internasjonalt. Samtidig øker forventningene fra kunder og eiere, spesielt innen bærekraft, både når det gjelder klima og miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring. Gjennom å ha høy etterlevelseskompetanse, samt grundig og systematisk arbeid innenfor styring og kontroll, sikrer vi langsiktig verdiskaping og ansvarlig virksomhet. Alle våre ansatte og alle som jobber på våre vegne skal forstå sitt handlingsrom og bidra til en sterk etterlevelseskultur. Gjennom å sikre etterlevelse bygger vi og holder på den tilliten kunder, eiere og samfunnet har til oss.

Vårt oppdrag:
Vi er her. For at du
skal være i forkant.

Våre verdier:
Vi skal være nysgjerrige,
modige og ansvarlige.

LEVERE PÅ FINANSIELLE MÅL

God langsiktig avkastning er en grunnforutsetning for alt vi gjør. Å levere på finansielle mål gir nødvendig handlingsrom til å posisjonere DNB for framtiden samtidig som vi driver langsiktig verdiskaping. Dette gjør vi gjennom å ha fokus på inntjening, et forsvarlig kostnadsnivå, effektiv kapitalbruk, integrering av bærekraft i hele virksomheten og en endringsdyktig effektiv organisasjon.

I februar bekreftet vi våre finansielle ambisjoner for perioden fram mot 2023. En egenkapitalavkastning på over 12 prosent er fortsatt vårt viktigste mål. Vi skal klare å levere mer for mindre og bli mer treffsikre i det vi utvikler. Både for å kunne levere den avkastningen eierne forventer, og for å være konkurransedyktige i møte med nye konkurrenter.

Finansielle ambisjoner

	2020-2022	Oppnådd 2020
Egenkapitalavkastning (ROE) (Overordnet mål)	> 12 %	8,4 %
Kostnadsgrad (Key performance indicator)	< 40 %	41,5 %
Ren kjernekapitaldekning ¹⁾ (Kapitaliseringsnivå)	> 17,1 %	18,7 %
Utdelingsgrad (Utbyttepolicy)	> 50 %	75 %

1) Tilnærmet forventning fra tilsynsmyndighetene per 31. desember 2020, inkludert fullt motsyklisk bufferkrav i Norge.

BÆREKRAFT

DNB definerte i 2018 fire overordnende bærekrafts-temaer med underliggende ambisjoner som er strategisk viktige for konsernets langsiktige verdiskaping, og som setter den langsiktige retningen for arbeidet med bærekraft i DNB. Les mer om arbeidet med bærekraft og ambisjonene fra side 50.

DNB er en pådriver for likestilling og mangfold

→ Les mer på side 54

DNB finansierer bærekraftig vekst gjennom lån og investeringer

→ Les mer på side 62

DNB bekjemper økonomisk kriminalitet og bidrar til en trygg digital økonomi

→ Les mer på side 84

DNB hjelper kundene å mestre egen økonomi

→ Les mer på side 94

Forretningsmodell og strategiske satsingsområder

Vår forretningsmodell er basert på at vi skal drive langsiktig og bærekraftig finansiell verdiskaping for våre eiere. Styring og oppfølging av konsernet må derfor ta hensyn til endringene rundt oss og de langsiktige utfordringene og mulighetene. Dette er spesifisert blant annet i statens eierskapsmelding.

Risikostyring er en del av vår virksomhet og er integrert i konsernets styringsprosesser og styringssystem. Styringssystemet vårt sikrer en balansert oppfølging av vår måloppnåelse. Dette gjøres blant annet ved å sette mål og indikatorer (KPI-er) av både finansiell, operasjonell og strategisk art, kombinert med helse- og risikoindikatorer. Videre skal insentivstrukturen bidra til å ivareta konsernets risikoer og muligheter, og det er en sterk kobling mellom individuell målfastsettelse og konsernets målsettinger (les mer om risikostyring og insentivstruktur i Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse på ir.dnb.no og i årsregnskapets note 46).

Tillit fra våre omgivelser er helt avgjørende for at vi skal lykkes med oppdraget vårt og opprettholde bærekraftig drift over tid, og noe vi kontinuerlig jobber for å fortjene. For å kunne levere på DNBs verdier og oppnå DNBs strategiske mål, må alle i DNB opptre på en måte som ivaretar interessene til bankens kunder, eiere, ansatte og andre interessenter, nå og i framtiden. På den måten fortsetter DNB å bygge tillit. For oss handler tillit om at våre kunder kan stole på oss som tilbyder av finansielle tjenester, at vi leverer på deres forventninger og at vi er en aktør som bidrar positivt i samfunnsutviklingen.

Langsiktig verdiskaping og ansvarlig virksomhetsstyring er grunnplanken for alt vi gjør. Det handler om hvordan vi skaper de beste kundeopplevelsene og arbeider med innovasjon, produktutvikling og kompetanse. Arbeidet med å styrke og utvikle vår forretningsmodell er nærmere omtalt i kapitlene Innovativ forretningsmodell og produktutvikling (side 31), Skape de beste kundeopplevelsene (side 36) og Omstilling og kompetanse (side 42).

For å skape langsiktige verdier er vi også avhengig av at bærekraft er en integrert del av vår forretningsmodell. Les mer om våre bærekraftsambisjoner fra side 50.

STRATEGISKE SATSINGSOMRÅDER

Vi har i en periode utforsket og identifisert muligheter, og bygget ny kompetanse. Nå kanaliserte vi all skaperkraften og energien organisasjonen besitter til noen tydelige prioriteringer for konsernet. Vi balanserer knappe ressurser som kapital og mennesker, samtidig som vi øker innovasjonstakten og sikrer gjennomføringskraft.

2020 har vært et spesielt år der verdenssamfunnet har stått overfor enorme utfordringer og endringer. Gjennom året har DNB vist hvilken omstillingsevne som er i konsernet. Kundene forventer mer av oss. De søker bedre rådgivning, trygghet og sikkerhet. De tar i bruk digitale tjenester i et akselererende tempo, og de forventer at det skal være enkelt å få løst sine behov. Hele finansbransjen er i endring. Grensen mellom teknologi og bankvirksomhet viskes ut, med større forventninger til effektiv og stabil drift, kostnadseffektivitet og gode, sømløse tjenester. Selv om tradisjonelle aktører fortsatt er våre største konkurrenter, fortsetter bransjeglidningen, og vi forventer økt konkurranse framover. Mindre finansielle teknologiselskaper søker samarbeid med tradisjonelle finansaktører, og de større globale teknologiselskapene er sterke konkurrenter.

Den langsiktige trenden mot mer omfattende regulering av finansbransjen, strengere krav til etterlevelse og mer alvorlige konsekvenser av manglende etterlevelse forventes å fortsette. Forståelsen for hvordan det regulatoriske landskapet utvikler seg er et konkurransefortrinn. Reguleringer treffer alle deler av virksomheten vår, og de produkter og tjenester som kunder etterspør. Samtidig opplever vi økende forventninger når det gjelder håndtering av klimarisiko og bærekraftige løsninger fra våre viktigste interessenter.

DNB skal fortsette å være en bærebjelke i samfunnet. Vi skal fortsette å skape verdi for eiere, kunder og samfunnet, og være en trygg og stabil finansinstitusjon. Samtidig skal vi være den banken som er best på å utnytte mulighetene som ligger i alt dette; teknologi, reguleringer og kundebehov. Og vi skal være den banken som er best på endring. Derfor prioriterer vi særlig følgende områder de neste årene.

Vi skal:

Dyrke kunderelasjonen for langsiktig verdiskaping

Kundene ønsker tydelige og unike verdiforslag, verdi for pengene og individualisert rådgivning. Derfor skal vi være en forutsigbar distributør av finansielle tjenester som kan dekke alle behov på ett sted. Vi skal styrke tilliten kundene har til oss, og være relevante gjennom god rådgivning tuftet på kundeinnsikt.

Skape framtidig konkurransekraft ved å effektivisere, modernisere og sanere

Vi skal levere på kundenes forventning om gode produkter og tjenester til konkurransedyktige priser. Det handler om å være kostnadseffektive, samtidig som vi leverer raskere og med bedre kvalitet gjennom å gjøre færre ting, og hver ting bedre.

Være kundenes foretrukne sparings- og plasseringspartner

Kundene våre skal være i stand til å ta riktige økonomiske valg for fremtiden gjennom relevant rådgivning og gode verktøy for selvbetjening. DNB skal være en troverdig distributør og ansvarlig produsent av plasseringsprodukter, og en trygg havn for innskudd. Dette er viktig for kundene våre. Appen Spare skal være den fremste spareplattformen for hele bredden av våre kunder. Med egen pensjonskonto, som ble innført i februar, har det vært store bevegelser i sparings- og pensjonsmarkedet det siste året, der mange aktører forsøker å ta nye posisjoner. Dette har også vært drevet av endringer i makroutsiktene, demografiske forskjeller og utsikter til økte inntekter i husholdningene. Markedet for sparing og plassering er ventet å vokse betydelig de neste årene, og konkurransen om å være kundenes foretrukne partner kommer til å tilspisse seg ytterligere.

Sikre god betalingsinfrastruktur for samfunnet og kundene våre

En effektiv og god betalingsinfrastruktur er viktig for samfunnet og kundene våre. Betaling er også det området i finansbransjen hvor den teknologiske utviklingen skjer raskest. Vi skal være den ledende transaksjonsbanken for norske bedriftskunder, og samtidig sikre at vi er konkurransedyktige i Norden.

Gjennom å dyrke kunderelasjonen og effektivisere, modernisere og sanere våre produkter og tjenester skal vi skape videre lønnsom vekst og en sunn kostnadsutvikling. Og gjennom å være kundenes foretrukne sparings- og plasseringspartner og sikre god betalingsinfrastruktur skal vi øke våre kapitallette inntekter.

Viktige initiativer i 2020

2020 vil nok av mange oppsummeres som annerledesåret. Til tross for en verdensomspennende pandemi, de mest inngripende tiltakene innført i Norge i fredstid, nullrente og en større omstilling av norsk økonomi, har DNB vist seg solid. Det har vært motiverende for hele DNB-konsernet å være en del av løsningen gjennom denne krisen, hvor det å ivareta våre kunder har vært vår viktigste prioritet. Til tross for effektene av koronapandemien har vi bygget kapital, og vi er nå mer solide enn noen gang. Med en god økning i utlån i personmarkedet, og en sterk oppgang i innskudd og kapitallette inntekter, ser vi gode vekstutsikter også framover. I motsetning til mange banker i Europa har DNB vekst, gode resultater og tillit hos kundene våre, og vi opererer i en økonomi som har kommet seg gjennom den mest krevende fasen av pandemien på en god måte.

Styrke kunderelasjonen og videreutvikle kundeflatene

Det å ivareta kundene våre gjennom året har vært vår viktigste prioritet. I april lanserte vi en løsning for å distribuere den økonomiske kompensasjonen fra myndighetene direkte til bedriftene som var rammet av koronakrisen. Dette ble levert i samarbeid med Skatteetaten og Finans Norges teknologiselskap Bits. På under tre uker var løsningen tilgjengelig for alle, og prosessen viser hva vi i Norge får til med tillit, samarbeid og etablerte digitale betalingssystemer mellom finansnæringen og det offentlige.

De viktigste kundeflatene våre fikk et løft i 2020. dnb.no, en av bankens viktigste trafikkdrivere, fikk ny digital drakt. Mobilbanken passerte ved inngangen til fjoråret over 1 million brukere, og

den ble utviklet videre gjennom året. Vi gjorde appen Spare tilgjengelig for alle kunder uansett bankforhold, slik at de kan få oversikt over egen sparing og pensjon. Spare-appen har blitt en viktig salgskanal for DNB, og over 11,1 milliarder kroner er plassert i fond via appen. Med en score på 80 av 100 på kundetilfredshetsindeksen, en appstore-rating på 4,7 av 5 og over 172 000 brukere hver måned lover dette godt for videre utvikling.

Innovasjonsmagasinet INNOMAG kåret DNB til Norges mest innovative virksomhet i 2020. Arbeidet med kompensasjonsordningen, vårt målrettede arbeid med å videreutvikle våre digitale flater og test av ny teknologi gjennom blant annet arbeidet med betaling ved hjelp av ansiktsgjenkjenning ble trukket fram. Det viser at arbeidet med å bygge en innovasjonskultur har gitt resultater.

Partnerskap og oppkjøp

For å ytterligere styrke DNBs posisjon blant små og mellomstore bedrifter, gjennomførte DNB og SpareBank 1 Gruppen i 2020 et strategisk oppkjøp av Uni Micro¹⁾, en av Norges ledende aktører innen styrings- og økonomisystemer. Uni Micro blir med dette systemleverandør til DNB Regnskap, DNBs regnskapssystem til bedriftskundene, og en viktig brikke i en styrket satsing i markedet for små og mellomstore bedrifter. Også innen sparing og pensjon har det blitt foretatt strukturelle tilpasninger. I 2020 kjøpte DNB KLP Bedriftspensjon. Innskuddspensjon er et viktig satsingsområde, og med lave renter og demografiske endringer blir sparing til pensjon enda viktigere.

1) Transaksjonen forutsetter godkjenning av Finanstilsynet.

Videre om arbeidet med de strategiske satsingsområdene

De neste sidene inneholder en mer inngående omtale av vårt arbeid med de ulike satsingsområdene, som vi anser som avgjørende for å oppnå målet om å skape de beste kundeopplevelsene.

Innovativ forretningsmodell og produktutvikling

Markedet for finansielle tjenester er i konstant endring – og har akselerert under den globale pandemien. Vi forventer høy utviklingstakt innen bank- og finansbransjen framover, og koronapandemien har satt ytterligere fart på det digitale skiftet. Nye ikke-finansielle aktører angriper attraktive deler av bankenes verdikjede og utfordrer på helt nye måter. Selvbetjening vil tilta og den digitale reisen vil kreve mer av bankene enn hva den har gjort til nå. Kundene ønsker og forventer sømløse, umiddelbare og gebyrfrie transaksjoner. Konkurransen er hard fra både eksisterende og nye aktører, og vi ser framvekst og bruk av nye teknologier og forretningsmodeller. Dette innebærer ikke bare utfordringer, men også muligheter. Eksempelvis testet vi i 2019 berøringsfrie betalingsløsninger med ansikts-gjenkjenning («Blunk») og stemmegjenkjenning som nå er meget relevante.

For å lykkes i dette markedet må vi hele tiden forbedre og fornye oss. Kultur er viktig for å lykkes med innovasjon. Mange i konsernet bidrar og føler et ansvar for å løse problemer og komme med ideer til hva som kan forbedres, forenkles eller løses på en annen måte. Dette skaper en innovasjonskultur i hele DNB, og vi leverer utallige små og store forbedringer hele tiden.

HVA BLE GJORT I 2020?

Innovasjon er krevende i store konsern som DNB, da det er et stort behov for både å forbedre det eksisterende og å skape nye løsninger. Området Payments & Innovation har som hovedoppgave å

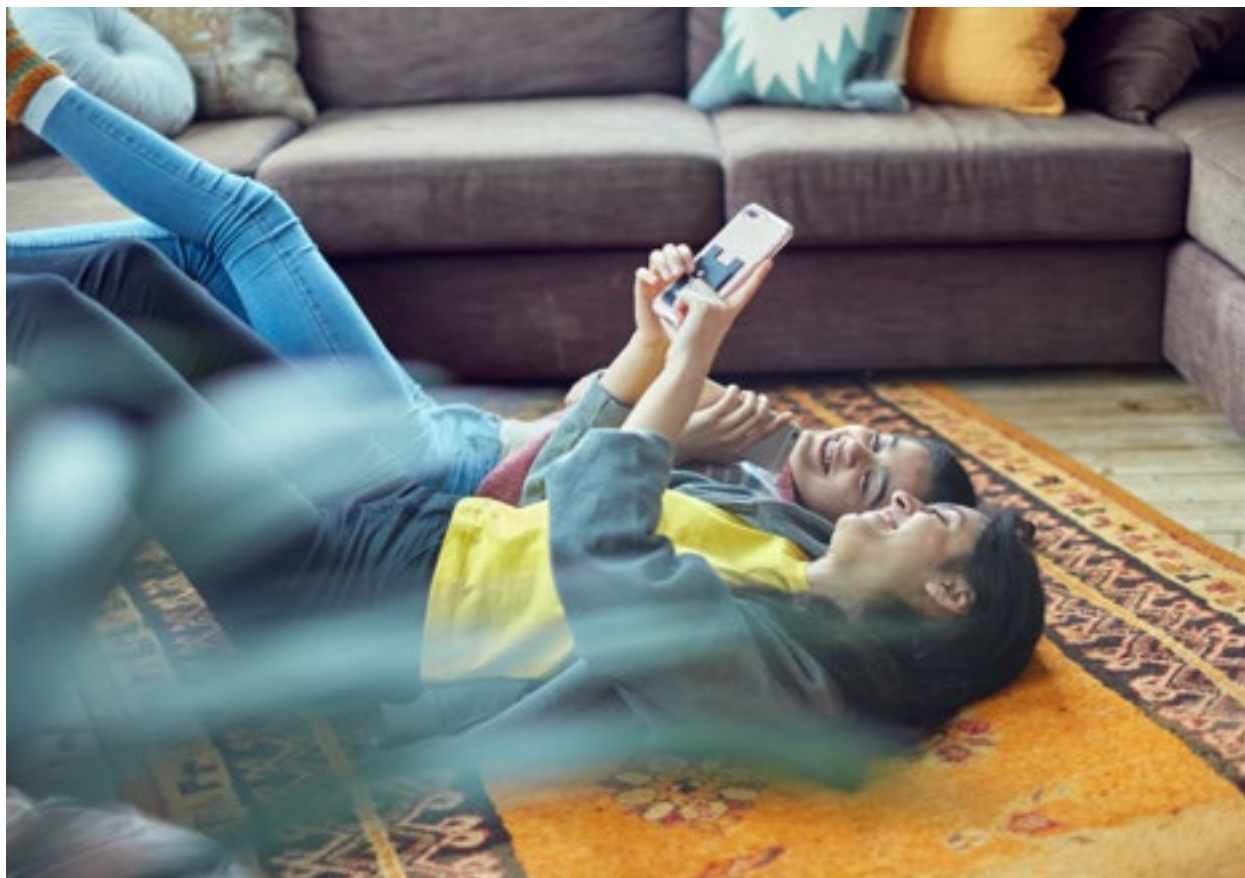
skape økt konkurransekraft og langsiktig lønnsom vekst gjennom strategisk forretningsutvikling. Området har et særskilt ansvar for «utenfra-og-inn»-perspektivet og er ansvarlig for å utarbeide en helhetlig konsernstrategi for innovasjon, og for å gjøre organisering, ansvarsdeling og styring tydeligere. Det handler om å jobbe metodisk og om å besvare de riktige spørsmålene, til riktig tid, på en effektiv måte. Vi tester responsen fortløpende på kunder, og vi samarbeider med tredjeparter der det er med på å skape de beste løsningene.

Området har også ansvaret for Open Banking-enheten som legger til rette for at DNB på en standardisert, skalerbar og sikker måte kan gi tredjeparter tilgang til DNBs infrastruktur og tjenester. Open Banking gjør det mulig å utføre tjenester og tilby produkter utenfor DNBs egne distribusjonskanaler, og sømløst integrere andres tjenester i våre egne. Open Banking-enheten bidro i 2020 til arbeidet med å videreutvikle DNBs infrastruktur for betalingstjenester i samsvar med betalingsdirektivet PSD2. Dette arbeidet vil ferdigstilles i løpet av 2021. Samtidig utnytter banken muligheten til å hente kontoinformasjon fra andre banker for å gi våre kunder bedre totaloversikt gjennom DNBs egne løsninger.

Alle finansielle transaksjoner begynner og slutter med betaling, og konkurransen innenfor betalings-tjenester har tilspisset seg de siste årene. Store globale teknologiskapsposisjonerer seg i det internasjonale betalingsmarkedet. Det er i tillegg gjort flere store oppkjøp på infrastrukturen.

I 2020 tok vi i bruk nye skybaserte løsninger og innsikts-verktøy, for å utnytte framskritt innen maskinlæring og kunstig intelligens.

Koronapandemien har bidratt ytterligere til nedgangen i bruk av kontanter. I 2020 innførte DNB Kontanttjenester i butikk, noe som posisjonerer oss godt for en tid med fortsatt fallende kontantbruk. Samtidig utviklet vi banktjenester gjennom Posten.

De siste årene er det blitt stadig viktigere å samle, analysere, bruke, og ikke minst ivareta data på en sikker måte. Innsikten vi er i stand til å trekke ut fra data brukes til å skape bedre og mer relevante kundeopplevelser. I 2020 tok vi i bruk nye skybaserte løsninger og innsiktsverktøy, for å utnytte framskritt innen maskinlæring og kunstig intelligens. Digitale kundeflater, som mobilbanken, Spare, [dnb.no](#) og DNB Puls for bedrifter, ble utviklet med ny funksjonalitet og nye tjenester raskere enn noen gang. Våre nye konsepter, som Samsolgt for salg av eiendom og regnskapsløsninger for bedrifter, utfordrer etablerte markeder. Automatisering av kreditt har gitt raskere og bedre kundeopplevelser. Flere og bedre chatboter svarer på kundes henvendelser mer effektivt.

Gjennom 2020 fikk også bruk av smidige arbeidsformer i IT-utviklingsprosjekter mer oppmerksomhet. De gjør oss bedre i stand å teste nye løsninger og raskt gjøre endringer. Mange bedrifter kom i en

krevenne situasjon da koronapandemien brøt ut i Norge. Smidige arbeidsformer gjorde det mulig for DNB å bidra til rekordrask utvikling av statens kompensasjonsordning for bedrifter i samarbeid med aktører innen offentlig sektor. Les mer om dette i egen sak på side 34. Raskere utvikling og mer eksperimentering gir mer innovasjon for pengene og bedre løsninger for kundene.

Høy score på innovasjon

Vi er stolte av at omdømmemålinger viser at DNB er på et stabilt høyt nivå når det gjelder verdiene *Innovativ* og *Moderne* bank. I august vant DNB INNOMAGs kåring av Norges 25 mest innovative bedrifter. DNB Eiendom vant det prestisjetunge DOGA-merket for god tjenestedesign i Samsolgt, en ny, innovativ eiendomsmegler-tjeneste som gjør salgsprosessen heldigital, enkel, rimelig og strømlinjeformet. DOGA-merket er en bekreftelse på at DNB og teamet bak Samsolgt har gjort rett i å fokusere på tjenestedesign og brukerorientert utvikling.

I omdømmeundersøkelsen RepTrak fikk DNB en score på 76,7 poeng i fjerde kvartal 2020, noe som er et nytt toppnivå. Vi ser med glede at scoren har hatt en positiv utvikling med

DNB Eiendom vant det prestisjetunge DOGA-merket for god tjenestedesign i Samsolgt.

godt omdømme (over 70 poeng) ni kvartaler på rad. RepTrak tar for seg syv underliggende dimensjoner, og DNB scorer høyt på alle disse. Innenfor innovasjonsdimensjonen fikk DNB henholdsvis 76, 77, 74 og hele 80 poeng per kvartal i 2020 – alle svært gode tall.

Samarbeid med andre

Å innlede og ivareta godt samarbeid med andre har høy oppmerksomhet i DNB. Ettersom kundenes forventninger øker, blir det viktigere å velge ut hvor vi tror vi kan skape gode resultater alene, og hvor det lønner seg å samarbeide med andre. Over flere år har vi utviklet et godt samarbeid med StartupLab, Norges største teknologi-inkubator. Sammen arrangerte vi den ledende FinTech-akseleratoren i Norge for fjerde gang, DNB NXT Accelerator. I 2020 ble den gjennomført i digital versjon på grunn av koronarestriksjoner og hadde rekordhøy deltakelse. Vi samarbeider med NTNU om temaer som kunstig intelligens (AI), blant annet i samarbeid med aktører som Telenor, Equinor og SINTEF. Vi er deleier i og samarbeider med Digital Norway for å digitalisere Norge og sikre samarbeid og læring mellom små og store bedrifter. DNB har et høyt ambisjonsnivå i digitale fellesprosjekter mellom finansnæringen og offentlig sektor gjennom DSOP (Digital Samhandling Offentlig Privat).

Venture-investeringer i for eksempel Nordic API Gateway, FundingPartner og Unite Living har ført til innsikt i nye markeder og gitt nye måter å samarbeide på. DNB og SpareBank 1 kunngjorde i november 2020 et strategisk oppkjøp av Uni Micro¹⁾, en av Norges ledende aktører innen økonomisystemer, for å styrke satsingen på regnskapssystemer som skal tilbys våre kunder. Norske banker har lange tradisjoner når det gjelder å samarbeide om infrastruktur, noe som har bidratt til at vi har gode kundeløsninger på mange områder. Et samarbeid om infrastrukturen rundt bank- og regnskapsløsninger kan bidra til at vi kan etablere en helt ny standard for hvordan dette gjøres.

Finansbransjen har endret seg ved at nye og etablerte aktører satser på enkelte deler av en verdikjede eller spissede verdiforslag mot ett segment. Utviklingstrekkene bransjen står overfor gjør det naturlig for DNB å dreie deler av virksomheten mot å i større grad distribuere andre aktørers produkter og tjenester. Eierskap og samarbeid med Vipps og Fremtind Forsikring er eksempler på dette.

VEIEN VIDERE

DNB har inntil videre valgt å ikke erstatte dagens kjernesystem, men fokuserer på å stegvis løse opp i avhengigheter og modernisere eksisterende systemer. Dette vil bidra til en mer robust arkitektur, noe som samtidig reduserer merarbeid ved at utviklede tjenester kan gjenbrukes på tvers av IT-systemer. Modernisering gjør også samarbeid med selskaper utenfor DNB enklere, billigere og sikrere. I tillegg gjennomfører vi en betydelig modernisering av betalingssystemene våre for bedriftsmarkedet. Dette vil blant annet gi bedre kapasitet, forbedre utdatert funksjonalitet og muliggjøre ny produktutvikling.

Vi er midt i en endring av måten bankene jobber på. I DNB dreier vi mer mot designdrevet og agil forretningsutvikling. Designdrevet innovasjon handler om å løse reelle problemer for brukerne. En tjeneste som ikke løser et reelt problem for brukerne, vil sjeldent tas i bruk. Gjennom en tilnærming med brukerfokus og tverrfaglige team bestående av designere, teknologer og forretningsutviklere skapes ofte de beste tjenestene som løser brukerens behov, utnytter teknologiske muligheter og skaper forretningsmessig verdi.

1) Transaksjonen forutsetter godkjenning av Finanstilsynet.

Temasak: Laget teknisk løsning i ekspressfart

Da Norge i mars 2020 ble stengt ned og mange bedrifter så inntektene forsvinne, innså myndighetene at bankene denne gangen måtte være en del av løsningen på krisen.

STOR DUGNAD MED FLERE PARTER

Da Finansdepartementet skulle ta i bruk den nye kompensasjonsordningen¹⁾ for å hjelpe bedriftene, var mandatet til Finans Norge, Skatteetaten og DNB følgende:

- Bygg en ny løsning for å behandle 100 000 søknader og distribuer støtte på kortest mulig tid, med bruk av færrest mulige menneskelige ressurser og med så lav risiko for svindel som mulig.

Problemet Finansdepartementet kom med, var så komplekst og måtte løses på så kort tid, at det virket nærmest uløselig.

SIKRE FRAMTIDEN

I DNB ble oppgaven tildelt innovasjons-teamet «NewTechLab». Sammen med Skatteetaten og Finans Norges teknologiselskap Bits, la dette teamet ned utallige arbeidstimer og gjennomførte tre daglige, elektroniske stand-up-møter i tre uker. Titusener av kode-

linjer ble skrevet av to håndfuller med teknologer, og etter snaue tre uker var saksbehandlingssystemet klart. En teknisk avansert løsning som samtidig var enkel og trygg å bruke, og som sikret at det gikk kort tid fra søknad var sendt til pengene var på konto.

EN NORSK SPESIALITET

Skatteetaten forvaltet ordningen på vegne av myndighetene, mens DNB leverte portalen for registrering og tok

Leder av NewTechLab, Yngvar Jørg Ugland.

1) Kompensasjonsordningen gjaldt perioden mars 2020–august 2020 og ble erstattet av en ny kompensasjonsordning (bygget på den første) fra september 2020. Denne forvaltes av Brønnøysundregistrene.

seg av selve utbetalingen fra statskassen til virksomhetene. Det siste skjedde i DNBs eksisterende betalingssystemer, mens portalen ble laget helt atskilt fra DNBs systemer. Bits sto for drift og sikkerhet.

For å sikre at flest mulig berettigede bedrifter fikk den støtten de skulle ha fortest mulig, var det viktig at løsningen minimerte antall saker som måtte gå behandles manuelt. Majoriteten av sakene ble behandlet helt automatisk.

Proessen viser hva vi kan få til i Norge med tillit, samarbeid og etablerte digitale betalingssystemer mellom finansnæringen og det offentlige.

«Teamet jobber til daglig med å bruke teknologi til å skape en bedre framtid. Denne gangen handlet det om å sørge for at det i det hele tatt fantes en framtid for store deler av den norske økonomien og tusenvis av selskaper. Jeg er uendelig stolt av den dedikasjonen hver enkelt viste til dette viktige oppdraget.»

Yngvar Jørg Ugland , Leder av innovasjonsteamet NewTechLab

Temasak: Produktutvikling for bærekraftig vekst

Etter sterk vekst i 2019 har markedet for bærekraftig finans vist få tegn til å bremse opp, snarere tvert imot: det er sterk framdrift i det grønne skiftet og stor etterspørsel etter bærekraftige finansieringsprodukter og rådgivning blant bedriftskundene våre. For å møte og styrke dette taktskiftet jobber vi kontinuerlig med videreutvikling av bærekraftige produkter. Disse er viktige verktøy som bidrar til oppnåelsen av konsernambisjonen om å finansiere bærekraftig vekst gjennom lån og investeringer. I tillegg til vår rolle som gode rådgivere for kundene, er vårt viktigste bidrag å kunne bistå med kapital for å muliggjøre bærekraftig og grønn omstilling.

For å tilrettelegge for, og øke volumet på, bærekraftige lån ble det i 2020 jobbet med effektivisering av prosesser og utvikling av egne prismodeller. Vi jobber også kontinuerlig med kompetanseløft og planlegger egne, industrispesifikke kampanjer for grønn finansiering for utrulling i 2021. Rammeverket vårt, som definerer hvilke aktiviteter DNB ønsker å finansiere som bærekraftige, ble oppdatert og knyttet tett opp mot den kommende EU-taksonomien for å bidra til økt forutsigbarhet for kundene. Vi er også i en planleggingsfase for utvikling av nye produkter utover grønn lånefinansiering.

Parallelt med produktutvikling var kundeaktiviteten høy, og vi etablerte mer enn dobbelt så mange grønne lån i 2020 som året før. Samtidig så vi en økende bevissthet for bærekraft i tradisjonelle ikke-grønne industrier, hvor interessen for såkalte bærekraft-linkede lån har skutt fart. Dette er fasiliteter hvor lånets margin knyttes mot oppnåelse av definerte mål innen ESG, og også her er antall transaksjoner mer enn doblet fra 2019.

Skape de beste kundeopplevelsene

Å skape de beste kundeopplevelsene handler om å begeistre kundene våre med gode produkter og tjenester og suveren service. Det handler om å forstå kundenes behov og tilby relevante og brukervennlige produkter og tjenester av god kvalitet og til konkurransedyktige priser. Gjennom å levere gode kundeopplevelser skal vi gjøre oss fortjent til kundenes tillit og til kunderelasjonen. Dette er viktig i en tid der vi stadig møtes av nye og ukjente konkurrenter i et marked i rask endring.

Kundenes behov skal alltid være utgangspunktet for de produkter og tjenester vi leverer, og kundene skal ha tillit til at vi vil dem vel. Styringsprinsippene for etikk, samlet i Code of Conduct, beskriver våre etiske prinsipper og hva som kreves av oss i både profesjonell og privat sammenheng for å opprettholde denne standarden, og våre styringsprinsipper for samfunnsansvar er retningsgivende for all produktutvikling. Det innebærer å ivareta kundens interesser i forbindelse med salg og rådgivning, gjennom åpen, tydelig og sannferdig kommunikasjon, og å ivareta kundenes informasjon på en god og trygg måte.

HVA BLE GJORT I 2020? COVID-19

Da pandemien traff verden tidlig i 2020, måtte mål og strategier erstattes av beredskapsplaner for å ivareta våre kunder i en situasjon ingen hadde opplevd før. Det var viktig for oss å vise at vi var der for kundene i en krevende og høyst usikker tid. Antall henvendelser fra både personkunder og bedriftskunder økte voldsomt, og vi måtte blant annet bistå bekymrede kunder som var blitt permittert, og som trengte hjelp med avdragsfrihet. I tillegg økte etterspørselen på lån formidabelt.

For å kunne håndtere den store økningen i kunde-henvendelser måtte vi stenge alle bankkontorene for ordinære kundemøter og gå fra å avholde fysiske kundemøter til kun å gjennomføre forhåndsavtalte telefon- eller videomøter. Hele DNB tok del i en ressursallokering for å gjøre kundesentrene i stand til å håndtere et eksplosivt økende antall henvendelser. I rekordfart fikk vi

etablert hjemmekontor for våre kunderådgivere i bankkontorene, en ny livechat ble opprettet og 25 nye roboter behandlet nær 70 000 forespørsler om avdragsfrihet.

Vi så videre at kundene i større grad måtte ta i bruk våre digitale tjenester, spesielt innenfor dagligbank, og vi evnet i rekordfart å ta i bruk effektive og godt tilrettelagte digitale løsninger.

Til sammen sørget dette for at vi klarte å opprettholde normal drift i hele 2020.

Både vi og kundene har blitt mer fleksible i forhold til møtetype, arbeidssted, og ikke minst arbeidstid. Gjennom 2020 var vi i kontakt med en større andel av våre kunder enn vi er i et «vanlig» år, og målinger i andre halvår viste en økning i kundetilfredsheten.

Kjøp og salg av bolig

Gjennom DNB Eiendom lanserte vi nye rutiner og flere digitale løsninger for kjøp og salg av bolig da landet stengte ned i mars. Vi bidro aktivt til å redusere risiko for smitte, samtidig som vi gjorde alt vi kunne for at boligmarkedet ikke skulle stoppe opp.

DNB Eiendom har lenge vært opptatt av å digitalisere og effektivisere boligsalgsprosessen. Pandemien gjorde behovet for digitalisering akutt fra en dag til en annen, og satte fart i innovasjonsarbeidet som allerede var i gang.

Kundetilfredshet

DNB følger kundetilfredsheten blant egne kunder og i markedet løpende. Tilfredsheten i det norske bankmarkedet er god, tilliten til bankene er høy. Markedet fungerer godt og framstår som svært stabilt. Antall bankforbindelser per person holdt seg stort sett uendret fra året før, og de fleste kundene hadde kun én foretrukket bank.

Gjennom 2020 var vi i kontakt med en større andel av våre kunder enn vi er i et «vanlig» år, og målinger i andre halvår viste en økning i kundetilfredsheten.

Ved slutten av året uttalte det store flertallet av våre personkunder at deres tilfredshet var uendret sammenliknet med tidligere. Kundetilfredsheten¹⁾ endte på et godt nivå i fjerde kvartal 2020 – og for året under ett var det en framgang i kundetilfredsheten sammenliknet med 2019. I alt 63 prosent av kundene var veldig godt fornøyd med DNB, mens 12 prosent uttrykte lav tilfredshet. Tilfredsheten med bankens kontaktpunkter er god. Nettpanken, som fortsatt er kanalen som brukes og foretrekkes av flest kunder, fikk høyest tilfredshetsscore av bankens kanaler. Men også andre kanaler som kundeservice på telefon, rådgivning og mobilbanken hadde jevnt over god kundetilfredshet. I løpet av året oppnådde mobilbanken nye rekorder både i antall brukere og i tilfredshet.

Prisoppfattelsen følges også tett. Denne er viktig fordi den er tett knyttet til oppfattelse av banken og ønsket om å bli og forbli kunde i DNB. Den er også tett knyttet til anbefaling og kundetilfredshet.

I bedriftsmarkedet måler vi kundetilfredshet²⁾ hos de små, mellomstore og store bedriftskundene. For de små og mellomstore bedriftene rapporteres resultatene månedlig. Mange av

kundene er fornøyd med tilgjengelig kundeservice og lange åpningstider. I kontakt med banken opplever kundene at de møter god service og dyktige folk med god kompetanse. Tilbakemeldingene er sammensatt, og gjennomgående gir flere tilbakemelding om at de ønsker mer proaktiv oppfølging fra banken. Misfornøyde kunder følges raskt opp med telefonisk kontakt og tilbakemeldingene logges, struktureres og brukes til kontinuerlig forbedring.

De største kundene innenfor SMB-segmentet måles på samme måte som de aller største kundene, med en årlig undersøkelse. Tilfredsheten lå fortsatt på et høyt nivå i 2020 både nasjonalt og internasjonalt. Kundene var svært fornøyd med de kundeansvarlige og deres tilgjengelighet. Vi så at også de store kundene var opptatt av relevante og digitale løsninger og noen ønsket seg en raskere beslutningsprosess og mer proaktivitet. Tilbakemeldingene fra kundene blir gjennomgått og fulgt opp av kundemiljøene.

Produktsjekken

For å sikre god etterlevelse i vår produkt- og tjenesteportefølje har vi i DNB en standard for godkjenning av produkter og tjenester, kalt

- 1) DNBs kundetilfredshetsmåling for forretningsområdet for personkunder er blitt gjennomført av analyseinstituttet Ipsos. Undersøkelsen gjennomføres kontinuerlig året igjennom, og resultater tas ut kvartalsvis. Hvert kvartal er det mellom 2 000 og 2 200 personer som gir sine tilbakemeldinger på kundetilfredshet og opplevelse. I løpet av et år har dermed ca. 8 000–8 500 personer besvart undersøkelsen.
- 2) Kundetilfredshetsmålingen blant våre store bedriftskunder blir gjennomført av analyseinstituttet Rambøll en gang i året. For de mindre bedriftskundene blir undersøkelsen gjennomført ukentlig blant et nytt utvalg av kunder hver uke. I fjerde kvartal rapporteres resultatene for begge kundegrupper samlet, mens resultatene for de mindre bedriftskundene presenteres hvert kvartal.

«produksjekken». Produksjekken er et viktig verktøy for å sikre at vi tilbyr produkter og tjenester som er bra for kunden, bra for samfunnet og bra for DNB. Systematisk gjennomgang av våre produkter og tjenester gjennom produksjekken bidrar til økt konkurransekraft og kundetilfredshet, styrket omdømme og bedre ivaretagelse av konsernets samfunnsansvar. Konsernstandarder og rutiner for etterlevelse skal understøtte effektiv produktutvikling og -godkjenning og bidra til innovasjons- og endringskraft.

Forretningsområdet for personkunder gjennomgår regelmessig produkter og tjenester for å sikre etterlevelse og god kvalitet. I 2020 ble produkt- og tjenesteporteføljen gjennomgått i henhold til definerte konsernrutiner.

I forretningsområdet for bedriftskunder gjennomgikk og oppdaterte vi i 2020 alle våre produktbeskrivelser. Gjennomgangen har bidratt til å forsterke den gode kvaliteten i vår produktportefølje.

I tillegg lanserte og videreutviklet vi i løpet av 2020 en rekke nye innovative produkter og tjenester – eksempelvis:

Grønn finansiering av solceller

DNB tilbyr kunder som kjøper solcellepaneler gjennom Fjordkraft, grønn finansiering av disse og ekstra gode betingelser på Grønt Boliglån og Grønt Forbrukslån. I tillegg tilbys kunder som kjøper solcellepaneler igjennom andre enn Fjordkraft, samme betingelser på Grønt Boliglån. 2020 var et noe utfordrende år for salg av solcellepaneler grunnet koronapandemien og lave strømpriser, men dette til tross så har interessen vært stor, og vi forventer en god utvikling i 2021.

Fondssparing

I løpet av 2020 gjorde vi prisingen av fond mer transparent, lanserte flere nye fond med en bærekraftig profil og jobbet med løpende utvikling og forbedring av de digitale kanalene for sparing. Disse blir stadig viktigere for kundene, og veksten

i mobilkanalen er jevnt stigende. Appen Spare når en yngre målgruppe som tar stort ansvar for egen sparing og økonomi. På under fire år har appen blitt en av kundenes foretrukne kanaler for sparing. I 2020 ble appen åpnet for brukere som ikke er kunde i DNB, en utvikling som bidrar til at terskelen for å spare langsiktig er enda lavere.

Kontant tjenester i butikk

Avtalen mellom DNB og Posten om banktjenester gjennom postens filialnett utløp i 2020. For å sikre et godt kontanttilbud til kundene har DNB inngått avtale med BankAxept/Vipps om Kontant tjenester i butikk. Løsningen er tilgjengelig i flere enn 1 400 butikker over hele landet. Bank uten internett, som er vårt tilbud til ikke-digitale kunder, har vært viktig i overgangen til ny tjeneste. Gjennom Bank uten internett tilbyr vi brevgiro, avtalegiro, kontofon, kontoutskrift i posten, telegiro og SMS-tjenester. Våre undersøkelser viser at kunder som benytter dette tilbudet er veldig fornøyde med tjenestene.

Oppgradering av kundeprogrammer

Gjennom kundeprogrammene våre jobber vi for å gi alle våre kunder unike opplevelser i tillegg til relevante og tidsaktuelle produkter og fordeler. I løpet av 2020 oppgraderte vi våre kundeprogrammer og lanserte flere fordeler. I tillegg kuttet vi prisen på kurtasje på aksjehandel for programkundene og gjorde rådgivning mer tilgjengelig og digitalt.

Innovasjon knyttet til kort

I DNB jobber vi kontinuerlig med tekniske løsninger som skal gjøre det smidigere for kundene å betale med et DNB-kort. Biometriske kort, der fingeravtrykk erstatter pinkode uavhengig av beløpsgrense, er en spennende pilot. Vi jobber også med å tilrettelegge for bruk av DNB-kort i stadig flere digitale lommebøker. Blant annet har vi tilrettelagt for Vipps QR-betaling i butikk og jobber for å få på plass en BankAxept-løsning for netthandel.

Digital bankintegrasjon

Bankintegrasjon betyr litt forenklet at kundens

regnskapsprogram og nettbanken snakker sammen. I løpet av 2020 har flere skybaserte ERP-leverandører tatt i bruk vår løsning. Ved utgangen av året benyttet 90 prosent av nye bankintegrasjonskunder vår digitale løsning. Kundene våre forventer enkle, selvbetjente løsninger, og at vi hjelper dem med å digitalisere deres egne prosesser, noe digital bankintegrasjon leverer på.

Regnskapsgodkjente betalinger

Strengere regulatoriske krav krever utvikling av kundetilpassede løsninger som gjør det enkelt for kundene å utføre daglige banktjenester. I 2020 har vi i tett samarbeid med ERP-leverandører, Regnskap Norge og Bits utviklet en ny tjeneste for godkjenning av betalinger for bedrifter. I løpet av de fire siste månedene i 2020, ble 20 000 bedriftskunder overført til ny løsning. Tilbakemeldingene er svært gode fra både kunder og samarbeidspartnere. Trenden med å forsterke sikkerheten i betalingsløsningene samtidig som vi benytter ny teknologi for å forenkle brukervennligheten, er viktige i den videre utviklingen av gode og sikre betalingsløsninger.

Den digitale kreditthverdagen

I 2020 lanserte vi elektronisk tinglysning for løsøre og eiendom og reduserte gjennomsnittlig behandlingstid fra 14 dager til 2 sekunder. Vi

har også økt antall fullførte eSigneringsoppdrag ved kredittsøknader fra 1 737 til 9 765. Av de kundene som har mulighet til å søke om kreditt i nettbanken, så starter nå 35 prosent av kundene søknadene selv. Dette sparer tid og øker kundetilfredsheten. I tillegg benytter nesten 200 av våre store bedriftskunder Credit Manager, en digital tjeneste som gir dem god oversikt over deres kredittengasjement, og hvor det er mulig å dele dokumenter og rapportere på misligholdsklausuler. Vi utviklet en løsning for automatiske kredittfornyer i 2020, og jobber nå med å ferdigstille utviklingen av en løsning for automatiske tilbuds-brev. Dette vil frigjøre verdifull tid for kunderådgiverne og for kundene våre. I sum bidrar dette til å skape bedre kundeopplevelser og en mer effektiv kreditthverdag for våre kunder.

Forbruksfinansiering

Gjennom hele 2020 arbeidet vi med å gjennomføre planen med å redusere antall kredittkort i produktutvalget vårt. Vi tok også viktige systemvalg i prosessen med å modernisere verdikjeden for usikret kreditt for fremtiden. I annet halvår rettet vi i hovedsak rådgivningen vår mot egne kunder som blant annet hadde behov for å rydde opp i sine kreditter. I tillegg tilpasset vi vårt distribusjonsapparat og kundesenter for å gi god økonomisk rådgiving i forbindelse med dette. Strategien om

å tilby forbruksfinansiering på en ansvarlig måte står fast, vi har fremdeles god etterlevelse av vår kredittstrategi. Gjennom hele 2020 hadde vi en markant nedgang i misligholdraten.

Saker behandlet i Finansklagenemnda

Finansklagenemnda Bank behandler tvister som gjelder privatpersoners kontraktsforhold med banker, finansieringsselskaper, kredittforetak eller fondsforvaltningsselskaper. Antall saker i Finansk-lagenemnda er en indikator på om DNB klarer å levere produkter og tjenester i tråd med kundenes forventninger og behov.

I løpet av 2020 registrerte sekretariatet for Finansk-lagenemnda totalt i overkant av 5 000 nye saker tilknyttet bank og forsikring, og 234 av disse gjaldt DNB. Av våre 234 saker, var kun 12 saker gjenstand for nemndsbehandling. Fem av disse gikk i vår favør og to i kundens favør. To saker ble trukket og tre saker ble avvist av Finansk-lagenemnda. Sett i lys av det store antallet personkunder DNB har, antall saker i Finansk-lagenemnda tidligere år og antall saker hos andre finanskonsern, var antallet saker i Finansk-lagenemnda i 2020 som forventet. Også resultatet i sakene var som forventet – med få saker i bankens disfavør. Dette bekrefter at vi leverer produkter og tjenester av god kvalitet og i tråd med kundens forventninger.

Etterlevelse innen markedsføring og kommunikasjon

Det gjennomføres årlig en sjekk av alle aktivitetene innenfor markedsføring og digitalt salg, hvor formålet er å kartlegge eventuell risiko forbundet med markedsaktiviteter knyttet til produkter og tjenester. Interessekonflikter eller risiko som bør håndteres, eller saker der større interessentgrupper med en viss offentlig betydning kan reagere negativt, vurderes også. I tillegg er juridiske avklaringer en del av markedsføringsprosessen. Vi fikk ingen reaksjoner fra myndighetene i 2020.

VEIEN VIDERE

I 2021 vil innføringen av ordningen med egen pensjonskonto bidra til at nordmenn får bedre

muligheter til å ta grep om pensjonssparingen sin. DNB er en ledende aktør i markedet for innskuddspensjon. Fram mot innføringen av det nye pensjonsregelverket har DNB fokusert på å gi kundene bedre oversikt over egen pensjon og bedre verktøy for å sikre at de sparer riktig fram mot pensjonsalderen.

Brukere av Spare-appen vil framover få en mer helhetlig opplevelse på tvers av kanaler når innholdet i større grad tilpasses den enkelte bruker basert på data, og vi åpner for et tettere samspill mellom mobilbanken og Spare.

Som en stor aktør har vi mulighet og ansvar for å bidra til økonomisk mestring og verdiskaping for kunder, næringslivet og samfunnet for øvrig. Framover skal vi jobbe for å tilby den beste rådgivningen både i digitale og betjente kanaler – slik at vi blir den beste banken for de som trenger økonomiske tips, veiledning eller rådgivning.

dnb.no er et av Norges mest trafikkerte nettsted. Vi er midt i en stor omlegging for å sikre universell utforming og for å fortsatt kunne levere de gode kundeopplevelsene. Etter utrulling av de første nye sidene på dnb.no i 2020, vil vi i 2021 fortsette med utvikling og lansering av mer og bedre innhold.

DNB er bank for hver tredje norske bedrift – fra de minste gründerbedriftene til store, internasjonale konsern. I 2021 blir det viktigere enn noen gang å være gode rådgivere gjennom de endringsreisene bedriftene står i, både i Norge og internasjonalt. Vi skal være bransjeeksperter innen de største og viktigste bransjene i norsk næringsliv. Vi skal være gode sparringspartnere knyttet til makroøkonomisk usikkerhet og omstilling i forbindelse med koronapandemien. Vi skal bidra til at kundene våre står sterkere rustet til å møte det grønne skiftet. Samtidig skal vi tilby brukervennlige og digitale løsninger som gjør hverdagen enklere for bedrifter. Dette vet vi blir særlig viktig for å møte forventningene fra de minste og mellomstore bedriftene. Målet er at flere bedrifter skal lykkes sammen med oss.

Temasak: Kundedata gir innsikt

I DNB har vi siden mars 2020 analysert den direkte og indirekte effekten av koronapandemien på bransjer og husholdninger, og dermed fått innsikt i hvordan en langvarig krise påvirker norsk næringsliv. Hver uke setter vi sammen anonymisert og aggregert statistikk basert på våre kunders totale kortbruk i inn- og utland. Dataene gir oss verdifull innsikt i handlemønstre og forbruk, samt i hvordan tiltak, restriksjoner og individuell atferd påvirker norske husholdninger.

Totalt trekker kundene våre kortene sine rundt 660 millioner ganger i løpet av ett år, med et totalbeløp på rundt 250 milliarder kroner. Hver transaksjon inneholder viktige data som bidrar til det store bildet, og gjør at DNB besitter unik innsikt – innsikt som gir stor verdi i vårt arbeid med å skape de beste kundeopplevelsene. I dagens digitale samfunn er korttransaksjoner en måte kundene kan kommunisere med oss som bank, og da er det viktig at vi raskt omgjør rådata til verdifull innsikt. Det gjør vi blant annet ved å kombinere kort- og betalingsdata

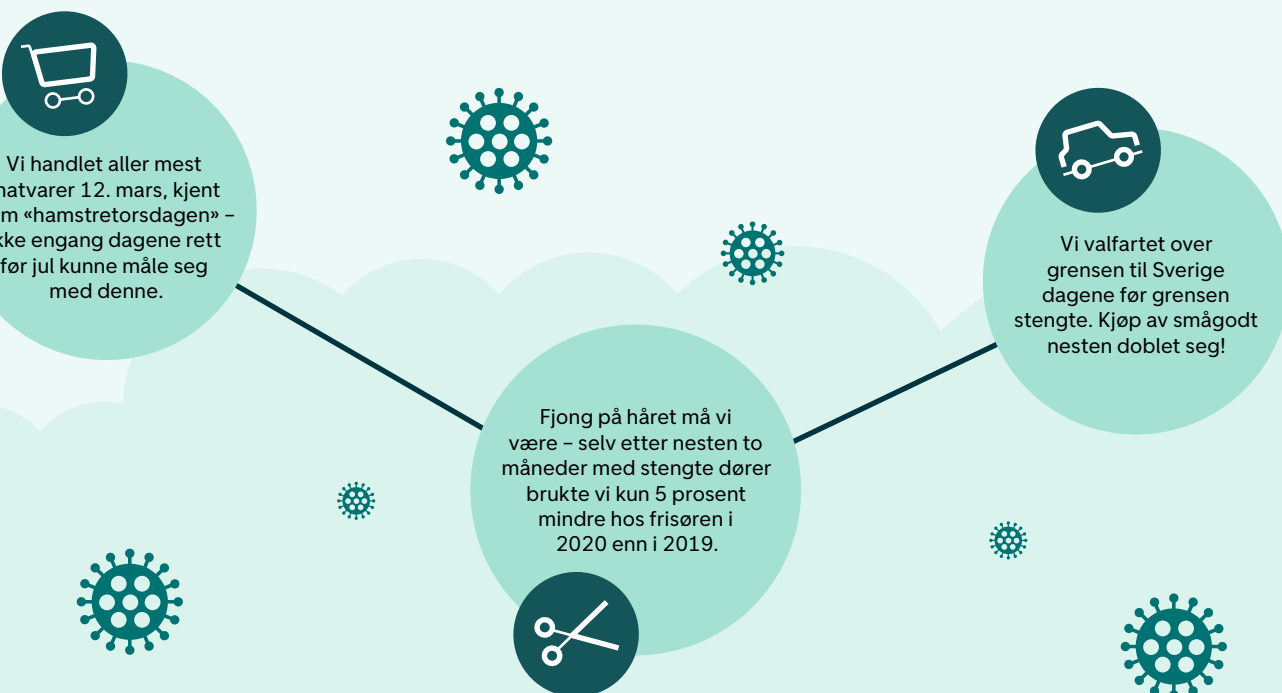
med kundedata, slik at vi kan analysere forskjeller i kjøpemønstre basert på for eksempel alder, kjønn og bosted. Dette gir en helhetlig oversikt over hvordan kundenes atferd påvirker norsk næringsliv, og dermed hvordan vi som bank kan tilpasse oss både privat- og bedriftskundenes varierte behov. Det gir oss muligheten til å være aktivt til stede for kundene som en oppdatert partner og relevant rådgiver – både i krisetid og ellers.

DNB offentliggjør jevnlig verdifull innsikt basert på millioner av daglige korttransaksjoner, og det bare dager etter at transaksjonene er utført. Denne typen høyfrekvensdata blir stadig viktigere i en tid preget av svært raske endringer. Treffsikker og hyppig innsikt bidrar til at myndigheter og aktører i næringslivet og samfunnet for øvrig kan navigere gjennom en krevende tid og stadig tilpasse seg norske husholdninger og deres respons på koronapandemien. Siden mars har Innsiktsteamet ukentlig gitt ut tall og analyser. Som en ansvarlig samfunnsaktør

har DNB tilgjengeliggjort disse dataene helt vederlagsfritt, til bruk som digitale kart og kompass gjennom krisen.

Vårt arbeid med data og kundeinnsikt er bygget på en lovlig, etisk og ansvarlig tilnærming. Vi behandler kundedata med den største forsiktighet, og på denne måten opprettholder vi tilliten til at vi bruker dataene til samfunnets beste. Blant annet publiserer vi trender og utvikling på en enkel og transparent måte på dnb.no/innsikt.

DNBs betydelige og diversifiserte kundemasse gjør at våre transaksjonsdata er representative ikke bare for våre egne kunder, men for befolkningen generelt. Ved å benytte transaksjonsdata kan vi estimere utviklingen i forbruk, både når det gjelder verdi, og innenfor ulike bransjer. Våre prediksjoner av SSBs detaljomsetningsindeks samsvarer 99,3 prosent med den ikke-sesongjusterte indeksen og 96,7 prosent med den sesongjusterte indeksen¹⁾. Det betyr at vi med stor presisjon kan ta pulsen på norsk næringsliv.

1) Basert på målinger gjort fra september 2016 til november 2020.

Omstilling og kompetanse

DNB skal skape de beste kundeopplevelsene, sikre etterlevelse og levere på finansielle mål. Vår strategi skal gjøre DNB raskere og mer fleksibel. Vi skal være best på endring. Da må vi ha de mest verdifulle ansatte, en organisasjon rigget for morgendagens muligheter, og vi må leve opp til verdiene våre hver dag.

Verden beveger seg raskere enn noen gang. DNB må tilpasse seg endringer i omgivelsene, som drives av teknologi, reguleringer og kundeatferd. Det betyr at vi trenger en annen kompetanse-sammensetning enn før, og vi ser stor verdi i å utvikle egne ansatte til å møte morgendagens muligheter og behov.

Som vår viktigste ressurs er det avgjørende at alle medarbeidere har et kontinuerlig ønske om å til-egne seg ny kunnskap for å holde seg relevante i et arbeidsliv i endring. I DNB mener vi at alle trenger kompetanseløft og investerer derfor mye i læring og utviklings tilbud for våre medarbeidere.

Blant annet jobber vi systematisk med de miljøene hvor vi ser at det etter hvert blir behov for færre ansatte. Vi motiverer de ansatte til å bygge kompetanse for å bli aktuelle for andre roller i framtiden, og legger til rette for dette.

Vi har forsterket arbeidet med å utvikle leder- og medarbeiderskap i DNB etter to grunnprinsipper. «Gi slipp» er vårt eneste lederprinsipp og «Grip muligheter» er vårt medarbeiderprinsipp.

Samtidig som vi utvikler egne ansatte, ser vi også behov for å tiltrekke oss kompetanse utenfra. Merkevaren vår som arbeidsgiver bygges over tid, og målet vårt er å posisjonere oss som en attraktiv arbeidsgiver overfor kjernekompetanse DNB trenger i framtiden. I 2020 og framover har vi spesielt fokus på å tiltrekke oss teknologikompetanse.

HVA BLE GJORT I 2020?

2020 var et utfordrende og annerledes år for oss alle. Samtidig ser vi at pandemisituasjonen har tvunget fram og akselerert en endring i

måten vi samhandler på. Det har vært et økt behov for kompetanse innen blant annet digitale samhandlingsverktøy, selvledelse og det å lede på avstand, som preget flere av aktivitetene 2020.

Kompetanseutvikling

For å nå våre strategiske mål må vi jobbe målrettet med å ha rett kompetanse på rett sted, til rett tid. Vi skal sørge for at den enkelte medarbeider i DNB lærer er framtidsrettet, attraktivt og relevant i lys av våre strategiske mål. Det forutsetter en tydelig strategisk og behovsdrivet tilnærming til kompetanse basert på rett innsikt, og med rett tiltak til rett tid.

Læring og utvikling skal være tilgjengelig for de ansatte der de er. Gjennom 2020 har lærings-metodene endret seg raskt, i takt med den nye arbeidshverdagen. Vi har tatt i bruk verktøy som Teams og andre digitale løsninger for å møte de ansatte med læring som er relevant i deres hverdag. I 2020 videreførte vi også vår satsing på egenutviklede utdanningsløp. De som går gjennom disse løpene, har i stor grad gått ut i relevante roller etterpå. Et av løpene som vi nå rekrutterer til, er årets reskill-løp innen software engineering. Utdanningsløpet går over 17 uker der 13 medarbeidere skal gjennom en utviklingsreise med mål om å endre karriere. Det er et omfattende arbeid å utvikle disse utdanningsløpene, men til gjengjeld får vi tilført verdifull og kritisk kompetanse i kraft av kollegaer som allerede kjenner konsernet.

Vi har også økt fokuset på personlige kompetanser som vil være helt sentrale framover uavhengig av rollen til den enkelte (også kalt 21st century skills). Eksempler på dette er selvledelse, kompleks problemløsning og kreativitet.

Som et ledd i samhandling på tvers av konsernet etablerte vi et kompetanseforum i 2020, en intern arena for erfaringsutveksling for de som jobber med kompetanseutvikling i ulike forretnings-områder. Tilbakemeldingene her er gode, og gjennom forumet kan vi i DNB dele både suksesser og områder for forbedring.

Ansatte i DNB har tilgang til, og over 90 prosent er aktive brukere av, vår digitale læringsplattform Motimate. Her finner de mer enn 800 internt produserte kurs som er knyttet til kompetanse i deres hverdag. Kursene er delt opp i obligatoriske kurs for alle, kurs for egne områder og kurs egnet for utvikling utover det obligatoriske. Vi har en høy gjennomføringsgrad på alle våre obligatoriske kurs. Våre ansatte har også tilgang til over 16 000 læringsressurser via LinkedIn Learning. I løpet av det siste året har de ansatte brukt over 5 100 timer på opplæring her. Vi ønsker at dette tallet skal øke i året som kommer. For å oppnå det vil vi tilrettelegge for at tiltakene oppleves som enda mer attraktive og relevante, og at de kan gjøre en forskjell for den enkelte. Vi vil fortsette arbeidet med å tilpasse læringen til den enkelte ansatte gjennom tilrettelagte læringsløp også i LinkedIn, og i tillegg vil vi utvikle mer og bedre kommunikasjon om tilbudene som finnes der.

I forbindelse med pandemien og et økt behov for medarbeidere med kunderådgivnings- og kredittkompetanse, etablerte vi våren 2020 en koordineringsgruppe med deltakere fra alle forretnings- og støtteområder for å støtte mobilitet og allokering av medarbeidere til roller og områder i konsernet med størst behov. Dette bidro til at DNB fikk løst sitt kritiske kompetanse- og ressursbehov i denne perioden.

Fleksibel arbeidsstyrke

I DNB har vi et mål om stor grad av mobilitet blant medarbeidere, og vi legger til rette for at de ansatte får hjelp og støtte til å utvikle sin videre karriere i konsernet. I den forbindelsen etablerte vi i 2020 en fleksibel arbeidsstyrke, Flexforce, som gir avdelinger med bemanningsbehov tilgang på kompetent og intern arbeidskraft, og som tilrettelegger muligheter for ansatte som er i en endringsprosess. Flexforce er et tilbud til medarbeidere som frivillig eller ufrivillig er på vei fra en avdeling eller rolle til en annen, og gir mulighet for å jobbe i en fleksibel innsatsstyrke for en periode. Med ulike læringsløp tilpasset kompetansebehovene sikrer vi økt grad av mobilitet i tråd med konsernets behov for bemanningsbevegelser og endret kompetanse, og gir samtidig ansatte tilbud om nye utfordringer og nye muligheter.

Medarbeidere i DNB får tilbud om veiledning og coaching i forbindelse med de valgene de står overfor, og det tilrettelegges for interne og eksterne hospiteringsoppdrag og opplæringsløp knyttet til behov for å tilegne seg ny kompetanse. I tillegg tilrettelegger vårt interne kompetansesenter for kompetanseløft de stedene i banken der vi ser det er behov, og synliggjør muligheter for nye karriereveier.

Vår digitale læringsplattform Motimate inneholder mer enn 800 internt produserte kurs knyttet til kompetanse i arbeidshverdagen.

Vi tilbyr individuell coaching til alle ledere og medarbeidere.

Høsten 2020 gjennomførte DNB en større organisasjonsendring som medførte at mange medarbeidere var i omstilling til nye jobber og roller, og mange har fortsatt behov for å endre sin kompetanse i tiden framover. Flexforce er her et sentralt verktøy som har hjulpet mange medarbeidere inn i nye roller og gitt dem muligheten til å utvikle sin kompetanse for framtidige behov. Ved omstilling i DNB samarbeider ledelsen tett med fagforeningene. Samarbeidet med fagforeningene i DNB er viktig i konsernets arbeid med å gjennomføre endringer for å imøtekomme nye kompetansebehov.

Ledelse, medarbeiderskap og talent

Vår evne til rask endring har vist seg å være stor. Nå tilbyr vi for det meste leder- og medarbeiderutvikling i DNB via digitale flater. Hverdagen har siden mars 2020 vært preget av hjemmebasert jobbing, og samspillet mellom ledere og medarbeidere har krevd nye arbeidsformer. Derfor har vi satt et ekstra søkelys på dette samspillet. Vi vet at økt behov for samhandling, og da gjennom digitale verktøy, krever god ledelse. Våre leder- og medarbeiderprinsipper «Gi slipp» og «Grip muligheter» er implementert i hele organisasjonen. Målet med lederprinsippet Gi slipp er å redusere unødvendig kontroll og dermed øke både effektivitet, samhandling, kreativitet og gjennomføring. Samtidig er målet med Grip muligheter å sørge for at alle får tatt i bruk sitt fulle potensial med en god kombinasjon av engasjement og kompetanse. Når ledere gir slipp, trenger vi medarbeidere som griper muligheter, og kvaliteten i samspillet mellom leder og medarbeider er med på å påvirke måloppnåelsen.

I 2020 iverksatte vi tiltak både rundt kriseledelse og rundt virtuell og hybrid ledelse, og alle tradisjonelle utviklingsmoduler gjennomføres nå digitalt. Gjennom vår prosess for medarbeiderutvikling får alle ansatte jevnlig samtaler rundt trivsel, balanse mellom jobb og fritid, oppgaver og måloppnåelse. Dette er samtaler med leder som skal gi både mening, mestring og opplevelse av tilhørighet.

Vi tilbyr individuell coaching til alle ledere og medarbeidere. Det var en sterk økning i etterspørselen etter coaching fra 2019, og for å nå flere startet vi derfor opp to podcaster som tar for seg livet i DNB: «Hos DNB-coachen» og «Lederliv i DNB». Her når vi ut til alle våre ansatte med viktige og relevante budskap rundt kompetanseheving, organisasjonens indre liv og selvhjelp. Vi vet at det er viktig med lett tilgjengelig informasjon som både gir læring og tilhørighet når mange av oss har fått endret arbeidshverdagen fra kontorbasert til hjemmebasert jobbing, eller en kombinasjon av disse.

Kontinuerlig utvikling av endringsagenter er viktig for DNB. Med talentprogrammet Pioneer utvikler vi robuste ledere og fagledere for framtiden. Programmet var også i 2020 svært populært, med 330 søkere, hvorav 40 deltakere er valgt ut til årets program. Alle i organisasjonen får anledning til å søke, og målet er å sørge for å få fram talenter med sterk motivasjon som vil være viktige drivere framover.

Employer Branding

I 2020 endret vi strategien til å bli enda mer spesialisert, og fokuset i arbeidet med å bygge vår attraktivitet som arbeidsgiver er nå med på å beholde flinke folk og å tiltrekke oss flere seniorer med ti års erfaring eller mer, spesielt innen teknologi og finans. Dette vil være et satsingsområde for DNB i mange år framover. Vi skal bygge kjennskap til og kunnskap om hvilke muligheter man har i konsernet. DNB har gjennom flere år bygget en meget sterk merkevare hos studenter, og det vil vi fortsette med. Vi vil samtidig øke fokuset på å markedsføre oss som arbeidsgiver overfor fagpersoner, spesielt innen teknologi, med 5-10 års erfaring eller mer.

DNB er en attraktiv arbeidsgiver. I en undersøkelse gjort av Universum blant studenter i 2020 ble vi rangert som nummer 1 av økonomistudentene, nummer 5 av IT-studentene og nummer 10 av jusstudentene. I tilsvarende undersøkelse blant yrkesaktive fikk vi også flere gode plasseringer,

Attraktiv arbeidsgiver blant studenter (vår 2020):

- Nr. 1 blant økonomistudentene
- Nr. 5 blant IT-studentene
- Nr. 10 blant jusstudentene

Attraktiv arbeidsgiver blant yrkesaktive (høst 2020):

- Nr. 2 innen økonomi
- Nr. 4 innen IT
- Nr. 5 blant jurister

med en 2. plass innen økonomi, 4. plass innen IT og 5. plass blant jurister. Det er viktig for oss at vi er en attraktiv arbeidsplass innen både IT og økonomi, og vi fortsetter arbeidet med å forbli akkurat det og å synliggjøre dette eksternt for å tiltrekke oss den kompetansen vi trenger.

VEIEN VIDERE

2020 var et krevende år, samtidig som det viste oss at organisasjonen har evne til å raskt tilpasse seg nye rammebetingelser. Dette skal vi bygge videre på i 2021 ved å tilrettelegge for å jobbe hybrid – å kombinere det å jobbe effektivt hjemmefra og på kontoret. Vi skal øke kompetansen innen våre samhandlingsverktøy, ledelse på avstand og selvledelse, og ikke minst samspillet mellom leder og medarbeider i en hybrid arbeidshverdag.

I 2021 videreføres arbeidet med kompetanse, kultur og ledelse, som er forankret i strategien. Endringene i behovet for kompetansesammensetning er av et slikt omfang at det verken er mulig eller ønskelig å dekke behovet kun gjennom rekruttering. Derfor vil vi også framover satse på systematisk kompetanseheving for våre medarbeidere og tilrettelegge for økt mobilitet mellom avdelinger og forretningsområder. Vi vil fortsette arbeidet med å utvikle kompetanse innen kritiske områder som software engineering, dataanalyse, sikkerhet og etterlevelse, og vi vil blant annet lansere og gjennomføre reskill-løpet innen software engineering.

Vi vil gjøre det enda enklere for de ansatte å holde seg oppdatert gjennom å videreutvikle våre læringsplattformer og vårt totale læringstilbud. Vi skal jobbe for at kompetansehevingen innenfor våre programmer får ønsket effekt og bidrar til utvikling av organisasjonen. Videre vil fokus være på å videreutvikle læringsteknologi og prosesser for å jobbe mer strategisk med kompetanseutvikling. Vi er på en kontinuerlig reise der vi fortsetter å utvikle en sterk læringskultur i organisasjonen, setter kundens behov i sentrum og mobiliserer alle ansatte til å være nysgjerrige, modige og ansvarlige.

Klimarisiko og energiomstilling

Klimarelatert finansiell rapportering

DNB er tilsluttet Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Vårt mål med TCFD-rapporteringen er todelt: å være transparent om vårt arbeid mot klimaendringer og rolle i omstillingen til et lavutslippssamfunn, og å signalisere at vi ønsker bedre rapportering fra kundene våre.

I denne delen skisserer vi DNBs framdrift når det gjelder å ta i bruk anbefalingene som er gitt i TCFD-rammeverket, og hvilke tilpasninger vi planlegger i 2021 og framover. I tillegg har vi i DNB lagt ned en betydelig innsats for å sikre at CDP-rapporteringen¹⁾, som vi i 2020 for fjerde år på rad oppnådde topprangeringen A for, er i tråd med TCFD-rammeverket.

VIKSOMHETSSTYRING

Våre styringsprinsipper for samfunnsansvar, som danner grunnlaget for våre forpliktelser, prosesser og målinger knyttet til samfunnsansvar (herunder klimarisikoarbeid), er øverst i DNBs virksomhetsstyringshierarki, og styret i DNB har dermed det overordnede ansvaret. Arbeidet med å følge opp mål og tiltak for integrering av samfunnsansvar forankres regelmessig i styret og konsernledelsen. Konsernledelsen etablerte i 2020 et eget konsernprosjekt med formål om å håndtere klimarisiko på tvers av virksomheten. En sentral del innebar styrket kvantifisering og scenarioanalyse, slik at konsernledelsen bedre kan vurdere klimarisiko på et strategisk nivå. I løpet av 2021 vil innsikten fra konsernprosjektet integreres i DNBs risikostyring og prosesser.

STRATEGI: SLIK ANALYSERER OG INTEGRERER VI KLIMARISIKO

DNB har siden 2017 deltatt i to TCFD-pilotprosjekter ledet av UNEP FI, som har økt vår forståelse for og håndtering av klimarelaterte risikoer og muligheter i forretningsvirksomheten. Mer innsikt i klimarisiko er imidlertid nødvendig for å oppnå kvantifiserbare resultater. I 2020 fortsatte vi derfor arbeidet med stresstesting og

scenarioanalyse i et bredere omfang, både i form av bransjer og scenarier. Klimarisiko blir dermed stadig mer integrert i vår finansielle planlegging. I 2021 vil våre kreditt- og kapitalforvaltningsmiljøer i fellesskap delta i UNEP FIs tredje TCFD-pilot. Dette understøtter vårt mål om å ha en helhetlig tilnærming til klimarisiko.

Kreditt: Scenarioanalyse av kredittporteføljen

Innen kreditt besto DNBs arbeid i 2020 hovedsakelig av UNEP FIs andre TCFD-pilotprosjekt. I denne fasen prioriterte vi dypere analyser av klimarisikoen i olje- og gasssektoren. Det vil si at vi analyserte den finansielle risikoen som oppstår i omstillingen til et lavutslippssamfunn. For å gjøre dette brukte vi klimascenariotilnærmingen som ble utviklet i første fase av UNEP FIs TCFD-pilotprosjekt, og kvantifiserte klimarisiko for klimascenarier med temperaturstigninger på henholdsvis 1,5, 2 og 4 grader Celsius²⁾. Formålet var å analysere DNBs kundeportefølje i lys av de ulike klimascenarioene, for å se hvordan risikoen i porteføljen endret seg under ulike scenarier. Jo mer detaljert innsikt vi har om kundenes CO₂-risikoeksponering, jo mer presis klimarisikoanalyse får vi. DNB kjøper CO₂-data fra Rystad Energy og bruker flere ulike klimascenarier fra såkalte Integrated Assessment Models³⁾. Scenariene beskriver en rekke alvorlige klimarelaterte endringer som vi stresstester porteføljenes motstandskraft mot, på kort, mellomlang (2030) og lang (2040) sikt. I 2020, viste klimascenarioanalysen en moderat til lav risiko fram til 2030. Vi vil arbeide videre med funnene i 2021, og integrere dem i DNBs finansielle planlegging og strategi om å prioritere kunder som arbeider proaktivt med energiomstilling i tråd med Parisavtalen.

På basis av modellen utviklet i UNEP FIs TCFD-pilot, utvidet vi i 2020 analysen av klimarelaterte risikoer og muligheter i flere vesentlige sektorer

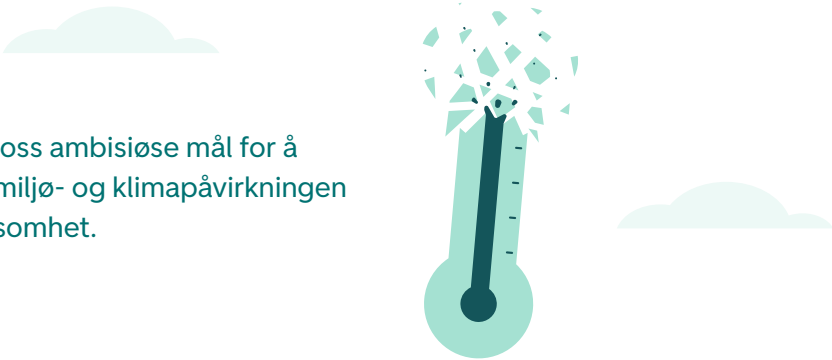

Klimarisiko blir stadig mer integrert i vår finansielle planlegging.

1) CDP (Disclosure Insight Action, tidligere Carbon Disclosure Project), en organisasjon som styrer det globale rapporteringssystemet som hjelper investorer og selskaper å få oversikt over egen klimapåvirkning.

2) Disse er tilnærmet klimascenarioene utviklet av Network for Greening the Financial System (NGFS) i 2020.

3) REMIND fra Potsdam Institute for Climate Impact Research (PIK) og MESSAGE fra International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA).

Vi har satt oss ambisiøse mål for å minimere miljø- og klimapåvirkningen av vår virksomhet.

i kredittporteføljen vår. Vi gjennomførte både innledende kvalitative og kvantitative analyser for sektorene shipping, fornybar energi, nærings-eiendom og bygg og anlegg i 2020. Disse tidlige fasefunnene er en verdifull start for å avdekke vesentlige klimarisikodrivere i risikostyringen vår. I 2021 vil vi jobbe videre med klimarisikoen for vesentlige sektorer, og bedre integrere funnene i forretningsvirksomhet, mål og strategisk retning.

Utviklingen av DNBs grønne produkter, som for eksempel grønne obligasjoner og grønne lån, skjøt fart i 2020, og dette bidrar til å fremme klimarobust virksomhet. Les mer om grønne produkter fra side 62.

Kapitalforvaltning: Scenarioanalyse av forvaltningsporteføljen

Innen kapitalforvaltning har DNB Asset Management fortsatt arbeidet med å kartlegge og måle klimarelaterte risikoer og muligheter på selskaps- og porteføljenivå. I tråd med TCFD bruker vi scenarioanalyser for å identifisere mulige utfall av klimarelaterte risiko- og mulighetsfaktorer. I tillegg til at vi i 2020 beregnet karbonavtrykk på enda flere rentefond, utarbeidet vi en grundig analyse på vårt fond DNB Miljøinvest for å se på hvilke potensielle unngåtte utslipp selskapene i fondet bidrar med.

Som oppfølging av vår deltakelse UNEP FIs TCFD-pilotprosjekt for investorer, som startet i 2018, skal vi 2021 delta i neste fase, som en del av DNBs målrettede arbeid på klimarisiko. DNB Asset Management har allerede vært med på å utvikle en metode for måling av finansiell effekt i ulike klimascenarioanalyser av selskaper og porteføljer, sammen med 19 internasjonale investorer og konsulentselskapet Carbon Delta. Fondene har blitt evaluert i klimascenarier med temperaturstigninger på henholdsvis 1,5, 2 og 3 grader Celsius⁴⁾. Innsikten fra klimascenarioanalysene brukes både i utvikling av retningslinjer og i aktiv eierskapsutøvelse ved dialog og stemmegivning. I 2020 hadde DNB Asset Management konkrete klimarisiko-

møter med norske selskaper innen sektorer med høy klimarisikoeksponering, eksempelvis energi, transport, eiendom, sjømat og bygg og anlegg. Selskapsdialogene har styrket gjensidig klimarisikoforståelse. I 2021 vil vi bygge videre på dette arbeidet og videreutvikle rammeverk for sektorspesifikke klimarisikoer og -muligheter og beste praksis-rapportering på klima, samt vurdere tilgjengelige metoder sammen med andre internasjonale kapitalforvaltere, kapitaleiere, klimaeksperter, banker og forsikringsaktører. For mer informasjon om TCFD-rapportering for DNB Asset Management, se DNB Asset Management Annual Report.

RISIKOSTYRING

DNBs mest vesentlige klimarelaterte risikoer og muligheter oppstår i forbindelse med utlån til bedrifter og personkunder. Miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring (ESG-faktorer) utgjør derfor en kritisk og integrert del av risikovurderingen i kredittsaker. For ytterligere å forbedre integrering av klimarisiko i kredittprosessen, godkjente DNBs ledelse flere klimarelaterte tiltak i 2020:

- 1 ESG-risikovurderingen ble utvidet og omfatter nå mer bransjespesifikk klimarelatert kunde-kontroll. Det innebærer blant annet at klimarisiko er del av alle kundedialoger. Dette gjør oss mer motstandsdyktige mot ESG-drevet finansiell påvirkning.
- 2 Spesifikke krav til klimarisikovurdering ble godkjent og integrert i DNBs rammeverk for kredittrisiko. Det betyr at bedriftskunder må sette klimarisiko på dagsorden. Vi jobber med kundene for å styrke motstandskraften mot eksponering for klimarisiko og for å lykkes med overgangen til et lavkarbonsamfunn.

DNBs miljøstyringssystem er ISO 14001-sertifisert, og DNBs ESG-risikostyring inngår i den årlige ISO 14001-revisjonen som utføres av DNV og DNBs internrevisjon. Les mer om DNBs klimarisikostyring i pilar 3-rapporten på ir.dnb.no.

4) REMIND fra Potsdam Institute for Climate Impact Research (PIK) og AIM/CGE integrated assessment model.

MÅL OG TILTAK

DNB anerkjenner og støtter målene i Parisavtalen. Vi forplikter oss til å bidra til en reduksjon av klimagassutslipp ved å redusere vårt eget karbonavtrykk, samt redusere vårt indirekte klimaavtrykk gjennom lån, investeringer og tilrettelegging gjennom kapitalmarkedsaktiviteter. Vi forplikter oss også til å utvikle produkter og tjenester som bidrar til å kutte utslipp og støtte den nødvendige overgangen til et robust lavkarbonsamfunn. Vi har derfor satt oss ambisiøse mål for å minimere miljø- og klimapåvirkningen av vår virksomhet, både for direkte og indirekte påvirkning.

Vi bruker måleparametere for å overvåke og styre klimarisikoen vi er eksponert mot via vår virksomhet for å redusere klimarisiko. Blant annet satte vi oss i 2019 mål om å bidra med 450 milliarder kroner til finansiering av fornybar energi og infrastruktur og 130 milliarder kroner til finansiering av grønn eiendom fram mot 2025. Dette måles årlig, og i 2020 bidro DNB med henholdsvis 72,5 og 7,0 milliarder kroner.

Vi rapporterer om egne klimagassutslipp, som inkluderer Scope 1, Scope 2 og flere kategorier av Scope 3, i vårt årlige klima- og energiregnskap. I 2020 introduserte vi en ny måleparameter for å rapportere på utslipp tilknyttet DNBs datalagring. Vi følger GHG Protocol Corporate Standard og Scope 2 Guidance for måling og rapportering av både markedsbaserte og stedsbaserte klimagassutslipp i Scope 1 og 2. Full oversikt over våre nøkkeltall på bærekraft og utvikling over tid finnes i Bærekraftsbiblioteket (lenke side 2).

For den nyeste rapporteringen og mer informasjon om DNBs miljøpåvirkning når det gjelder drift, se vårt årlige klima- og energiregnskap i Bærekraftsbiblioteket.

Rapportering av klimaeffekter

Energiforbruk (MWh)	2020	2019	2018
Egne produksjonsmidler			
Transport	1 242,1	1 764,2	2 008,8
Samlet energiforbruk	1 242,1	1 764,2	2 008,8
Innkjøpt energi			
Elektrisk kraft	32 476,1	32 831,2	37 326,5
Fjernvarme	19 063,3	15 949,6	17 541,1
Samlet energiinnkjøp	51 562,7	48 780,8	54 867,7

Utslipp (tCO ₂ e)	2020	2019	2018
Scope 1⁵⁾ & 2⁶⁾			
Direkte (GHG Scope 1)	281,6	403,3	451,0
Indirekte (GHG Scope 2)	3 158,3	3 390,2	4 186,3
Scope 3⁷⁾			
Tjenestereiser	508,6	786,1	626,8
Flyreiser	1 507,9	5 809,8	6 443,5
Avfallshåndtering	202,2	240,4	252,5
Datalagring (ny måleparameter 2020)	31,5	n/a	n/a
Annet	144,9	75,7	648,8
Totalt utslipp (GHG Scope 1, 2, 3)	5 361,1	10 705,8	12 608,7

	2020	2019	2018
Innkjøpte fornybarsertifikater eller opprinnelsesgarantier (iRECs eller OG), dekningsgrad	100 %	100 %	100 %
Innkjøpte CDM- og Gold Standard-kvoter, dekningsgrad	100 %	100 %	100 %

- 5) Scope 1: Obligatorisk rapportering av alle direkte utslippskilder der organisasjonen har operasjonell kontroll.
- 6) Scope 2: Obligatorisk rapportering av alle indirekte utslipp relatert til innkjøpt energi, elektrisitet og fjernvarme/kjøling der organisasjonen har operasjonell kontroll.
- 7) Scope 3: Valgfri rapportering av indirekte utslipp fra verdikjeden.

Temasak: DNB og energiomstillingen

Energisektoren spiller en avgjørende rolle i overgangen til en lavutslipps-økonomi. Dersom vi skal redusere klimagassutslippene og begrense global oppvarming, må verdens energisystemer gjennom en omstilling til fornybare energikilder. Samtidig skal energisektoren sikre at alle har tilgang på rimelig energi og understøtte økonomisk utvikling og økt levestandard verden over.

Ambisjonene om å redusere klimagassutslipp og sikre energitilgang utgjør et grunnleggende dilemma for energisektoren og for DNB som en ledende leverandør av finansieringstjenester til olje- og gassindustrien. Vi forventer fortsatt høy vekst innenfor fornybar energi, men verden vil trenge olje og gass i energimiksen i mange år framover – selv i lavutslippsscenarioer hvor vi oppfyller målene i Parisavtalen¹⁾. Da er det viktig at olje og gass utvinnes med så høye ESG-standarder og så lavt karbonavtrykk som mulig.

DNBs strategiske tilnærming til olje og gass reflekterer dette klima/energi-dilemmaet. Vår utlånsportefølje speiler norsk økonomi, hvor olje og gass fortsatt er den største og viktigste næringen. På den andre siden ligger det store forretningsmuligheter og nye markeder for norske selskaper i energiomstillingen. Energiomstillingen i Norge vil i stor grad drives fram av kompetansen, innovasjonskraften og investeringsviljen i nettopp olje- og gassindustrien. Selskaper i denne industrien som ikke tar energiomstillingen på alvor, står derimot overfor betydelig klimarelatert overgangsrisiko. DNB skal finne en god balanse mellom å finansiere energiomstilling og å fortsatt være en tilbyder av finansieringstjenester til olje- og gassindustrien i Nordsjø-markedet.

Hensynet til ESG-faktorer og energiomstilling er en integrert del av vår strategi for olje og gass. Vi er opptatt av kundenes klimarelaterte overgangsrisiko, og stiller krav knyttet til arbeidet med både ESG og energiomstilling når vi utsteder lån til kunder i olje- og gassindustrien. Vi prioriterer kunder som arbeider strategisk og proaktivt med energiomstilling og posisjonerer virksomheten i tråd med Parisavtalen, og som er villige til å sette utslippsmål for egen virksomhet. Det kan både være selskaper som diversifiserer seg mot eksempelvis fornybar energi eller andre næringer som bidrar til det grønne skiftet, eller rendyrkede oljeselskaper som reduserer klimagassutslippene fra egen produksjon og drift. På denne måten reduserer vi også vår egen klimarisiko i utlånsporteføljen.

DNB har allerede foretatt en betydelig rebalansering av utlånsporteføljen de senere årene. Totalt forventet engasjement ved mislighold (EAD) relatert til olje og gass, inkludert offshore og oilfield services, har blitt redusert fra 7,2 prosent i 2016 til 3,9 prosent ved utgangen av 2020. En stor del av reduksjonene har funnet sted i Nord-Amerika og er blant annet relatert til kanadiske selskaper med betydelig eksponering i oljesand.

For å få oversikt over vår egen klimarisiko har DNB også deltatt i UNEP Fls TCFD-piloter siden 2017. Som et ledd i dette arbeidet har vi gjennomført en klimastresstest av vår olje og gass oppstrømsportefølje. Stresstesten lar oss analysere den finansielle risikoen som oppstår i omstillingen til et lavutslipps-samfunn ved bruk av klimascenarioer. I scenarioanalysen bruker vi CO₂-data fra Rystad Energy i tillegg til vår egen sektorkompetanse. I 2020 viste klimascenarioanalysen en moderat til lav risiko fram til 2030 i de scenarioene som er i samsvar med Parisavtalen. Vi vil jobbe videre med funnene i 2021 og integrere dem i DNBs finansielle planlegging og strategi om å prioritere kunder som arbeider proaktivt med energiomstilling i tråd med Parisavtalen. Vi vil i 2021 også jobbe med rapportering av karbonintensitet og klimamål i olje- og gassporteføljen. For mer informasjon om scenarioanalyse, se Klimarelatert finansiell rapportering på side 46.

Det viktigste arbeidet vi gjør for å styre vår egen klimarisiko innenfor olje og gass er likevel dialogen og samarbeidet med kundene. Mange av kundene våre har energiomstilling høyt på agendaen og har allerede iverksatt tiltak for å redusere sin klimarisiko. Dette er både reflektert i investeringsstrategiene deres, og i utslippskutt i egen virksomhet. Vi har pågående diskusjoner om prosjektfinansiering og forretningsplaner knyttet til blant annet hydrogen, karbonfangst og -lagring og flytende havvind. Vi skal være med på reisen og støtte kundene som bidrar til framtidens energisystem.

DNB skal finne en god balanse mellom å finansiere energiomstilling og å fortsatt være en tilbyder av finansieringstjenester til olje- og gassindustrien i Nordsjø-markedet.

1) Kilde: IEA World Energy Outlook 2020. Sustainable Development Scenario

Ambisjoner for bærekraft og samfunnsansvar

Vårt arbeid med FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål ble vedtatt i 2015 og er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og begrense klimaendringer innen 2030. Planen består av 17 mål, som igjen er inndelt i flere delmål som adresserer de viktigste områdene som må håndteres på en god måte for å oppnå de overordnede målene. For DNB har bærekraftsmålene vært en inspirasjonskilde for vårt eget arbeid med bærekraft, samt et godt rammeverk å ha med seg i dialog med våre bedriftskunder om hvordan de velger å integrere bærekraft i sin strategi.

DNB støtter alle 17 av FNs bærekraftsmål, samtidig som vi har identifisert spesifikke mål som er spesielt relevante for vår virksomhet. Våre to hovedmål, som vi mener at vi virkelig kan bidra positivt til, er:

- **Mål 5:** Oppnå likestilling mellom kjønnene og styrke jenters og kvinners stilling.
- **Mål 8:** Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle.

Ytterligere mål vi har fokus på, er mål 7, 9, 10, 12, 13, 14 og 16. Vi arbeider med å bidra positivt til og redusere negativ innvirkning på disse målene gjennom vår rolle som arbeidsgiver, investor, långiver, tilrettelegger og leverandør av finansiell infrastruktur.

I vår faktabok om bærekraft og på nettsiden vår kan du lese mer om hvordan vi jobber med bærekraftsmålene.

FNs bærekraftsmål

DNBs hovedmål

Andre prioriterte mål

FNs øvrige bærekraftsmål

Prinsipper for ansvarlig bankdrift

I september 2019 lanserte FNs miljøprogram for finanssektoren (UNEP FI) Principles for Responsible Banking (heretter PRB eller prinsippene). PRB er et initiativ som er startet for at banksektoren skal arbeide for oppfyllelse av FNs bærekraftsmål og Parisavtalens forpliktelser. I alt 214 banker har til nå signert prinsippene. DNB signerte ved lansering og har med det forpliktet seg til å følge de seks prinsippene som ligger til grunn for PRB-initiativet:

- **Tilpasning:** Bankene skal ha forretningsstrategier som er i samsvar med enkeltmenneskers og samfunnets behov slik de er uttrykt i FNs bærekraftsmål, Parisavtalen og andre nasjonale og lokale rammeverk.
- **Påvirkning og målsetting:** Bankene må øke sin positive påvirkning og redusere sin negative påvirkning på mennesker, klima og miljø, og sette mål for de områdene der de har størst påvirkningskraft.
- **Kunder:** Bankene skal ha et ansvarlig samarbeid med kunder og oppmuntre til en bærekraftig praksis og drift, samt legge til rette for økonomisk aktivitet som skaper velstand for nålevende og framtidige generasjoner.
- **Interessenter:** Bankene skal ha et proaktivt samarbeid med interessenter for å oppnå samfunnets målsetninger knyttet til FNs bærekraftsmål og Parisavtalen.
- **Styring og kultur:** Bankene skal bruke effektiv styring og kulturbygging rundt ansvarlig bankdrift for å innfri prinsippenes forpliktelser.
- **Åpenhet og ansvarlighet:** Bankene skal jevnlig revidere implementeringen av prinsippene og rapportere åpent om deres positive og negative påvirkning og bidrag til å nå samfunnets målsetninger.

DNB deltar i flere av arbeidsgruppene som ble nedsatt av styringskomiteen for PRB, og arbeider aktivt for å innfri forpliktelsene i de seks prinsippene. I DNB har vi satt egne ambisjoner for å redusere vår negative påvirkning og øke vår positive påvirkning, og disse er utarbeidet med utgangspunkt i en vesentlighetsanalyse. Vi oppmuntrer våre bedriftskunder til å drive bærekraftig gjennom krav og forventninger, bedre betingelser og aktiv dialog. DNB har en kontinuerlig interessentdialog, og arbeider for å sikre bærekraftig drift gjennom ansvarlig styring og kulturbygging.

Vi er i gang med å revidere vår implementering av prinsippene og vil i 2021 ha et særlig fokus på å tilpasse vår forretningsstrategi ytterligere i tråd med bærekraftsmålene og Parisavtalen. Som et ledd i dette arbeidet vil vi også fortsette arbeidet med å analysere vår påvirkning, men vi har så langt funnet at metodikken som PRB anbefaler er krevende å overføre til DNBs virksomhet. Vi har testet PRB-verktøyet for påvirkningsanalyse, og vi vil i løpet av 2021 beslutte om vi vil benytte dette eller bruke en annen metodikk for å anslå vår påvirkning. Vi er positive til samarbeidet på tvers av landegrenser og muligheten til å lære av andre, men vi opplever også at utgangspunktet til ulike medlemmer er svært forskjellig. Uansett metodikk så vil DNB fortsette arbeidet for en bærekraftig utvikling av finanssektoren og oppfordre til samarbeid for å oppfylle FNs bærekraftsmål og Parisavtalen.

Interessentdialog og vesentlighetsanalyse

Bærekraft handler grunnleggende sett om langsiktig verdiskaping, men som begrep kan det oppleves som generelt og lite konkret, spesielt i mangel av felles definisjoner. Det er også krevende å sammenlikne selskapers faktiske resultater, og hvorvidt et selskap faktisk arbeider godt med bærekraft. For å være mest mulig konkrete om hva DNB legger i begrepet bærekraft har vi lagt til grunn metodikk fra rapporteringsrammeverkene fra IIRC (International Integrated Reporting Council), GRI (Global Reporting Initiative) og SASB (Sustainability Accounting Standards Board) når vi skal definere og avgrense vårt arbeid. Alle tre rammeverk har som utgangspunkt at et selskap gjennomfører en vesentlighetsanalyse. Målet med analysen er å identifisere de bærekraftstemaene som er viktige for bedriftens evne til langsiktig verdiskaping, og de temaene som virksomhetens interessenter er opptatt av. Temaene som er inkludert i analysen kan klassifiseres innenfor miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring (også kjent som ESG-faktorer).

DNBs ambisjoner for bærekraft og integrering av FNs bærekraftsmål har begge sitt utspring i vesentlighetsanalysen. En helhetlig vesentlighetsanalyse ble sist gjennomført i 2018, men vi foretok en gjennomgang av DNBs vesentlige temaer høsten 2020 i lys av markeds- og samfunnsutviklingen.

Både i utarbeidelsen av vesentlighetsanalysen og i arbeidet med å integrere innspill fra interessenter i beslutningsprosesser, er løpende interessentdialog viktig. Prosessen i 2020 tok hensyn til innsikt fra konsernets viktigste interessenter, innhentet gjennom løpende interessentdialog (se egen oversikt «Interessentdialog 2020» i Bærekraftsbiblioteket). Vi la også til grunn utvikling innenfor beste praksis, oppdatering av konsernets strategi og samtaler med ulike nøkkelmiljøer internt.

Gjennomgangen viste at vesentlighetsanalysen fra 2018 i hovedsak er dekkende og relevant fram til en ny og helhetlig oppdatering, som er planlagt våren 2021. Det ble dermed besluttet at analysen står seg i påvente av vårens oppdatering. Prosessen avdekket imidlertid flere mulige forbedringsområder som gir nyttige innspill til en ny vesentlighetsanalyse i 2021. Vi kan med fordel omformulere og konkretisere enkelte av de vesentlige temaene for å forbedre forståelsen blant interessentene. Videre ser vi at klima og klimarisiko trekkes fram av stadig flere interessenter. I dagens vesentlighetsanalyse favnes dette temaet indirekte av temaene «Ansvarlige utlån og investeringer» og «Se risiko og muligheter i et langsiktig perspektiv».

Vårens oppdatering vil ta utgangspunkt i både finansiell vesentlighet og konsernets påvirkning på klima, miljø og samfunnet rundt oss. Dette er i tråd med utviklingen innenfor god rapporteringspraksis knyttet til dobbel vesentlighet, som innebærer at selskaper både vurderer hvilke bærekraftstemaer som påvirker deres evne til langsiktig verdiskaping, og hvilke bærekraftstemaer de påvirker gjennom sin virksomhet.

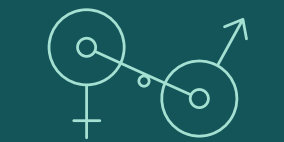
Listen på neste side gir en oversikt over de mest vesentlige bærekraftstemaene for DNB, og hvor de er beskrevet i årsrapporten. Faktabok bærekraft inneholder en kortfattet beskrivelse av alle temaene, der dataene er verifisert av ekstern revisor (se bakerst i rapporten).

Vesentlighetsanalysen danner også grunnlag for de fire overordnede temaene med tilhørende konsernambisjoner som setter retning for DNBs arbeid innenfor bærekraft. Konsernambisjonene ble besluttet av styret i 2019. Bærekraftstemaene og konsernambisjonene er beskrevet på de påfølgende sidene.

De mest vesentlige bærekraftstemaene for DNB

	Se risiko og muligheter i et langsiktig perspektiv	28
	Innovativ forretningsmodell og produktutvikling	31
	Skape de beste kundeopplevelsene	36
	→ Brukervennlige produkter og tjenester	
	→ Åpenhet om prising av produkter og tjenester	
	Omstilling og kompetanse	42
	Likestilling og mangfold	56
	Ansvarlige utlån og investeringer	64
	→ Ansvarlige utlån til bedriftskunder	
	→ Ansvarlige investeringer	
	→ Bærekraftige obligasjoner	
	Hjelpe oppstartsbedrifter med å lykkes	80
	Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon	86
	Informasjonssikkerhet og stabile IT-systemer	90
	Personvern	92
	Økonomisk kompetanse	96
	Åpen og etisk forretningsførsel	117
	Ansvarlige innkjøp	118
	Arbeidsforhold	120

Ambisjoner for bærekraft og samfunnsansvar

DNB er en pådriver for likestilling og mangfold

Ulikhet i kjønn, alder, kompetanse, kulturell bakgrunn, erfaring, funksjonsevne, seksuell orientering, etnisitet og livssyn gir oss flere perspektiver og gjør oss sterkere rustet til å løse utfordringer, øke innovasjonskraften og skape de beste kundeopplevelsene. Likestilling og mangfold lønner seg og er i tråd med vårt etiske fundament. Det at de ansatte i DNB er forskjellige gjør DNB til en bedre bank.

- ✓ Kjønnsbalanse (40/60) i lederstillinger på alle nivå (uavhengig av kjønn).
- ✓ Alle team skal være mangfoldige og inkluderende innen 2022.
- ✓ DNB skal gjennom produkter, tjenester og dialog bidra til å fremme likestilling blant våre kunder.
- ✓ DNBs største leverandører innen IT-tjenester, konsulentvirksomhet og juridiske tjenester skal arbeide systematisk med likestilling og mangfold i egen organisasjon.

«Hvis man ønsker å satse på mangfold i bedriften, må man ansette folk med ulik bakgrunn. Det er så enkelt som det.»

Smita Katragadda,
Account Manager for
DNB-teamet i Infosys

Les mer på side 59

1

Equileap har rangert DNB som beste selskap i verden når det gjelder likestilling

1

Financial Times har kåret DNB til Europas beste bedrift når det gjelder mangfold innen bank og finans og fjerde best totalt sett

20

Minimum antall uker kjønnsnøytral, betalt foreldrepermisjon for alle DNB-ansatte, uansett hvor i verden de jobber

50/50

Lik fordeling av kvinner og menn i konsernledelsen – og 39,5 prosent kvinneandel på de fire øverste ledernivåene

48 %

Andelen kvinner blant nye fondskunder – opprettholdt på samme nivå som i fjor

Likestilling og mangfold

Dersom vi skal nå våre mål om langsiktig verdiskaping, fornøye kunder og å være en attraktiv arbeidsplass, må vi speile samfunnet vi er en del av. For oss i DNB går mangfolds- og likestillingsarbeidet lenger enn til egne ansatte og handler også om å bidra til økt likestilling blant våre kunder gjennom våre produkter og tjenester, og hos våre leverandører ved at vi bruker vår påvirkningskraft til å fremme likestilling hos selskaper vi handler fra.

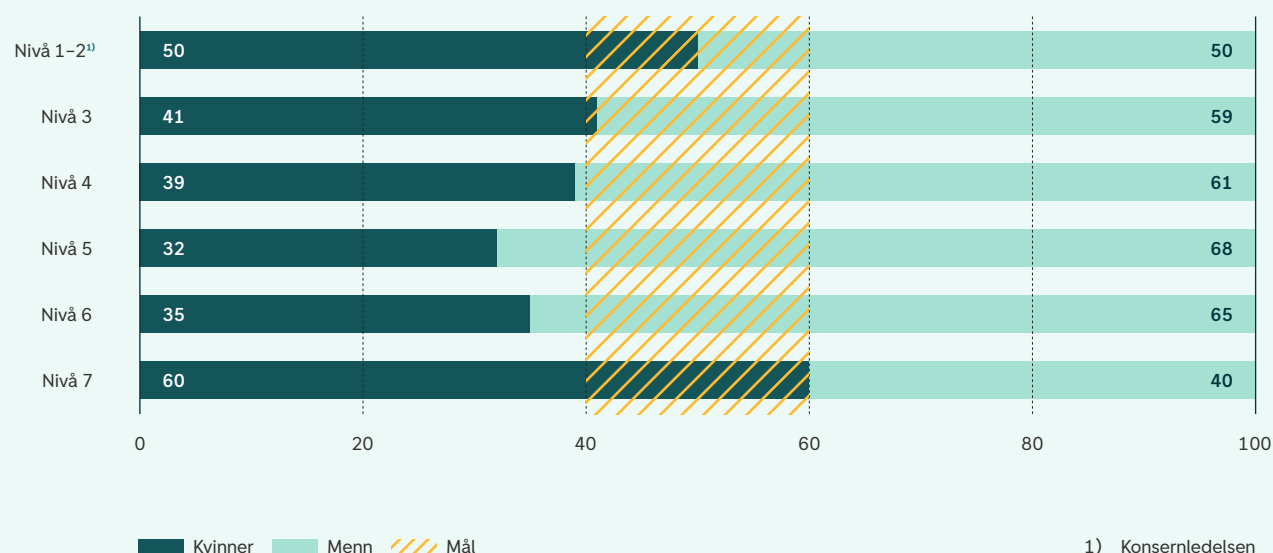
For oss betyr likestilling og mangfold like rettigheter og muligheter til å bidra i organisasjonen. Det innebærer at vi skaper et trygt og inkluderende arbeidsmiljø der alle verdsettes for sine ulike egenskaper og blir anerkjent for sitt talent, og der alle kan være seg selv. Likestilling og mangfold følges opp i alle deler av virksomheten og diskriminering aksepteres ikke.

HVA BLE GJORT I 2020?

DNB har en overordnet ambisjon om å være en pådriver for likestilling og mangfold, uavhengig av seksuell legning, etnisitet, alder eller bakgrunn. Dette gjelder både internt og eksternt i møte med kunder og leverandører. Det er etablert et internt mål om kjønnsbalanse (40/60) i lederstillinger på alle nivåer uavhengig av kjønn, som tydeliggjør at målet om kjønnsbalanse går begge veier. På de tre øverste nivåene, og på laveste ledernivå, hadde vi ved utgangen av 2020 nådd dette målet. På de mellomste ledernivåene er vi derimot ikke helt i mål selv om vi ser en positiv utvikling på nivå fire (se graf). Videre ser vi at det er variasjon mellom de ulike områdene i konsernet. I noen av områdene må det jobbes med å øke andelen kvinnelige ledere, mens i andre områder er utfordringen motsatt. Dette vil vi jobbe målrettet med framover.

Kjønnsbalanse på ledernivåene

Prosent

Videre har DNB en ambisjon om at alle team skal være mangfoldige og inkluderende.

For å nå vedtatte mål og ambisjoner jobber vi langs tre akser:

- Sikre at mål, regelverk og policyer ivaretar like rettigheter og muligheter
- Sørge for at vi har og bruker verktøy og prosesser for å rekruttere, utvikle og beholde mangfold
- Videreutvikle kultur og ledelse for mangfold i konsernet

I DNB har vi flere mål for å sikre kjønnsbalanse og tilstrekkelig tilgang på kvinnelige ledertalenter, som minimum 50 prosent kvinneandel på interne lederutviklings- og talentprogrammer og minimum 40 prosent kvinnelige kandidater på lister for etterfølgerplanlegging. I rekrutteringsprosesser til lederstillinger skal best kvalifiserte kvinne og mann identifiseres før endelig valg av kandidat tas. Balansert kjønnsfordeling skal være et av innplasseringskriteriene i omstillingsprosesser. Ved endringer i sammensetning av ledergrupper skal det legges særskilt vekt på å oppnå en forbedring av kjønnsbalansen.

Det er stor grad av mangfold i den internasjonale delen av virksomheten vår, og det er iverksatt konkrete tiltak for å øke mangfoldet i den norske delen av konsernet. Flere stillingsannonser utlyses på engelsk for å treffe en bredere målgruppe, og alle annonser inkluderer et ønske om mangfold. Vi bruker objektive tester og seleksjonskriterier i rekrutteringsprosessen og jobber aktivt med å tiltrekke oss medarbeidere fra et bredt utvalg av utdannelseinstitusjoner og fagområder. Videre blir det tatt høyde for mangfold i forbindelse med rekruttering/seleksjon til interne utviklingsprogrammer. Som del av vår kvartalsvise medarbeiderundersøkelse har vi en egen inkluderingsindeks som er en god indikator på og verktøy for inkludering i organisasjonen. Inkluderingsindeksen for 2020 gir stabilt gode resultater og viser at de aller fleste opplever arbeidsmiljøet som inkluderende. En høy andel av de ansatte opplever at DNB er en pådriver for likestilling og mangfold i samfunnet.

Vi har kjønnsnøytral foreldrepermisjon for våre ansatte, uansett hvor de jobber i verden, med minimum 20 uker betalt foreldrepermisjon. Målet med ordningen er blant annet å bidra til likestilling mellom kjønnene ved å gi fedre og mødre like muligheter til betalt permisjon. I 2020 tok totalt 620 av våre ansatte foreldrepermisjon og av disse var 44 prosent menn. I den norske delen av virksomheten ble det i gjennomsnitt tatt ut 22 og 13 uker foreldrepermisjon for henholdsvis kvinner og menn.

Diskriminering på grunn av for eksempel kjønn, etnisitet, seksuell orientering, kjønnsidentitet, religion eller funksjonsnedsettelse aksepteres ikke i noen del av virksomheten, og DNB skal sikre gode arbeidsvilkår i alle land der konsernet har virksomhet.

I likestillings- og diskrimineringsloven og arbeidsmiljøloven stilles det krav om at arbeidsgivere arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. Aktivitets- og redegjøringspliktene ble styrket i 2020, og vi inngikk i den forbindelse et samarbeid med Likestillings- og diskrimineringsombudet om hvordan vi kan jobbe for å imøtekomme pliktene, blant annet ved å sikre datagrunnlag for de områdene vi skal redegjøre for.

Mangfold er en del av vår kultur og vårt samfunnsansvar. Vårt mål og ønske om å sikre mangfold i organisasjonen er inkludert i våre styringsdokumenter, for eksempel i Code of Conduct.

Behovet for medarbeidere med teknologibakgrunn er økende. Her er det en utfordring å få til en god kjønnsbalanse da kvinner er underrepresentert blant dem vi rekrutterer med teknologibakgrunn. Vi har derfor jobbet med å synliggjøre gode kvinnelige rollemodeller og sette ulike teknologitemaer på agendaen på både interne og eksterne arenaer hvor kvinner er i målgruppen. Vi jobber aktivt med å tiltrekke oss og å øke interessen for IT blant kvinner generelt, for eksempel gjennom samarbeidet med ODA, Nordens ledende møteplass for kvinner i teknologi.

Ved endringer i sammensetning av ledergrupper skal det legges særskilt vekt på å oppnå en forbedring av kjønnsbalansen.

Vi jobber kontinuerlig med å identifisere lønnsforskjeller som skyldes kjønn eller andre mangfoldsdimensjoner, for å lukke slike lønnsgap.

DNB ble i 2020 rangert som det 4. beste selskapet i Europa når det gjelder mangfold, en rangering gjennomført på vegne av Financial Times blant 850 selskaper fra 24 ulike næringer i 16 europeiske land. I kategorien Banking and Financial Services ble vi rangert øverst. Videre ble DNB i mars 2021 rangert som beste selskap i verden når det gjelder likestilling, i en global undersøkelse utført av Equileap, som tar for seg nærmere 4 000 selskaper.

Som stor samfunnsaktør har vi også mulighet til å påvirke mangfold og likestilling hos våre leverandører. For anskaffelser der likestilling vurderes som et vesentlig bærekraftstema jobber vi for å integrere spørsmål rundt likestilling i anbudsforespørsler, som et tema i kontrakter og i oppfølgingsmøter. Se også informasjon om dette i teksten om ansvarlig innkjøp side 118. Ved å stille spørsmål til og utfordre våre leverandører på kvinneandel i ledelse og deres generelle arbeid på området bidrar vi til økt bevisstgjøring og skaper positive ringvirkninger i samfunnet rundt oss.

I 2019 økte vi vår satsing på økonomisk likestilling med et sterkt fokus på økt kompetanse om sparing og privatøkonomi gjennom kampanjen #huninvesterer. Dette arbeidet fortsatte med full kraft i 2020, denne gangen med hovedfokus på pensjonsgapet som eksisterer mellom kvinner og menn. Vår innsikt viser at kvinner jobber mindre, tjener mindre, eier mindre, sparer mindre og vet mindre om pensjon enn menn. Framtidens

pensjonister blir ikke likestilte uten at det tas grep. Gjennom økt kunnskap, god rådgivning og kommunikasjon er ambisjonen vår at kvinner vil ta kontroll over egen pensjon og framtid.

Kampanjen #huninvesterer er rettet mot en målgruppe som har savnet engasjerende kommunikasjon. I kampanjeperioden så vi en økning på mer enn 50 prosent i antall kunder som endret risikoprofil på sin sparing, og på 30 prosent i antall kunder som startet individuell pensjonssparing (IPS). I DNB ser vi at kampen for økonomisk likestilling ikke er over enda, og vi vil fortsette denne kampen framover. Les mer om #huninvesterer i egen sak på side 60.

Som en del av vårt arbeid med å sette standarder, stiller vi krav om likestilling og mangfold til selskaper gjennom forventningsdokumentet vårt. Dokumentet er også et utgangspunkt for dialoger. Likestilling og mangfold har vært et viktig tema i dialoger med selskaper i vår aksjeportefølje, og vi har stemt på flere aksjonærforslag som har oppfordret selskaper til å rapportere mer informasjon angående likelønns- og likestillingsproblemer.

I tillegg har vi jobbet for å få en mer systematisk tilnærming med integrering av vesentlige risikofaktorer innen miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring (ESG-faktorer) i kredittanalyser og investeringsbeslutninger. En viktig del av spørreskjemaene som er utviklet i denne sammenhengen er å forstå hvordan obligasjons-

utstedere jobber med likestilling og mangfold. Vi hadde i løpet av året oppfølgingsdialoger med noen utstedere og oppfordret til økt åpenhet. Målet er å påvirke selskapene i en positiv retning og å måle framgang over tid.

VEIEN VIDERE

Strategisk og målrettet arbeid med likestilling og mangfold internt de siste årene har gitt resultater, men det er fortsatt forskjeller mellom ulike områder i konsernet. I 2021 vil vi fortsette arbeidet langs de linjene vi jobbet etter i 2020, og høsten 2020 utarbeidet vi en revidert handlingsplan med nye tiltak for blant annet å styrke vår attraktivitet som mangfoldig og inkluderende arbeidsplass. I 2021 vil vi fortsette arbeidet med å videreutvikle metodikken i mangfoldsarbeidet i tråd med kravene i likestillings- og diskrimineringsloven og gjennom god forankring i konsernledelsen og styret.

I DNB fastsettes lønn ut fra ansvar og kompleksitet i den enkelte stilling. I tillegg vil erfaring, kompetanse og prestasjoner kunne påvirke den enkeltes lønnsnivå. Vi jobber kontinuerlig med å identifisere lønnsforskjeller som skyldes kjønn eller andre mangfoldsdimensjoner, for å lukke slike lønnsgap.

DNB har gjort mye innenfor økonomisk likestilling rettet mot våre kunder og samfunnet for øvrig, men er på ingen måte i mål. Framover vil vi derfor ha et sterkt fokus på å fortsette å bidra til økt likestilling gjennom våre produkter og tjenester og i dialog med kunder og leverandører.

Arbeid for likestilling og mangfold gir gode resultater

Målrettede tiltak, mangfoldig rekruttering og gode samarbeidspartnere har gjort Infosys, som er en viktig IT-partner for DNB, til en av Indias beste bedrifter for kvinner.

Infosys er et multinasjonalt selskap som leverer digital rådgivning og IT-tjenester, med hovedkontor i India. Selskapet har ansatte fra alle samfunnslag som representerer 144 ulike nasjonaliteter, og som arbeider ved kontorer i 46 land.

– Hvis man ønsker å satse på mangfold i bedriften, må man ansette folk med ulike bakgrunn. Det er så enkelt som det, forteller Smita Katragadda, som er Account Manager for DNB-teamet i Infosys. I dette teamet er halvparten av ledelsen kvinner, og kvinneandelen i teamet totalt sett er 36 prosent.

– Rettferdighet og gjensidig respekt er grunnleggende verdier i Infosys. Dette bidrar til å sikre at arbeidsplassen gir folk like muligheter, uten diskriminering og trakassering, sier Katragadda.

Infosys har sluttet seg til FNs prinsipper for å fremme kvinners stilling (Women's Empowerment Principles, WEP) og samarbeider med andre tilsluttede organisasjoner for å sikre likestilling for kvinner

på arbeidsplassen. I tråd med dette er et av organisasjonens mål å øke andelen kvinner innen teknologi og ledelse.

– Vår ambisjon er å ha 45 prosent kvinner i bedriften i 2030, forteller Katragadda, og trekker fram det gode samarbeidet med DNB på dette feltet.

– DNB er en god samarbeidspartner for oss på denne reisen og har aktivt jobbet med oss for å få flere kvinner inn i teamet. Blant annet har DNB løftet fram behovet for kvinnelige talenter på dette området og tilrettelagt for at kvinner skal komme tilbake til teamet etter endt fødselspermisjon, forteller Katragadda. Det er nemlig nøkkelen til økt likestilling, mener hun.

– Vi ser at tiltak som hjelper kvinner å håndtere både yrkesliv og privatliv er avgjørende. Etter at vi innførte et omfattende program for retur til arbeidslivet etter endt fødselspermisjon, kommer hele 89 prosent av kvinnene tilbake til jobb, og dette er en betydelig forbedring fra tidligere år.

Temasak: #huninvesterer – i framtiden

Kapitalgapet mellom kvinner og menn har stått stille i mange år, men kort tid etter at vi lanserte #huninvesterer i september 2019, var det en periode der antall nye kvinnelige fondskunder for første gang passerte antall nye mannlige fondskunder.

Flere kvinner begynte aktivt å spare og å investere i både fond og aksjer i 2019 som følge av #huninvesterer-kampanjen. Utviklingen fortsatte i 2020, og i løpet av året økte antall kvinner som sparer i aksjefond med hele 33 prosent. Det betyr at kvinner nå «eier» en større del av sin egen økonomi – og av verden. Vi har kommet godt i gang, men vi er langt fra i mål.

Pensjon er vanskelig å forstå og pensjonsforskjeller mellom kvinner og menn er vanskelig å forklare. Like fullt er de der. Ved lansering av #huninvesterer i 2019 løftet vi fram at 86 prosent av alle som er «minstepensjonister» i dag er kvinner, og at prognoser viser at selv om antallet minstepensjonister vil gå ned framover, vil kjønnsfordelingen holde seg stabil fram mot 2040.

I forbindelse med kampanjen «#huninvesterer i fremtiden», som ble lansert i 2020, så vi at kun 4 av 10 kvinner sparer til egen pensjon, og at hele 6 av 10 kvinner sier selv at de har lite kunnskap om temaet. I tillegg sparer kvinner lavere beløp både til pensjon og i andre langsiktige spareformer. Menn får dessuten utbetalt 28 prosent mer i pensjon enn det kvinner gjør.

Nesten halvparten av alle yrkesaktive kvinner jobber deltid, og 9 av 10 av dem sier selv at de ikke har tenkt på hvilke konsekvenser dette kan få for deres framtidige pensjon. Kvinner er i dag i større grad yrkesaktive enn i tidligere generasjoner. Men framtidens kvinnelige pensjonister ligger fremdeles ikke an til å bli likestilte med framtidens mannlige pensjonister.

Med andre ord: Per i dag jobber fortsatt kvinner mindre enn menn. Kvinner tjener mindre enn menn, også når de jobber like mye. Kvinner har lavere kunnskap om egen pensjon enn menn, og sparer samtidig mindre både til pensjon og i andre langsiktige spareformer. Og selv om kapitalgapet har minsket noe, så eier fremdeles kvinner også mindre enn menn.

Framtidens pensjonister blir ikke økonomisk likestilte uten at det tas grep.

Finansbransjen har gjennom flere tiår forsøkt å informere om pensjon. Fortsatt er kunnskapen blant befolkningen lav. Kanskje har vi ikke vært tydelige nok, kanskje har vi snakket et sært språk folk ikke forstår. Det vil vi gjøre noe med nå.

Den omfattende, landsdekkende markeds-kampanjen «#huninvesterer i fremtiden» hadde som mål å gjøre flere oppmerksomme på pensjonsgapet. I tillegg delte vi tall og fakta, samlet digitale verktøy om pensjon og ytterligere informasjon om pensjon på huninvesterer.no.

Ambisjonen var å gjøre det enkelt å lese seg opp, få konkrete tips til egen pensjonssparing og eksempelvis kunne teste hvilken spareform som er riktig for seg selv og agere deretter. I tillegg til økt digital tilstedeværelse og dialog, har våre pensjonsekspertene vært tilgjengelige for alle kunder som har ønsket en prat. Som en konsekvens av pandemien har vi også tilbudt digitale pensjonssendinger med over 10 000 seere og svært høy kundetilfredshet.

Framtidens pensjonister blir ikke økonomisk likestilte uten at det tas grep.

48 %

Kvinneandel nye fondskunder – 48 prosent – opprettholdt den rekord-høye trenden fra året før

+ 59 %

Antall nye fondskunder økte med 59 prosent i 2020

+ 56 %

Antall unike brukere i appen Spare økte med 56 prosent i 2020

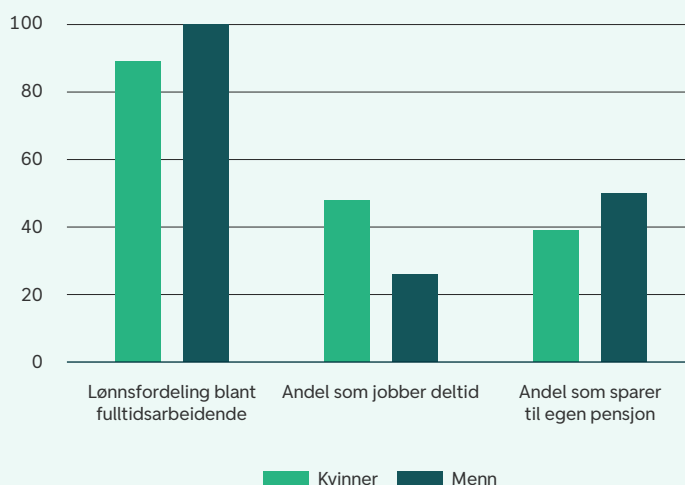
+ 27 %

Salg av Individuell pensjonssparing (IPS) økte med 27 prosent i 2020

Spare-appen har vært et viktig verktøy for at kundene enkelt skal få full oversikt over all sin sparing på ett sted og kunne ta ønskede grep knyttet til aksjefond, aksjer eller pensjonssparing. For DNB handler dette om å bygge kompetanse og gjøre det enkelt å ta egne, informerte valg. Vi utviklet personaliserte filmer om pensjonskonto til alle våre kunder basert på individuelle kundedata, slik at kundene kunne se sin egen unike pensjonssparing og -profil.

Erfaringene fra #huninvesterer-satsingen viser oss at kvinner ønsker å være med på å eie sin del av verden. Og da tror vi også på at kvinner vil være med å eie sin egen framtid. Dypest sett er det dette pensjon handler om. Å eie sin egen framtid. For god økonomi er viktig for både trygghet og frihet, også når vi blir gamle. For både kvinner og menn.

Pensjonsgapet Prosent

Ambisjoner for bærekraft og samfunnsansvar

DNB finansierer bærekraftig vekst gjennom lån og investeringer

Som långiver og investor er vi bevisst vårt ansvar og våre muligheter. Det betyr blant annet at vi gjør vurderinger både med hensyn til hva vi låner ut penger til og hva vi investerer i.

DNB skal investere i og låne ut penger til selskaper som er framtidsrettede, og både vi i DNB og samfunnet for øvrig er tjent med at det er de bærekraftige løsningene som vinner fram. Som Skandinavias største finanskonsern er vi også opptatt av å bidra til omstillingen av Norge, og ønsker derfor å bidra til at oppstartsbedriftene har større muligheter for å lykkes med oss.

- ✓ Fram mot 2025 vil DNB bidra med totalt 450 milliarder kroner til finansiering av fornybar energi og infrastruktur.
- ✓ Bærekraft inngår som en del av risikovurderingen for lån til bedrifter (over 8 millioner kroner).
- ✓ Fram mot 2025 vil DNB bidra med totalt 130 milliarder kroner til finansiering av grønn eiendom.
- ✓ DNBs oppstartsloser skal hvert år hjelpe minst 5 000 oppstartsbedrifter.
- ✓ DNB skal øke kapital i fond med bærekraftstema til 50 milliarder kroner i 2025 (ny fra 2021).
- ✓ DNB skal bidra med 200 millioner kroner i vekstlån til bedrifter som trenger kapital for å vokse.
- ✓ En klausul om ansvarlig resirkulering av skip skal inkluderes i alle nye offshorelån og i alle nye og refinansierte shippinglån.

«Tett og godt samarbeid mellom General Ore og DNB sikret at internasjonale standarder ble fulgt i resirkuleringssalg av skip.»

Peter Evensen,
CEO i General Ore

Les mer på side 71

72,5

Beløpet i milliarder kroner som DNB i 2020 bidro med til finansiering av fornybar energi og infrastruktur

100 %

Prosentandelen av alle nye shippingavtaler som inneholder en klausul om ansvarlig resirkulering av skip

35 %

Markedsandelen vår for bærekraftige obligasjoner i norske kroner

193

Totalt antall selskaper som ved årsslutt 2020 var ekskludert fra vårt investeringsunivers på grunn av brudd på vår standard for ansvarlige investeringer

4 879

Antall gründere og vekstselskaper som fikk rådgivning fra DNBs oppstartsloser i 2020

Ansvarlige utlån og investeringer

Ansvarlige utlån til bedriftskunder

Målet med DNB-konsernets kredittvirksomhet står fast: å løse kundenes behov uten at dette kommer i konflikt med vårt og våre kunders ansvar for å bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. DNBs langsiktige lønnsomhet er avhengig av at våre kunder også integrerer bærekraft i sine strategiske valg. Vi ser at kundene våre både ønsker og må investere i bærekraft for å effektivisere, spare kostnader, møte sine interessenters forventninger, få tilgang til kapital og utnytte nye forretningsmuligheter – kort sagt være konkurransedyktige. Dette representerer muligheter for lønnsom og bærekraftig vekst for DNB. Som långiver har DNB reell påvirkningskraft. Ved å stille krav til ansvarlighet hos våre kunder kan vi både påvirke til en positiv samfunnsutvikling og redusere kundenes og vår egen risiko.

HVA BLE GJORT I 2020?**Fortsatt stort fokus på ESG og klimarisiko i kredittbeslutninger**

Miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring (ESG-faktorer) blir stadig viktigere i kredittbeslutninger relatert til alle våre bedriftskunder. Våre investorer etterspør i økende grad innsikt i hvordan vi vurderer risiko relatert til ESG. Det foreslås også mer detaljerte regulatoriske krav til hva som skal vurderes, herunder relevante KPIer og måleparametere for ESG-risiko. I 2020 besluttet vi å utvide vurderingene vi gjennomfører knyttet til ESG-risiko i våre kredittbeslutninger, og samtidig gjøre risikovurderingsverktøyet vårt mer bransjespesifikt. Grunnleggende er vi interessert i å få bekreftet at kundene våre

- overholder relevante lover og reguleringer og er klar over og tilpasser seg nye som kommer
- anerkjenner viktigheten av bærekraftig virksomhet og har reflektert dette i mål og styring av selskapet
- har handlingsplaner, kompetanse og kapasitet til å følge opp sine bærekraftsrelaterte mål
- har etablert relevante måleparametere, viser positiv utvikling i slike og dermed sannsynliggjør opprettholdelse av konkurransedyktighet, lønnsomhet og oppnåelse av langsiktige bærekraftsrelaterte mål.

Videreutvikling av internt risikovurderingsverktøy

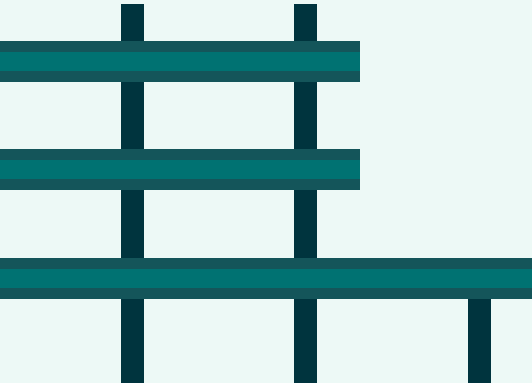
Vi fortsatte i 2020 arbeidet med å videreutvikle og forbedre risikovurderingsverktøyet relatert til ESG. DNB har utviklet bransjespesifikke risikovurderingsverktøy for kunder innen olje og gass, shipping, næringsseiendom og bygg og anlegg.

I tillegg utviklet vi et generelt verktøy for store bedriftskunder og et modifisert verktøy for små og mellomstore bedriftskunder. Verktøyene tar utgangspunkt i bransjespesifikk ESG-risikoklassifisering og gjennom spørsmål som stilles kundene, avdekkes hvor godt slik eksponering håndteres. Restrisiko (risikoklassifisering som ikke er håndtert) kvantifiseres ved hjelp av en internt utviklet modell basert på anerkjent markedspraksis. Uavhengig av samlet restrisiko, vil mangelfull håndtering av kritiske risikofaktorer (såkalte røde flagg) fra kundens side og betydelige negative hendelser kunne kreve særskilt oppfølging.

I tillegg til utviklingen av de interne vurderingsverktøyene, fortsatte vi å dra nytte av ESG-analyser levert av tredjeparter. DNB abonnerer på tjenester fra RepRisk, Sustainalytics og MSCI ESG Ratings.

ESG-relaterte aspekter fortsatte å være en viktig del av de mange tusen kundedialogene vi gjennomførte i 2020. Det var noe variasjon i engasjement og modenhet blant våre bedriftskunder på ESG-relaterte forhold, men generelt så vi at ESG er i ferd med å bli en mer integrert del av våre kunders virksomhet. Gjennom dialogen vi har med dem bidrar vi til økt bevissthet rundt og iverksetting av tiltak for risikoer og muligheter knyttet til bærekraft. Vi opplever at vi i økende grad også er en samtalepartner for våre kunder rundt temaer som bærekraftsrapportering og ESG-strategi.

Eksempler på våre ESG-aktiviteter i 2020

-
- **Fornybar energi:** Vi har styrket vår satsning betydelig. I 2020 bidro vi med 72,5 milliarder kroner i finansiering av fornybar energi og infrastruktur.
 - **Grønn eiendom:** Bygg-, anlegg- og eiendomssektoren har et stort potensial for bærekraftig omstilling. I denne sektoren har også DNB en posisjon som muliggjør positiv påvirkning gjennom bærekraftige lån og ESG-retningslinjer. Dette bidrar til framvekst av en mer bærekraftig eiendomssektor. Våre ESG-retningslinjer for næringseiendom og bygg og anlegg/boligutvikling ble offentliggjort på våre nettsider i juni 2020. Retningslinjene stiller tydelige krav og forventninger til kunder i disse bransjene. Retningslinjene er en viktig del av DNBs bærekraftsarbeid innen sektorer som står for omtrent 40 prosent av energibruken og 40 prosent av materialressursbruken i Norge. I 2020 bidro vi med 7,0 milliarder kroner i grønn finansiering/re-finansiering, og vi vil befeste og styrke vår posisjon innen grønn eiendom framover.
 - **Ansvarlig og klimatilpasset shippingportefølje:** Som en ledende global shippingbank, har vi videreført arbeidet med å sikre ansvarlig resirkulering av skip. Vårt mål om at 100 prosent av våre låneavtaler med shippingkunder skal inkludere klausuler om ansvarlig resirkulering av skip, ble oppnådd i 2020. Ambisjonen videreføres og utvides fra og med 2021. Vi fortsetter også arbeidet med tilpasning av shippingporteføljen til Den internasjonale sjøfartsorganisasjonens (IMO) 2050-mål.
 - **Økt innsikt i klimarelatert risiko i olje- og gassporteføljen:** Gjennom vårt arbeid med UNEP FI TCFD Pilots har vi analysert risiko i olje- og gassporteføljen under ulike klimascenarier. Les mer om dette under Klimarelatert finansiell rapportering på side 46.
 - **Ansvarlige utlån innen sjømat:** DNB er en av verdens ledende banker innen finansiering av sjømatindustri. Sjømat er godt egnet for grønn finansiering da næringen har et lavt klimaavtrykk i forhold til landbasert animalsk proteinproduksjon. Næringen har imidlertid potensiale for å redusere klimaavtrykket ytterligere. Dette er særlig knyttet til fôret brukt i lakseoppdrett, som står for rundt 80 prosent av klimagassutslippene i verdikjeden. Det er også viktig å ytterligere redusere påvirkning på vill-laks i form av rømming og lakselus. Overordnet vil DNB framover tydeliggjøre sine ESG-relaterte krav og forventninger til kundene, og ytterligere styrke vår posisjon innen grønn finansiering av sjømatprodukter.
-

Konsernambisjoner

Gjennom vår utlånsvirksomhet bidrar vi til en nødvendig bærekraftig og ansvarlig omstilling av norsk og internasjonalt næringsliv. I 2019 satte vi oss, som første nordiske forretningsbank, konkrete og langsiktige mål for bidrag innen fornybar energi og infrastruktur, bærekraftig eiendom og ansvarlig resirkulering av skip.

Vår strategi for bedriftskunder omfatter tydelige føringer og tiltak for vårt arbeid med ESG framover. ESG har blitt en integrert del av alle våre bransje-strategier, og vi er i ferd med å etablere bransje-spesifikke ESG-retningslinjer i bransjer der det er aktuelt. ESG er en naturlig og integrert del av vår rådgivning, og vi har styrket satsingen på grønne produkter og tilrettelagt for ESG-basert pris-differensiering. Vi har brukt våre sterke posisjoner til å påvirke bransjer i en mer bærekraftig retning, både i dialog med enkeltkunder, andre banker og samarbeidspartnere, og i offentlige fora.

For alle segmenter og porteføljer vil vi fortsette arbeidet med å dreie porteføljen i en «grønnere» og mer ansvarlig retning.

Bærekraftige lån

Rammeverk for bærekraftige produkter

Vårt rammeverk for bærekraftige produkter ble etablert i samarbeid med ESG-ratingselskapet Sustainalytics i 2019. Rammeverket er basert på de internasjonalt anerkjente prinsippene for grønne lån, og angir kategorier og underaktiviteter som kvalifiserer for finansiering gjennom bærekraftige produkter i DNB. Rammeverket ble oppdatert våren 2020 for å gjenspeile den teknologiske utviklingen og knytte aktiviteter og grenseverdier tettere opp mot EU-taksonomien. Dette arbeidet fortsetter i 2021. For 2020 ble i overkant av 7,4 milliarder kroner utbetalt som grønn finansiering basert på rammeverket, fordelt på 14 lånetransaksjoner. I tillegg kommer øvrige bærekraftslån, med spesielt stor vekst innen bærekraftslinkede lån¹⁾. Totalt i 2020 gjennomførte DNB nærmere 30 transaksjoner innenfor alle kategorier av bærekraftige lån, blant annet sjømat, eiendom, fornybarvirksomhet, treforedling og transport.

1) Bærekraftslinkede lån er fasiliteter hvor lånets margin knyttes mot oppnåelse av definerte mål innen ESG.

Finansiering av det grønne skiftet

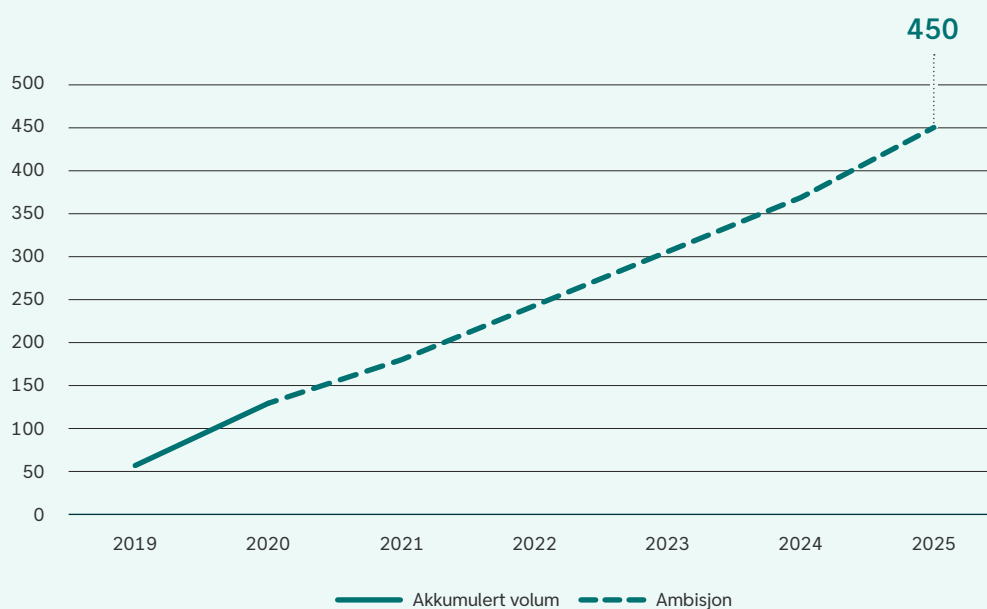
Ambisjonene om å bidra med totalt 450 og 130 milliarder kroner til finansiering av henholdsvis fornybar energi og infrastruktur og grønn eiendom beskriver en ønsket utvikling i markedet fra og med 2019. Det er ambisjoner som viser hvordan DNB ønsker å bidra til en grønn omstilling av energisystemet og eiendomsbransjen. Måltallene representerer akkumulerte volumer innen 2025 fra både utlån, garantier, obligasjoner, kapitalinnhenting og andre langsiktige produkter hvor DNB Markets har vært tilrettelegger. Fornybarambisjonen omfatter også utvalgte fond fra DNB Asset Management. Ambisjonene viser altså ikke hva DNB til enhver tid har i utlån, eller hva vi ønsker å ha på balansen i 2025.

Resultatene år for år viser hvor store volumer DNB har bidratt med totalt så langt. Ambisjonen for grønn eiendom teller kun grønne lån i henhold til kriteriene i DNBs Sustainable Product Framework og obligasjoner som innehar en tredjepartsvurdering (Second Party Opinion) som tilsier at obligasjonen er grønn i henhold til ICMA Green Bond Principles. Fornybarambisjonen omfatter alle utlån, garantier, obligasjoner m.m. som bidrar til å realisere prosjekter innenfor fornybar energi eller infrastruktur. For grønn eiendom viser opptellingen i all hovedsak nye lån og obligasjoner over tid, men for fornybar energi og infrastruktur er refinansieringer av eksisterende lån også inkludert. Volumet som kommer fra obligasjoner justeres ikke for antallet deltagende banker. På samme måte teller vi med hele lånet dersom DNB er agent/tilrettelegger, men har med flere banker eller livsforsikringsselskap i lånet.

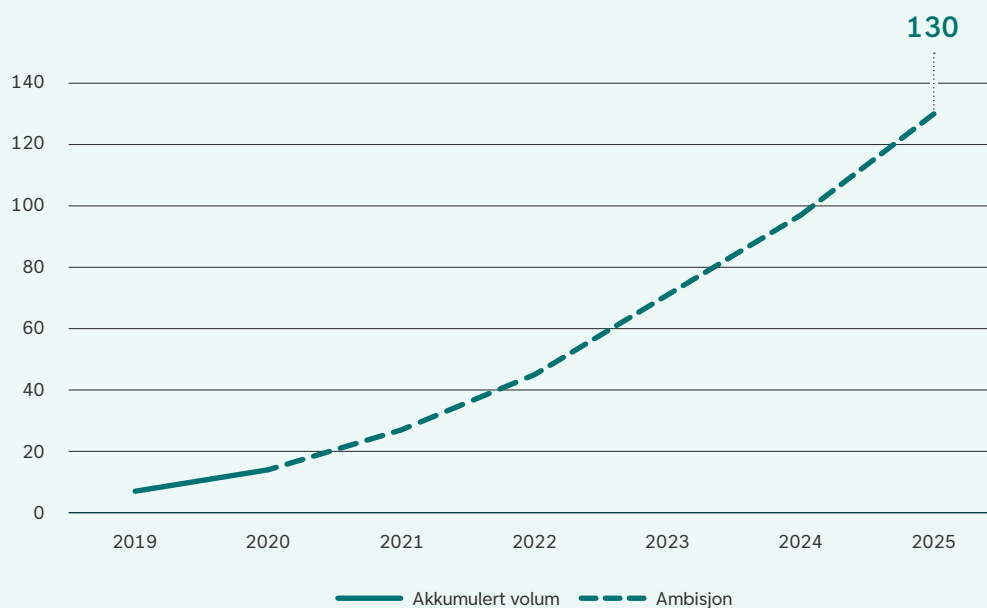
En viktig forutsetning for begge ambisjonene er at markedet modnes gradvis og volumer øker eksponentielt. Derfor vil de årlige økningene i akkumulert volum kunne være relativt beskjedne de første årene.

Status for DNBs ambisjon for fornybar energi og infrastruktur

Milliarder kroner

Status for DNBs ambisjon for grønn eiendom

Milliarder kroner

Raggovidda Vindkraftverk i Berlevåg vil kunne forsyne 25 000 husholdninger med grønn energi når vindparken ferdigstilles i 2021.

Eksempler på bærekraftige lån i 2020

- DNB og KLP signerte i 2020 en samarbeidsavtale som omfatter investeringer i prosjektfinansieringer innenfor fornybar energi og infrastruktur. Samarbeidet bygger på DNBs kompetanse innenfor strukturering av prosjektfinansieringer, og gir KLP tilgang til globale, bærekraftige finansieringsmuligheter med en attraktiv risikoprofil og med våre kunde-relasjoner. KLP har gått inn i mer enn 10 prosjektfinansieringer sammen med DNB. Avtalen er et viktig virkemiddel for å nå vårt mål om å bidra med 450 milliarder kroner til finansiering av fornybar energi og infrastruktur fram mot 2025.
- I samarbeid med Varanger Kraft har DNB vært med å finansiere et lån på 555 millioner kroner knyttet til utbyggingen av Raggovidda Vindkraftverk i Berlevåg, som har blitt kåret til Europas beste vindpark. Siden parken startet å generere kraft i 2014, har den hatt en årlig produksjon på 200 GWh, noe som er nesten dobbelt så høyt som en gjennomsnittlig vindpark. Når parken ferdigstilles i 2021, vil produksjonen ligge på over 400 GWh, som er nok til å forsyne rundt 25 000 husholdninger med grønn energi. På grunn av manglende nettkapasitet blir under halvparten av maksimal produksjonskapasitet ved kraftverket utnyttet. Som en del av et forskningsprosjekt bygger Varanger Kraft en hydrogenfabrikk for å få brukt vindressursene maksimalt. Dette er en viktig del av EUs program Horizon 2020, og Norges satsing på grønn hydrogen som en framtidig energibærer. I forbindelse med vår finansiering av Raggovidda Vindkraftverk har det vært en gjennomgående tett dialog med utbygger, kommunen, reindriftsnæringa og samisk befolkning, noe som har resultert i et godt samarbeid.
- Telekomselskapet Millicom International Cellular SA, som lenge har vært kunde i DNB, gjorde om sin løpende lånefasilitet på 600 millioner amerikanske dollar til et bærekraftslinket lån. Millicom er et av de første selskapene i Latin-Amerika som inkluderer slike KPI-er i et kommersielt banklån. DNB Bank og ti andre banker fungerte som långivere, og DNB Markets fungerte som eneste ESG-koordinator. Bærekraftsmålene knyttet til lånet omfatter noen av Millicoms kjernemålsetninger når det gjelder bærekraft og inkluderer KPI-er for miljøavtrykk i form av gjenbruk av sluttbrukerutstyr fra kunder, tiltak for å styrke kvinners stilling og redusere kjønnsforskjeller ved å tilby kvinner opplæring i digitale ferdigheter og entreprenørskap, samt opplæring av lærere i effektiv, nettbasert utdanning for studenter.

Internasjonalt samarbeid innen shipping

Som en av verdens ledende shipping-banker har DNB over flere år jobbet målrettet for å bidra til økt ansvarlighet og bærekraft innen shipping, med særlig fokus på to områder: vraking av skip og reduksjon av klimautslipp. Vi har siden 2017 deltatt aktivt i bankinitiativet «Responsible Ship Recycling Standards» (RSRS) som arbeider for å fremme ansvarlig gjenvinning av skip. Ved å stille krav i låneavtalene kan bankene få flere redere til å resirkulere skipene sine etter standarder som reduserer skade på miljø og risiko for arbeiderne. For 2020 nådde vi vår målsetting om å ha egne klausuler om ansvarlig resirkulering i alle nye låneavtaler på skipsfinansiering. Siden 2017 har vi aktivt promotert initiativet til både våre kunder og andre banker, samt på bransjekonferanser, webinarer og andre arenaer. Vi har i perioden sett en tydelig positiv utvikling blant våre kunder med hensyn til praksis og policyer i forbindelse med skipsgjenvinning, selv om bransjen som helhet fortsatt har en vei å gå. Til tross for en positiv utvikling mener vi fortsatt at det er viktig å ha ansvarlig skipsresirkulering høyt på agendaen, og vi har derfor valgt å videreføre ambisjonen. Ansvarlig resirkulering av skip er relevant også for offshoreindustrien, og vi har derfor valgt å utvide ambisjonen til å omfatte offshorelån. Dette er vår nye ambisjon som gjelder fra og med 2021: «En klausul om ansvarlig resirkulering av skip skal inkluderes i alle nye offshorelån og i alle nye og refinansierte shippinglån».

Sammen med Citigroup og Société Générale, var DNB også en av grunnleggerne av Poseidon Principles som ble lansert i 2019, med mål om å bidra til avkarboniseringen av internasjonal skipsfart. Hvert år skal bankene offentliggjøre klimatilpasningen for sine shippingporteføljer, målt i forhold til en idealkurve som støtter opp under klimamålene til den Den internasjonale sjøfartsorganisasjonen (IMO). Første rapportering skjedde i 2020, og DNBs portefølje ligger 2,5 prosent over målet og nært gjennomsnittet for de 15 bankene som har rapportert. Dataene viser imidlertid store variasjoner mellom skipstyper og delsegmenter, og total porteføljescore påvirkes av portefølje-

sammensetning. Initiativet teller nå 20 ledende shippingbanker, og det er ventet at flere vil slutte seg til i 2021.

Les mer om rapporten her:

poseidonprinciples.org/news/15-financial-institutions-disclose-the-climate-alignment-of-their-ship-finance-portfolios/

DNB deltar også aktivt i andre initiativer for å fremme mer bærekraftig skipsfart, som for eksempel «Getting to Zero Coalition». Det er et initiativ ledet av blant annet World Economic Forum og Global Maritime Forum som teller mer enn 80 ledende selskaper fra hele verden tilknyttet skipsfartsnæringen. Initiativets mål er å framskynde utviklingen og utrulling av kommersielt levedyktige nullutslippsløsninger for havgående skip innen 2030. Vi deltar også i Grønt Skipsfartsprogram i Norge (piloten «Financing two degree shipping»), og i NoGAPS, Nordic Green Ammonia Powered Ship project, en konseptstudie i samarbeid med utvalgte ledende aktører innen verdikjeden for ammoniakk og shipping.

Ekvatorprinsippene – sju nye fornybarprosjekter

I 2020 ble sju prosjekter innen kraftproduksjon i henholdsvis Chile, Storbritannia, USA og Brasil behandlet i henhold til Ekvatorprinsippene. Ekvatorprinsippene er et globalt samarbeid mellom banker for å vurdere og styre risiko relatert til miljø og sosiale forhold ved prosjektfinansiering og prosjekterelaterte selskapslån. Les mer om dette i Bærekraftsbiblioteket (lenke side 2).

Opplæring av ansatte

I 2020 fikk fortsatt alle nye kredittmedarbeidere kompetanseheving i ansvarlige utlån gjennom DNBs interne opplæringsplattform. Kurset er obligatorisk for alle som arbeider med kreditt til bedriftskunder, samt relevante medarbeidere i Risikostyring Konsern. Formålet med det er å øke oppmerksomheten rundt ESG-risikofaktorer vi er eksponert for gjennom våre kunderelasjoner. En grunnleggende innføring i samfunnsansvar, styringsdokumenter og vurderingsverktøy er

En grunnleggende innføring i samfunnsansvar, styringsdokumenter og vurderingsverktøy er en del av opplæringen for alle nyansatte.

en del av opplæringen for alle nyansatte. Våre samfunnsansvarsambassadører fortsatte sitt viktige arbeid med å lede utviklingen av bransjespesifikke retningslinjer, øke kjennskap til verktøy og regelverk og bidra i ESG-relatert kundedialog. Her er noen eksempler på opplæringsaktiviteter gjennomført for våre kundeansvarlige og rådgivere i 2020:

- Fagekspert i vårt konsernmiljø for samfunn og bærekraft økte kunnskapen om EUs klassifiseringssystem og konsekvensene av dette for våre kunder og DNB.
- Medarbeidere innen shipping fikk en oppdatering på resirkuleringsmarkedet, RSRS-initiativet, og en praktisk innføring gjennom case-arbeid i hvordan påvirke skipseiere og sikre ansvarlige opphugging av utrangerte skip.
- I forbindelse med lansering av «Grønn eiendom» fikk et stort antall medarbeidere opplæring i hva denne viktige satsingen innebærer. Dette har bidratt til å styrke kompetansen knyttet til bærekraft hos alle som arbeider med dette segmentet. Ytterligere kompetansetiltak knyttet til grønne lån vil gjennomføres i 2021.
- I samarbeid med Raftostiftelsen og deres samarbeidspartner Pia Rudolfsson Goyer bidro DNB til utviklingen av et grunnleggende kurs i menneskerettigheter utviklet for finansnæringen. 20 medarbeidere i bedriftskundeområdet deltok i en pilotversjon av kurset og fikk gjennom det også styrket sin kunnskap ved hjelp av opplæring i FNs rammeverk for menneskerettighetsrapportering (UNGPs) og praktisk case-arbeid. Med bakgrunn i pilotprosjektet har Raftostiftelsen ferdigstilt kursopplegget og tilbudt det til finansinstitusjoner i Norge.
- I løpet av 2020 gjennomførte vår nord-

europiske virksomhet en serie med webinarer, der ledende bedrifter i en rekke bransjer viste fram sitt arbeid og fortalte om sine ambisjoner, mål og tiltak for nå et nullnivå på klimagassutslipp. Webinarene ble godt mottatt av ansatte og kunder, og er tilgjengeliggjort for alle medarbeidere i DNB. De har gitt innsikt, læring og inspirasjon til vårt eget arbeid med bærekraft og til ESG-relaterte dialoger med andre kunder. Webinarserien vil fortsette i 2021.

- Ekvatorprinsippene ble oppdatert til sin fjerde versjon 1. oktober 2020 og medarbeidere involvert i prosjektfinansiering fikk opplæring i endringene. Disse omfatter blant annet et sterkere fokus på menneskerettigheter generelt, herunder urfolksrettigheter, samt klimarelaterte risikoen.

VEIEN VIDERE

I 2020 økte eksterne interessenters krav og forventninger til DNBs arbeid med bærekraft både hva gjelder ambisjonsnivå og detaljgrad. DNB har en solid posisjon på dette området i dag, men både marked og reguleringer er i rask utvikling. For å styrke vår posisjon innen ansvarlige utlån vil vi blant annet gjøre følgende:

- Oppdatere og utvide konsernambisjonene for bærekraft i 2021. I tillegg vil vi iverksette tiltak for å bidra til å nå ambisjonene innen ansvarlige utlån.
- Fortsette å integrere ESG- og klimarisiko i «kjenn-din-kunde»-prosessen og i kredittprosessen. Vi vil ferdigstille det påbegynte arbeidet med å etablere nye bransjerelaterte ESG-retningslinjer, og etablere mer spesifikke vurderingskriterier for ESG-relatert risiko for flere bransjer.

- Ferdigstille arbeidet med å sikre bedre måling og oppfølging av ESG-relatert risiko i utlånsporteføljen. Den nye modellen for ESG-risikovurdering legger til rette for mer robust lagring av risikodata og muliggjør rapportering av sentrale risikoindikatorer for kunder og porteføljer.
- Fortsette å kartlegge hvordan små og mellomstore bedriftskunder innenfor eiendom jobber med klimarisiko, og om dette er noe kundene er opptatt av. Høsten 2020 testet vi blant annet et enkelt verktøy i nettbanken. Med økt innsikt i klimarisiko, øker DNBs mulighet til å bistå kunder i å forstå og håndtere slike risikoer og muligheter.
- Styrke ESG-relatert opplæring. I 2021 vil vi prioritere opplæringstiltak som bidrar til å styrke kompetansen på klimarisiko. Vi vil videreføre kompetansetiltak for å styrke kjennskap til menneskerettigheter og våre forpliktelser til å sørge for ansvarlig ivaretagelse av disse i vår virksomhet. EUs klassifiseringssystem for miljømessig bærekraftige aktiviteter vil utvides i løpet av 2021. Vi vil etablere kompetansetiltak som sikrer at vi kan fortsette å være gode samtalepartnere og rådgivere for våre kunder også innen temaer som eksempelvis forurensning, sirkulærøkonomi og biologisk mangfold.
- Ytterligere utvikle og tilpasse vårt bærekraftige produktrammeverk til utvidelsene i EUs klassifiseringssystem for miljømessig bærekraftige aktiviteter innen finans.

Kundedialog og initiativer knyttet til bærekraft overfor kunder vil fortsette i økt omfang i 2021. Vi ser mange muligheter for bærekraftig vekst og ønsker å være våre kunders sparringpartner og rådgiver for nye forretningsmuligheter. Som bank er utlån et av de områdene hvor vi kan påvirke mest.

Vi er godt fornøyd med arbeidet med integrering av bærekraft i utlånsvirksomheten i 2020. Det har lagt et godt grunnlag for vårt videre arbeid med bærekraft og har skapt positive ringvirkninger i organisasjonen. Framover vil vi videreføre de igangsatte prosessene, samt innføre nye initiativer i tråd med DNBs strategiske arbeid på dette området.

Tett samarbeid sørger for mer miljøvennlig gjenvinning av skip

Ved å stille krav til kjøpere av brukte skip sikrer DNB at nye eiere forplikter seg til forsvarlig resirkulering, med tanke på både helse og miljø.

Kondemnering og gjenvinning av skip er en del av verdikjeden for skipsfartsindustrien, men prosessen kan by på utfordringer når det gjelder både ytre miljø og arbeidsmiljø. Mange skip blir hugget opp på strender i Sør-Asia, noe som ofte er forbundet med dårlige arbeidsforhold, helsefare og stor risiko for miljøforurensning.

For å bedre standarden i bransjen sluttet DNB seg til the Responsible Ship Recycling Standard (RSRS) i 2017, et initiativ tatt av flere internasjonale storbanker.

RSRS-praksisen ble høyaktuell i 2020 da det privateide rederiet General Ore International Corporation Limited forberedte seg på å resirkulere et VLOC-fartøy, som er et av de største malmskipene på markedet.

General Ore har vært DNB-kunde de siste 15 årene og ønsket å rådføre seg i forbindelse med et tilbud fra en kontantkjøper. Under salgsforhandlingene var det vanskelig

å få svar på hva kjøperen ville gjøre med skipet i etterkant.

General Ore og DNB ble enige om å legge inn et krav i salgsavtalen om at kjøperen måtte overholde Hong Kong-konvensjonen (den internasjonale konvensjonen om sikker og miljømessig forsvarlig gjenvinning av skip), hvis fartøyet ble solgt på nytt for kondemnering innen en toårsperiode. Kjøperen fikk også beskjed om at DNB ikke ville frigjøre skipslånet uten slike forsikringer.

Den potensielle kjøperen gikk ikke med på en slik avtale. Kort tid etter solgte General Ore fartøyet til en ny kjøper som var villig til å følge Hong Kong-konvensjonen.

Salgsprosessen krevde en ekstra innsats fra DNB-teamet (representert ved Espen Lund og Thomas Lie) og General Ore, men utfallet er et tydelig bevis på at tett og godt samarbeid er nødvendig for å sikre at internasjonale standarder blir fulgt.

Ansvarlige utlån og investeringer

Ansvarlige investeringer

Ansvarlige og bærekraftige investeringer innebærer å ivareta miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring (ESG-faktorer) i forvaltningen av investeringene, samt å bidra til bærekraftig utvikling. DNB forvalter betydelige verdier på vegne av sine kunder gjennom DNB Livsforsikring, forvaltning av verdipapirfond og aktive porteføljer i DNB Asset Management og konsernets egenkapitalinvesteringer.

Kundeforventninger, regulatoriske forhold og finansiell effekt av vesentlige ESG-faktorer stiller stadig økte krav til det å være en ansvarlig og bærekraftig forvalter. DNB ønsker å påvirke selskaper i en bærekraftig retning og bidra til verdiskaping, både for å avdekke risikoer og muligheter, og for å løfte spesifikke problemstillinger knyttet til ESG.

Hovedformålet med arbeidet med ansvarlige og bærekraftige investeringer er å oppnå god langsiktig avkastning med et akseptabelt risikonivå, bidra til bærekraftig utvikling og unngå å bidra til brudd på grunnleggende rettigheter. Arbeidet gjennomføres i samsvar med vår konsernstandard for ansvarlige investeringer, publisert i Bærekraftsbiblioteket (lenke side 2). Virkemidlene i arbeidet er i hovedsak aktiv eierskapsutøvelse gjennom dialog og stemmegivning, integrering av muligheter og risikoer innen ESG i forvaltningen, standardsetting og eksklusjon og risikobasert nedslag. I tillegg tilbyr vi flere rente- og aksjefond med bærekraftstema. Les mer i årsrapporten til DNB Asset Management (Annual Report Responsible Investments) i Bærekraftsbiblioteket.

I 2020 hadde vi 229 dialoger med 205 selskaper for å diskutere ulike temaer innen ESG.

HVA BLE GJORT I 2020?

Området ansvarlige og bærekraftige investeringer er i sterk utvikling. I dag er ESG-faktorer en sentral del av investeringsanalyser og -beslutninger. Trenden er her for å bli, og koronapandemien har forsterket dette ytterligere. Vi ser at forbrukere, arbeidstakere og samfunnet for øvrig stiller større krav til selskaper når det gjelder arbeidstakerrettigheter, likestilling og mangfold, god virksomhetsstyring og klima og miljø. Fra et ansvarlig investeringsperspektiv har koronapandemien ført til at fokuset på en rekke ESG-temaer har eskalert. Det er økte forventninger om at klimautfordringene verden står overfor må løses, samt at vi fortsetter å sette økt fokus på sosiale forhold som menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Myndigheter verden over er opptatt av at finansnæringen skal være med å bidra til en grønn omstart der energiomstilling er et viktig klimatililtak. EU har vedtatt at en fjerdedel av tiltakspakken deres for å få EU-landene gjennom koronapandemien (Next Generation EU) skal gå til klimatililtak som skal bidra til nødvendig energiomstilling og grønn vekst.

DNB besluttet i 2020 å sette en ambisjon om å øke kapitalen i fond med bærekraftstema til 50 milliarder kroner fram mot 2025. Dette gjøres for å kanalisere mer kapital til den grønne omstillingen og til selskaper som har integrert bærekraft i sin forretningsmodell. Denne ambisjonen bidrar også til å synliggjøre det som gjøres for å sikre at alle investeringer i DNB er ansvarlige.

I arbeidet med ansvarlige og bærekraftige investeringer har vi definert langsiktige og kort-siktige fokusområder. I tillegg til de langsiktige fokusområdene menneskerettigheter, klimændringer og vann ble det i 2020 viet spesiell oppmerksomhet til temaene naturmangfold, bærekraftig hav, leverandørkjeder i utviklingsland, avskoging og arealbruk og produktsikkerhet og -kvalitet. Temaene er blant annet viktige for proaktivt påvirkningsarbeid.

En viktig del av vårt påvirkningsarbeid er dialog med selskaper, og som en del av dette arbeidet

benytter vi forventningsdokumenter. Disse dokumentene formidler vurderinger, krav og forventninger vi har til selskapene vi investerer i. I 2020 utarbeidet vi to nye forventningsdokumenter innen våre fokusområder, ett for bærekraftig hav og ett for ansvarlig vannforvaltning. Videre forsterket vi ytterligere forventningene i våre forventningsdokumenter for menneskerettigheter, alvorlig miljøskade og klima i tråd med økte krav og beste praksis.

Som aktiv eier har vi mål om å påvirke selskaper i en positiv retning gjennom reaktive og proaktive dialoger og stemmegivning. Vi gjennomfører reaktive dialoger når noe har skjedd, mens proaktive dialoger gjennomføres både for å avdekke og håndtere ESG-risiko og for å avdekke og utnytte ESG-muligheter. I 2020 hadde vi 229 dialoger med 205 selskaper for å diskutere ulike temaer innen ESG både reaktivt, og i stadig større grad proaktivt. Dialogene er strukturerte prosesser med tydelige mål om ønsket utfall, og med måling av milepæloppnåelse. Slike mål kan eksempelvis være at selskapet skal ha gode rutiner for personvern eller ivareta urfolks rettigheter. Stemmegivning og dialoger bør sees i sammenheng med det løpende påvirkningsarbeidet vårt. I 2020 stemte vi ved 153 generalforsamlinger i Norge og 95 internasjonalt. Ved 30 av disse generalforsamlingene stemte vi på framlagte aksjonærforslag vedrørende ESG-temaer, og ved generalforsamlingen til 37 norske og 38 internasjonale selskaper avga vi stemmer som gikk mot selskapets anbefaling. Vi har løpende dialog med selskapenes styre, ledelse og valgkomiteer for å medvirke til at sakene som fremmes på generalforsamlingene er i samsvar med god virksomhetsstyring og ivaretagelse av hensyn til miljø, klima og sosiale forhold. Når vi avgir stemmer ved styrevalg, legger vi vekt på god kompetanse og mangfold i styresammensetningen.

En annen viktig del av påvirkningsarbeidet er deltakelse i globale investorsamarbeid. Vi har fortsatt vårt investorsamarbeid innen Climate Action 100+, der målet er å få verdens største

bidragsytere av klimagassutslipp til å redusere sitt karbonavtrykk. Investorgruppen har oppnådd svært gode resultater med selskapene. Vi har også fortsatt vår deltakelse i flere investorsamarbeid i samsvar med UN PRI (FN-støttede prinsipper for ansvarlige investeringer) for å stoppe avskoging og bidra til bærekraftig arealbruk. I tillegg deltar vi blant annet i investorsamarbeid om håndtering av vannrisiko hos gruveselskaper og ivaretagelse av sosiale forhold i leverandørkjeder hos tekstil- og teknologiselskaper.

Klimaendringer innebærer både risikoer og muligheter for selskaper og porteføljer vi forvalter på vegne av våre kunder, og kan ha en betydelig finansiell effekt. Klima er derfor en viktig faktor i analyser og vurderinger av selskaper og porteføljer. Videre er forventningsdokumentet for klima et viktig virkemiddel for systematisk utøvelse av aktivt eierskap gjennom dialog med og stemmegivning i selskaper. Vi har også eksklusjonskriterier for selskaper som ikke vurderes som bærekraftige i overgangen til lavutslippssamfunnet. Ved årsslutt 2020 var totalt 193 selskaper ekskludert fra vårt investeringsunivers på bakgrunn av brudd på vår standard for ansvarlige investeringer. Se fullstendig oversikt i Bærekraftsbiblioteket ([lenke side 2](#)).

I samsvar med stadig økte regulatoriske krav til rapportering på klima og bærekraft har vi fortsatt arbeidet med å kartlegge og måle klimarelaterte risikoer og muligheter på selskaps- og porteføljenivå. I tråd med anbefalingene fra Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD) bruker vi scenarioanalyser for å identifisere mulige utfall av klimarelaterte risiko- og mulighetsfaktorer på selskaps- og porteføljenivå. I tillegg til at vi i 2020 beregnet karbonavtrykk på enda flere rentefond, utarbeidet vi en grundig analyse på en av våre fondsinvesteringer for å se på hvilke potensielle unngåtte utslipp selskapene i fondet bidrar med. Som oppfølging av vår deltakelse i fase I av TCFD-pilotprosjektet for investorer i regi av UNEP FI (United Nations Environment Program Finance Initiative) som startet i 2018, skal vi i 2021 delta i fase II. I fase I var vi med på å utvikle en metode for å måle finansiell effekt i ulike klimascenario-

analyser av selskaper og porteføljer sammen med 19 internasjonale investorer og konsulentselskapet Carbon Delta. I fase II skal vi bidra til å utvikle et rammeverk for vurdering av sektorspesifikke klimarisikoer og -muligheter, finne beste praksis for klimarapportering og vurdere tilgjengelige metoder sammen med andre internasjonale kapitalforvaltere, kapitaleiere og klimaeksperter.

Det å vurdere vesentlige faktorer innen miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetssyring er et viktig element i gode investeringsbeslutninger. Vi har derfor jobbet videre med å ytterligere integrere ESG-faktorer i informasjons- og porteføljesystemer og investeringsbeslutninger på en systematisk måte. Tradisjonelt har man kommet lengre med integrering av ESG-faktorer for aksjer enn for rentepapirer, og dermed har ESG-data for rentepapirer vært mindre tilgjengelig og av lavere kvalitet. I 2020 jobbet vi ytterligere med å forbedre dataene, prosessene og arbeidet med å systematisk integrere vesentlige ESG-risikofaktorer i kredittanalyser og investeringsbeslutninger i renteforvaltningen. Vi utviklet et rammeverk og spørreskjemaer som var tilpasset de ulike sektorene i det norske rentemarkedet. Basert på svarene vi mottok med tilhørende dokumentasjon scoret vi de enkelte låntakerne innenfor bank, kraft og eiendom med hensyn til kvaliteten på ESG-arbeidet og arbeidet med å avdekke vesentlige risikoer og muligheter. Vi har startet arbeidet med oppfølgingsdialoger med utstedere og oppfordret til økt åpenhet. Målet er å påvirke selskapene i en positiv retning og måle framgang over tid, samt å styrke kredittvurderinger og -beslutninger.

Vi tilbyr ansvarlige og bærekraftige fond som passer ulike kunders preferanser når det kommer til bærekraft. Alle våre fond tilfredsstiller vår konsernstandard for ansvarlige investeringer. Kunder som ønsker å investere i fond med utvidede eksklusjonskriterier, kan velge fond som også utelukker konvensjonelle våpen, alkohol og kommersiell spillvirksomhet. I tillegg har vi fond med bærekraftstema klima og miljø, som ekskluderer fossil energi og karbonintensive selskaper og velger inn selskaper basert på bærekrafts- eller ESG-

DNB ønsker å påvirke selskaper i en bærekraftig retning og bidra til verdiskaping.

kriterier. Videre har vi et fond som har som mandat å investere i selskaper innen fornybar energi og energieffektivisering. I utviklingen av fondsprodukter er integrering av bærekraftstemaer viktig både i eksisterende investeringsstrategier og i utviklingen av nye fonds- og pensjonsprofiler.

Den årlige evalueringen av resultatene av arbeidet viser god framgang. I dette arbeidet evalueres både retningslinjer og resultater av aktiv eierskapsutøvelse ved dialog og stemmegivning. Evalueringen presenteres i Årsrapport for ansvarlige investeringer som legges fram for Rådet for ansvarlige investeringer i DNB, samt styret og ledelsen i DNB Asset Management. Rapporten er tilgjengelig på våre hjemmesider.

VEIEN VIDERE

Vi vil fortsette å jobbe med aktiv eierskapsutøvelse gjennom stemmegivning og dialog, med økt fokus på proaktive dialoger og investor-samarbeid. Videre vil vi intensivere arbeidet med å integrere vesentlige risikoer og muligheter innen ESG i investeringsbeslutninger på en systematisk måte. Vi vil også fortsette arbeidet med å videreutvikle fond som plasserer midler i selskaper som utmerker seg når det gjelder klima og bærekraft.

Klima, vann og menneskerettigheter vil forbli langsiktige fokusområder i DNB. I 2021 vil vi fortsette å prioritere naturmangfold, bærekraftig hav, leverandørkjeder i utviklingsland, avskoging og arealbruk og produksikkerhet og -kvalitet som kortsiktige fokusområder. I tillegg introduserer vi helse og bærekraftige matsystemer.

På bakgrunn av de økte forventningene fra myndighetene om at finansnæringen skal bidra til å levere en grønn omstart, vil fokus på klimarisiko og -muligheter fortsatt være høyt prioritert i 2021 – både hvordan vi tar det inn i investeringsbeslutninger, og hvordan vi skal måle dette på selskaps- og porteføljennivå utover det vi allerede gjør på karbonavtrykk og scenarioanalyse. Vi forventer også å stemme på flere aksjonærforslag innen klima. I tillegg vil det være et sterkt fokus rundt selskapers håndtering av sosiale forhold.

Med EUs handlingsplan for bærekraftig finans begynner vi å se konsekvenser av reguleringer i Europa og i Norge. Den nye forordningen om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon, som trådte i kraft 10. mars 2021 i EU, stiller krav om at finansmarkedsaktører må opplyse om bærekraft og ESG-risiko. Dette vil føre til ytterligere rapportering av ESG-relatert informasjon på enhets- og fondsnivå i 2021. EU-taksonomien, klassifiserings-systemet som skal fastsette kriterier for å avgjøre hvorvidt en økonomisk aktivitet skal anses som bærekraftig, vil også være svært sentral. En økonomisk aktivitet må etter forordningen bidra vesentlig til ett eller flere av EUs seks miljømål for å anses som bærekraftig. Taksonomien skal gjøre det enklere for investorer å skille mellom bærekraftige og ikke-bærekraftige investeringer og har som mål å bidra til økt bærekraftig investering av privat kapital. Dette vil ha stor betydning for arbeidet vi gjør med ansvarlige investeringer, hva vi rapporterer på og hvilke fond vi tilbyr. Det er foreløpig et informasjonsgap når det gjelder rapportert informasjon fra selskaper og det finansmarkedsaktører må opplyse om. Et viktig bidrag til dette arbeidet er leveranse av gode data både fra selskapene selv og fra tredjepartsleverandører. Selskaper må spesielt styrke rapportering av taksonomirelaterte data i 2021.

Les mer om ansvarlige og bærekraftige investeringer og selskapsdialoger i Bærekraftsbiblioteket (lenke side 2).

Temasak: Måling av karbonavtrykket til fond

Som en del av arbeidet med å måle og redusere eksponering mot selskaper med høy klimarisiko, begynte DNB i 2016 å måle karbonavtrykket til alle aksje-fond. I 2019 begynte vi også å rapportere karbonavtrykket på rentefond der det var tilstrekkelig karbondata tilgjengelig. Karbonavtrykket, her målt ved karbonintensiteten, viser hvor høye klimagassutslipp et selskap har i forhold til selskapets omsetning, og er en av flere faktorer som kan si noe om et selskaps klimarisiko og -påvirkning. Etter å ha identifisert karbonintensiteten i porteføljene er det flere måter å redusere denne på. Selv om høy karbonintensitet vil medføre overgangsrisiko, så hensyntar dagens måling av Scope 1- og 2-utslipp ikke hensyn til framoverskuende selskapsvurderinger og hvordan selskaper bidrar til reduserte utslipp gjennom sine produkter og tjenester. Det er derfor viktig å ha god kunnskap om selskapene og en individuell vurdering av om virksomheten deres er i tråd med eller bidrar til det grønne skiftet, som i fondet DNB Miljøinvest. Se rapporten vår om mulige unngåtte utslipp i Bærekraftsbiblioteket (lenke side 2).

DNB bruker data fra MSCI ESG Research om selskapers klimagassutslipp. Dekningsgraden for klimagassutslippsdata for det nordiske renteuniverset er imidlertid lav, så vi har jobbet aktivt gjennom 2020 med å samle inn utslippsdata for en rekke utsteder innen bank-, eiendom- og kraftsektoren for å øke deknningen i norske og nordiske rentefond. Selskapenes karbonintensitet vektet med markedsverdiandelen i porteføljene, samtidig som tilsvarende gjøres for indeksen. I beregningene har eventuelle kontanter i porteføljene blitt fordelt forholdsmessig på de andre selskapene. Utslippsdata er enten data rapportert av selskaper eller estimerer utarbeidet av MSCI ESG Research. I tillegg er det noen selskaper som verken har rapporterte eller estimerte data. For slike selskaper er porteføljesnittet for selskaper som har utslippsdata blitt brukt i beregningen. DNB rapporterer på CO₂-ekvivalenter,

som definert av Greenhouse Gas Protocol. Scope 1 er direkte utslipp der selskapet har operasjonell kontroll, og Scope 2 er indirekte utslipp knyttet til innkjøpt og brukt energi. Indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer og tjenester, og bruk og avhending av produkter som faller inn under Scope 3, er ikke inkludert, da det mangler rapporterte data fra selskapene. Såkalte «unngåtte» utslipp, som sier noe om hvordan selskapets produkter eller tjenester bidrar til reduserte utslipp, er heller ikke inkludert, ettersom det er metode- og datarelaterte utfordringer knyttet til dette. Metoden for klimagassutslippsmåling er under utvikling og vil kunne bli endret.

Grafen under viser 27 aksjefond og 4 rentefond og deres respektive referanseindekser der mer enn 75 prosent av beholdningene har rapporterte eller estimerte data på utslipp av klimagasser. De 27 aksjefondene utgjør om lag 96 prosent av den totale markedsverdien av alle DNBs aksjefond. Vi rapporterer CO₂-avtrykket til et utvalg av våre renteprodukter, der tilstrekkelige karbondata er tilgjengelig. Dekningsgraden for referanseindeksene til det norske og det nordiske rentefondet er svært lavt, og det er grunnen til at vi ikke oppgir karbonintensiteten for disse indeksene. Den lave dekningsgraden skyldes en betydelig andel obligasjoner i stats- og kommunelån samt i strukturerte obligasjoner. Vi benytter i hovedsak samme metode for å måle karbonavtrykk for rentefond som for aksjefond, nemlig Weighted Average Carbon Intensity, metoden som anbefales av Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). En viktig forskjell er at «grønne obligasjoner» ikke er tatt med i beregningen av karbonavtrykket til rentefond. Selv om vi mener at grønne obligasjoner kan bidra til utslippsreduksjoner, eller bidra til «unngåtte» utslipp, inkluderes disse likevel ikke i beregningen grunnet mangler i dagens metodikk. Denne tilnærmingen er i tråd med beste praksis i markedet i dag. For norske kraftselskaper hvor vi har hentet

inn CO₂-data fra obligasjonsutstederne, benytter vi selskapenes egne rapporterte data der det er tilgjengelig. For de som ikke rapporterer, benytter vi et gjennomsnitt av de innhentede dataene. Dette er fordi den norske kraftsektoren vurderes som lite sammenliknbar med kraftsektoren i utviklede land for øvrig, grunnet en stor andel fornybar energi, spesielt vannkraft.

Det er betydelig usikkerhet knyttet til data på klimagassutslipp. Dette skyldes ikke bare at det benyttes estimerte data der selskaper ikke rapporterer, men også regionale forskjeller i praksis for rapportering, som har vist seg å variere betydelig etter geografi og selskapsstørrelse. Til tross for dette mener vi likevel det er viktig å inkludere utslippsdata i analysen av selskapers klimarisiko og påvirkning, som én av flere faktorer.

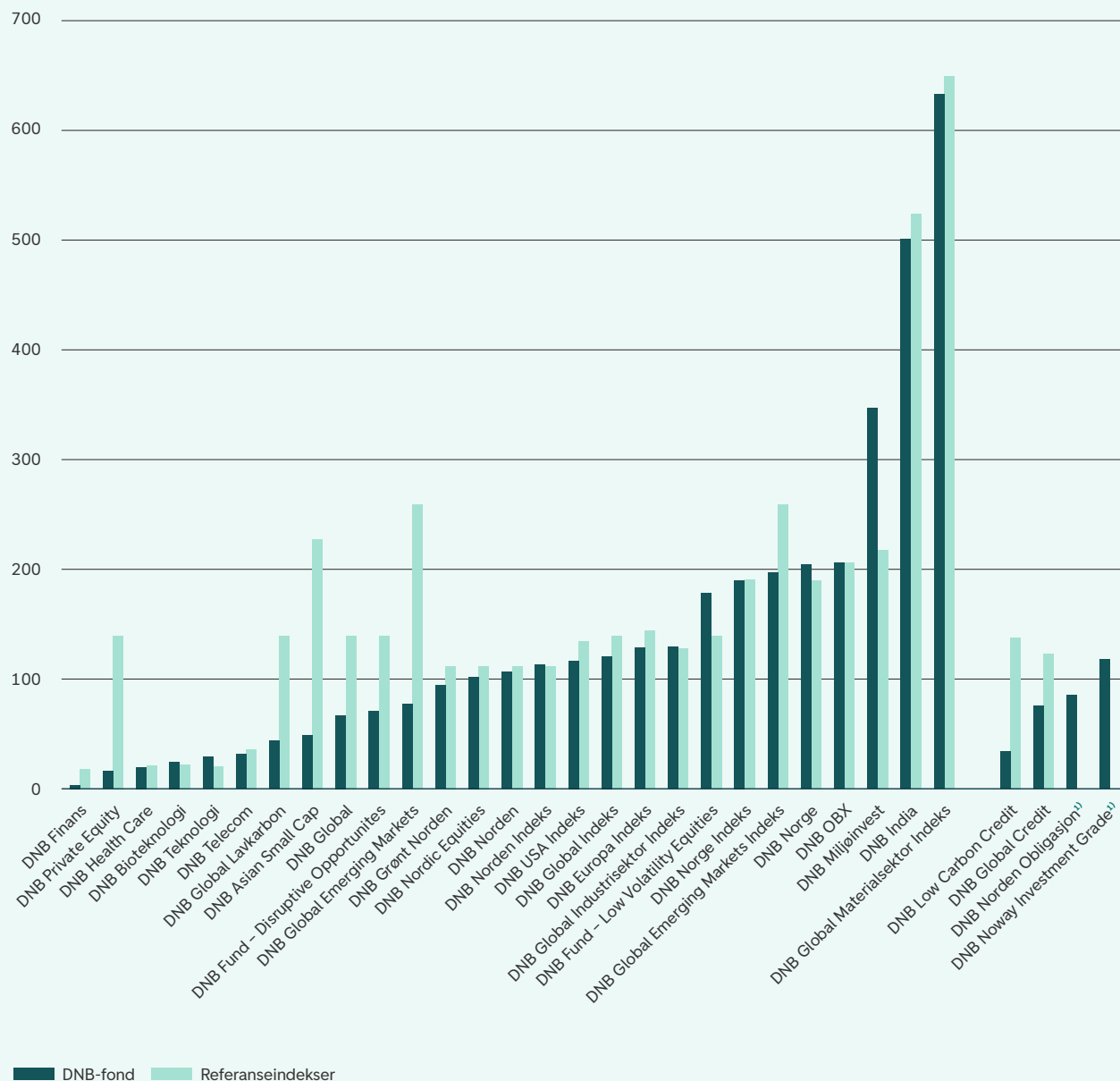
I arbeidet med å øke kvaliteten på og deknningen av rapporterte utslipp støtter vi TCFD, CDP (tidligere Carbon Disclosure Project) og Science-Based Targets Initiative. Som en del av vårt arbeid med TCFD, benytter vi scenarioanalyser for å vurdere de finansielle effektene for våre fond under ulike klimascenarier, se egen sak om TCFD på side 46 for mer informasjon. Scenarioanalyser gir et mer dynamisk og framoverskuende bilde av selskapene og porteføljene.

Karbonavtrykket, målt ved karbonintensiteten, måler hvor høye klimagassutslipp et selskap har i forhold til selskapets omsetning, og er en av flere faktorer som kan si noe om et selskaps klimarisiko og -påvirkning.

Klimagassutslipp i DNBs fond sammenliknet med referanseindekser

Tonn CO₂-ekvivalenter per million amerikanske dollar i omsetning

1) Referanseindeks er ikke inkludert på grunn av utilstrekkelig datagrunnlag.

©2021 MSCI ESG Research LLC. Reproduced by permission

Although DNB Asset Management's information providers, including without limitation, MSCI ESG Research LLC and its affiliates (the "ESG Parties"), obtain information (the "Information") from sources they consider reliable, none of the ESG Parties warrants or guarantees the originality, accuracy and/or completeness, of any data herein and expressly disclaim all express or implied warranties, including those of merchantability and fitness for a particular purpose. The Information may only be used for your internal use, may not be reproduced or disseminated in any form and may not be used as a basis for, or a component of, any financial instruments or products or indices. Further, none of the Information can in and of itself be used to determine which securities to buy or sell or when to buy or sell them. None of the ESG Parties shall have any liability for any errors or omissions in connection with any data herein, or any liability for any direct, indirect, special, punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possibility of such damages.

Ansvarlige utlån og investeringer

Bærekraftige obligasjoner

Hvis vi skal nå målene i Parisavtalen og oppfylle FNs bærekraftsmål, må investering av store mengder kapital dreies i en mer bærekraftig retning. For DNB medfører dette både ansvar og muligheter, da vi er i en posisjon til å påvirke kapitalallokeringen i samfunnet. Ved å ta en aktiv rolle i markedet for bærekraftige obligasjoner kan vi både fremme bærekraftige investeringer og posisjonere banken som en relevant dialog-partner i det framvoksende markedet for bærekraftig finans.

2020 har vært et vanskelig år, og på mange måter har koronapandemien både framhevet og forverret mange av utfordringene som FNs bærekraftsmål har rettet fokus mot. Det allerede store finansieringsgapet har vokst seg stadig større, og det har blitt enda viktigere å kanalisere investeringer i en bærekraftig retning.

Vi har sett regjeringer over hele verden iverksette omfattende tiltakspakker, parallelt med private kapitalbidrag gjennom markedet for bærekraftige obligasjoner, i et forsøk på å redusere de sosiale og økonomiske skadevirkningene av koronapandemien. Det har blitt utstedt en rekke sosiale obligasjoner som gir midler til helsehjelp og vaksineutvikling, samt økonomisk støtte til bedrifter. Den pågående krisen har framhevet verdipotensialet i sosiale obligasjoner, som ellers vanligvis overskygges av det mye større markedet for grønne obligasjoner.

HVA BLE GJORT I 2020?

I 2020 ble det satt ny rekord i antall utstedelser i markedet for bærekraftige obligasjoner, både i Norge og globalt. Globalt ble denne utviklingen i stor grad drevet av økningen i utstedelsen av sosiale obligasjoner, mens grønne obligasjoner

I løpet av 2020 deltok DNB i 31 globale transaksjoner med bærekraftige obligasjoner til en verdi av 39 milliarder kroner.

fortsatt dominerer det nordiske markedet. Totalt ble grønne obligasjoner til en verdi av ca. 56 milliarder kroner utstedt av norske selskaper og banker i 2020, opp 42 prosent sammenliknet med 2019. Når det gjelder bærekraftige obligasjoner utstedt i norske kroner, er DNB den største banken med en markedsandel på rundt 35 prosent. I løpet av 2020 deltok DNB i 31 globale transaksjoner med bærekraftige obligasjoner til en verdi av 39 milliarder kroner, halvparten av disse for norske utstedere. Til sammenlikning deltok vi i 28 transaksjoner i 2019, til en verdi av 40 milliarder kroner.

Blant høydepunktene i 2020 var da vi støttet de første grønne obligasjonene som ble utstedt globalt i sjømatsektoren – av Mowi og Grieg Seafood. Dette er i tråd med vår strategi om å øke diversifiseringen i markedet for bærekraftige obligasjoner og fremme bærekraftig utvikling på tvers av sektorene vi opererer i.

VEIEN VIDERE

For å møte stadig stigende forventninger fra våre interessenter og for å øke vår evne til å fremme bærekraftig utvikling via kapitalmarkeder, utvider vi ytterligere vår kompetanse innen bærekraftig finans og ESG-forhold (miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring). Dette vil øke kapasiteten vår i ESG-relaterte rådgivnings-tjenester, ikke bare innenfor det eksisterende tilbudet av bærekraftige obligasjoner og lån, men også i forbindelse med ESG-drevne fusjoner og oppkjøp, og transaksjoner i egenkapitalmarkedene.

I tillegg er det regulatoriske landskapet i endring, med innføringen av nye EU-regelverk om bærekraftig finans. På kort sikt vil dette ha konsekvenser både for våre kunder og for vårt produkttilbud. På lang sikt er målet med disse regelverkene å styre kapital i en mer miljømessig bærekraftig retning. Markedet for bærekraftige obligasjoner spiller en viktig rolle når det gjelder å legge til rette for at kapital kanaliseres til bærekraftige investeringer, og vi ønsker derfor å bidra til ytterligere vekst i dette markedet, og til utstederdiversifisering.

Temasak: Første grønne obligasjon i sjømatsektoren

I januar 2020 fullførte det norske sjømatsekskapet Mowi utstedelsen av en 5-årig, usikret, grønn seniorobligasjon til en verdi av 200 millioner euro – den første grønne obligasjonen som er utstedt av et sjømatsekskap. DNB bisto Mowi i transaksjonen og i etableringen av et rammeverk for grønne obligasjoner (Green Bond Framework). I denne transaksjonen ble det tatt hensyn til mange av bærekraftstemaene som er relevante for sjømatsektoren, blant annet kriterier for bærekraftig oppdrettsvirksomhet som omfatter å ta hensyn til biologisk mangfold, fiskevelferd og vannforurensning, å sikre bærekraftige føringredienser uten soya som har bidratt til avskoging, og å fremme effektiv vannforvaltning i ferskvannsanlegg.

Transaksjonen ble godt mottatt i investormiljøet og er et stjerneeksempel på hvordan en klar bærekraftstrategi kan omsettes til vellykket kapitalmarkedsfinansiering.

– Mowi er opptatt av å være en del av løsningen på de globale klimautfordringene. Utstedelsen av den grønne obligasjonen er en integrert del av Mowis bærekraftstrategi, som selskapet har valgt å kalle The Blue Revolution Plan. Dette vil gjøre det mulig for oss å oppnå vårt mål om å produsere mer mat fra havet, og på den måten dekke det økende behovet for mat til en voksende befolkning, samtidig som vi tar vare på planeten vår og bidrar til at lokalsamfunn blomstrer, sier Catarina Martins, bærekraftsdirektør hos Mowi.

DNB hjelper oppstartsbedrifter med å lykkes

For å lykkes med omstillingen av norsk næringsliv er Norge avhengige av nye selskaper. Det er viktig både for sysselsetting og lokalsamfunn at flere våger å satse og lykkes med å skape både sin egen og andres arbeidsplass. Imidlertid oppfattes tilgangen til kompetanse og kapital ofte som utfordrende for selskaper i tidlige faser.

Å være den beste banken for de som starter for seg selv, er viktig for oss. Ikke bare fordi det er lønnsomt å være en attraktiv bank for nye bedrifter, men også fordi vi ser på det som en del av vårt samfunnsansvar å bidra til at flere bedrifter etableres og lykkes. Vi skal sørge for at bedriftene har større sjanse for å lykkes sammen med DNB.

I DNB jobber vi hver dag for at det skal bli enklere å starte og drive bedrift. Oppstartslosene gir årlig gratis rådgivning til tusenvis av nordmenn som ønsker å starte for seg selv. Med tjenester som DNB Puls og DNB Regnskap gjør vi det enklere for de mindre bedriftskundene å få oversikt og kontroll over økonomien. DNB NXT er Norges største møteplass for ideer og kapital, og NXT Accelerator har som mål å akselerere oppstarts-bedriftenes utvikling.

HVA BLE GJORT I 2020?

Koronapandemien satte i 2020 næringslivet på prøve og gjorde det viktigere enn noen gang å legge til rette for innovasjon og vekst. DNB har gjennom året videreutviklet tjenestetilbudet for oppstart- og vekstselskaper, i tillegg til å legge til rette for digital kompetansedeling og rådgivning.

Oppstartslos

For å lette hverdagen for gründere har DNB et eget team bestående av fem oppstartslosere og deres leder. Oppstartslosen er en gratis tjeneste, og man behøver ikke være kunde for å benytte seg av den. Hver dag mottar losene henvendelser fra gründere rundt omkring i landet som ønsker en samtalepartner, en å sparre med.

I et vanlig år bruker oppstartslosene mye tid på å holde innlegg og være til stede i ulike gründermiljøer. Dette fikk en bråstopp i mars. I den

første perioden med nedstegning snakket de med mange gründere som tok kontakt med DNB på koronatelefonen. Hovedtemaet i samtalen var hvilke muligheter innringeren hadde til å få økonomisk støtte fra staten, men også å vurdere om han eller hun kunne ha andre muligheter for å generere inntekt. Helt fra starten av pandemien var det lite negativitet å spore blant gründerne som tok kontakt. Det var mange som snudde seg rundt og så nye muligheter og markeder.

Til tross for at 2020 var et år hvor man ikke skulle tro at så mange tenkte på å starte for deg selv, var det mange som tok kontakt med Oppstartslosen. Oppstartslosene opprettholdt et høyt aktivitetsnivå, selv med få møteplasser, og snakket med 4 879 gründere på telefon og i videomøter. Vi så en økning i antall henvendelser på ca. 15 prosent sammenliknet med 2019.

I tillegg nådde de ut til oppstarts- og vekstselskaper via live-webinarer og videoer. Videoer og artikler fra Oppstartslosene er tilgjengelig på DNBs hjemmesider. Vi kan med trygghet si at optimismen har holdt seg blant gründerne, og mange har brukt ledig tid til å utforske og validere sine ideer. Det er fremdeles mange som drømmer om å starte for seg selv.

Vekstekspert

I tillegg til å hjelpe oppstartsbedrifter er det viktig for oss å være en god partner for vekstbedrifter. DNB har regionale vekstekspertene som jobber tett mot regionale oppstarts- og vekstmiljøer. Våre vekstekspertene hjalp mange hundre vekstbedrifter med profesjonell rådgivning og gode finansieringsløsninger i løpet av 2020.

DNB NXT

Gjennom DNB NXT har vi bygget opp en av Norges viktigste møteplasser for å koble gründere, oppstartsbedrifter, investorer og næringsliv. Målsettingen med møteplassen er å bidra til at gode ideer møter kompetanse og kapital. NXT 2020 foregikk som følge av koronasituasjonen heldigitalt, med over 70 gründere, investorer og næringslivsaktører på den digitale scenen.

DNB NXT – der idé møter kapital. Norges ledende arena for innovasjon, vekst og investeringer.

Gjennom 2020 ble DNB Regnskap betydelig videreutviklet for å kunne dekke langt flere bedriftsbehov og gjøre det mye enklere for småbedrifter å samhandle med regnskapsfører.

I tillegg ble det avholdt regionale sendinger fra Trondheim, Haugesund og Bergen. Temaet for NXT var å bygge broer mellom det gamle og det nye, mellom utfordringer og muligheter, og – ikke minst – mellom ideer og kapital. Med nesten 8 000 deltagere, som har gitt gode tilbakemeldinger på innholdet, var det heldigitale NXT-arrangementet en stor suksess.

Gjennom NXT er DNB også medarrangør av Norges største pitchkonkurranse for oppstartsbedrifter, *Oslo Innovation Week 100 pitches*. Formålet med arrangementet er å løfte fram gründere med ideer om for eksempel hvordan vi kan ta tak i globale bærekraftsutfordringer – og koble disse med investorer. I 2020 kunne gründere pitche ideer rundt temaene hav, helse, energi, likhet og smarte byer.

NXT Accelerator

I samarbeid med StartupLab gjennomførte DNB for fjerde gang DNB NXT Accelerator i 2020. For første gang ble også dette programmet gjennomført digitalt og i samarbeid med Fremtind Forsikring. Akseleratorprogrammet går over tre måneder og omfatter kompetanseheving, mentoring og coaching for oppstartsselskaper, med mål om å utforske og utvikle aktuelle produkter og tjenester. Dette har kommersielle gevinster for både oppstartsselskapene, Fremtind og DNB. Fem selskaper ble plukket ut til å være med i årets program.

Samarbeid med oppstartsmiljøer

DNB har en rekke samarbeid med oppstartsmiljøer og gründerhus over hele landet. Eksempler er StartupLab i Oslo, FLOW i Tromsø, DIGS i Trondheim, Innovation Dock i Stavanger og StartupLab i Bergen. Samarbeidet innebærer at vi støtter samarbeidspartnerne økonomisk, men er først og fremst viktig for å være tett på målgruppen, forstå deres behov og stadig forbedre vårt tilbud av produkter og tjenester til gründere.

Vekstfinansiering

I tillegg til å hjelpe oppstartsbedrifter er det viktig for oss å bidra til finansieringen av vekstbedrifter.

Vekstlansordningen ble satt på vent i 2020, da dette tilbudet viste seg å være utfordrende å tilby. Vi har derfor fokusert på å benytte Vekstgarantiordningen i samarbeid med Innovasjon Norge, som et attraktivt finansieringstilbud overfor vekstbedrifter i 2020, noe som har vært vellykket. Ordningen har som formål å styrke tilgangen til bankfinansiering for innovative eller raskt voksende små og mellomstore bedrifter, og skal være en supplerende sikkerhet for bedrifter som vurderes å ha betjeningsevne, men ikke kan stille nødvendige sikkerhet for å skaffe seg tradisjonell bankfinansiering.

Lånetilbudet til vekstbedriftene under denne ordningen ble i 2020 styrket ytterligere ved at DNB fikk tildelt en ny ramme av Innovasjon Norge på 700 millioner kroner. DNB opplever høy etterspørsel etter denne type lån, og i 2020 bevilget vi over 225 millioner kroner i vekstgarantilån til vekstbedrifter over hele Norge. I løpet av året utviklet vi et tettere samarbeid med Innovasjon Norge og andre partnere, med mål om å kunne tilby enda bedre produkter og tjenester til vekstbedrifter framover. I tillegg jobbet vi med å videreutvikle vekstlansordningen og det forventes at vi vil kunne tilby et forbedret vekstlansprodukt som et ledd i vår videre vekstsatsing i 2021.

DNB Puls

Appen DNB Puls gjør det lettere for daglig leder og styreleder å ta pulsen på bedriften. Den gir oversikt over konti, saldogprognose og nøkkeltall sammenliknet med bransje og konkurrenter, samt tips til hvordan selskapet kan drives bedre. Ved utgangen av 2020 hadde over 28 566 bedrifter tatt i bruk løsningen.

I løpet av 2020 ble appen blant annet integrert med ni ulike regnskapssystemer og fire butikk-datasystemer. DNB Puls-brukere får nå automatisk lagt til sine regnskaps- og butikkdata i appen. Tilbakemeldinger fra kunder viser at dette er svært nyttig funksjonalitet, og det er et ønske om å kunne dele data fra enda flere regnskaps- og butikkdatasystemer. I 2021 vil appen videreutvikles, blant annet vil den få samme betalingsfunksjonalitet som i mobilbanken for privatkunder. Med utvidet funksjonalitet forventes det at enda flere bedrifter tar i bruk løsningen.

DNB Regnskap

DNB Regnskap ble lansert i 2019 og gir småbedrifter bank- og regnskapstjenester i én og samme løsning. Bank og regnskap henger tett sammen, og vi erfarer at kundene setter stor pris på at dette blir levert fra samme sted. Gjennom 2020 ble DNB Regnskap betydelig videreutviklet for å kunne dekke langt flere bedriftsbehov og gjøre det mye enklere for småbedrifter å samhandle med regnskapsfører. DNB Regnskap er nå en løsning som kan vokse med bedriften ettersom behovene utvikler seg – fra enkeltpersonsforetak til en større bedrift med mange ansatte eller flere datterselskaper.

DNB Regnskap gir bedriften alt som er nødvendig for å komme godt i gang, som for eksempel reiseregninger, timeføring og integrasjoner med nettbutikk og kassasystem. I løpet av 2021 vil vi skape en enda tettere kobling mellom regnskap og bank.

VEIEN VIDERE

Satsingen på oppstarts- og vekstbedrifter er en tydelig prioritering for DNB. I 2021 kommer vi til å styrke rådgivningen mot denne målgruppen for å sikre at mulige framtidsvinnere kan få dekket sine behov i DNB, innenfor både egenkapital og fremmedkapital. Vi vil styrke tilbudet av attraktive vekstfinansieringsløsninger som treffer målgruppens behov. Det ble ikke delt ut midler under vekstlansordningen i 2020, men vi skal videreutvikle ordningen i 2021, og det forventes at vi vil kunne tilby et forbedret vekstlansprodukt som et ledd i vår videre satsing på vekstområdet.

Koronapandemien satte i 2020 næringslivet på prøve og gjorde det viktigere enn noen gang å legge til rette for innovasjon og vekst.

Ambisjoner for bærekraft og samfunnsansvar

DNB bekjemper økonomisk kriminalitet og bidrar til en trygg digital økonomi

Vi arbeider systematisk for å forhindre at DNBs produkter og tjenester benyttes til kriminell aktivitet. Vårt mål er å være den aktøren kundene har størst tillit til når det gjelder å levere trygge digitale banktjenester i en moderne økonomi med stadig større grad av digitalisering.

- ✓ DNB melder alle mistenkelige transaksjoner.
- ✓ DNB skal være aktøren med størst tillit til å levere banktjenester i en moderne digital økonomi.

«Jeg fikk veldig proff hjelp fra DNB, og det er betryggende å vite at det finnes systemer som fanger opp menneskelige feil.»

Martin Fusche,
daglig leder i Asfalt &
Betong Maskiner AS (ABM)

Les mer på side 89

1 180

Verdien i millioner kroner
av bedrageriforsøk mot
kunder og konsernet som
ble stanset av DNB i 2020

1 230

Antall saker som DNB i
2020 meldte til Økokrim med
mistanke om hvitvasking
eller terrorfinansiering

10 197

Antall personer i DNB som hadde
gjennomført kurs i antihvitvasking
og antiterrorfinansiering ved
utgangen av 2020

16 967

Cyberangrep og
IT-sikkerhetshendelser som
ble håndtert uten alvorlige
konsekvenser for kunder eller
konsernet

Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon

Økonomisk kriminalitet, slik som bedrageri, korrupsjon, arbeidslivskriminalitet og hvitvasking, er et alvorlig samfunnsproblem og en trussel mot velferdssamfunnet, samtidig som det undergraver et sunt næringsliv.

Det overordnede målet for DNBs arbeid mot økonomisk kriminalitet er å redusere økonomisk tap for samfunnet, for våre kunder og for DNB, og samtidig opprettholde tilliten til bankens produkter og tjenester. Vi må følge utviklingen i trusselbildet og justere vårt arbeid løpende etter hvert som metoder endres.

Vi har stort fokus på å bidra i kampen mot kriminalitet myntet på økonomisk vinning. Arbeidet er utfordrende, og det krever høy kompetanse og betydelige ressurser å redusere risikoen for å bli utnyttet av kriminelle. I tillegg til å forebygge hvitvasking, jobber vi kontinuerlig med å forhindre forbrytelser som gir utbytte. Vi bruker for eksempel store ressurser på å bekjempe bedragerier og har nulltoleranse for alle former for korrupsjon. Vi jobber kontinuerlig for å forebygge og avdekke potensiell hvitvasking og sikre etterlevelse av hvitvaskingsregelverket.

Arbeidet med å hindre bedragerier er en viktig del av vår innsats mot økonomisk kriminalitet, blant annet fordi utbyttet kan finansiere annen alvorlig kriminalitet, f.eks. terror. I tillegg kan vi også bli misbrukt når utbyttet fra bedragerier hvitvaskes. Digitalisering og globalisering påvirker utviklingen – det har blitt enklere å begå massebedragerier og trusselbildet endres raskt. Teknologiske nyvinninger, som for eksempel forfalskede videoer og stemmer (deep fakes), blir utnyttet av kriminelle. Økt kvalitet på bedrageriene fører til at flere normalt aktsomme personer kan bli lurt. Denne utviklingen gjelder både bedragerier mot bedriftskunder og mot privatpersoner.

Det er samtidig en økt forventning om at transaksjoner skal flyte raskt og effektivt, også på tvers av landegrenser. Med nytt betalingsdirektiv, PSD2, ser vi allerede nye aktører og applikasjoner i markedet, som kundene kan bruke til å gjennom-

føre betalinger. Vi har også klargjort våre applikasjoner for bruk i transaksjoner knyttet til kunders konti i andre banker. Endringer i betalingsteknologi medfører endringer både i kundeadferd og trusselbildet, og kan medføre en økt risiko for hvitvasking.

HVA BLE GJORT I 2020?

Koronakrisen har påvirket samfunnet på mange vis. Endrede sosiale vaner og nye begrensninger har også påvirket måter økonomisk kriminalitet foregår på. På noen områder og i enkelte perioder har kriminaliteten blitt redusert med 25–30 prosent ifølge straffesaksstatistikkene. På andre områder har koronasituasjonen åpnet nye arenaer for kriminalitet. Da Norge stengte ned 12. mars 2020, så vi en dobling over natten i antall investeringsbedragerier på falske trading-plattformer på nett. De kriminelle utnyttet usikkerheten knyttet til koronasituasjonen og manipulerte sine ofre. Vi har også sett bedragerier knyttet til statsgaranterte lån som har vært en del av regjeringens tiltakspakke. Her er flere saker anmeldt til politiet, og i DNB har vi hatt et tett samarbeid med Økokrim. Vi har gjennom krisen fulgt kriminalitetssituasjonen nøye og tilpasset kontrollene slik at vi best mulig kan avdekke og rapportere nye kriminalitetsformer.

I 2020 registrerte vi en økning på 38,4 prosent i antall kunder som ble utsatt for digitale bedragerier, sammenliknet med 2019. Totalt stanset vi bedragerier for 1 180 millioner kroner mot kundene og konsernet i 2020. Vi håndterte 5 101 bedragerisaker, hvorav 72 ble anmeldt. Mye av denne økningen skyldtes de kriminelles økende bruk av sosiale medier til å spre uriktig informasjon og en generell kvalitetsøkning på forfalskninger. Mange norske kjendiser opplevde fortsatt å bli brukt i reklame for falske investeringssider og -produkter på ulike sosiale medier, noe som førte til at mange kunder lot seg lure av disse annonsene. Videre ble DNBs merkevare misbrukt i stor stil i såkalte phishing-angrep hvor kriminelle sender e-post eller SMS med lenker med hensikt om å få kundene til å oppgi BankID eller kortinformasjon for så å gjennomføre betalinger. Vi har systemer på plass for å forhindre slik misbruk i størst mulig

1
180
000
000

Totalt stanset vi bedragerier for 1,18 milliarder kroner mot kundene og konsernet i 2020.

Vi bruker store ressurser på å bekjempe bedragerier og har nulltoleranse for alle former for korrupsjon.

grad, og har nesten ingen vellykkede forsøk på innbrudd i nettbanken.

Vi meldte i løpet av året totalt 1 230 mistenkelige forhold til Enheten for finansiell etterretning (EFE) i Økokrim. En enkeltsak kan omfatte flere kundeforhold og transaksjoner. Mistanken i disse tilfellene var knyttet til hvitvasking eller terrorfinansiering. Totalt utredet vi 5 273 saker i 2020.

I DNB har vi over tid jobbet med å forhindre lånebedragerier knyttet til finansiering av biler. Her lykkes vi i stadig større grad å forhindre at personer i organiserte kriminelle miljøer i Norge får utbetalt finansiering og kan ta med seg bilene utenlands og selge dem. Vi har også jobbet med å avsløre og anmelde kunder som har stilt sine konti til disposisjon for hvitvasking av penger (såkalte pengemuldyr).

I november 2019 informerte Økokrim om at de hadde innledet etterforskning mot DNB i den såkalte Samherji-saken. Dette skjedde i forbindelse med at DNB hadde kundeforhold til det islandske fiskerikonsernet som i media hadde blitt knyttet til påstått korrupsjon i Namibia. DNB er orientert om at etterforskningen ikke har

frambragt informasjon som foranlediger straffeforfølgning av enkeltpersoner. Statsadvokaten mener heller ikke at foretaksstraff er aktuelt i denne saken. Saken ble henlagt i februar 2021.

Finanstilsynet gjennomførte i februar 2020 et ordinært hvitvaskingstilsyn i DNB. I desember fikk vi en foreløpig rapport etter tilsynet. DNB har ikke medvirket til hvitvasking, men Finanstilsynet framsetter kritikk for mangelfull etterlevelse av hvitvaskingsloven. På bakgrunn av kritikken skriver Finanstilsynet at de vurderer å ilegge DNB et administrativt overtredelsesgebyr på 400 millioner kroner. Dette utgjør om lag 7 prosent av det maksimale beløpet Finanstilsynet kan ilegge, og 0,7 prosent av DNBs omsetning. Maksimalt overtredelsesgebyr er 10 prosent av konsernets årsomsetning. Banken har gjennomgått Finanstilsynets foreløpige rapport og svart Finanstilsynet innen fristen. I DNB tar vi varselet fra Finanstilsynet på alvor. Kampen mot økonomisk kriminalitet er en viktig samfunnsoppgave som vi bruker store ressurser på. Dette arbeidet har høyeste prioritet. Vi har gjennomført omfattende tiltak og investeringer de siste årene for å etterleve hvitvaskingsregelverket. Å levere på myndighetenes krav og forventninger på antihvitvaskings-

området er et løpende arbeid. Dette er et arbeid som kontinuerlig kan forbedres, og det vil vi fortsette å prioritere framover.

Bevisstgjøring og kompetanseheving i samfunnet generelt står sentralt for å forhindre kriminalitet og bekjempe hvitvasking. DNB bidrar aktivt til dette gjennom å holde presentasjoner i Norge og internasjonalt. Flere av konsernets ansatte er etterspurte foredragsholdere, og selv om 2020 ble et annerledes år også på konferanseområdet, holdt DNB-ansatte digitale presentasjoner på blant annet ACFE Global Fraud Conference knyttet til forhindre bedragerier i USA. Som et ledd i å dele vår kompetanse og øke forståelsen for hvitvaskingsrisiko la DNB fram sin risikovurdering på den årlige Hvitvaskingskonferansen arrangert av Økokrim, Finanstilsynet og Finans Norge. Det har også vært jobbet med kompetanseheving blant våre partnerbanker når det gjelder etterlevelse av antihvitvaskingsregelverket. Videre har vi i DNB gjennomført webinarer for våre kunder for å gi dem råd om god sikkerhetskultur og gode betalingsrutiner. Vi har publisert våre råd og anbefalinger på DNBs nettsider, slik at de er tilgjengelig for både DNB-kunder og andre. DNBs trusselvurdering og andre rapporter er også publisert offentlig.

Vi startet en oppgradering av vårt hovedsystem for elektronisk overvåking, Detica, høsten 2018. Systemet er så vesentlig endret at dette er å betrakte som implementering av et helt nytt system. Prosjektet er inndelt i tre faser, der to faser er levert og satt produksjon.¹⁾

Samtidig har vi implementert scenarier på både gammel og ny plattform for å kunne avdekke hvitvasking. Gjennom vårt innovasjonsfokus har vi også utviklet maskinlæringsmodeller (AI), og vi vurderer fortløpende teknologiske muligheter for å avdekke hvitvasking. Vi jobber dessuten kontinuerlig med å overvåke nye betalings- og identifikasjonsløsninger, slik at vi kan følge med på utviklingen for bedre å kunne forebygge hvitvasking og bedragerier.

For andre år på rad mottok DNB Fidus-prisen, som deles ut av Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS), for åpen og ærlig kommunikasjon rundt sikkerhet. Vi har en aktiv mediestrategi med mål om å bidra til kompetanseheving og bevisstgjøring i samfunnet og har oppnådd en sterk posisjon i mediene knyttet til vår innsats for digital trygghet og bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Denne posisjonen ønsker vi å styrke ved å utvide vårt fokus til å omfatte all økonomisk kriminalitet. Samtidig jobber vi stadig med å kontinuerlig utvikle kompetansen til våre ansatte gjennom e-læringskurs, klasseromsundervisning og seminarer.

I DNB er det høyt prioritert å kontinuerlig styrke kompetansen innen antihvitvaskings-, anti-korrupsjons- og sanksjonsregelverk, samt å bygge en sterk etterlevelseskultur. Vi gjennomførte omfattende opplæringstiltak i DNB også i 2020. I løpet av året hadde 10 197 personer fullført grunnkurset i antihvitvasking og anti-terrorfinansiering, 10 184 personer gjennomført grunnkurset i antikorrupsjon og 8 035 personer gjennomført grunnkurset i sanksjonsregelverk.

I tillegg ble det lansert en rekke nye opplæringsmoduler innen antihvitvasking, antikorrupsjon og sanksjoner som fordypning for dem som jobber med disse fagfeltene i det daglige.

Vi gjennomfører jevnlig opplæring i organisasjonen og evaluerer resultatene slik at opplæringen kan tilpasses etter behov.

VEIEN VIDERE

Vi jobber målrettet hver eneste dag for å beskytte kundene og unngå at vi selv blir utsatt for eller misbrukt til gjennomføring av økonomisk kriminalitet. Vi har et tverrfaglig kompetansemiljø innenfor bekjempelse av økonomisk kriminalitet. Våre ansatte på dette området har bakgrunn fra blant annet politiet, finans, IT og jus. Vi deler aktivt vår kunnskap og erfaring med andre finansinstitusjoner. I tillegg bruker vi vår kompetanse til å hjelpe våre kunder å bli mer årvåkne slik

Vi har stor tro på at samarbeid mellom banker er et sentralt virkemiddel for å forhindre kriminalitet.

1) Første fase omfattet screening av internasjonale betalinger for å hindre terrorfinansiering og betaling til sanksjonerte land/høyrisikoland. Andre fase ble satt i produksjon i mai 2020 og overvåker transaksjoner og kundeaktivitet for å avdekke forsøk på hvitvasking. Siste fase av prosjektet pågår nå og innfører helt ny metodikk for å risikoklassifisere kundene.

at de unngår å bli lurt. På antihvitvaskingsområdet skjer det en løpende forsterking av de sentraliserte AML-funksjonene i Group AML og Group Compliance, og det jobbes kontinuerlig med en forbedring av det elektroniske overvåkingssystemet Detica. Vår innsats mot økonomisk kriminalitet og bekjempelse av hvitvasking er en del av vårt samfunnsansvar og fortsetter med full styrke i 2021, noe som bidrar til at DNB kan være i forkant av et stadig endret risikobilde. Som et viktig ledd i dette vil vi ytterligere styrke arbeidet med trusseletterretning knyttet til økonomisk kriminalitet i tiden framover.

I DNB har vi stor tro på at samarbeid mellom banker er et sentralt virkemiddel for å forhindre kriminalitet, og vi vil fortsette å dele vår kompetanse og kunnskap, blant annet gjennom å videreføre samarbeidet i Nordic Financial CERT (NFCERT) og Invidem. DNB har også vært med på å etablere en AML-møteplass i tilknytning til Digital Samhandling Offentlig Privat (DSOP) i samarbeid med øvrige banker samt Bits og Finans Norge. Videre har vi tett kontakt med politiet og andre myndigheter for å bekjempe kriminalitet. Vi følger utviklingen i trusselbildet og justerer vårt arbeid løpende når trender og metoder endres.

Vi har flere prosjekter på gang der ny teknologi vurderes for å bidra til å forbedre og forenkle de daglige prosessene i arbeidet med å bekjempe økonomisk kriminalitet.

Svindelforsøket ble stoppet i tide

En fredag i begynnelsen av desember i fjor opplevde Martin Fusche alle bedriftslederes mareritt: et svindelforsøk. Beløpet var på cirka 400 000 kroner. Heldigvis ble forsøket avverget i tide av DNBs systemer mot økonomisk kriminalitet.

Martin Fusche er daglig leder i Asphalt & Betong Maskiner AS (ABM) som er et agenturbasert firma som blant annet tar inn store anleggsmaskiner fra utlandet. Denne fredagen får han en faktura på 40 000 euro som er forskuddsbetaling for en leveranse han har bestilt fra en ganske ny leverandør. Alt er helt etter boka. Så, litt senere samme dag, får han en ny mail med faktura. Denne er helt identisk, men har en tekst som forklarer at leverandøren har endret bankforbindelse, og at transaksjonen skal gjøres via et nytt kontonummer.

– Jeg synes det var veldig rart, men tok ikke den avsjekken jeg burde tatt før vi kjørte den gjennom systemet. Det var først da DNB ringte, at jeg skjønnte at noe var galt, forteller Martin Fusche.

Det var særlig to ting som fikk systemene i DNB til å reagere: størrelsen på beløpet og at kontonummeret var helt nytt for firmaet.

– Jeg fikk veldig proff hjelp fra DNB, og det er betryggende å vite at det finnes systemer som fanger opp menneskelige feil, sier Fusche.

Etter samtalen med DNB gikk Fusche gjennom alt av korrespondanse med leverandøren og ringte dem. Det italienske selskapet ble minst like sjokkert som ham.

– Det viste seg at svindlerne som hadde hacket mailen deres, hadde lagt til en ekstra bokstav i mailadressen, som er lett å overse. I tillegg hadde svindlerne kopiert design og logo på fakturaen.

Svindelforsøket satte en støkk i hele ABM, og i etterkant har de installert nye IT-sikkerhetssystemer.

– Dette vil aldri skje igjen hos oss. Men jeg er veldig takknemlig for at vi har en bank som jobber så profesjonelt for å bekjempe denne formen for økonomisk kriminalitet, avslutter Martin Fusche.

Informasjonssikkerhet og stabile IT-systemer

Som Norges største bank er DNB en viktig samfunnsaktør, og det krever at vi har brukervennlige, stabile og sikre løsninger – både for våre kunder og for samfunnet for øvrig. Dette er avgjørende for å opprettholde kundenes tillit og dermed vår konkurransekraft. Stabile og sikre IT-systemer er også en grunnleggende forutsetning for å kunne øke vår innovasjonskraft.

HVA BLE GJORT I 2020?

Året 2020 ble et annerledes år når det gjelder bruken av våre IT-systemer og førte med seg en ny måte å jobbe på. Koronapandemien har ført til økt grad av hjemmebasert jobbing, og dette betyr at våre IT-systemer må være stabile også fra hjemmekontorløsninger, samt at vi må ha like høy informasjonssikkerhet hjemme som på kontoret. Det har vært krevende å etablere effektive og sikre tekniske løsninger raskt nok, men grundige risiko-vurderinger har sørget for riktig balanse mellom å opprettholde drift og å sikre informasjon og andre verdier. Vi intensiverte arbeidet med å innføre ny kontorplattform og samhandlingstjenester til konsernets brukere som følge av det økte antallet ansatte som jobber hjemme. De tekniske løsningene og nye arbeidsformer som har blitt tatt i bruk i forbindelse med koronapandemien vil utvilsomt fortsette å gi verdi også framover.

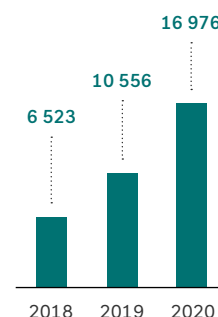
Gjennom hele 2020 ble det jobbet med flere tiltak for å sikre driftsstabiliteten. Blant annet arbeidet vi systematisk med å ytterligere forbedre driftsprosessene og videreutvikle det proaktive overvåkningssystemet banken har etablert. I 2019 flyttet DNB driftsansvaret fra selskapet HCL til TCS. Et slikt bytte innebærer at flere hundre personer erstattes, og det er krevende å sikre tilstrekkelig kompetanseoverføring og å opprettholde driftsstabilitet og leveransekraft i en slik overgang. Ettertiden har likevel vist at leverandørbyttet var riktig for DNB. De positive effektene av å få levert både applikasjonsutvikling og drift samlet fra én leverandør for en vesentlig del av bankens portefølje, ga ytterligere positive effekter på driftsstabilitet og flere andre områder gjennom 2020.

Sett under ett høstet banken i 2020 positive resultater av stabiliseringsarbeidet som har pågått over flere år. Dette gjelder spesielt de omfattende forbedringene som er gjort i IT-driftsprosesser som endringshåndtering, og det målrettede arbeidet som er gjort for å løse underliggende problemer som har ført til driftsutfordringer. I 2020 endte antall dager med driftsproblemer med stor innvirkning på kunder eller ansatte på 17 dager, noe som er vurdert til å være svært bra, spesielt sett i lys av den utfordrende situasjonen som banken og samfunnet generelt har stått i under koronapandemien. I 2019 hadde vi til sammenlikning 27 dager med slike driftsproblemer. Blant de alvorligste av disse hendelsene har det vært en markant nedgang, med 9 dager i 2020 sammenliknet med 25 dager i 2019.

På informasjonssikkerhetsområdet var året preget av målet om å kunne tilby gode og sikre løsninger for hjemmebasert jobbing som tilfredsstiller DNBs sikkerhetskrav, spesielt med hensyn til det økende trusselbildet finansnæringen sto overfor. Vi fortsatte også med å automatisere og styrke identitets- og tilgangsstyring, et arbeid som gjennomføres i etapper og vil fortsette over flere år. Innenfor opplæring og bevisstgjøring flyttet tiltakene seg fra å bli utført fysisk til å bli digitale, og aktiviteter i sikkerhetsmånedene ble i 2020 utført heldigitalt med god deltakelse. Også eksternt fortsatte DNB sitt bevissthetsarbeid, og vi styrket det ytterligere ved å utgi vår årlige trusselvurdering offentlig. Norsk senter for informasjonssikring (NorSIS) tildelte DNB for andre år på rad Fidus-prisen for fremragende informasjonssikkerhetsarbeid.

I DNB opplever vi fortsatt daglige cyberangrep hvor kriminelle forsøker å komme seg inn i våre IT-systemer eller å manipulere konsernets ansatte til å gi fra seg informasjon. Angrepsmetodene blir stadig mer avanserte og komplekse, og i 2020 registrerte vi 16 967 cyberangrep og IT-sikkerhets-hendelser, som er en økning fra 10 556 i 2019 og 6 523 i 2018. Ingen av disse hendelsene fikk alvorlige konsekvenser for kunder eller konsernet.

Antall cyberangrep og IT-sikkerhets-hendelser

Dersom DNB skulle bli rammet av en alvorlig IT-hendelse, er det avgjørende å håndtere den effektivt slik at vi raskt får gjenopprettet normal drift. Håndtering av cyberangrep innebærer i stor grad å koordinere interne ressurser, men i større og mer alvorlige hendelser kreves også utstrakt samhandling med eksterne partnere og myndigheter for å redusere skaden av angrepet og bistå med informasjon som gjør at andre kan beskytte seg. Derfor deltok DNB i den nasjonale øvelsen Digital 2020 som ble arrangert av norske myndigheter. Øvelsen omhandler håndtering av et alvorlig cyberangrep på tvers av flere aktører hvor myndighetene koordinerer og støtter arbeidet.

Våren 2020 ble ny IT-styringsmodell med tilhørende instruks vedtatt av ledelsen. Instruksene gjelder for IT-enheter på tvers av DNB og inkluderer viktige elementer som tydelig fordeling av ansvar innenfor bl.a. IT-sikkerhet.

I siste halvdel av 2020 ble det gjort en organisasjonsendring som førte til at sikkerhetsmiljøene ble samlet til én slagkraftig enhet på tvers av alle fagdisiplinene. Formålet er å bedre se IT- og informasjonssikkerhet i sammenheng med sikkerhetsstyring, fysisk sikkerhet og personellsikkerhet.

VEIEN VIDERE

Vi må anta at flere av løsningene som ble etablert for å håndtere koronasituasjonen vil bli permanente. Stabile og sikre IT-løsninger er en helt grunnleggende forutsetning for å drive finansvirksomhet. Trusselbildet endrer seg fortløpende og det krever en velutviklet risikostyring innenfor IT- og informasjonssikkerhet for å finne en tilfredsstillende balanse. Vi må fortsatt ha et sterkt fokus på å videreutvikle våre sikkerhetsløsninger og ytterligere styrke forsvaret mot cyberangrep.

DNBs nye teknologistrategi vil forenkle den komplekse IT-infrastrukturen og gi gevinster i form av økt stabilitet og bedre informasjonssikkerhet.

Vi er opptatt av å kunne tilby gode og sikre løsninger for hjemmebasert jobbing som tilfredsstillende DNBs sikkerhetskrav, spesielt med hensyn til det økende trusselbildet finansnæringen står overfor.

Personvern

Den teknologiske utviklingen går raskt og gir DNB stadig nye forretningsmuligheter, samtidig som kundene våre forventer gode tekniske løsninger som forenkler bruken av finansielle tjenester. Når dette er sagt, er det mange som opplever usikkerhet knyttet til personvern, og ifølge Datatilsynets personvernundersøkelse for 2019/2020 har flertallet av befolkningen avstått fra å bruke en tjeneste på grunn av det. Selskaper kan dermed risikere å miste kunder som følge av å ikke ha den nødvendige tilliten til hvordan de behandler personopplysninger. I vår behandling av personopplysninger må vi derfor sikre at personvernet ivaretas i alle ledd, og vi må være åpne om hva vi gjør, hvordan vi gjør det og hvorfor vi gjør det. Kundene må informeres til rett tid og på en forståelig måte. Dette er særlig viktig når personopplysninger behandles på nye og innovative måter. I denne digitale verden er DNB avhengig av informasjon for å kunne levere de beste produktene og tjenestene, men tilgang til informasjon forutsetter igjen at våre kunder har tillit til at vi ikke misbruker de personopplysningene vi er betrodd.

HVA BLE GJORT I 2020?

Til tross for koronasituasjonen med redusert utviklingskapasitet, og hvor en stor andel av de ansatte jobbet hjemmefra, hadde DNB et høyt tempo på arbeid med personvern i 2020.

Personvernforordningen er et tverrsektorielt og dynamisk regelverk som i stor grad utvikles gjennom praksis i form av domstolsavgjørelser, tilsynsavgjørelser og veiledninger fra norske og europeiske tilsynsmyndigheter. Det gjør at vi i DNB stadig må følge rettsutviklingen og være forberedt på å omstille oss og treffe nødvendige tiltak. Et eksempel er en avgjørelse i EU-domstolen i juli 2020 hvor Privacy Shield-avtalen mellom EU og USA ble funnet ugyldig, og det i praksis ble strammet inn på adgangen til lovlig overføring av personopplysninger ut av EØS-området. Dommen påvirker hvordan DNB kan overføre personopplysninger internt i DNB-konsernet og til leverandører, samarbeidspartnere og andre i land utenfor EØS. Problemstillingen er ikke unik for DNB og påvirker bedrifter og banker i hele Europa.

Vi må være åpne om hva vi gjør, hvordan vi gjør det og hvorfor vi gjør det.

God etterlevelse av personvernregelverket innebærer en kontinuerlig forbedring og videreutvikling av eksisterende prosesser og rutiner, som stadig må tilpasses nye eller endrede måter å behandle personopplysninger på. I 2020 reviderte vi våre interne retningslinjer for personvern, med omfattende høringsrunder hvor også våre internasjonale kontorer ble involvert. For å sikre nødvendig bevissthet, kunnskap og forankring har ledergrupper i DNB også fått en gjennomgang av de oppdaterte retningslinjene.

Personvernregelverket krever at kundene får god og anvendelig informasjon om hvordan vi behandler personopplysninger, og at informasjonen må gis på en klar og tydelig måte. DNBs personvernerklæring og annen informasjon til kunden om behandling av personopplysninger vil oppdateres, videreutvikles og forbedres jevnlig – slik det også ble gjort i 2020.

I 2020 fortsatte vi arbeidet med å forbedre, effektivisere og automatisere prosessen som ivaretar enkeltindividers rett til å få innsyn i egne opplysninger. Den nye automatiske innsynsløsningen ble lansert, og kunder får nå svar i løpet av kort tid. Vi mottar fremdeles et stort antall innsynsforespørsler, noe som illustrerer våre kunders økende bevissthet rundt personvern. Det er samtidig få klager på DNBs innsynsprosess. De klagenes som mottas, er en kilde til å avdekke hvilke forbedringer som kan og bør gjøres i innsynsprosessen.

I DNB har vi fortsatt arbeidet med å bygge opp et av Norges ledende kompetansemiljøer innen personvern, og i 2020 ansatte vi flere nye eksperter på dette området. Styrking av personvernkompetansen er nødvendig for å bidra til at DNB ivaretar personvernet knyttet til de komplekse problemstillingene som den raske digitale utvikling bringer med seg. DNBs personvernombud i Norge og i EU informeres og involveres blant annet gjennom etablerte møteplasser, og har rett til å delta i DNBs ledermøter når personvern diskuteres.

Innenfor temaet personvern har konsernet en rekke e-læringsmoduler som er obligatoriske for

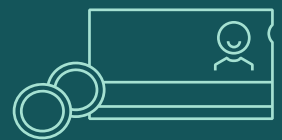
alle ansatte. Som påbygging til disse ble det i 2020 utviklet ytterligere e-læringsmoduler med etterfølgende gruppeundervisning. Disse kursene er obligatoriske for utvalgte grupper av ansatte som jobber med personvern til daglig. Vi opplever samtidig at mange andre ansatte tar disse kursene på frivillig basis, noe som vitner om at personvern tas på alvor av våre ansatte, og at det er en viktig kompetanse i DNB.

Det å hurtig avdekke brudd på personopplysnings-sikkerheten er avgjørende, og det ble derfor i 2020 iverksatt arbeid og opprettet dialog med Datatilsynet for å sikre at DNBs avviksprosess blir så effektiv som mulig. Vi har fortsatt en lav terskel for å melde brudd på personopplysningssikkerheten til Datatilsynet. DNB ble i 2020 ikke ilagt overtredelsesgebyr eller pålegg fra Datatilsynet.

VEIEN VIDERE

Den raske digitale utviklingen innebærer en stadig økende og mer avansert behandling av personopplysninger. I DNB skal vi etterleve et dynamisk personvernregelverk og sørge for gjennomsiktighet i behandlingen av våre kunders personopplysninger. For å sikre fortsatt tillit fra våre kunder og eiere vil vi både nasjonalt og internasjonalt arbeide videre for å ha innebygd personvern i alle deler av DNBs virksomhet, systemer, produkter og tjenester. De iverksatte opplæringstiltakene som skal heve personvernkompetansen blant DNB-ansatte vil fortsette og ytterligere ekspertkompetanse vil bli rekruttert i 2021. Personvernkultur og personvern vil fortsatt stå høyt på agendaen til konsernets ledergrupper og styre, og blant målene er å oppnå en forbedret organisering av behandlingsansvaret i DNB samt en forbedret avviksprosess.

Et tillitvekkende og betryggende personvern er en klar forutsetning for at DNB skal nå sine finansielle mål og skape de beste kundeopplevelsene. Vi vil derfor fortsette det gode og kontinuerlige arbeidet med å sikre DNBs etterlevelse av personvernregelverket.

Ambisjoner for bærekraft og samfunnsansvar

DNB hjelper kundene å mestre egen økonomi

Sjelden har det vært viktigere å gi den norske befolkningen god økonomisk kompetanse for å kunne ta riktige økonomiske valg. DNB har et ansvar, men også en unik mulighet til å hjelpe store som små kunder med å mestre sin økonomi og etablere gode vaner. Dette er til fordel for kunden, for DNB og for samfunnet.

-
- ✓ Barn og unge skal lære om privatøkonomi ved å gjennomføre Lærepenger 2.0 årlig.
 - ✓ 75 prosent av DNBs kunder som fyller 18 år skal få en introduksjon til personlig økonomi.
 - ✓ DNB hjelper nordmenn å spare smart.

«Livet mitt hadde sett helt
annerledes ut dersom jeg hadde
resignert den gangen.»

Les mer på side 99

600 000

Lyttere som hørte på DNBs
podcaster om samfunns-
økonomi og verdipapir-
markeder gjennom året

56 366

Antall kunder som i 2020
fikk avdragsfrihet på sine lån
hos DNB, i stor grad grunnet
koronapandemien

7 000

Antall henvendelser om
økonomiske spørsmål vi besvarte
i starten av koronapandemien

120 000

Lærepenge-moduler som ble
gjennomført i 2020

14 000

Antall kunder i aldersgruppen
18–33 år som opprettet
spareavtaler i fond

56 %

Økningen i antall unike brukere
av appen Spare i 2020

Økonomisk kompetanse

God økonomisk kompetanse hos kundene våre skaper trygghet og vil bidra til å skape behov for mer relevante og skreddersydde finansielle tjenester. På sikt kan dette bidra til å styrke DNBs markedsposisjon i ulike kundesegmenter, og samtidig styrke konsernets posisjon som en ansvarlig samfunnsaktør og økonomisk rådgiver.

HVA BLE GJORT I 2020?

I 2020 gjennomførte vi en rekke tiltak for å heve våre kunders kompetanse, både for personkunder og bedriftskunder. Flere kampanjer og tiltak har vært sentrale i dette arbeidet:

#huninvesterer og sparing til pensjon

Til tross for økt likestilling på mange områder er ikke kvinner og menn økonomisk likestilt. I september 2020 lanserte vi «#huninvesterer i fremtiden», en oppfølger til «#huninvesterer» fra 2019. Målet med den nye kampanjen er å gjøre flere oppmerksomme på pensjonsforskjeller mellom kvinner og menn, og å gjøre det lettere å forstå og spare til pensjon. Kampanjen bidrar til kunnskapsdeling for å hjelpe kundene med å ta gode økonomiske valg. Den har gitt sterke resultater både ved å tiltrekke nye kunder til aksjehandel og ved å øke kvinneandelen blant dem som handler aksjer. I DNB ser vi at kampen for økonomisk likestilling ikke er over enda, og vi vil fortsette å kjempe for dette framover.

Les mer om #huninvesterer i egen sak på side 60.

Lærepenger

Lærepenger er et verktøy som kan brukes til å lære barn og unge i alderen 7 til 16 år om privatøkonomi på en enkel og morsom måte. Gjennom fem moduler får barna kunnskap om budsjettering, forbruk, sparing, valuta og lån, og om hvordan voksenlivet og samfunnet fungerer. Dette skal bidra til å legge grunnlaget for god økonomistyring senere i livet.

Hele ni av ti foreldre ønsker at skolen legger mer vekt på opplæring i privatøkonomi og grunnleggende økonomisk forståelse. Mange som havner i økonomisk uføre, skulle også ønske de lærte mer

om dette på et tidligere tidspunkt. Privatøkonomi er nå innført som eget fag i barneskolen, og Lærepenger er et fint verktøy for å støtte barn og unge i å bygge opp sin økonomiske kompetanse.

I forbindelse med nedstengingen av skolene i mars og april 2020, ble det digitale læringsverktøyet brukt mer enn noen gang. Hele 120 000 Lærepenger-moduler ble gjennomført i 2020, noe som er 100 000 flere enn i 2019. Opprinnelig ambisjon for 2020 var en dobling av antall gjennomførte moduler til 40 000.

Lærepenger viste i 2020 hvor attraktivt det er med gode digitale verktøy for å lære barn og unge om privatøkonomi. Tidligere har utfordringen vært å skape tilstrekkelig kjennskap til læringsverktøyet blant barn, foreldre og lærere. Med hjemmeundervisningen i 2020 ble flere foreldre og lærere kjent med verktøyet, og svært mange så nytten av å bruke verktøyet i undervisningen for å øke kunnskapen om økonomi blant barn og unge.

Ung

Våre undersøkelser viser at kunnskap om personlig økonomi er lavere blant yngre enn hos eldre, og at kunnskapen stiger i takt med økende alder. Vi har derfor hatt et ekstra fokus på å gi unge kunder en introduksjon til personlig økonomi. Å øke kompetansen om privatøkonomi er spesielt viktig for denne gruppen, ettersom det er i denne alderen grunnlaget for økonomisk mestring og framtid dannes.

Gjennom digital kommunikasjon og digitale verktøy har vi gitt ungdom nyttige råd og tips om privatøkonomi, herunder forbruk og sparing, samt rådgivning på veien mot boligdrømmen. Vi har også henvendt oss til foreldre til barn som snart fyller 18 år, og gitt dem nyttig informasjon om hva som skjer med kontoforholdet når barna fyller 18. Resultatene viser at det er et behov for denne typen informasjon og interesse for temaet både blant våre yngre kunder og deres foresatte. I 2020 opprettet ca. 14 000 kunder i aldersgruppen 18–33 år spareavtaler i fond, en økning på 42 prosent sammenliknet med året før. Aldersgruppen er den

Kornelia Minsaas og Levi Try, våre to UNG-profiler som hjelper ungdom å finne svar på det de lurte på om privatøkonomi.

Gjennom digital kommunikasjon og digitale verktøy har vi gitt ungdom nyttige råd og tips om privatøkonomi, herunder forbruk og sparing, samt rådgivning på veien mot boligdrømmen.

som har størst økning i fast sparing i fond. Dette er et tydelig tegn på at flere unge har fått et mer bevisst forhold til egen sparing.

Høsten 2020 fokuserte vi på «nåtidshjernen», en aktivetskampanje med formål om å gi unge mellom 18 og 28 år økt kunnskap om økonomi generelt og om produkter og tjenester som DNB tilbyr unge. Etter et kvartal med fokus på «nåtidshjernen» ser vi at kampanjen treffer målgruppen. De unge kjenner seg igjen i aktivitetene og opplever dem som relevante. Videre lanserte vi på slutten av året en finansieringstest (boligdrømmetesten) som skal veilede framtidige boligkjøpere.

Koronatiltak for personkunder

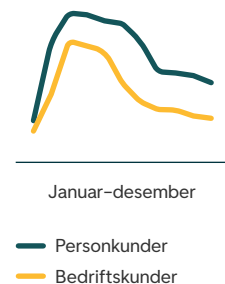
Torsdag 12. mars gikk vi raskt over fra ordinær markedsføring til å bedrive ren folkeopplysning. Før sjokket over at landet var nedstengt hadde lagt seg, lanserte vi i løpet av 48 timer «Åpen Chat», en tjeneste hvor alle i hele landet kunne spørre om alt som hadde med økonomi å gjøre. Det ble ikke gjort forskjell på DNB-kunder og de som ikke er kunder i banken. Over 7 000 henvendelser kom inn og ble besvart.

Åpen Chat ble lansert på TV og i sosiale medier samme helg. Bankens egne folk, både ledere og rådgivere på kundesenteret, snakket direkte til deg og meg i beste sendetid. Det var viktig å bidra til ro og formidle at vi som bank var der for alle, og fortelle at alle som trengte det kunne kontakte oss for en prat. Samtidig løftet vi muligheten for avdragsfrihet på boliglånet i alle kanaler, og rådgiverne jobbet på spreng for å ta unna alle søknadene som kom inn. Totalt ble det i 2020 gitt avdragsfrihet til rundt 56 400 personer.

Koronatiltak for bedriftskunder

Da koronapandemien traff Norge i mars, måtte mange bedrifter stenge dørene, og mange fikk umiddelbart en utfordring med likviditeten. For å bidra til å sikre likviditet og omstillingskraft for kundene våre opprettet vi en egen hjelpe-telefon – Koronatelefonen. Den ble markedsført bredt, sammen med en rekke informasjonsvideoer til bedriftskunder som var i en krevende økonomisk situasjon. Hjelpetelefonen bidro til at rundt 1 800 bedrifter fikk råd og hjelp knyttet til økonomi og omstilling.

Avdragsfrihet relatert til korona i 2020

Analysar og seminarer knyttet til verdipapirhandel

Våre makroanalytikere, porteføljeforvaltere og andre fageksperter bidrar aktivt med kompetansebygging i ulike media. Gjennom året ble det arrangert et stort utvalg av seminarer og konferanser som utgjorde markedsaktuelle møte- og kunnskapsarenaer for privatpersoner, næringsliv og offentlig sektor. For å nå ut til flest mulig var det god regional spredning på arrangementene. Som følge av at fysiske møter var begrenset gjennom hele året, ble hovedandelen av disse arrangementene gjennomført digitalt i 2020.

På våre analysesider tilbyr vi et bredt spekter av markedsanalyser innenfor samfunnsøkonomi og verdipapirmarkeder. I 2020 tok vi også i bruk podcast som en ny «møteplass» med over 600 000 lyttere. Økt bruk av direkte-sendte webinarer hvor kundene kan stille spørsmål underveis er også verdt å merke seg som en videreutvikling i dialogen med kunder og interessenter. Aldri før har så mange kunder sett videoene våre som i 2020. Vi hadde mer enn 100 000 unike videovisninger i 2020, opp 51 prosent fra 2019.

DNB forklarer

DNB forklarer, tidligere kalt DNB Uka, ble høsten 2020 omgjort til et digitalt innholdsunivers rettet mot privatpersoner og småbedrifter, som på en enkel måte forklarte temaene sparing, investering, boligmarkedet og oppstart. På en måned oppnådde prosjektet 25 000 tusen avspillinger fordelt over 75 avspillingsdøgn. Flere tusen kunder gikk videre til produkter på dnb.no, og vi har aldri før klart å spore en så positiv utvikling i forbindelse med aktivitet av denne typen.

VEIEN VIDERE

Som en stor aktør har vi mulighet til å være en god økonomisk rådgiver for våre kunder og den norske befolkningen. Framover vil vi derfor fortsette vårt fokus på å være en god økonomisk rådgiver fra A til Å.

Vi vil fortsette å ha et særlig fokus på barn og unge gjennom Lærepenger, og vil fremme dette

Fra personlig konkurs til penger på bok

I 2009 gikk Judith Johansen personlig konkurs. Hardt arbeid, sparing og aksjehandel gjorde at hun ti år senere kunne kjøpe ny leilighet til 4,4 millioner kroner og fremdeles ha penger i banken.

Et samlivsbrudd midt i finans-krisen førte til at Judith Johansen ble tvunget til å selge både bilen og leiligheten, og flytte inn hos en venninne. Der fikk hun og datteren bo for en symbolsk sum.

– Jeg gikk personlig konkurs og var helt rådvill, sier Johansen.

Hun brukte det neste året på å jobbe hardt og spare, til hun hadde opparbeidet seg nok egenkapital til å kjøpe en leilighet med oppussingsbehov. Og det lønte seg. Etter totalrenovering steg den så mye i verdi at hun kunne selge den og kjøpe den leiligheten hun egentlig ville ha.

Rådgiveren hennes i DNB, June Therese Martinson, bidro med viktig hjelp i kjøpsprosessen for den nye boligen.

– Vi tok en gjennomgang av økonomien, så på objektet hun

var interessert i og diskuterte fordeler og ulemper. Vi vurderte om det var en god investering basert på hennes økonomi, forteller Martinson.

Johansen fulgte rådgiverens råd om å fortsette å nedbetale mest mulig boliglån og samtidig ha en buffer.

I tillegg til fondssparing, som hun hadde holdt på med i flere år, begynte hun å handle aksjer. Ti år etter at Judith sto på bar bakke, hadde hun spart 600 000 kroner, som hun la inn i leiligheten. Avkastningen¹⁾ på 100 000 kroner har hun reinvestert i tre ulike aksjefond med middels til høy risiko.

Johansen er glad for at hun ikke ga opp da hun sto midt i den økonomiske krisen.

– Livet mitt hadde sett helt annerledes ut dersom jeg hadde resignert den gangen, forteller hun.

1) Historisk avkastning er ingen garanti for framtidig avkastning. Framtidig avkastning vil bl.a. avhenge av markedsutviklingen, forvalters dyktighet, verdipapirfondets risiko, samt kostnader ved tegning, forvaltning og innløsning. Avkastningen kan bli negativ som følge av kurstap.

i kunderådgivning, lokale møteplasser og DNBs egne arrangementer der det er naturlig. I 2021 vil vi fastsette mål for dette arbeidet og følge dem opp tett, for å sikre at flest mulig barn og unge får glede av Lærepenger. Vi skal også fortsette å rette oppmerksomheten mot 18-åringene, og gi dem gode tips og råd tidlig i voksenlivet. Mobilbanken og appen Spare er gode kanaler for å gi oversikt over og kunnskap om egen økonomi, og disse vil være våre primære kanaler også mot unge kunder. I tillegg vil vi fortsatt ha fokus på sparing og økonomisk likestilling mellom kvinner og menn, og på lokale kompetansehevende arrangementer.

Etter at egen pensjonskonto ble lansert 1. februar 2021, har alle som har innskuddspensjon fått en pensjonskonto, der innskuddspensjon og pensjonskapitalbevis er samlet. Det betyr bedre oversikt, lavere kostnader og muligheter for mer i pensjon for den enkelte. Bedre oversikt over egen pensjon samlet på ett sted vil gjøre det enklere for kunder å vurdere pensjonsprofiler og behovet for pensjonssparing. DNB vil gjennom 2021 fortsette å bygge opp pensjonskompetanse i befolkningen for å hjelpe kundene til å mestre egen økonomi.

DNB vil gjennom 2021 fortsette å bygge opp pensjonskompetanse i befolkningen for å hjelpe kundene til å mestre egen økonomi.

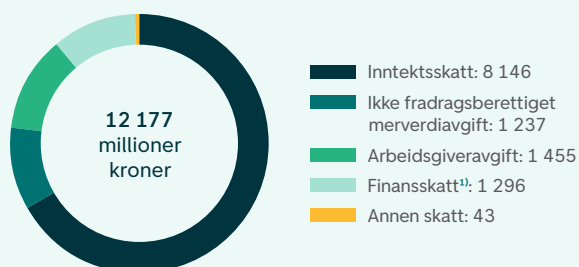
Temasak: DNBs skattebidrag

DNB bidrar til samfunnet på mange måter i de landene der konsernet er representert. Skatt er et av områdene hvor DNB bidrar vesentlig til samfunnet, og i land-for-land-rapporten vises betalt skatt i de landene der DNB har virksomhet (se rapporten i Bærekraftsbiblioteket, lenke side 2).

I oversikten nedenfor presenteres også andre bidrag på skatteområdet ut over betalt skatt.

Skattebidraget utgjorde i 2020 totalt 16 070 millioner kroner, hvorav 12 177 millioner var skatt betalt til myndighetene og 3 893 millioner var skatt innkrevd på vegne av myndighetene.

HVOR MYE SKATT BETALTE DNB-KONSERNET I 2020?

Betalt skatt utgjør en kostnad for konsernet og inkluderer:

Inntektsskatt

Konsernet betaler skatt på inntekt generert i de enkelte land basert på interne skatteregler i landet hvor de respektive enhetene er skattemessig hjemmehørende eller driver virksomhet. Betalt inntektsskatt er faktisk betalt skatt i løpet av året uavhengig av hvilket inntektsår skatten gjelder.

Ikke fradagsberettiget merverdiavgift

DNB betaler merverdiavgift på kjøp av varer og tjenester. Konsernet får bare delvis fradrag for inngående merverdiavgift, slik at store deler av avgiften er en kostnad for konsernet. Beløpet omfatter all inngående merverdiavgift på kjøp av varer og tjenester som det ikke gis fradrag for.

Arbeidsgiveravgift

Som arbeidsgiver er DNB pålagt å betale arbeidsgiveravgift og andre sosiale avgifter basert på lønn og andre ytelser til de ansatte.

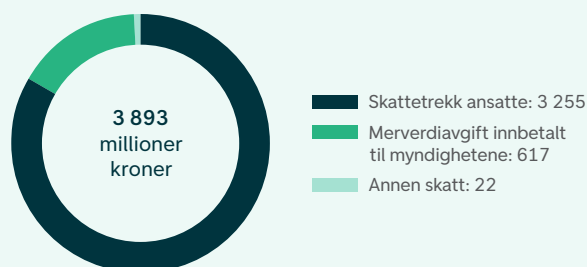
Finansskatt

Finansskatt er en tilleggsskatt som pålegges selskaper innen finanssektoren. Skatten består av to elementer: forhøyet inntektsbeskatning av finansforetak (3 prosentpoeng) og en ekstraskatt for arbeidsgivere i finansbransjen på lønnsgrunnlaget (5 prosentpoeng).

Annen skatt

Dette kan for eksempel være kildeskatt på renter og utbytte betalt til land hvor konsernets kunder eller investorer er hjemmehørende, og som DNB ikke kan trekke fra i annen skatt.

HVOR MYE SKATT KREVDE DNB-KONSERNET INN PÅ VEGNE AV MYNDIGHETENE I 2020?

I tillegg til skatt betalt av konsernet selv krever DNB gjennom sin forretningsvirksomhet inn følgende skatt på vegne av myndighetene:

Skattetrekk ansatte

I mange land er det påkrevd at arbeidsgiver tilbakeholder skatt og andre sosiale avgifter ved utbetaling av lønn til ansatte.

Merverdiavgift innbetalt til myndighetene

DNB skal innberette og kreve inn merverdiavgift på omsetning av avgiftspliktige varer og tjenester. I tillegg beregner og betaler DNB merverdiavgift på kjøp av varer og tjenester fra utlandet. Netto oppkrevd avgift etter fradrag for avgift på konsernets kjøp av varer og tjenester innberettes og innbetales til lokale skattemyndigheter i de enkelte land.

Annen skatt

Dette kan for eksempel være kildeskatt trukket på renteutbetalinger og utbytte som kreves inn på vegne av myndighetene.

1) Består av forhøyet inntektsskatt på 911 millioner kroner og ekstra arbeidsgiveravgift på 385 millioner.

Virksomhetsstyring

Styret i DNB ASA.....	104
Styret i DNB Bank ASA.....	106
Organisering.....	107
Konsernledelsen.....	109
Styrets rapport om eierstyring og selskapsledelse.....	112
Åpen og etisk forretningsførsel.....	117
Ansvarlige innkjøp.....	118
Arbeidsforhold.....	120

Styret i DNB ASA

Per 10. mars 2021

Styret i DNB ASA er konsernets øverste ansvarlige organ og skal gjennom konsernsjefen sørge for forsvarlig organisering av virksomheten. Styret har tre underutvalg: risikoutvalget, revisjonsutvalget og kompensasjons- og organisasjonsutvalget.

Olaug Svarva
(født 1957)

Rolle i styret: Styreleder i DNB og DNB Bank siden 2018. Leder av kompensasjons- og organisasjonsutvalget.

Bakgrunn: Bachelor- og mastergrad fra University of Denver, høyskolekandidat fra Trondheim Økonomiske høyskole. Administrerende direktør i Folketrygdfondet fra 2006 til 2018. Har tidligere også vært administrerende direktør i SpareBank 1 Aktiv Forvaltning og investeringsdirektør i SpareBank 1 Livsforsikring. Har vært finansanalytiker i Carnegie og DNB.

Andre sentrale verv: Styreleder i Norfund og styremedlem i Investinor AS og Institute of International Finance (IIF). Tidligere styremedlem i arbeidsgiverforeningen Spekter, Oslo Børs og Norsk Institutt for Styremedlemmer. Har også vært leder av valgkomiteen i Equinor og medlem av valgkomiteene i Telenor, Veidekke, Storebrand og Yara. Har erfaring fra bedriftsforsamlinger i Telenor, Equinor og Orkla.

Antall styremøter: 19 av 19
Antall aksjer: 14 500¹⁾

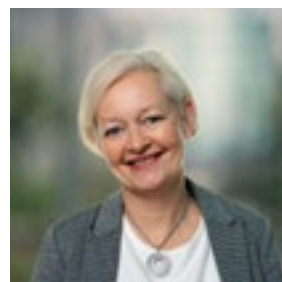
Svein Richard Brandtzæg
(født 1957)

Rolle i styret: Nestleder av styret i DNB siden 2020. Medlem av revisjonsutvalget og risikoutvalget.

Bakgrunn: Sivilingeniør og doktorgrad i kjemi fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, NTNU. Bedriftsøkonom fra Handelshøyskolen BI. Tidligere konsernsjef i Norsk Hydro fra 2009 til 2019, leder av ulike forretningsområder i Norsk Hydro og andre stillinger i selskapet fra 1985. Har vært leder av energi- og klimautvalget i European Round Table for Industry. Leder av regjeringens Distriktsnæringsutvalg fra 2019 til 2020. Styreleder ved NTNU fra 2014 til 2020.

Andre sentrale verv: Styreleder i Veidekke, styremedlem i Swiss Steel i Sveits, Eramet Norge og Sibelco i Belgia.

Antall styremøter: 8 av 8
Antall aksjer: 556¹⁾

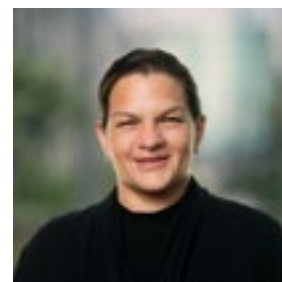
Gro Bakstad
(født 1966)

Rolle i styret: Styremedlem i DNB siden 2019 (styremedlem i DNB Bank fra 2017 til 2019). Leder av revisjonsutvalget og medlem av risikoutvalget.

Bakgrunn: Siviløkonom og statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole. Bred erfaring innenfor økonomi, finans og strategiarbeid. Konsernsjef i Vygruppen AS siden 2020. Tidligere konserndirektør for divisjon Nettverk Norge og divisjon Post i Posten Norge AS, og finansdirektør i Posten Norge AS, finansiell rådgiver i Procorp og økonomidirektør i Ocean Rig.

Andre sentrale verv: Styremedlem i Veidekke ASA. Tidligere styremedlem i Farstad Shipping ASA og Arbeidsgiverforeningen Spekter.

Antall styremøter: 19 av 19
Antall aksjer: 4 000¹⁾

Lillian Hattrem
(født 1972)

Rolle i styret: Ansattvalgt styremedlem i DNB siden 2020 (ansattvalgt styremedlem i DNB Bank fra 2016 til 2020). Medlem av revisjonsutvalget, risikoutvalget og kompensasjons- og organisasjonsutvalget.

Bakgrunn: Økonomiutdannelse fra Handelshøyskolen BI. Ansatt i DNB i 1999.

Andre sentrale verv: Konsernhovedtillitsvalgt i Finansforbundet DNB. Medlem av forbundsstyret i Finansforbundet sentralt. Har innehatt flere roller og verv, blant annet i det tidligere representantskapet i DNB.

Antall styremøter: 8 av 8
Antall aksjer: 1 178¹⁾

1) Antall aksjer i DNB per 31. desember 2020. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse.

Jens Petter Olsen
(født 1961)

Rolle i styret: Styremedlem i DNB siden 2020 (styremedlem i DNB Bank fra 2019 til 2020). Leder av risikoutvalget og medlem i revisjonsutvalget.

Bakgrunn: Siviløkonom og høyere avdeling fra Norges Handelshøyskole, samt Master of Philosophy i Finans og deltagelse på PhD-program ved London Business School. Ansatt i Norges Bank og Norges Bank Investment Management (NBIM) fra 1997 til 2008, og ledet kontoret i New York fra 2000 til 2008. Fra 2008 til 2018 ansatt i Danske Bank, blant annet som leder av Markets Norge fra 2011 til 2014 og Capital Markets fra 2014 til 2018.

Antall styremøter: 8 av 8
Antall aksjer: 3 070¹⁾

Stian Tegler Samuelsen
(født 1964)

Rolle i styret: Ansattvalgt styremedlem i DNB siden 2020 (ansattvalgt varamedlem i DNB fra 2016 til 2020).

Andre sentrale verv: Konsernhovedtillitsvalgt i Finansforbundet DNB. Leder av geografisk avdeling Buskerud i Finansforbundet. Styremedlem/kasserer i Svelvik museumsforening. Har innehatt flere roller og verv, blant annet styremedlem i Sparebanken NOR Buskerud.

Antall styremøter: 7 av 8
Antall aksjer: 791¹⁾

Jaan Ivar Semlitsch
(født 1971)

Rolle i styret: Styremedlem i DNB siden 2014. Medlem av kompensasjons- og organisasjonsutvalget.

Bakgrunn: Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. Konsernsjef i Orkla. Tidligere Konsernsjef i Dixons Carphone International og Elkjøp Nordic AS, Chief Operating Officer for Statoil Retail Europe, administrerende direktør for Rema Industrier AS og Associate Partner i McKinsey.

Andre sentrale verv: Tidligere styreleder i Elkjøp Norge AS og Statoil Norge AS. Har i tillegg vært og er styreleder eller -medlem i en rekke norske bedrifter.

Antall styremøter: 19 av 19
Antall aksjer: 25 200¹⁾

Styret i DNB Bank ASA

Per 10. mars 2021

DNB Bank ASA er det klart største selskapet i DNB-konsernet. Det avholdes felles styremøter i DNB Bank ASA og DNB ASA. Felles styremøter legger til rette for en effektiv organisering og gjennomføring av styrearbeidet. Enkelte saker behandles kun av det ene styret. Styret i DNB Bank ASA behandler eksempelvis kredittsaker i separate møter. Finanstilsynet har godkjent at Olaug Svarva er styreleder i både DNB ASA og DNB Bank ASA, og at Kjerstin Braathen er daglig leder i begge selskapene.

Olaug Svarva
(født 1957)

Rolle i styret: Styreleder i DNB og DNB Bank siden 2018.

Bakgrunn: Bachelor- og mastergrad fra University of Denver, høyskolekandidat fra Trondheim Økonomiske høyskole. Administrerende direktør i Folketrygdfondet fra 2006 til 2018. Har tidligere også vært administrerende direktør i SpareBank 1 Aktiv Forvaltning og investeringsdirektør i SpareBank 1 Livsforsikring. Har vært finansanalytiker i Carnegie og DNB.

Andre sentrale verv: Styreleder i Norfund og styremedlem i Investinor AS og Institute of International Finance (IIF). Tidligere styremedlem i arbeidsgiverforeningen Spekter, Oslo Børs og Norsk Institutt for Styremedlemmer. Har også vært leder av valgkomiteen i Equinor og medlem av valgkomiteene i Telenor, Veidekke, Storebrand og Yara. Har erfaring fra bedriftsforbudsprosesser i Telenor, Equinor og Orkla.

Antall styremøter: 17 av 17
Antall aksjer: 14 500¹⁾

Kim Wahl
(født 1960)

Rolle i styret: Nestleder av styret i DNB Bank siden 2019 (styremedlem siden 2013).

Bakgrunn: MBA fra Harvard University. Styreleder og eier av det private investerings-selskapet Strømstangen AS. Var en av grunnleggerne til og var i 20 år partner og nestleder i det europeiske Private Equity-selskapet IK Investment Partners. Har også erfaring fra den amerikanske investeringsbanken Goldman Sachs i London og New York.

Andre sentrale verv: Styreleder og en av grunnleggerne av stiftelsen Voxtra, etablert i 2008 med virksomhet og lokale investeringer i Øst-Afrika. Styremedlem i UPM Kymmene Corporation og i European Advisory Board samt Board of Dean's Advisors ved Harvard Business School. Har tidligere hatt en rekke styreverv innen ulike bransjer, inkludert inntil nylig i Intermediate Capital Group plc i London.

Antall styremøter: 17 av 17
Antall aksjer: 12 000¹⁾

Julie Galbo
(født 1971)

Rolle i styret: Styremedlem i DNB Bank siden 2020. Observatør i risikoutvalget og revisjonsutvalget.

Bakgrunn: Juridisk embedseksamen fra universitetet i København og Executive Management Programme fra Insead. Tidligere medlem av konsernledelsen i Nordea, blant annet som Head of Group Business Risk Management, Chief Risk Officer og med ansvar for Legal Structure Programme. Har vært medlem av Senior Executive Management i Nordea Asset Management. Har i tillegg vært visedirektør i det danske Finanstilsynet og leder for statlige kapitalinnskudd.

Andre sentrale verv: Styreleder i Trifork AG og Fundamental Fondsmægler-selskab A/S.

Antall styremøter: 8 av 8
Antall aksjer: 755¹⁾

Eli Solhaug
(født 1963)

Rolle i styret: Ansattvalgt styremedlem i DNB Bank siden 2020 (ansattvalgt observatør i DNB Bank fra 2016 til 2020).

Bakgrunn: Utdannelse innen coaching, relasjonsledelse og prosjektledelse fra Høgskolen i Akershus og Handels-høyskolen BI. Ble ansatt i DNB i 1982.

Andre sentrale verv: Nestleder i Finansforbundet DNB og leder i Finansforbundet region Oslo Akershus. Har tidligere hatt andre sentrale verv som konsernhovedverneombud i DNB og medlem av tidligere representantskapet i DNB.

Antall styremøter: 8 av 8
Antall aksjer: 2 851¹⁾

1) Antall aksjer i DNB per 31. desember 2020. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse.

Organisering

Operasjonell struktur

Vår organisering og operasjonelle struktur skal sikre at vi raskt og effektivt tilpasser oss endringer i kundeatferd og utvikler produkter og tjenester som møter kundenes behov.

KUNDEOMRÅDER Personmarked (PM)

PM betjener personkundene. Vi er markedsleder i det norske personmarkedet og har mer enn 2 millioner personkunder i Norge. Kundene tilbys et bredt tjenestespekter gjennom et moderne distribusjonsnett, som omfatter mobile løsninger, kundesenter og nettbank, bankkontorer og eiendomsmegling.

Corporate Banking (CB)

CB betjener bedriftskundene i DNB og omfatter konsernets norske næringslivskunder, offentlig sektor, alle internasjonale kunder samt finansielle institusjoner. Vår ambisjon er å opprettholde vår nummer én-posisjon i Norge og å styrke vår ledende stilling innenfor utvalgte bransjer internasjonalt for de største kundene, samtidig som vi fortsetter å styrke satsingen på små og mellomstore bedriftskunder og oppstartsbedrifter. Bedriftskundeområdet kjennetegnes av sterke kunderelasjoner og solid bank- og industrikompetanse. God betjening av kundene sikres gjennom vår finansielle styrke, et bredt internasjonalt nettverk, konkurransedyktige tjenester og en evne til å snu oss rundt når nye kundebehov oppstår.

PRODUKTOMRÅDER Markets

Markets er Norges ledende verdipapirforetak og tilbyr våre kunder investeringsbanktjenester, herunder

risikostyrings-, investerings- og finansieringsprodukter i kapitalmarkedene. Gjennom samarbeid i kundeteam og gode digitale tjenester gir medarbeiderne råd og utvikler skreddersydde løsninger for de ulike kundesegmentene. Markets' egenhandelsvirksomhet støtter opp om den øvrige kundebetjeningen med produkter og priser.

Wealth Management (WM)

WM betjener velstående privatpersoner og investeringsselskaper gjennom Private Banking-satsingen. I tillegg er området ansvarlig for videreutvikling av spare-, investerings- og pensjonsprodukter og leverer innskuddspensjonsordninger til alle våre kunder i nært samarbeid med kundeområdene. WM har ansvaret for alle fondsproduktene i konsernet.

Payments & Innovation (P&I)

P&I fokuserer spesielt på strategisk forretningsutvikling som skaper økt konkurransekraft og langsiktig lønnsom vekst. Forretningsområdet er ansvarlig for tre konsernfunksjoner: innovasjon, betallinger med tilhørende infrastruktur og Open Banking som jobber med åpning av bankens infrastruktur.

STABS- OG STØTTEOMRÅDER

Konsernets stabs- og støtteområder er ansvarlige for operasjonelle oppgaver og konserntjenester og sørger for infrastruktur og kostnadseffektive tjenester for virksomheten.

Rapporteringsstruktur

Vår finansielle styring er tilpasset kundesegmentene. Resultatregnskapet og balansen for segmentene presenteres i henhold til interne finansielle rapporteringsprinsipper, der totale inntekter, kostnader og kapitalbehov blir fordelt på segmentene basert på en rekke forutsetninger. Rapporterte tall for segmentene gjenspeiler dermed konsernets totale salg av produkter og tjenester. Oppfølging av totale kundeforhold og lønnsomhet i kundesegmentene er viktige dimensjoner ved strategiske prioriteringer og fordeling av konsernets ressurser.

Segmentrapporteringen er nærmere presentert i note 2 til årsregnskapet.

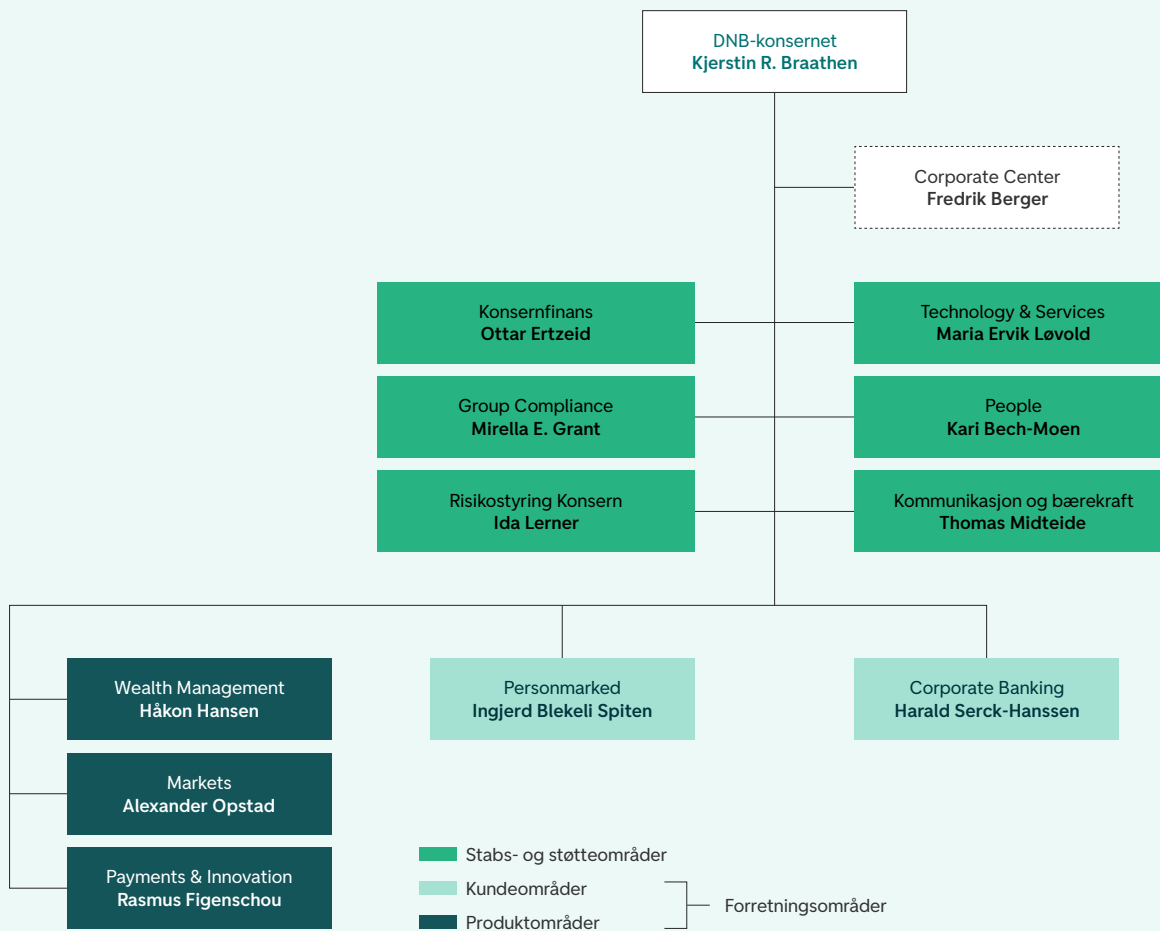
Juridisk struktur

I desember 2020 besluttet generalforsamlingen en ny konsernstruktur for DNB-konsernet ved at DNB ASA fusjoneres inn i DNB Bank ASA, og DNB Bank ASA blir det nye morselskapet i konsernet. Fusjonen planlegges gjennomført medio 2021 med regnskapsmessig effekt fra 1. januar 2021. Se for øvrig nærmere omtale av den planlagte fusjonen under Styrets rapport om eierstyring og selskapsledelse fra side 112.

For en oversikt over konsernets juridiske struktur, se dnb.no/om-oss/om-dnb.html.

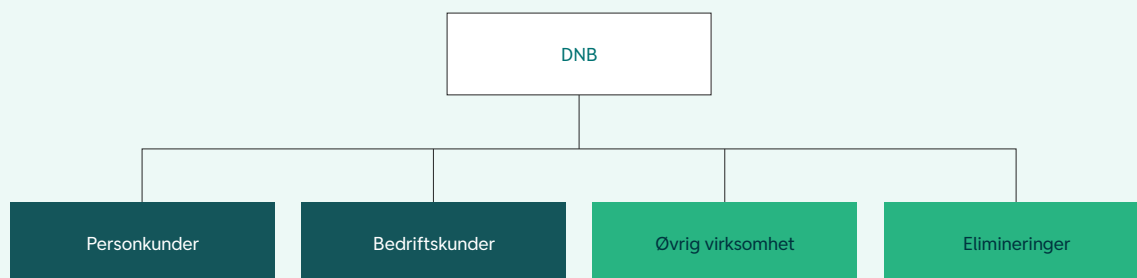
Operasjonell struktur

Per 10. mars 2021

Rapporteringsstruktur

Per 31. desember 2020

Konsernledelsen

Per 10. mars 2021

Konsernledelsen er konsernsjefens kollegium for overordnet ledelse i DNB. Alle vesentlige beslutninger fattes i samråd med konsernledelsen.

Kjerstin R. Braathen
(født 1970)

Konsernsjef (CEO) siden 2019.

Annen DNB-erfaring:

Konserndirektør for Konsernfinans og for Bedriftsmarked Norge. Mange års erfaring fra Shipping, Offshore og Logistics (SOL) i Oslo. Kom til DNB i 1999.

Sentrale verv: Styreleder i Vipps, styremedlem i Finans Norges hovedstyre og medlem i bedriftsforsamlingen i Equinor.

Annen erfaring: Erfaring fra Norsk Hydro ASA og Hydro Agri International.

Utdanning: Master i Management fra Ecole Supérieure de Commerce de Nice-Sophia Antipolis.

Antall aksjer: 48 076¹⁾

Ottar Ertzeid
(født 1965)

Finansdirektør (CFO) siden 2019.

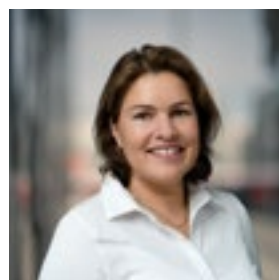
Annen DNB-erfaring:

Konserndirektør for Markets fra 2001 til 2019 og ulike stillinger innenfor valuta- og kapitalmarkedsområdet. Økonomi- og finansdirektør i DnB Boligkreditt og finanssjef i Realkreditt. Kom til DNB i 1989.

Sentrale verv: Nestleder av styret i Verdipapirforetakenes Sikringsfond, medlem av valgkomiteen i Yara International og nestleder av styret i DNB Livsforsikring.

Utdanning: Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI.

Antall aksjer: 275 219¹⁾

Kari Bech-Moen
(født 1977)

Konserndirektør for People siden 2019.

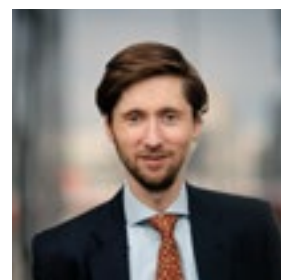
Annen DNB-erfaring:

Divisjonsdirektør for People i People & Operations. Kom til DNB i 2019.

Annen erfaring: Flere års erfaring fra ulike lederposisjoner i Telenor og som gründer.

Utdanning: Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI og MSc i Industrial Relations and Personnel Management fra London School of Economics and Political Science.

Antall aksjer: 2 096¹⁾

Rasmus Figenschou
(født 1979)

Konserndirektør for Payments & Innovation siden 2019.

Annen DNB-erfaring:

Konserndirektør for New Business. Leder for Strategi og konsernutvikling og divisjonssjef for Rogaland og Agder. Ledererfaring fra DNBs kontor i Estland, og arbeids-erfaring fra Singapore og New York. Kom til DNB i 2005.

Sentrale verv: Styremedlem i Vipps og 11:FS Foundry.

Annen erfaring: Analytiker i Simmons & Company International.

Utdanning: MBA fra IMD Business School i Sveits, Bachelor of Arts i Economics fra Tufts University, College of Liberal Arts, Medford, Massachusetts.

Antall aksjer: 14 453¹⁾

1) Antall aksjer i DNB per 31. desember 2020. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse.

Mirella E. Grant
(født 1969)

Konserndirektør for Group Compliance siden 2018.

Annen erfaring: Avdelingsdirektør i Finansmarkedsavdelingen i Finansdepartementet. Erfaring fra Bayerische Landesbank (München), Verdipapirsentralen og Universitetet i Köln (Institute of Economic and Social Statistics).

Utdanning: Samfunnsøkonom fra Universitetet i Köln. Master of Science fra London School of Economics and Political Science.

Antall aksjer: 1 475¹⁾

Håkon Hansen
(født 1966)

Konserndirektør for Wealth Management siden 2019.

Annen DNB-erfaring: Konserndirektør for Wealth Management and Insurance. Leder for Private Banking og for DNB Luxembourg gjennom ti år. Kom til DNB i 1987 i det som den gang het Sparebanken Buskerud, senere Sparebanken NOR.

Sentrale verv: Styreleder i DNB Livsforsikring og DNB Luxembourg og styremedlem i Fremtind Forsikring.

Annen erfaring: Banksjef i Gjensidige Bank, Parat24 og DNB, assisterende banksjef i Sparebanken Øst og distriktsjef i Forenede Forsikring.

Utdanning: Diplomøkonom fra Handelshøyskolen BI. Har også Management Program i Financial Investments (Master of Management) fra samme sted.

Antall aksjer: 19 602¹⁾

Ida Lerner
(født 1975)

Konserndirektør for Risiko-styring Konsern siden 2017.

Annen DNB-erfaring: Leder for DNB CEMEA i London og sjef for kundeanalyse i Nord-Europa, Midtøsten og Afrika. Kom til DNB i 2007.

Annen erfaring: Global Relationship Manager hos HSBC, kunderådgiver og aksjemegler hos Nordea.

Utdanning: Bachelor i samfunnsvitenskap med vekt på samfunnsøkonomi fra Universitetet i Stockholm.

Antall aksjer: 6 672¹⁾

Maria Ervik Løvold
(født 1979)

Konserndirektør for Technology & Services siden 2019.

Annen DNB-erfaring: Divisjonsdirektør for produkt, pris og kvalitet i Personmarked. Tidligere seksjonsleder og assisterende juridisk direktør hos DNB-advokatene. Kom til DNB i 2010.

Annen erfaring: Advokat hos Brækhus Advokatfirma.

Utdanning: Cand. jur. fra Universitetet i Oslo.

Antall aksjer: 4 450¹⁾

Thomas Midteide
(født 1974)

Konserndirektør for Kommunikasjon og bærekraft (tidligere Communications) siden 2019.

Annen DNB-erfaring:

Konserndirektør for Media & Marketing og Kommunikasjon og Marked, og informasjonsdirektør. Kom til DNB i 2009.

Annen erfaring: Kommunikasjonsdirektør i SAS, informasjonssjef i VISA Norge og journalist i NRK.

Utdanning: Journalist fra Høgskolen i Oslo. Mellomfag i statsvitenskap og kriminologi fra Universitetet i Oslo.

Antall aksjer: 27 177¹⁾

Alexander Opstad
(født 1981)

Konserndirektør for Markets siden 2019.

Annen DNB-erfaring: Ulike stillinger innenfor aksje-divisjonen i Markets. Leder for aksjedesken i London og global leder for aksje-divisjonen. Kom til DNB i 2005.

Sentrale verv: Styreleder DNB Markets Inc. og styremedlem i Verdipapirforetakenes Forbund (VPFF).

Utdanning: Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI.

Antall aksjer: 27 812¹⁾

Harald Serck-Hanssen
(født 1965)

Konserndirektør for Corporate Banking siden 2019.

Annen DNB-erfaring: Konserndirektør for Storkunder og internasjonal fra 2013 til 2019. Divisjonsdirektør for og seksjonsleder i Shipping, Offshore og Logistics (SOL). Kom til DNB i 1998.

Sentrale verv: Styremedlem i DigitalNorway og medlem av rådet og nominasjonskomiteen i DNV GL.

Annen erfaring: Erfaring fra Stolt-Nielsen Shipping og Odfjell Group.

Utdanning: Siviløkonom fra University of Stirling. Advanced management-program fra INSEAD Fontainebleau.

Antall aksjer: 46 667¹⁾

Ingjerd Blekeli Spiten
(født 1971)

Konserndirektør for Personmarked siden 2018.

Annen DNB-erfaring: Leder for mobil- og kontofontjenester, seksjonsleder for mobil- og nettbank, divisjonsdirektør for eBusiness. Ansatt i DNB fra 2007 til 2015 og kom tilbake i 2018.

Sentrale verv: Styreleder i DNB Eiendom og styremedlem i Fremtind Forsikring.

Annen erfaring: SVP Global Products i Telenor, viseadministrerende direktør i Microsoft og diverse lederstillinger i Ericsson. Flere års erfaring fra styrearbeid i ulike bransjer.

Utdanning: Siviløkonom fra Handelshøyskolen BI.

Antall aksjer: 11 037¹⁾

1) Antall aksjer i DNB per 31. desember 2020. Det er også tatt med aksjer tilhørende den nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse.

Styrets rapport om eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse handler om hvordan styret og ledelsen i DNB utøver sine roller for å bevare og utvikle selskapets verdier best mulig. God selskapsledelse er en forutsetning for en bærekraftig og ansvarlig virksomhet, og skal sikre at DNB drives på en forsvarlig og lønnsom måte til beste for kundene, eierne, de ansatte og øvrige interessenter. God eierstyring og selskapsledelse bidrar til å styrke tilliten til DNB.

Styret har følgende struktur for sin samlede rapportering av eierstyring og selskapsledelse:

- Dette kapitlet beskriver styrets hovedprioriteringer og vesentlige endringer i eller avvik fra den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse (NUES-anbefalingen).
- Dokumentet «Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse» beskriver og redegjør for DNBs eierstyring og selskapsledelse og er utarbeidet i samsvar med regnskapslovens paragraf 3-3b, annet ledd og NUES-anbefalingen. Redegjørelsen er tilgjengelig på ir.dnb.no.

STYRETS OVERORDNEDE VURDERING AV EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

DNB følger i hovedsak NUES-anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse. Styret har vurdert at det er følgende avvik i punkt 6 Generalforsamling og punkt 14 Selskapsovertakelse:

Punkt 6 Generalforsamling:

- *Aksjeeierne bør kunne stemme i hver enkelt sak, herunder stemme på enkeltkandidater ved valg:* Det er så langt ikke åpnet for å stemme på enkeltkandidater ved valg, ettersom hensynet til samlet kompetanse-sammensetning har vært tillagt størst vekt.

Punkt 14 Selskapsovertakelse:

- *Styret bør ha utarbeidet hovedprinsipper for hvordan det vil opptre ved eventuelle overtakelsestilbud:* Styret har valgt å ikke utarbeide eksplisitte hovedprinsipper for håndtering av overtakelsestilbud. Bakgrunnen for dette unntaket er at den norske stat eier 34 prosent.

Statens formål med eierskapet i DNB er blant annet å sikre et norsk hovedkontor, noe som gjør det lite relevant å ha slike hovedprinsipper.

Det ble ikke identifisert tilfeller av betydelig kontrollsvikt i 2020. Etter styrets vurdering har DNB tilstrekkelige systemer, rutiner og tiltak for å sikre god selskapsledelse og internkontroll.

STYRETS HOVEDPRIORITERINGER – VIRKSOMHETSSTYRING OG ETTERLEVELSE

Arbeidet med strategiske prioriteringer og konsernets finansielle ambisjoner var blant styrets viktigste oppgaver også i 2020. Sentralt sto også arbeidet med å få kontinuerlig god risikoforståelse, inkludert oppfølging av de regulatoriske rammevilkårene, og å sikre god etterlevelse.

Blant styrets hovedprioriteringer knyttet til virksomhetsstyring og etterlevelse var:

- oppfølging av antihvitvaskings-arbeidet, og å støtte myndighetene i kampen mot økonomisk kriminalitet

- håndtering av koronapandemien, der styrets hovedprioritering var å bistå kundene i en krevende tid, sikre konsernets drift og ivareta de ansatte
- evaluering av og etterfølgende forenkling av konsernstrukturen, som blant annet vil medføre finansielle besparelser
- oppfølging av implementering og etterlevelse av eksterne og interne krav i organisasjonen, ved gjennomgang av lederes rapportering av etterlevelse, andre- og tredjelinjens rapportering av etterlevelse og nødvendige tiltak
- oppfølging av etterlevelse gjennom behandling av første-, andre- og tredjelinjens rapportering og nødvendige tiltak
- vurdering av IT-strategi og utkontraktering av IKT-virksomhet i henhold til IKT-forskriftens krav – for utkontraktering innebar dette behandling av avtaler og gjennomganger av både risikovurdering og plan for hvordan foretaket tjenesten utkontraktes til skal sikre avtalte leveranser
- godkjenning av reviderte prinsipper

for virksomhetsstyring, herunder etablering av ansvarlig for overvåking av eksternt regelverk

- vurdering av EUs handlingsplan for bærekraftig finans og evaluering av nødvendige tiltak
- oppfølging av sikkerhet, herunder risikovurdering knyttet til økende digitalisering og teknologisk utvikling, etablert internkontroll og behov for tiltak
- vurdering av tiltak for organisasjon og ansatte, blant annet gjennom behandling av pandemikonsekvenser, organisasjonsendringer for å knytte IT tettere til kundemiljøene, sykefraværsoppfølging og etterfølgerplanlegging for konsernledelsen – se også omtale av håndtering av koronapandemien.

Nedenfor utdypes styrets oppfølging av antihvitvaskingsarbeidet, koronapandemien, vurdering av ny konsernstruktur og vurdering av EUs handlingsplan for bærekraftig finans.

OPPFØLGING AV ANTI-HVITVASKINGSARBEIDET

Styret hadde også i 2020 sterkt fokus på antihvitvaskingsarbeidet, med blant annet oppfølging av status og tiltak for å redusere etterlevelsesrisiko. Kampen mot økonomisk kriminalitet er blant DNBs viktigste samfunnsoppgaver. Dette har i lang tid vært et prioritert område for både styret og administrasjonen, og DNB bruker betydelig ressurser på å følge opp dette arbeidet. Kriminelle aktører bruker stadig mer sofistikerte metoder, noe som betyr at DNB hele tiden må jobbe for å forbedre rutiner, kompetanse og systemer på dette området.

Blant tiltakene som er blitt fullt ut iverksatt i 2020 er sentralisering av enkelte antihvitvaskingsfunksjoner (AML-funksjoner) i et spesialistmiljø ledet av hvitvaskingsansvarlig konsern. Miljøet støtter kundeområdene i å fange opp indikasjoner på hvitvasking eller terrorfinansiering. I tillegg arbeides det kontinuerlig og bredt i organisasjonen med å videreutvikle prosesser og systemer for elektronisk overvåking.

Hvitvaskingsansvarlig konsern har ansvar for konsernovergripende prosesser, standardisering av rutiner, informasjonsdeling og overholdelse av underøkelses- og rapporteringsplikten, og har fra første kvartal 2020 rapportert samlet om status og framdrift for antihvitvaskingsarbeidet i førstelinjen. Styret behandlet også rapporter med vurdering og tiltak fra konsernets andre- og tredjelinjefunksjoner.

Styret fulgte særskilt opp analyser og tiltak i kjølvannet av den såkalte Samherji-saken. Saken inneholdt påstander om korrupsjon i Namibia knyttet til et islandsk fiskeriselskap som var kunde i DNB. Økokrim startet etterforskning av DNB i forbindelse med denne saken mot slutten av 2019. I februar 2021 ble etterforskningen avsluttet og saken henlagt.

Antihvitvaskingsområdet er et sentralt kompetanseområde i DNB. Det jobbes kontinuerlig med opplæring blant annet gjennom e-læringskurs, klasseromsundervisning og seminarer. Gjennomføringsgraden følges opp.

HÅNDTERING AV KORONAPANDEMIEN

Koronapandemien traff Norge med full styrke i mars 2020, og styret vurderte nødvendige tiltak gjennom hele året. DNB er et systemviktig finansforetak og har en viktig rolle i samfunnet. Det er en forpliktelse som er ekstra tydelig i en utfordrende og krevende tid, og et ansvar DNB tar på alvor. Styret har balansert forventningene fra kunder, eiere og myndigheter på en ansvarlig måte.

Øverst på styrets agenda har vært å bistå kundene gjennom den for mange krevende tiden. Utgangspunktet for DNBs arbeid, og en motivasjonsfaktor for hele organisasjonen, har vært at norske banker i denne situasjonen har vært en del av løsningen ved eksempelvis å:

- bistå bedrifter og enkeltpersoner
- være en støttespiller for myndighetene
- bidra til utvikling av løsningen for kontantstøtteordningen på tre uker og
- levere analyser og innsikt om utviklingen

Styret er tilfreds med at DNB klarte å holde en normal driftssituasjon for kunder gjennom hele perioden og å sikre nødvendig finansiering i markedet preget av usikkerhet.

Styret fulgte opp utviklingen i sykefraværet og var spesielt tilfreds med den synkende utviklingen gjennom hele året. Det er grunn til å tro at hjemmebasert arbeid, og dermed større fleksibilitet i

situasjoner der man ellers hadde holdt seg borte fra arbeidsplassen, er en vesentlig årsak til de lave tallene.

Som følge av koronapandemien, har norske myndigheter bedt norske banker utsette beslutningen om utdeling av utbytte og tilbakekjøp av egne aksjer inntil den betydelige usikkerheten knyttet til den økonomiske utviklingen har avtatt. På en ekstraordinær generalforsamling 30. november 2020 fikk styret fullmakt til å bestemme utdeling av utbytte for 2019 i 2021.

VURDERING AV FORENKLET KONERNSTRUKTUR

Etter anbefaling fra styret besluttet generalforsamlingen en ny konsernstruktur for DNB-konsernet. DNB ASA fusjoneres inn i DNB Bank ASA, og DNB Bank ASA vil være det nye morselskapet i konsernet. DNB Livsforsikring AS og DNB Asset Management Holding AS videreføres som datterselskaper. Ny konsernstruktur innebærer blant annet forenklet rapportering og styringsstruktur, og lavere kostnader og risiko. Finansdepartementet ga i juli 2020 en prinsipp-tillatelse til at DNB Bank ASA blir nytt morselskap i konsernet, men gjennomføringen forutsetter også enkelte andre tillatelser fra departementet. Fusjonen planlegges gjennomført medio 2021 med regnskapsmessig effekt fra 1. januar 2021.

VURDERING AV EUs HANDLINGS- PLAN FOR BÆREKRAFTIG FINANS

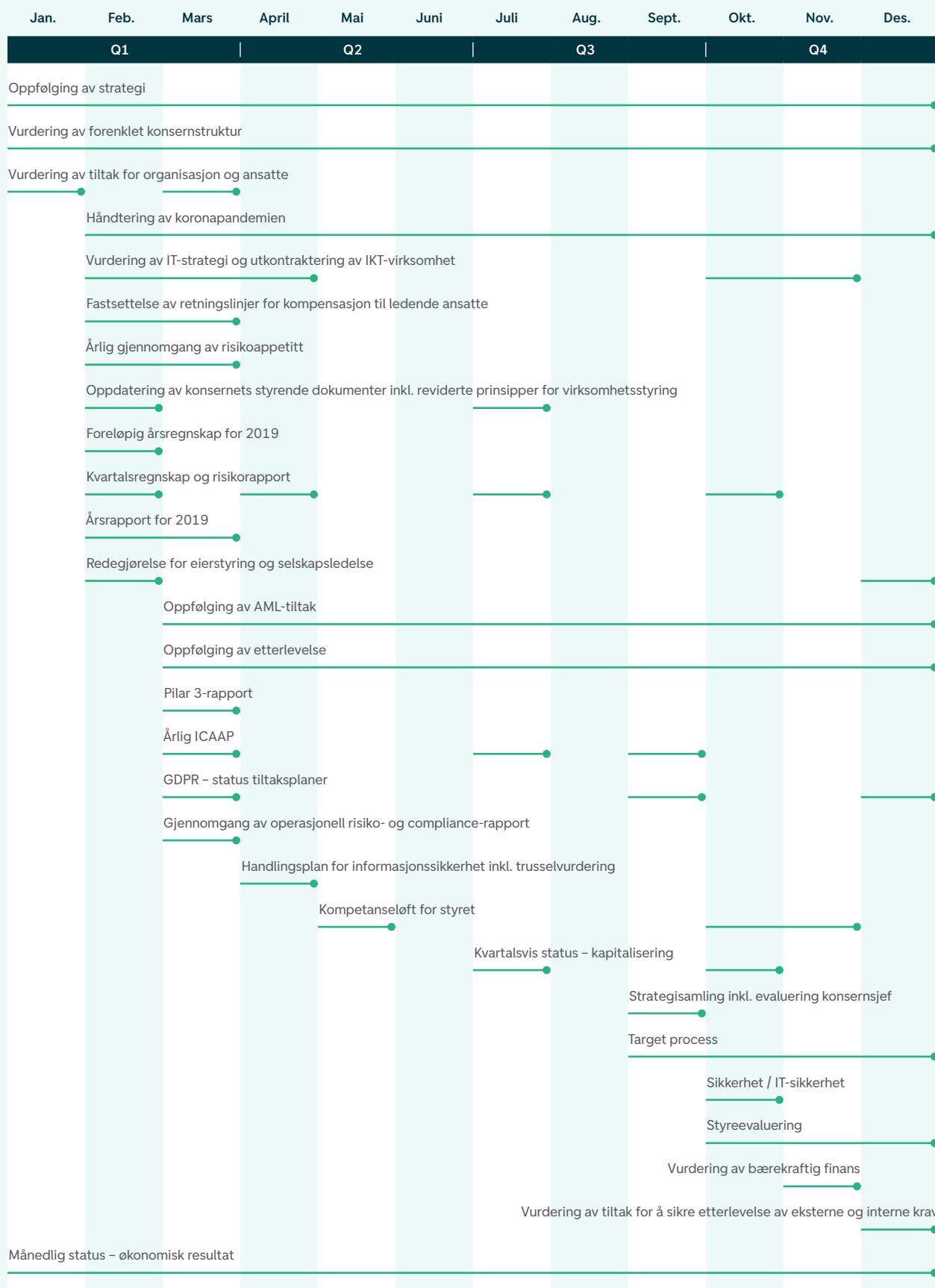
Bærekraft i DNB er definert som langsiktig verdiskaping i tråd med

forventningene fra våre viktigste interessenter. Dette operasjonaliseres gjennom å identifisere de mest vesentlige temaene innen miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring (ESG-faktorer), sette klare mål for arbeidet og integrere ESG-faktorene i strategi og virksomhetsstyring.

EUs handlingsplan for bærekraftig finans består av en pakke med initiativer og regelverk som skal omdirigere kapitalflyten i Europa i retning av mer bærekraftige investeringer, gjøre økonomien mer motstandsdyktig mot klimarisiko og fremme transparens og langsiktighet i finansielle markedet. Norge har sluttet seg til EUs klimamål. Regelverkene i EUs handlingsplan vil gjelde i Norge gjennom EØS-avtalen.

Styret behandlet i 2020 konsekvenser av EUs handlingsplan for bærekraftig finans og vil følge opp nødvendige tiltak for at DNB skal møte krav og forventninger i henhold til disse regelverkene. Et eget konsernprosjekt for klimarisiko ble etablert høsten 2020, og styret vil følge opp hvordan DNB kartlegger, håndterer og rapporterer klimarisiko.

Styrets aktiviteter i 2020

Styrende organer i DNB ASA

Per 31. desember 2020

Antall aksjer eid i DNB ASA inklusive aksjer tilhørende den nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse. Jf. regnskapslovens paragraf 7-26.

Styre

Medlemmer	31.12.20	31.12.19
Olaug Svarva, Oslo (leder)	14 500	7 000
Svein Richard Brandtzæg, Oslo (nestleder)	556	0
Gro Bakstad, Oslo	4 000	0
Lillian Hattrem, Langhus ¹⁾	1 178	752
Jens Petter Olsen, Oslo	3 070	3 070
Stian Tegler Samuelsen, Svelvik ¹⁾	791	578
Jaan Ivar Semlitsch, Stabekk	25 200	21 300

Varamedlemmer for de ansattes representanter

	31.12.20	31.12.19
Sigmund Hollerud, Oslo ¹⁾	838	412
Ann-Mari Sæterlid, Horten ¹⁾	177	49

Valgkomité

Medlemmer	31.12.20	31.12.19
Camilla Grieg, Bergen (leder)	0	0
Jan Tore Føsund, Oslo	0	0
Ingebret Hisdal, Oslo	0	0
André Støylen, Oslo	16 750	9 500

Styrets risikoutvalg

Medlemmer	31.12.20	31.12.19
Jens Petter Olsen, Oslo (leder)	3 070	0
Gro Bakstad, Oslo	4 000	0
Svein Richard Brandtzæg, Oslo	556	0
Lillian Hattrem, Langhus ¹⁾	1 178	752

Styrets revisjonsutvalg

Medlemmer	31.12.20	31.12.19
Gro Bakstad, Oslo (leder)	4 000	0
Svein Richard Brandtzæg, Oslo	556	0
Lillian Hattrem, Langhus ¹⁾	1 178	752
Jens Petter Olsen, Oslo	3 070	0

Styrets kompensasjons- og organisasjonsutvalg

Medlemmer	31.12.20	31.12.19
Olaug Svarva, Oslo (leder)	14 500	7 000
Lillian Hattrem, Langhus ¹⁾	1 178	752
Jaan Ivar Semlitsch, Stabekk	25 200	21 300

Konsernledelse

Medlemmer	31.12.20	31.12.19
Konsernsjef (CEO)		
Kjerstin R. Braathen	48 076	31 878
Finansdirektør (CFO)		
Ottar Ertzeid	275 219	240 577
Konserndirektør Personmarked		
Ingjerd Blekeli Spiten	11 037	4 758
Konserndirektør Corporate Banking		
Harald Serck-Hanssen	46 667	41 324
Konserndirektør Wealth Management		
Håkon Hansen	19 602	9 890
Konserndirektør Markets		
Alexander Opstad	27 812	16 441
Konserndirektør Payments & Innovation		
Rasmus Figenschou	14 453	10 568
Konserndirektør People		
Kari Bech-Moen	2 096	474
Konserndirektør Risikostyring Konsern		
Ida Lerner	6 672	4 255
Konserndirektør Technology & Services		
Maria Ervik Løvold	4 450	1 822
Konserndirektør Group Compliance		
Mirella E. Grant	1 475	858
Konserndirektør Kommunikasjon og bærekraft		
Thomas Midteide	27 177	15 034

Konsernrevisjon

Medlemmer	31.12.20	31.12.19
Tor Steinfeldt-Foss	0	0

Ekstern revisor

Medlemmer	31.12.20	31.12.19
Ernst & Young AS (EY)	0	0

1) Ikke uavhengig.

Åpen og etisk forretningsførsel

For å fortjene tillit fra omverdenen og interessentene våre er det viktig å operere med en høy etisk standard slik at DNB som finanskonsern oppleves som åpent, transparent, tydelig og med høy grad av integritet. Ansatte og samarbeidspartnere skal følge våre etiske prinsipper (Code of Conduct), og vi skal være åpne og tydelige i vår kommunikasjon og rapportering.

PRINSIPPER FOR ETIKK (CODE OF CONDUCT)

For å kunne levere på vårt oppdrag og våre verdier og oppnå våre strategiske mål og ambisjoner, må alle i DNB opptre på en måte som ivaretar interessene til bankens kunder, eiere, ansatte og andre interessenter, nå og i fremtiden. På den måten fortsetter vi å bygge tillit – bankens viktigste eiendel. Tillit fra både kunder, eiere og markedet for øvrig er helt avgjørende for at DNB skal opprettholde en bærekraftig drift over tid.

Code of Conduct utgjør et av DNBs styringsprinsipper og er vårt viktigste rammeverk for etikk, som beskriver forventninger, forpliktelser og krav til hvordan fast og midlertidig ansatte i DNB-konsernet, innleide konsulenter, styremedlemmer og andre tillitsvalgte skal opptre. Code of Conduct gjenspeiler konsernets verdier og kultur. Rammeverket omfatter retningslinjer innenfor områder som: samfunnsansvar, kundebehandling, kommunikasjon, HMS,

diskriminering og trakassering, taushetsplikt og beskyttelse av informasjon, personvern, varsling, interessekonflikter, skatt, innsideinformasjon, misbruk av rusmidler, antikorrupsjon og antihvitvasking. Kjennskap til og etterlevelse av Code of Conduct er obligatorisk for alle ansatte og er derfor en del av introduksjonsprogrammet for nyansatte og en fast del av opplæringen av nye ledere i DNB. Brudd på dette styringsprinsippet kan føre til arbeidsrettslige konsekvenser. Code of Conduct er vedtatt av styret i DNB ASA og er tilgjengelig i Bærekraftsbiblioteket på DNBs hjemmesider.

VARSLING

Etikkreglene slår fast at en medarbeider skal informere sin leder, leders leder, kontaktperson i HR-avdelingen eller HMS-ansvarlig om kritikkverdige forhold. I saker som gjelder kritikkverdige forhold knyttet til arbeidsmiljøet, kan også verneombudet varsles. Dersom dette ikke fører fram, eller en medarbeider ikke er komfortabel med å ta opp saker i noen av disse kanalene, er det alltid mulig å varsle via DNBs varslingskanal. Internvarslingskanalen er en elektronisk, konfidensiell kanal tilrettelagt for anonym varsling. Dersom medarbeideren ønsker å snakke med en betrodd, uavhengig person i forkant av en eventuell varsling, kan dette gjøres internt (via Konserndirektør revisjon) eller eksternt (via ekstern rådgiver BDO Norge). DNB har tilrettelagt varslingsordningen både for internt og

eksternt varslingsmottak. Varslingskanalen er også tilgjengelig for innleide arbeidstakere og konsulenter. I varslingsaker skal den som varsler ha tilgang til personlig støtte og veiledning fra en uavhengig part. Hvis aktuelt, skal DNB også sørge for tiltak som er egnet til å forebygge gjengjeldelse mot varsleren. Varslingsreglene gjelder ikke for forhold knyttet til ansattes eget arbeidsforhold, som for eksempel personalkonflikter eller uenigheter knyttet til arbeidsavtalen.

I 2020 ble det innrapportert 8 internvarslingsaker i DNBs varslingskanal, sammenliknet med 15 saker i 2019. Som tidligere år er det i hovedsak problemstillinger knyttet til arbeidsmiljø som innrapporteres. I tre av sakene i 2020 valgte varsler å være anonym.

ÅPENHET OM DNBs SKATT

Prinsippene som ligger til grunn for all kommunikasjon vedrørende DNBs skatt og skatterapportering er åpenhet, transparens og konsistens, og dette er i tråd med retningslinjene i Code of Conduct. Dokumentet «DNB's Tax footprint» beskriver DNBs skattebidrag og generelle tilnærming til skatt. Videre er den årlige land-for-land-rapporteringen et viktig virkemiddel for økt åpenhet om skatt overfor skattemyndigheter i land der DNB har virksomhet. DNBs bidrag til skatter og avgifter er beskrevet på side 101. Les mer i «DNB's Tax footprint» i Bærekraftsbiblioteket (lenke side 2).

DNB som finanskonsern skal oppleves som åpent, transparent, tydelig og med høy grad av integritet.

I 2020 kjøpte DNBs virksomheter i Norge inn varer og tjenester for ca. 9,3 milliarder kroner.

Ansvarlige innkjøp

I 2020 kjøpte DNBs virksomheter i Norge inn varer og tjenester for ca. 9,3 milliarder kroner¹⁾. Av rundt 4 400 leverandører sto 114 for 80 prosent av innkjøpskostnadene. Viktige innkjøpskategorier for banken er utvikling og drift av IT-løsninger, markedsførings- og konsulenttjenester samt varer og tjenester relatert til eiendommer og kontorutstyr. De fleste av våre leverandører er fra Norden, Vest-Europa eller Nord-Amerika.

DNBs evne til å skape verdi for sine kunder er avhengig av gode leveranser fra og et godt samarbeid med våre leverandører. Det er viktig for oss at det som kjøpes, er av god kvalitet, leveres til en konkurransedyktig pris og produseres på en ansvarlig måte i tråd med våre krav og forventninger. Vi har fokus på å redusere bærekraftsrelatert risiko i vår leverandørkjede, samtidig som vi ønsker å bidra til bevisstgjøring og forbedring hos våre leverandører. Ettersom tjenesteleveranser utgjør størstepartene av innkjøpene,

er temaer relatert til arbeidsforhold ofte i fokus, men vi jobber også med miljø-, etikk- og leverandørkjedespørsmål. Arbeidet med bærekraft i leverandørkjeden følges opp i en egen styringsgruppe for området.

HVA BLE GJORT I 2020?

For å sikre en rettferdig og transparent anskaffelsesprosess gjennomføres innkjøp i DNB i henhold til konsernets prinsipper og retningslinjer for anskaffelser. Vurderinger og tiltak relatert til bærekraft er en integrert del av anskaffelsesprosessen, både før beslutningen om leverandør tas og i løpet av kontraktperioden. Forventningene til leverandøren presiseres i anbudet og i kontrakten, som også inkluderer DNBs prinsipper for ansvarlig leverandøratferd. Leverandørprinsippene er basert på internasjonale retningslinjer²⁾ og stiller tydelige krav når det gjelder menneskerettigheter og arbeidsstandarder, miljøstyring og etisk utøvelse av egen virksomhet, samt krav om videreformid-

ling av tilsvarende prinsipper i leverandørens egen leverandørkjede. I 2020 ble prinsippene gjennomgått og oppdatert, og vi begynte å ta i bruk en justert versjon tidlig i 2021. Prinsippene er tilgjengelig i Bærekraftsbiblioteket, se lenke side 2.

I DNB benytter vi ulike verktøy for å støtte oss i vurderingen av våre leverandører med tanke på bærekraft. I 2020 lanserte DNB et nytt verktøy for vurdering av tredjepartsrisiko (Third Party Risk Management, TPRM) som skal brukes for å risikovurdere alle bankens tredjeparter bortsett fra kunder, som følges opp i egne systemer. Her vurderes tredjeparterne, inkludert leverandører, opp mot en rekke ulike risikoområder (eksempelvis finansiell risiko og risiko knyttet til personvern, skatt og IT-sikkerhet). Bærekraft er ett av temaene som er inkludert i verktøyet. Tredjeparter fra bransjer eller land med høyere risiko, eller som av andre grunner vurderes å ha høyere risiko, skal gjennomgå en grundigere vurdering

1) Det er gjort endringer i beregningsgrunnlaget. Sammenliknbart innkjøpsvolum i 2019 var ca. 10,5 milliarder kroner.

2) F.eks. FNs Global Compact, OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og ILOs kjernekonvensjoner.

på dette området før de kan godkjennes som potensiell forretningspartner/leverandør for DNB.

Vårt formål i arbeidet med ansvarlige innkjøp er å redusere risiko og å bidra til forbedringer i leverandørkjeden. Vi har ikke mulighet til å følge opp alle våre leverandører på samme måte og må derfor prioritere hvilke vi skal ha mest fokus på. Her er leverandørens iboende risiko (se over) viktig, men også innkjøpskostnad eller leverandørens strategiske betydning kan være avgjørende for hvilke leverandører vi velger å se nærmere på.

I tillegg til stedlige revisjoner, benytter DNB analyser utført av tredjeparter for å evaluere og følge opp våre leverandørers arbeid med bærekraft. Gjennom analyseplattformen EcoVadis får både vi og leverandøren detaljert tilbakemelding om hva som er bra, og innspill til hva som kan bli bedre. Analyseresultatene spiller inn ved valg av nye leverandører og er et nyttig grunnlag for diskusjon og oppfølging i leverandørmøtene. Ved slutten av 2020 hadde leverandører som til sammen representerer 57 prosent av DNBs relevante leverandørutgifter, gjennomgått denne analysen. Det tilsvarende tallet for 2019 var 64 prosent. Andelen vil variere over tid ettersom nye leverandører, med ulik tilhørende innkjøpskostnad, kommer til, mens andre kontrakter avsluttes. Vi forventer at alle våre leverandører jobber for å forbedre, eller ved spesielt god score vedlikeholde, sitt nivå i løpet av kontraktsperioden. Selv om det kan oppleves som krevende å svare på spørsmålene i skjemaet som danner grunnlaget for analysen, erfarer vi at verktøyet og dialogen det ofte medfører bidrar til økt bevissthet og forbedringer. I tillegg er EcoVadis en delt plattform, det vil si at en leverandør kan dele sin vurdering med flere brukere på plattformen. Med et økende antall brukere av plattformen ser vi at flere av våre leverandører drar nytte av denne muligheten, noe som motiverer og gjør det enklere for alle parter.

I 2020 utførte DNB tre stedlige leverandørrevisjoner i samarbeid med en ekstern

revisor. Vi reviderte to av våre større IT-partnere, samt en leverandør fra bygg- og anleggsbransjen. Vår erfaring med revisjoner så langt er positiv. Spesielt der vi får til en god oppfølging og dialog i etterkant, er revisjoner et godt verktøy for å bidra til forbedring og læring.

Vi stiller i økende grad også temaspesifikke krav til leverandørene, det vil si bærekraftsrelaterte krav som er spesielt relevante for tjenesten eller varen som skal leveres. Dette skjer vanligvis i forbindelse med anbudsrunder, men vi har også, i mange tilfeller, dialog med leverandørene i løpet av kontraktsperioden for å oppnå forbedringer. Et eksempel er leverandørens arbeid med likestilling, som vi har tatt inn som et tema i flere større anbudsprosesser de siste par årene. For leverandørene som velges, blir status på likestilling ett av flere tema som skal følges opp i leverandørmøtene i løpet av kontraktsperioden. Eksempelvis er det regelmessig på agendaen i møter med våre største IT-partnere. Et annet eksempel på bruk av temaspesifikke krav er en større anskaffelse av en programvareløsning. Her var energiforbruk og klimautslipp fra datasentrene relatert til bruken av programvaren relevante bærekraftstemaer, og noe vi etterspurte informasjon om og tok med i vurderingen. Det er vanskelig å få en fullstendig oversikt eller garanti på at alt er i henhold til våre forventninger, men vi jobber hele tiden for å bli en bedre kravsetter og samarbeidspartner også på disse temaene, og slik øke vår evne til å velge de rette leverandørene og påvirke positivt.

2020 var et annerledes og utfordrende år for de fleste, og enkelte av våre leverandører ble mer påvirket av koronapandemien enn andre. Et eksempel er våre leverandører av renholds- og kantinetjenester som opplevde store endringer i etterspørselen av deres tjenester da svært mange av DNBs ansatte begynte å jobbe hjemmefra. Her jobbet vi tett med leverandørene for å sammen best mulig tilpasse oss den «nye normalen». Nye HMS-tiltak for å sikre ansatte hos både leverandørene og DNB ble innført

og flere av leverandørenes ansatte ble omplassert internt i DNBs lokaler, til der behovet var størst, noe som bidro til å holde flest mulig i arbeid. Et annet eksempel er våre indiske IT-partnere som sammen med DNBs IT-team opplevde noen intense uker med håndtering av driftsutfordringer relatert til nedstegning i India. Det ble da iverksatt kontinuitetsplaner for å midlertidig flytte en rekke oppgaver til Norge. Situasjonen var krevende og understreket betydningen av gode strukturer for samarbeid og dialog for å raskt og så godt som mulig kunne tilpasse seg en kontekst i stadig endring, med konsekvenser både på det tekniske og menneskelige plan. Et tredje eksempel er beslutningen om å framskynde betaling av fakturaer fra våre mindre leverandører for å gi litt ekstra støtte i de tidlige månedene av pandemien. Vi ønsker å være tett på og ha en god dialog også i vanskelige tider.

VEIEN VIDERE

Vi opplever at forventningene til hvordan vi ivaretar bærekraft i leverandørkjeden øker. Både i form av spørsmål fra kunder, spørreskjemaer fra ratingselskaper brukt av investorer og nye lovkrav fra myndigheter. Regelverket rundt ansvarlig leverandørkjede og tredjepartsrisiko er under stadig utvikling i en rekke land, også i Norge. Dette vil vi ta hensyn til i det videre arbeidet.

Arbeidet med ansvarlig leverandørkjede rapporteres inn til og godkjennes av vår interne styringsgruppe for bærekraft i leverandørkjeden. Styringsgruppen er fornøyd med utviklingen siden sist, og arbeidet i 2021 vil dermed fortsette langs de samme linjene som i 2020, med ekstra fokus på utviklinger i regelverk, og med en ambisjon om ytterligere forbedringer og vektlegging av ivaretagelsen av bærekraft i relasjonene med våre leverandører.

Arbeidsforhold

I DNB skal vi legge til rette for gode arbeidsforhold og skape balanse mellom ansattes og DNBs behov og forventninger. De ansatte er konsernets viktigste ressurs og skal sikres gode muligheter til å utvikle seg og øke kompetanse og ansvar. Vi er avhengige av å beholde og rekruttere verdifulle ansatte for å nå forretningsmessige mål og lykkes med å gjennomføre konsernets strategi.

For at vi skal prestere bedre, få fram flere gode initiativer og utvikle oss videre, trenger vi individer og team som fungerer godt sammen. Når ansatte føler seg sett og verdsatt, skaper det engasjement og stolthet av å jobbe i DNB. Gjennom et godt samarbeid med fagforeningene og vernetjenesten sikres et godt arbeidsmiljø og stimulerende arbeidsforhold.

Ved å jobbe sammen på tvers av fagområder og ta i bruk nye arbeidsmåter skal vi bidra til å skape gode kundeopplevelser og nå konsernets øvrige mål.

HVA BLE GJORT I 2020?

2020 ble naturlig nok sterkt preget av koronapandemien som har hatt svært negative konsekvenser for det norske samfunnet generelt, og for DNB og for

DNBs kunder. Gjennom god bemanningsstyring har vi i DNB kunnet flytte ansatte fra områder med mindre aktivitet til områder med presserende oppgaver i form av å bistå kunder i privat- og bedriftsmarkedet. Dette har skjedd i nært samarbeid med fagforeningene i DNB og de ansatte, og har vært et viktig bidrag for å løse vesentlige samfunnsmessige og forretningsmessige utfordringer, samtidig som det har ivarettatt hensynet til å sikre stabile arbeidsforhold for DNBs ansatte.

Etter 12. mars iverksatte vi smitteforebyggende tiltak på arbeidsplassene i henhold til gjeldende smittevernregler, slik at det skulle være trygt for kritisk personale å være på jobb. Fra mars gjennomførte vi også mange tiltak for å muliggjøre arbeid hjemmefra i større grad. De fleste fikk tilgang til samhandlingsverktøyet Teams, og det ble gjennomført opplæring for å sikre godt samspill og effektive møter. I tillegg igangsatte vi en ordning for utlån av skjermer og tastaturer, flere online treningstilbud og bistand i form av støttesamtaler. Vi utviklet hele tiden relevante kompetansehevende tiltak, blant annet i form av digitale kurs og podcasts om selvledelse og ledelse på

avstand. Både ledere og medarbeidere ble minnet om at det ved hjemmebasert arbeid stilles særskilte krav til data-sikkerhet og ivaretagelse av sikkerheten til de ansatte. Ansatte som hadde behov for å være på arbeidstedet grunnet fysiske, mentale og/eller sosiale årsaker, fikk mulighet til å søke om såkalt HMS-plass. Etter sommeren ble det også mulig å låne arbeidsstoler til hjemmebruk. I perioden september-oktober, hvor smittetrykket var noe lavere, iverksatte vi en rulleringsordning for at alle ansatte skulle være innom arbeidsplassene ukentlig, innenfor rammene av myndighetens krav og anbefalinger.

Vi har gjennom hele pandemiperioden gitt lederne påminnelser, tips og råd om tett oppfølging av medarbeidere som jobber hjemmefra. I tillegg har vi informert de ansatte om interne og eksterne tilbud om psykologisk støtte.

I perioden april-september ble det gjennomført to kartlegginger knyttet til arbeid utenfor kontoret for å avdekke behov for tiltak og respons på gjennomførte tiltak. I undersøkelsene om arbeid utenfor kontoret rapporterte de ansatte i DNB at de så positivt på

De ansatte er konsernets viktigste ressurs og skal sikres gode muligheter til å utvikle seg og øke kompetanse og ansvar.

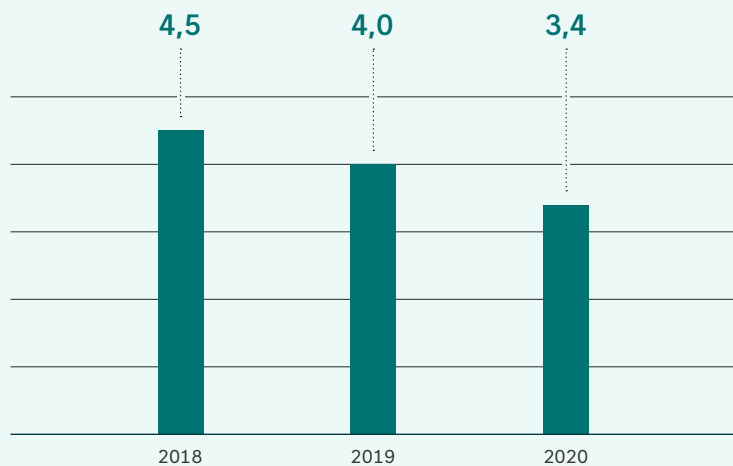
arbeidssituasjonen, selv om de jobbet utenfor kontoret over lengre tid. Nær ni av ti mente at egen avdeling hadde løsninger som fungerte godt slik arbeids-situasjonen var, med mulighet til å møtes digitalt. Flere enn ni av ti sa at de fikk den støtten de trengte fra egen leder. Åtte av ti var helt eller delvis enige i at egen produktivitet var minst like god som den var før pandemien. Det som ble rapportert som mest utfordrende var de ergonomiske forholdene ved arbeid hjemmefra.

Vi gjennomførte den årlige arbeidsmiljø-kartleggingen (HMS-runden) i desember 2020. Kartleggingen ble i 2020 utvidet til å inkludere også psykososiale faktorer som en integrert del av den overordnede organisasjonsmålingen. Sosialt miljø, ledelse og engasjement var områder med høy gjennomsnittlig score. I den lavere delen av skalaen lå resultatene for spørsmålene om ergonomisk tilrette-legging og ansattes reaksjon på å ikke se sine kolleger over tid.

De ansatte var mer stolte av å jobbe i DNB siste året, med en økning fra 82 poeng i 2019 til 86 poeng i 2020. Scoren var et gjennomsnitt på en skala fra 0–100 der 100 er «helt enig» med utsagnet «Jeg er stolt av å jobbe i DNB». Vi så den samme positive utviklingen på utsagnet «Jeg vil anbefale DNB som arbeidsgiver».

Sykefraværet for DNB i Norge var i 2020 på 3,4 prosent, noe som er en markant nedgang fra året før, da fraværet var på 4,0 prosent. Nedgangen kan for en stor del sees i sammenheng med at de fleste ansatte hovedsakelig arbeidet hjemmefra under pandemien, og at sykdom i befolkningen generelt var redusert som følge av koronatiltakene. Det var relativt sett størst nedgang i korttidsfraværet. Terskelen for fravær antas å være høyere ved lettere sykdomstilfeller når man kan jobbe hjemmefra og slippe arbeidsreise. Dialog om trivsel og arbeidsmiljø er nødvendig for å avdekke og håndtere aktuelle risikofaktorer som påvirker arbeidsmiljø og sykefravær. Lederne fikk i løpet av året styrket kompetansen

Sykefravær i den norske delen av virksomheten Prosent

på ledelse på avstand, som innebærer hovedsakelig digital kommunikasjon. For DNBs internasjonale kontorer var sykefraværet i 2020 på 2,2 prosent, en økning sammenliknet med sykefraværet for 2019, som var på 1,7 prosent.

Sykefraværsteamet, som omfatter fire årsverk, har også i 2020 jobbet med oppfølging av langtidssykemeldte medarbeidere i hele Norge. Som i 2019, var antall saker ca. 500. Leder- og medarbeiderstøtte i disse prosessene er vesentlig for å sikre tett oppfølging, som igjen øker sannsynligheten for at langtidssykemeldte kommer tilbake i full jobb. Under pandemien fikk vi erfaringer med mulighetene som ligger i økt bruk av arbeid hjemmefra, som ledd i en gradvis tilbakeføring til full arbeidsaktivitet.

VEIEN VIDERE

DNB er en kompetansebedrift, og kontoret som arbeidsplass og møteplass har vært, og vil igjen bli, kanskje den viktigste arenaen for samhandling og kultur- og kompetansebygging. Samtidig ser vi at arbeidshverdagen etter pandemien i større grad vil preges

av individuell fleksibilitet og mulighet for arbeid fra andre steder enn den faste kontorplassen, når det gjelder arbeidsoppgaver hvor dette er trygt og hensiktsmessig. Med et prosjekt påbegynt på slutten av 2020 vil vi i 2021, gjennom nye verktøy og prosesser, sette søkelys på personlig effektivitet, enklere samhandling, økt fleksibilitet og hybride arbeidsmåter – slik at samhandling i større grad kan skje uavhengig av tid og sted. Dette vil være et gode for ansatte og gi økt fleksibilitet, noe som også vil bidra til at DNB blir en enda mer attraktiv arbeidsgiver. Tiltakene knyttet til oppfølging av ansatte som jobber hjemmefra videreføres og videreutvikles i samsvar med funn fra våre interne undersøkelser og lederoppfølging.

DNBs organisasjonsundersøkelser skal i 2021 i enda større grad være verktøy som brukes aktivt for å evaluere om konsernet utvikler seg i henhold til strategien, og om vi får ønsket effekt av det vi gjør. Fra 2021 vil undersøkelsene dekke områder som engasjement, ledelse, arbeidsmiljø, medarbeiderskap og spørsmål relatert til en hybrid arbeidshverdag.

Redegjørelse og resultater

Styrets årsberetning.....	124
Årsregnskap.....	135
Revisors beretning.....	230
Revisors uttalelse vedrørende samfunnsansvar.....	235

Styrets årsberetning

Til tross for en pandemi, de mest inngripende tiltakene innført i Norge i fredstid, nullrente og en større omstilling av norsk økonomi, har DNB vist seg svært solid. Konsernet har gjennom 2020 bygget kapital og er nå mer solid enn noen gang, samtidig som tilliten fra kundene er rekordhøy. I motsetning til mange banker i Europa har DNB solid vekst, gode resultater og høy tillit hos kundene, og opererer i en økonomi som så langt har kommet seg gjennom pandemien på en god måte.

Strategi og mål

DNBs overordnede mål er å skape de beste kundeopplevelsene, sikre etterlevelse og levere på finansielle mål. Strategien bygger på utviklingen og forventede endringer i eksterne, strategiske drivere med de effektene dette har for konsernet, og er utformet innenfor rammene av konsernets virksomhetsstyring, herunder rammer knyttet til etterlevelse og risikoappetitt, samt gjeldende finansielle rammebetingelser. For å sikre måloppnåelse og at konsernet er konkurransedyktig både nå og i et langsiktig perspektiv, er det definert flere strategiske satsingsområder og prioriteringer.

Les mer om strategi og hva som ble gjort i 2020 i Strategisk rapport fra side 22.

Samfunnsansvar og bærekraft

Samfunnsansvar og bærekraft i DNB handler om hvordan konsernet skaper verdi gjennom å vurdere både risiko og muligheter i et langsiktig perspektiv. Miljø og klima, sosiale forhold og virksomhetsstyring (ESG-faktorer) er integrert i konsernets virksomhetsstyring, og gjennom en integrert årsrapport og rapportering i henhold til GRI (Global Reporting Initiative), tilfredsstiller DNB myndighetenes krav til rapportering av samfunnsansvar.

Les mer om DNBs ambisjoner for bærekraft og hvordan bærekraft er helhetlig ivarettatt i alle våre aktiviteter i Strategisk rapport fra side 22. Mer detaljert informasjon finnes i Faktabok bærekraft bakerst i rapporten.

Virksomheten i 2020

DNB leverte et resultat på 19 840 millioner kroner i 2020, en reduksjon på 5 881 millioner sammenliknet med 2019. Resultatnedgangen kan tilskrives høyere nedskrivninger på finansielle instrumenter og lavere netto renteinntekter som en konsekvens av koronapandemien og lavere oljepriser.

Egenkapitalavkastningen var på 8,4 prosent, sammenliknet med 11,7 prosent året før, og resultatet per aksje endte på 12,04 kroner, ned fra 15,54 kroner i 2019.

Ren kjernekapitaldekning var 18,7 prosent, opp fra 18,6 prosent i 2019.

Netto renteinntekter gikk ned med 579 millioner kroner fra samme periode i fjor, grunnet reduserte marginer og lavere rente på egenkapital som følge av lavere rentenivå.

Netto andre driftsinntekter økte med 2 121 millioner kroner sammenliknet med 2019, hovedsakelig på grunn av positive valutakurseffekter på hybridkapital og basisswapper. Netto provisjoner og gebyrer gikk ned med 215 millioner kroner, eller 2,2 prosent, sammenliknet med året før. Nedgangen skyldtes hovedsakelig lavere inntekter fra betalingstjenester, forårsaket av koronasituasjonen.

De totale driftskostnadene økte med 268 millioner kroner fra 2019, tilsvarende 1,2 prosent.

Nedskrivning på finansielle instrumenter utgjorde 9 918 millioner kroner i 2020, en økning på 7 727 millioner fra 2019. Økningen skyldtes virkningen på økonomien, både i Norge og globalt, av koronapandemien, kombinert med effekten av den kraftige nedgangen i oljeprisen. Om lag 93 prosent av nedskrivningene var i gruppe 3. Oljerelaterte næringer sto for 69 prosent av de totale nedskrivningene, mens de gjenværende nedskrivningene var fordelt på de øvrige næringene som ble rammet av koronautbruddet. Innen personkunder ble økninger i gruppe 3 motvirket av tilbakeføringer i gruppe 2, noe som resulterte i lave nedskrivninger for hele året.

På grunn av utbruddet av koronapandemien og usikre økonomiske utsikter ble utdeling av utbytte for 2019 utsatt. Basert på fullmakt fra ekstraordinær generalforsamling i november 2020 besluttet styret i februar 2021 å utbetale 8,40 kroner i utbytte for 2019. Styret vil videre be generalforsamlingen i april 2021 om en fullmakt til å betale ut utbytte på inntil 9,00 kroner per aksje for 2020.

Les mer om utbytte under Utbytte og disponeringer.

Den ekstraordinære generalforsamlingen vedtok også fusjonsplanen knyttet til ny konsernstruktur. DNB ASA fusjoneres inn i DNB Bank ASA, og DNB Bank ASA vil være det nye morselskapet i konsernet. Finansdepartementet har gitt en prinsippstillatelse

til at DNB Bank ASA blir nytt morselskap i konsernet, men gjennomføringen forutsetter også enkelte andre tillatelser fra departementet. Fusjonen planlegges gjennomført medio 2021 med regnskapsmessig effekt fra 1. januar 2021.

Redegjørelse for årsregnskapet

I samsvar med krav i norsk regnskapslovgivning bekrefter styret at betingelsene for å avlegge regnskapet ut fra forutsetningen om fortsatt drift er til stede.

DNB avlegger i samsvar med regnskapslovens paragraf 3-9 årsregnskap for konsernet i overensstemmelse med IFRS, International Financial Reporting Standards, godkjent av EU. DNB ASAs selskapsregnskap avlegges etter årsregnskapsforskriften for banker.

NETTO RENTEINNTEKTER

Beløp i millioner kroner

	2020	2019
Utlånsmarginer, kundesegmenter	32 326	28 096
Innskuddsmarginer, kundesegmenter	1 267	4 808
Amortiseringseffekter og gebyrer	3 622	3 370
Operasjonell leasing	2 042	1 731
Bidrag til innskuddsgaranti- og krisetiltaksfondene	(1 064)	(1 106)
Andre netto renteinntekter	429	2 304
Netto renteinntekter	38 623	39 202

Netto renteinntekter gikk ned med 579 millioner kroner, eller 1,5 prosent, fra 2019. Dette skyldes i hovedsak lavere rente på egenkapital og reduserte marginer, som gjenspeiler reprisings-effekter etter Norges Banks kutt i styringsrenten som følge av utbruddet av koronapandemien. Økte volumer og valutaeffekter bidro imidlertid positivt.

Den friske utlånsporteføljen økte i gjennomsnitt med 52,4 milliarder kroner, eller 3,4 prosent, samtidig som gjennomsnittlig innskuddsvolum økte med 112,4 milliarder kroner, eller 11,8 prosent, fra 2019. Den volumvektede marginen ble redusert med 6 basispunkter sammenliknet med året før. Gjennomsnittlig utlånsmargin for kundesegmentene økte med 21 basispunkter, mens innskuddsmarginen ble redusert med 39 basispunkter.

NETTO ANDRE DRIFTSINNTEKTER

Beløp i millioner kroner

	2020	2019
Netto provisjoner og gebyrer	9 500	9 716
Basisswapper	526	270
Valutakurseeffekter på hybridkapital	855	(143)
Netto gevinster på andre finansielle instrumenter til virkelig verdi	4 521	3 057
Netto finans- og risikoresultat, livsforsikring	659	1 129
Netto overskudd fra tilknyttede selskaper	402	410
Andre driftsinntekter	1 312	1 218
Netto andre driftsinntekter	17 776	15 655

Netto andre driftsinntekter økte med 2 121 millioner kroner sammenliknet med 2019, hovedsakelig på grunn av positive valutakurseeffekter på hybridkapital og basisswapper. Netto provisjoner og gebyrer gikk ned med 215 millioner kroner, eller 2,2 prosent. Nedgangen skyldtes hovedsakelig lavere inntekter fra betalingstjenester forårsaket av koronasituasjonen.

DRIFTSKOSTNADER

Beløp i millioner kroner

	2020	2019
Lønn og andre personalkostnader	(12 793)	(12 534)
Omstillingskostnader	(81)	(69)
Andre kostnader	(7 208)	(7 472)
Avskrivning av varige og immaterielle eiendeler	(3 327)	(2 850)
Nedskrivning av varige og immaterielle eiendeler	7	(207)
Driftskostnader	(23 401)	(23 133)

De totale driftskostnadene gikk opp med 268 millioner kroner, delvis grunnet en økning i lønn og andre personalkostnader. I tillegg ble det gjort en avsetning for et mulig overtredelsesgebyr fra Finanstilsynet på 400 millioner kroner i 2020.

Kostnadsgraden endte på 41,5 prosent i 2020, ned fra 42,2 prosent i 2019.

NEDSKRIVNINGER PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER

Beløp i millioner kroner

	2020	2019
Personkunder	(65)	(354)
Næringseiendom	(146)	(124)
Shipping	(351)	105
Olje, gass og offshore	(6 845)	(274)
Andre næringssegmenter	(2 511)	(1 544)
Totale nedskrivninger på finansielle instrumenter	(9 918)	(2 191)

Nedskrivninger på finansielle instrumenter ble i stor grad påvirket av koronautbruddet og endte på 9 918 millioner kroner for hele 2020, mot 2 191 millioner i 2019, noe som er en økning på 7 727 millioner kroner.

Personkundesegmentet hadde nedskrivninger på 65 millioner kroner, noe som hovedsakelig kan forklares med en økning i gruppe 3, motvirket av tilbakeføringer i gruppe 2.

Innen næringseiendomssegmentet utgjorde nedskrivninger for året 146 millioner kroner, som er tilnærmet likt nivået for 2019.

Shippingsegmentet hadde nedskrivninger på 351 millioner kroner i 2020, sammenliknet med tilbakeføringer på 105 millioner kroner i 2019. Økningen var tydelig både i gruppe 2 og gruppe 3, og var først og fremst forårsaket av en negativ kredittutvikling for spesifikke kunder.

Nedskrivninger på finansielle instrumenter innen segmentet olje, gass og offshore utgjorde 6 845 millioner kroner i 2020. Dette tilsvarer en økning på 6 571 millioner kroner sammenliknet med 2019. Økningen kan først og fremst forklares med en stor økning i nedskrivninger for kunder i gruppe 3 innenfor offshoresegmentet. Den betydelige økningen i nedskrivninger var nært knyttet til fallet i oljeprisen i første kvartal og den etterfølgende negative effekten på dette segmentet.

Andre næringssegmenter hadde nedskrivninger på 2 511 millioner kroner, en økning på 967 millioner kroner sammenliknet med 2019. Økningen var delvis forårsaket av en negativ utvikling for spesifikke kunder innenfor gruppe 3 i ulike næringssegmenter, samt en negativ innvirkning fra makroutsiktene i gruppe 1 og 2 på grunn av koronapandemien.

Netto lån og finansielle forpliktelser i gruppe 3 utgjorde 25 milliarder kroner ved utgangen av 2020, som er en økning på 7 milliarder fra året før.

Totalt sett var det en forverring i makroutsiktene for de fleste næringssegmentene fra slutten av 2019 til slutten av 2020. Det var generelt en bedring i siste del av året, og i tiden framover forventes prognosene for viktige makrodrivere å bevege seg mot nivåene de lå på før pandemien.

SKATT

DNB-konsernets skattekostnad for 2020 er anslått til 4 229 millioner kroner, eller 17,7 prosent av driftsresultatet før skatt.

Finansiering, likviditet og balanse

Første halvår var i stor grad preget av koronapandemien som i en periode medførte høy usikkerhet i markedet. En god likviditets- og finansieringssituasjon før pandemien ga DNB et godt utgangspunkt. Rentekutt og betydelig likviditetstilførsel fra sentralbanker over hele verden bidro til god tilgang til likviditet for banker. Mot sommeren og gjennom andre halvår falt prisene og DNB opplevde god tilgang til likviditet til attraktive priser.

Markedene for lang finansiering hadde en god start på året og det ble tidlig utstedt flere transaksjoner til rekordlave priser før pandemien bidro til en markert forverring mot slutten av første kvartal. Kredittpåslagene økte betydelig for alle obligasjoner, med en topp i midten av april. Etter sommeren fortsatt aktiviteten å øke i alle markeder for lang finansiering og prisene stabiliserte seg på nivåer fra før pandemien. DNB utstedte store volumer av seniorobligasjoner i fjerde kvartal 2019 som forberedelse til oppfyllelse av det kommende minstekravet til ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL), og hadde dermed lavt behov for opptak av lang finansiering i 2020. I markedet for etterstilte seniorobligasjoner var det høy aktivitet gjennom høsten, og DNB utstedte sin første etterstilte seniorobligasjon i amerikanske dollar i denne perioden. Kostnadene for lang finansiering holdt seg stabile gjennom andre halvår, og DNB hadde god tilgang til finansiering i alle markeder.

Konsernets samlede langsiktige verdipapirgjeld hadde en nominell verdi på 618 milliarder kroner ved utgangen av desember 2020, sammenliknet med 654 milliarder ett år tidligere. Gjennomsnittlig restløpetid på langsiktig verdipapirgjeld var 3,5 år ved utgangen av 2020, sammenliknet med 3,7 år ett år tidligere.

Det kortsiktige likviditetsrisikomålet, Liquidity Coverage Ratio (LCR), holdt seg stabilt på over 100 prosent gjennom året og utgjorde 148 prosent ved utgangen av 2020.

DNB-konsernet forvaltet totalt 3 363 milliarder kroner ved utgangen av 2020, en økning fra 3 177 milliarder ved utgangen av 2019. Eiendelene i konsernets balanse utgjorde 2 919 milliarder kroner ved utgangen av året, mot 2 793 milliarder ett år tidligere. Av dette utgjorde DNB Livsforsikrings eiendeler henholdsvis 355 og 340 milliarder kroner på de samme tidspunktene.

Utlån til kunder økte med 26,6 milliarder kroner, eller 1,6 prosent, sammenliknet med året før. Innskudd fra kunder økte med 136,0 milliarder kroner, eller 14,0 prosent, i samme periode. Innskuddsdekningen, målt som kundeinnskudd i prosent av netto utlån til kunder, utgjorde 67,3 prosent ved utgangen av året, en økning fra 57,5 prosent ett år tidligere.

Kapital

DNBs kapitalposisjon holdt seg sterk og var godt over de regulatoriske kravene gjennom hele 2020.

DNB-konsernets rene kjernekapitaldekning var på 18,7 prosent ved utgangen av desember 2020, opp fra 18,6 prosent ved utgangen av 2019. Årets opptjente egenkapital bidro til en økning i ren kjernekapital på om lag 3,8 milliarder kroner, mens økt investering i Fremtind Forsikring reduserte den rene kjernekapitalen med 1,9 milliarder kroner.

Utbyttet for 2019 og 2020 er inkludert som en del av konsernets egenkapital, men er trukket fra kjernekapitaldekningen. Styret vil be generalforsamlingen i april 2021 om en fullmakt til å betale ut utbytte på inntil 9,00 kroner per aksje for 2020, for utbetaling etter september 2021, eller når de økonomiske utsiktene gir grunnlag for det. Totalt ble ren kjernekapital redusert med 27 milliarder kroner som følge av foreslått utbytte for 2019 og 2020.

Kapitalkravet for DNB var 15,0 prosent ved utgangen av desember 2020, mens tilsynsmyndighetenes forventning til ren kjernekapitaldekning var på 16,0 prosent, inkludert en egenbuffer (pilar 2-buffer).

Risikovektet beregningsgrunnlag (RWA) økte med 6,5 milliarder kroner fra utgangen av 2019 til 967 milliarder ved utgangen av 2020. Valutakurseffekter bidro med om lag 4,8 milliarder kroner, mens økning i operasjonell risiko og motpartsrisiko utgjorde 7,6 milliarder kroner. Positiv migrasjon innen den friske porteføljen reduserte risikovektet beregningsgrunnlag med 17,5 milliarder kroner, mens risikovektet beregningsgrunnlag på misligholdt portefølje (gruppe 3) økte med 11,3 milliarder fra desember 2019 til desember 2020.

Uvektet kjernekapitalandel var på 7,1 prosent ved utgangen av 2020, ned fra 7,4 prosent fra året før. DNB oppfyller minstekravet på 6 prosent med god margin.

Finanstilsynet gjennomførte i 2020 sin årlige tilsyns- og evalueringsprosess (Supervisory Review and Evaluation Process, SREP) i samarbeid med tilsynsmyndighetene i DNB-kollegiet, uten at det resulterte i endringer i kapitalkravene.

KAPITALKRAV

Kapitalkravsregelverket angir et minstekrav til ansvarlig kapital basert på risikovektet beregningsgrunnlag som inkluderer kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. I tillegg til å oppfylle minstekravet må DNB tilfredsstille diverse bufferkrav (pilar 1- og pilar 2-krav).

Kapitaldekning	2020	2019
Ren kjernekapitaldekning, prosent	18,7	18,6
Kjernekapitaldekning, prosent	20,1	20,8
Kapitaldekning, prosent	22,1	22,9
Risikovektet beregningsgrunnlag, milliarder kroner	967	961
Uvektet kjernekapitalandel, prosent	7,1	7,4

Ettersom DNB-konsernet består av både en kredittinstitusjon og et forsikringsselskap, må DNB tilfredsstille en tverrsektoriell beregningstest for å vise at konsernet overholder sektorkravene: kapitaldekningskravene i henhold til CRR/CRD IV og Solvens II-kravet. Ved utgangen av desember 2020 overholdt DNB disse kravene med god margin, med overskytende kapital på 44,8 milliarder kroner.

Les mer om kapitalstyring i konsernets pilar 3-rapport på ir.dnb.no.

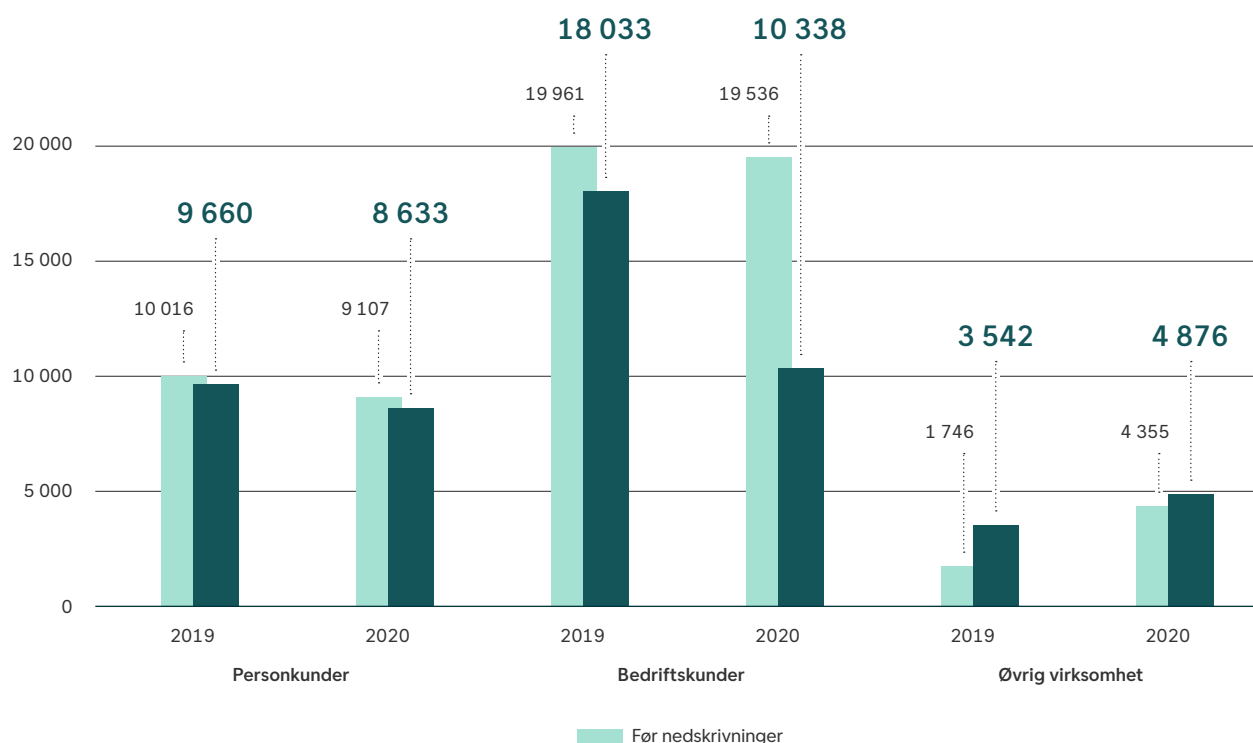
Segmenter

Finansiell styring i DNB er tilpasset de ulike kundesegmentene. Oppfølging av totale kundeforhold og lønnsomhet i kundesegmentene er viktige dimensjoner ved strategiske prioriteringer og fordeling av konsernets ressurser. Rapporterte tall gjenspeiler konsernets samlede salg av produkter og tjenester til de aktuelle segmentene.

Som følge av omorganiseringen av konsernet høsten 2019, ble segmentrapporteringen endret fra og med første kvartal 2020.

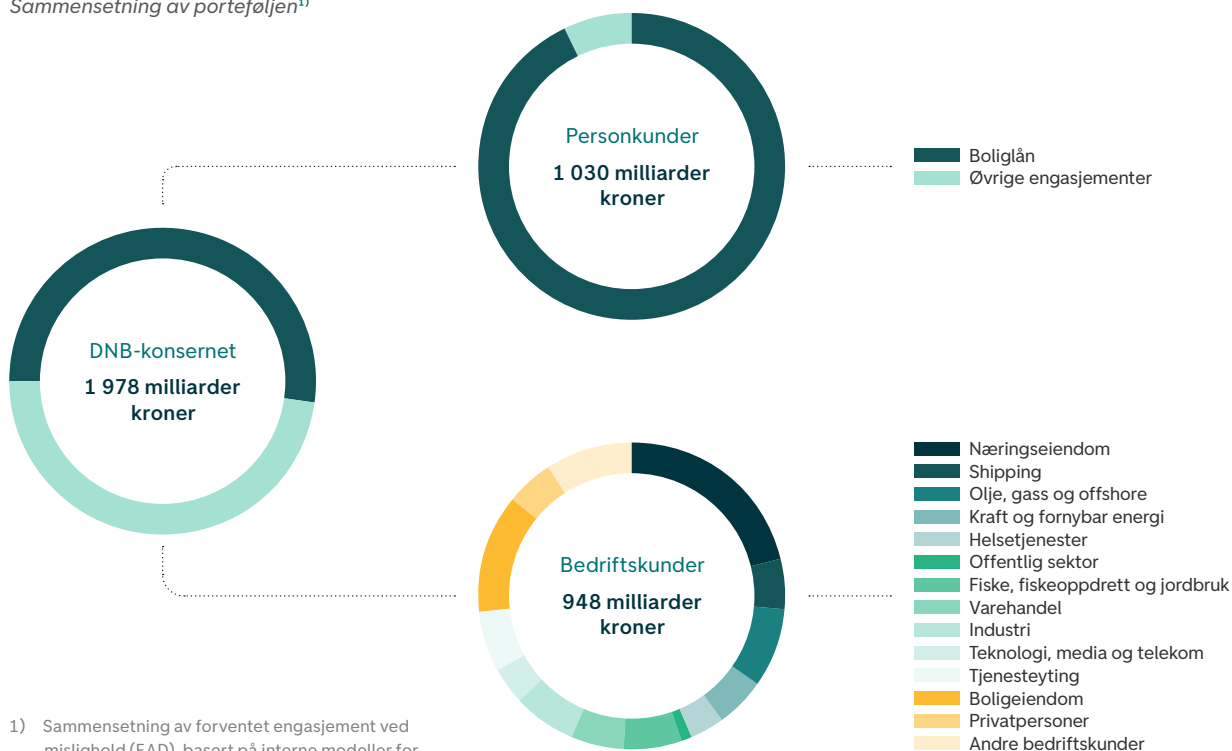
Driftsresultat før skatt

Millioner kroner

Totale engasjementer

Sammensetning av porteføljen¹⁾

1) Sammensetning av forventet engasjement ved mislighold (EAD), basert på interne modeller for oppfølging. Tallene er netto etter nedskrivninger.

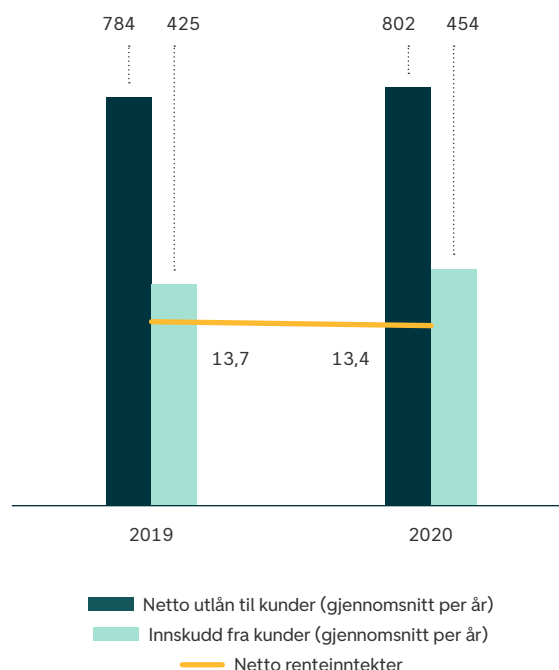
PERSONKUNDER

Segmentet omfatter konsernets mer enn 2 millioner personkunder i Norge. Personkundesegmentet viste tilfredsstillende lønnsomhet i 2020 med et resultat før skatt på 8 633 millioner kroner og en avkastning på allokert kapital på 13,2 prosent. Innskuddsdekningen økte med hele 2,4 prosentpoeng til 56,5 prosent i perioden.

Resultatregnskap i millioner kroner	2020	2019
Netto renteinntekter	13 395	13 703
Netto andre driftsinntekter	4 604	4 896
Sum inntekter	17 999	18 599
Driftskostnader	(8 892)	(8 583)
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt	9 107	10 016
Netto gevinst på varige og immaterielle eiendeler		(4)
Nedskrivninger på finansielle instrumenter	(473)	(353)
Driftsresultat før skatt	8 633	9 660
Resultat for regnskapsåret	6 475	7 245
Gjennomsnittlige balanseposter i milliarder kroner		
Netto utlån til kunder	802,3	784,3
Innskudd fra kunder	453,6	424,6
Nøkkeltall i prosent		
Avkastning på allokert kapital	13,2	15,1

Utvikling i utlån, innskudd og netto renteinntekter

Milliarder kroner

Netto renteinntekter av ordinær virksomhet holdt en tilnærmet stabil utvikling fra nivået i 2019. Volumvektete rentemarginer for lån og innskudd ble redusert med 0,04 prosentpoeng i perioden. Veksten i netto utlån var i gjennomsnitt 2,3 prosent fra året før, og innskuddene økte med hele 6,8 prosent i gjennomsnitt.

Overføring av personrisikoproduktene fra DNB Livsforsikring til Fremtind med virkning fra 1. januar 2020, påvirket både inntekter og kostnader sammenliknet med 2019, ettersom personrisikoforsikringene i DNB Livsforsikring i 2019 ble konsolidert i personkundesegmentet. Fra 2020 består segmentets resultat for personrisikoprodukter av salgsprovisjoner fra Fremtind.

Netto andre driftsinntekter var preget av den pågående pandemien. Inntektsbortfallet fra nivået i 2019 var i det vesentlige relatert til betalingsformidlingsområdet, der forhold som lav reisevirksomhet ga fallende inntekter fra kortbruk i utlandet, samtidig som etterspørselen etter kontanter ble redusert. Inntekter fra eiendomsmedling og verdipapirhandel bidro positivt. Eiendomsmedling hadde et godt år til tross for koronapandemien, delvis på grunn av en boligprisvekst på 8,7 prosent som bidro til høyere inntekter.

Driftskostnadene økte med 3,6 prosent fra 2019. Utviklingen forklares av høyere IT-kostnader og økt aktivitet i DNB Eiendom. For øvrig bidro effektivisering av distribusjonsnett og opphør av avtalen med Posten Norge AS til å redusere kostnadene i perioden.

Nedskrivninger på finansielle instrumenter utgjorde 473 millioner kroner i 2020, tilsvarende 0,06 prosent av gjennomsnittlige netto utlån. Nedskrivninger var i det vesentlige relatert til Private Banking-segmentet. Mislighold viste en fallende trend i 2020, både for boliglån og for usikret kreditt.

Markedsandelen av kreditt til husholdninger var 23,0 prosent ved utgangen av september 2020, som var en nedgang fra 23,4 prosent sammenliknet med utgangen av desember 2019. Markedsandelen av husholdningenes samlede sparing utgjorde 30,1 prosent ved utgangen av september 2020. Gjennomsnittlig markedsandel for DNB Eiendom i 2020 var 18,3 prosent, en nedgang fra 18,5 prosent året før.

DNB opplevde økende etterspørsel etter boliglån, særlig i andre halvdel av 2020, og boligomsetningen i DNB Eiendom var rekordhøy. Også spareområdet viste en god utvikling, hjulpet av kampanjen #huninvesterer og oppfølgeren #huninvesterer i fremtiden, som skapte økt oppmerksomhet rundt temaene sparing og pensjon. DNB har en ambisjon om fortsatt lønnsom vekst i personkundesegmentet og viderefører arbeidet med å tilpasse produkter, løsninger, kundebehandling og kostnadsnivå til framtidens konkurransesituasjon.

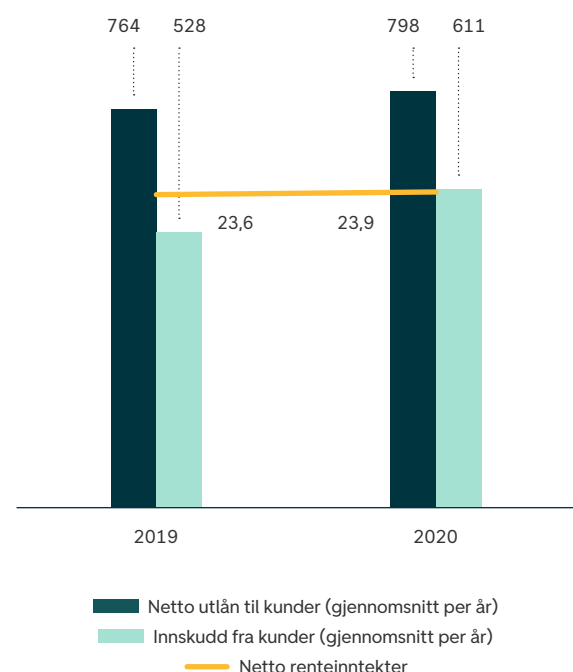
BEDRIFTSKUNDER

Segmentet omfatter alle konsernets næringslivskunder både i Norge og i utlandet. Til tross for et utfordrende år var kundeaktiviteten på et høyt nivå, men effekten av koronapandemien og oljeprisfallet påvirket nedskrivningene negativt. De stabile inntektene og en økning i driftskostnadene reduserte driftsresultatet før nedskrivninger med 2,1 prosent. Segmentet leverte totalt en avkastning på allokert kapital på 7,5 prosent i 2020, mot 14,0 prosent i 2019.

Resultatregnskap i millioner kroner	2020	2019
Netto renteinntekter	23 878	23 636
Netto andre driftsinntekter	7 983	7 870
Sum inntekter	31 861	31 506
Driftskostnader	(12 325)	(11 544)
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt	19 536	19 961
Netto gevinst på varige og immaterielle eiendeler	(1)	15
Nedskrivninger på finansielle instrumenter	(9 438)	(1 835)
Resultat overtatt virksomhet	241	(109)
Driftsresultat før skatt	10 338	18 033
Resultat for regnskapsåret	7 754	13 626
Gjennomsnittlige balanseposter i milliarder kroner		
Netto utlån til kunder	798,3	764,2
Innskudd fra kunder	610,5	527,5
Nøkkeltall i prosent		
Avkastning på allokert kapital	7,5	14,0

Utvikling i utlån, innskudd og netto renteinntekter

Milliarder kroner

Netto utlån til kunder økte i gjennomsnitt med 4,5 prosent fra 2019. Innskudd fra kunder økte med 15,7 prosent hovedsakelig fordi flertallet av kundene har utsatt utbetaling av utbytte og bygget opp likviditetsbuffer. Høyere volumer og økte marginer på utlån bidro til en vekst i netto renteinntekter. I motsatt retning trakk det lave rentenivået som medførte reduserte renteinntekter på innskudd og allokert kapital, slik at sum netto renteinntekter ble 1,0 prosent høyere enn i 2019. Netto andre driftsinntekter viste en økning på 1,4 prosent fra 2019, primært drevet av høyere inntekter fra investeringsbanktjenester.

Driftskostnadene økte med 6,8 prosent fra 2019. Hovedårsakene til denne økningen var en endring av prinsipper for kostnadsfordelinger i konsernet, generell lønns- og prisvekst, samt endringer i valutakurser. Avskrivninger knyttet til økt operasjonell leasing økte med 18,7 prosent, noe som har en direkte sammenheng med volumveksten i DNB Finans. Omstillingskostnader utgjorde 35 millioner kroner i 2020, mot 48 millioner kroner i 2019. Driftskostnader utenom avskrivninger knyttet til operasjonell leasing og omstilling økte med 4,9 prosent.

Nedskrivninger på finansielle instrumenter var i 2020 på 9 438 millioner kroner, mot 1 835 millioner kroner i 2019. Målt i forhold til gjennomsnittlige utlån utgjorde nedskrivninger på finansielle instrumenter 1,18 prosent i 2020. Hoveddelen av nedskrivningene i 2020 var tilknyttet olje- og offshore-relaterte bransjer.

DNB opplever økende bruk av og etterspørsel etter digitale tjenester og kanaler, og i 2020 startet en modernisering av de viktigste kanalene og infrastrukturene i bedriftsmarkedet. På slutten av 2020 annonserte SpareBank 1 og DNB et oppkjøp av Uni Micro, en av Norges ledende aktører innen ERP- og økonomisystemer. Dette er et strategisk viktig oppkjøp som vil styrke DNBs posisjon i skjæringspunktet mellom bank og regnskap. Transaksjonen forutsetter godkjenning av Finanstilsynet.

I 2020 ble «Originate-and-Distribute»-modellen forsterket ytterligere. Dette gir høyere omløpshastighet i porteføljen, og sikrer at DNB får lavere volumer på egen balanse, samtidig som andre driftsinntekter øker. DNB vil framover videreutvikle denne modellen, samt legge vekt på å utnytte konsernets sterke bransjeekspertise for å tilby prioriterte kunder et bredt spekter av finansielle tjenester og moderne teknologiske løsninger. DNB er godt posisjonert for videre lønnsom vekst i bedriftsmarkedet, og framover vil fokuset være mer rettet mot de små- og mellomstore bedriftene og det grønne skiftet.

ØVRIG VIRKSOMHET

Segmentet omfatter forretningsaktivitetene i risikostyringsvirksomheten i Markets og tradisjonelle pensjonsprodukter i DNB Livsforsikring, i tillegg til spesifikke resultatposter og enheter som ikke er allokert ut til segmentene.

Resultatregnskap i millioner kroner	2020	2019
Netto renteinntekter	1 350	1 863
Netto andre driftsinntekter	7 953	5 251
Sum inntekter	9 302	7 113
Driftskostnader	(4 947)	(5 367)
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt	4 355	1 746
Netto gevinst på varige og immaterielle eiendeler	769	1 691
Nedskrivninger på finansielle instrumenter	(7)	(4)
Resultat overtatt virksomhet	(241)	109
Driftsresultat før skatt	4 876	3 542
Skattekostnad	514	1 356
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt	221	(49)
Resultat for året	5 611	4 849
Gjennomsnittlige balanseposter i milliarder kroner		
Netto utlån til kunder	134, 2	128, 1
Innskudd fra kunder	64, 3	37, 2

Resultatet i segmentet påvirkes av flere konsernposter som varierer betydelig fra år til år.

Driftsresultatet før skatt var på 4 876 millioner kroner i 2020, en økning på 38 prosent fra fjoråret. Markedsverdijusteringer knyttet til endringer i marginene for basisswapper og valutakurseffekter på hybridkapitalen påvirket resultatet positivt.

Inntekter knyttet til egenhandel ble noe redusert på grunn av endrede kredittspreader, mens inntekter fra handel innenfor renter og gjenkjøpsavtaler (repoer) var på et tilfredsstillende nivå.

For tradisjonelle pensjonsprodukter med garantert avkastning nådde netto andre driftsinntekter et nivå på 1 320 millioner kroner i 2020, ned 289 millioner fra 2019, hovedsakelig på grunn av lavere inntjening både i selskapsporteføljen og i kollektivporteføljen. Reduksjonen i inntjening gjenspeiler også et lavere risikoresultat. Som følge av den pågående overgangen fra ytelsespensjon til innskuddspensjon falt premiene for ytelsespensjon med 21 prosent i løpet av de siste 12 månedene. Pensjonskapital knyttet til innskuddspensjon økte med 13 prosent i samme periode, og dette gjenspeiles i resultatene for kundesegmentene. Solvensmarginen med overgangsreglene var 194 prosent per 31. desember 2020. Uten overgangsreglene var solvensmarginen 125 prosent per 31. desember 2020.

DNBs andel av overskuddet i tilknyttede selskaper (primært Luminor, Vipps og Fremtind) er også inkludert i dette segmentet. Inntektene fra tilknyttede selskaper var stabile sammelignet med fjoråret.

Eierstyring og selskapsledelse

Styringen av DNB bygger blant annet på regnskapsloven og den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse (NUES-anbefalingen). God selskapsledelse og virksomhetsstyring er DNBs «licence to operate» og en forutsetning for å skape langsiktige verdier for aksjonærene, og for å sikre at virksomheten er bærekraftig over tid.

Les mer om dette i Styrets rapport om eierstyring og selskapsledelse på side 112 og i dokumentet Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse på ir.dnb.no.

Risikostyring

Risikostyringen i DNB har som hovedmål å optimalisere forholdet mellom risiko og inntjening i et langsiktig perspektiv. Gjennom god risikostyring skal konsernet til enhver tid være i stand til å identifisere, håndtere, overvåke og rapportere risiko som er relevant for DNBs måloppnåelse.

Gjennom koronapandemien ble konsernets risikostyringsrammeverk satt på prøve. Varslingsmekanismene fungerte etter hensikten og gjorde det mulig for organisasjonen å hele tiden kunne være i forkant og ha gode planer for håndtering av den ekstraordinære situasjonen.

Les mer om utviklingen i 2020 og om hvordan DNB styrer, måler og rapporterer risiko i konsernets rapport for risiko- og kapitalstyring (pilar 3-rapporten) samt i Styrets rapport om eierstyring og selskapsledelse på side 112 og i dokumentet Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse på ir.dnb.no.

Etterlevelse

Å sikre etterlevelse er et av DNBs strategiske mål, og kampen mot hvitvasking og økonomisk kriminalitet er blant konsernets viktigste samfunnsoppgaver.

Les mer om hva konsernet gjorde på dette området i 2020 i Strategisk rapport fra side 22, i Styrets rapport om eierstyring og selskapsledelse på side 112 og i dokumentet Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse på ir.dnb.no.

Medarbeidere og kompetanse

Utbruddet av koronapandemien og tilpasning til ny arbeidshverdag preget arbeidet med organisasjon og ledelse i 2020. Digitale løsninger for kundebehandling og -rådgivning og for hjemmebasert arbeid var viktige prioriteringer for å sikre en rask tilpasning av organisasjonen. Samtidig ble det jobbet videre for å sikre at konsernet har den rette kompetansen og for å fremme endringsevne, tilpasningskapasitet og medarbeiderengasjement.

Sykefraværet i den norske delen av virksomheten var 3,4 prosent i 2020.

Les mer om hvilke prioriteringer som ses på som viktigst for å sikre den rette kompetansen på side 42, om arbeidsforhold på side 120 og om likestilling og mangfold på side 56. Mer detaljert informasjon finnes i note 22 Lønn og andre personalkostnader i årsregnskapet.

Nye rammebetingelser

LÅNEGARANTIORDNINGEN FORLENGET TIL SOMMEREN 2021

Norske myndigheter har iverksatt en rekke ordninger og regelverksendringer for både arbeidstakere, arbeidsgivere og selvstendig næringsdrivende i forbindelse med koronapandemien. Lånegarantiordningen innebærer at staten garanterer for 90 prosent av beløpet i nye banklån til bedrifter som står overfor en akutt likviditetskrise som følge av direkte eller indirekte konsekvenser av pandemien.

Finansdepartementet besluttet 13. november 2020 at garantiordningen skulle forlenges til 30. juni 2021. Det åpnes også for at garanterte lån kan ha en løpetid på inntil seks år, samt at bankene kan gi lånekundene avdragsfrihet på opptil tre år.

NY KOMPENSASJONSORDNING FRA JANUAR 2021

Stortinget har vedtatt å innføre en ny kompensasjonsordning for bedrifter med stort omsetningsfall som følge av koronapandemien. Ordningen gjelder for de samme næringene som den forrige kompensasjonsordningen, og er åpen for foretak med mer enn 30 prosent omsetningsfall på grunn av pandemien. Brønnøysundregistrene forvalter den nye ordningen, og søknadsportalen åpnet 18. januar 2021. Alle som kvalifiserer til støtte og som har gjort nødvendige forberedelser på forhånd, vil få pengene utbetalt i løpet av 2-3 virkedager etter at de har søkt.

MOTSYKLISK KAPITALBUFFER UENDRET

Finansdepartementet besluttet 13. mars 2020 å redusere kravet til motsyklisk kapitalbuffer fra 2,5 til 1 prosent. Dette hadde sammenheng med koronapandemien og smitteverntiltakene som førte til et kraftig fall i aktiviteten i norsk økonomi.

Finansdepartementet besluttet 17. desember 2020 å holde kravet uendret på 1 prosent. Beslutningene var basert på råd fra Norges Bank. Slik Norges Bank vurderer den økonomiske utviklingen og utsiktene til tap og utlånskapasitet i bankene, vil det gis råd om økt bufferkrav i løpet av 2021, som vil tre i kraft 12 måneder senere. Norges Bank ser for seg at bufferen på noe lengre sikt skal tilbake til 2,5 prosent.

REGULERING AV BANKENES UTLÅNSPRAKSIS

Bankenes utlånspraksis overfor husholdningene reguleres gjennom boliglånsforskriften og forbrukslånsforskriften. Regjeringen besluttet 9. desember 2020 å videreføre de gjeldende bestemmelsene i utlånsforskriftene i en ny periode på fire år, men med en evaluering midtveis. Det som tidligere var to ulike forskrifter slås imidlertid sammen til en felles utlånsforskrift. Regjeringen besluttet å ikke utvide reguleringen til også å gjelde lån med annet pant enn bolig, slik Finanstilsynet anbefalte. Dette vil imidlertid bli vurdert ved evalueringen høsten 2022.

ENDRINGER I BANKENES KAPITALKRAV FRA 1. JANUAR 2021

EUs kapitalkravsregelverk CRR/CRD IV trådte i kraft i Norge med virkning fra 31. desember 2019. Dette innebar blant annet at Basel I-gulvet ble avvirket. For å motvirke denne kapital-

lettelsen økte kravet til systemrisikobuffer fra 3 til 4,5 prosent med virkning fra 31. desember 2020. Det nye systemrisikobufferkravet er imidlertid bare gjort gjeldende for eksponeringer i Norge, og ikke for alle eksponeringer som tidligere, og netto økning i bufferkravet for DNB er derfor kun 0,2 prosentpoeng. De mindre bankene har fram til 31. desember 2022 til å oppfylle det økte kravet.

For å sikre at boliglån og næringseiendomsloan ikke gis for lave risikovekter, har Finansdepartementet fastsatt midlertidige gult for gjennomsnittlig risikovekting av slike lån på henholdsvis 20 og 35 prosent. Dette tiltaket er også rettet mot de utenlandske bankene med virksomhet i Norge, og er viktig av hensyn til like konkurransevilkår. DNBs risikovekter ligger allerede over disse nivåene og er derfor ikke påvirket av dette.

DNB anses fortsatt som et systemviktig finansforetak i Norge, og skal oppfylle et særskilt bufferkrav på 2 prosent (O-SII-bufferkrav). Endringen innebærer at bufferen for systemviktighet blir et separat krav, i tråd med CRR/CRD IV, og ikke et påslag i systemrisikobufferen slik som tidligere.

De relevante EU/EØS-myndighetene, EFTA-statenes faste komité og Det europeiske systemrisiko-rådet (ESRB) har sluttet seg til departementets begrunnelse for det økte bufferkravet. For de øvrige endringene er det, ifølge departementet, ikke nødvendig med en tilsvarende vurdering fra EU/EØS-myndighetene. Departementet har bedt ESRB om å anbefale andre lands myndigheter å anerkjenne det norske systemrisikobufferkravet og gultkravene, slik at de kan bli gjort gjeldende også for utenlandske banker i Norge (resiprositet).

FINANSTILSYNET SKAL EVALUERE PILAR 2-PROSESSEN

I et brev datert 8. desember 2020 ba Finansdepartementet Finanstilsynet om å evaluere fastsettelsen av de såkalte pilar 2-kapitalkravene for bankene. Departementet pekte spesielt på viktigheten av transparens og systematisk oppbygging av pilar 2-kravene, og varslet at det kan bli aktuelt med lov- og forskriftsregulering av rammene for pilar 2-prosessen. Departementet klargjorde også at Finanstilsynet bør vise hvordan en banks samlede pilar 2-krav er satt sammen av krav for ulike risikoer, i tillegg til å vise hvordan og i hvilken grad tilsynsmessig skjønn ligger til grunn for pilar 2-tillegg. Oppdragsbrevet belyste flere sider ved utmålingen av pilar 2-krav og såkalte kapitalkravsmarginer. I tillegg ba departementet Finanstilsynet sammenlikne sine metoder for fastsettelse av og nivå på norske pilar 2-krav med det som følger av systemene i et utvalg relevante europeiske land.

LOVFORSLAG OM VERDIPAPIRISERING OVERSENDT STORTINGET

Finansdepartementet la 4. desember 2020 fram forslag til nye lovregler om verdipapirisering. De nye lovreglene gjennomfører EUs verdipapiriseringsforordning og er ment å gi bankene mer fleksibilitet i risikostyringen og finansieringen av utlånsvirksomheten. I tillegg vil de gjøre det mulig for flere låntakere å få tilgang til finansiering i verdipapirmarkedet, for eksempel mindre bedrifter som ikke selv kan utstede obligasjoner.

EUs forordning har vært gjeldende i EU siden 1. januar 2019, men er foreløpig ikke tatt inn i EØS-avtalen. Lovforslaget omfatter også gjennomføring av nye regler om såkalt kreditorhierarki i EUs krisehåndteringsdirektiv, BRRD.

REVIDERT MINSTEKRAV TIL ANSVARLIG KAPITAL OG KONVERTIBEL GJELD (MREL)

Finanstilsynet fastsatte 18. desember 2020 et krav som innebærer at DNB-konsernet skal ha samlet MREL-kapital tilsvarende 35,54 prosent av risikovektet beregningsgrunnlag. Kravet om etterstillelse (lavere prioritet) for gjeldsinstrumenter som kan inngå for å oppfylle MREL, skal i sin helhet være oppfylt innen 1. januar 2024. Finanstilsynet har fjernet kravet om at senior gjeld må være utstedt før 1. januar 2020 for å kunne medregnes. Denne innfasingsmekanismen erstattes av et krav om lineær innfasing av etterstillelseskravet i løpet av årene 2021, 2022 og 2023. Det betyr at DNB i løpet av 2021 som et minimum skal fase inn en tredjedel av det gjenværende behovet for etterstillelse i innfasingsperioden 2021–2023 beregnet per 31. desember 2020.

I beregningen av behovet for MREL-tellende instrumenter skal det tas utgangspunkt i forventet justert risikovektet beregningsgrunnlag per 1. januar 2024.

NY LOV OM BÆREKRAFTSOPPLYSNINGER PÅ HØRING

EU har vedtatt to regelverk knyttet til bærekraft, ett om offentliggjøring av bærekraftsrelatert informasjon i finanssektoren og ett om etableringen av et rammeverk for et klassifiseringssystem (taksonomi) for bærekraftig økonomisk aktivitet. Kravene er omfattende og detaljerte og antas å medføre betydelig økt ressursbruk for finansnæringen.

Regelverkene er ennå ikke tatt inn i EØS-avtalen, men Finanstilsynet har på oppdrag fra Finansdepartementet utredet norsk innføring slik at ikrafttredelse kan følge EUs tidslinje. Tilsynet foreslår at opplysningskravene og rapporteringspliktene gjøres gjeldende i en ny lov om opplysninger om bærekraft. Hensikten med å samle alle kravene i én lov er å skape en bedre oversikt over og harmonisering av reglene på området. I tillegg vil en ny lov reflektere den økte samfunnsmessige betydningen av denne typen informasjon, og tydeliggjøre sammenhengen mellom ulike opplysningskrav og rapporteringsplikter.

NY FINANSAVTALELOV VEDTATT AV STORTINGET

Den nye finansavtaleloven ble vedtatt av Stortinget i desember 2020. Loven ventes å tre i kraft 1. januar 2022. Den nye loven er en omfattende omarbeidelse av dagens lov. Av hensyn til lovens omfang og kompleksitet, nedsatte DNB allerede sommeren 2020 et konsernprosjekt for å identifisere behov for tilpasninger i systemer, produkter og tjenester.

EGEN PENSJONSKONTO INNFØRES I 2021

Lovreglene som innfører egen pensjonskonto trådte i kraft 1. januar 2021. Realisering og samling av pensjonsmidlene skjer imidlertid først etter fastsatte frister gjennom året. Nærmere 1,5 millioner pensjonskapitalbevis skal flyttes og samles. Departementet har fastsatt utfyllende forskrifter og overgangsregler som åpner for at handelene kan strekkes over en periode fra 1. mai og ut 2021.

Makroøkonomisk utvikling

Koronapandemien førte i fjor vår til kraftige restriksjoner på den økonomiske aktiviteten og ga en dramatisk nedtur i den globale økonomien.

Krisen ble møtt med kraftfulle økonomiske tiltak i både finans- og pengepolitikken. Sentralbankene tilførte markedene store mengder likviditet, økte kjøpene av verdipapirer og satte renten ned der det var mulig. Slik det ser ut nå vil de pengepolitiske stimulansene langt på vei vedvare gjennom 2021. Etter hvert som pandemien gradvis blir overvunnet, er det duket for at sentralbankene demper stimulansene.

Norsk økonomi kom raskt tilbake etter det dype fallet i andre kvartal, men vil oppleve noe lavere veksttakt i begynnelsen av 2021 i forbindelse med den siste tids økte smitte. Veksten i tredje kvartal ble sterkere enn ventet, med en vekst på 5,2 prosent. I fjerde kvartal ble det innført nye, aktivitetshemmende smittevernsrestriksjoner. Smitteverntiltakene vil sannsynligvis vare ved et stykke inn i første halvår 2021 og føre til en svak start på året, før en gjenåpning støttet av vaksinasjonsprogrammet bidrar til et sterkt andre halvår. Foreløpige tall for fastlands-BNP viste en reduksjon på 2,5 prosent for året 2020.

Tjenesteforbruket falt kraftig i 2020, men det var en økning i vareforbruket. Med gjenåpning og normalisering av samfunnet i løpet av 2021 og 2022 er det forventet at husholdningenes muligheter til forbruk vil øke. Dreiningen i forbruksmønsteret i 2020 ventes å reverseres gradvis gjennom 2021 og 2022. Samlet sett hadde husholdningene en lav, men positiv vekst i disponible inntekter i fjor. Et fall i samlet forbruk førte derfor til en solid oppgang i sparingen. Oppgangen i sparingen gir grunnlag for høyere forbruksvekst framover.

Prisene på konsumvarer steg med bare 1,3 prosent i fjor. Det skyldtes i all hovedsak et fall i elektrisitetsprisene. Kjerneinflasjonen ble 3,0 prosent i 2020 med en topp på 3,7 prosent i august. En markert kronesvekkelse var en viktig bidragsyter til dette. Ved inngangen til 2021 har den importveide kronen styrket seg fra de svake nivåene i fjor vår, men er fortsatt 3,4 prosent svakere enn ved inngangen til 2020.

En betydelig nedgang i rentene har bidratt til en rask stigning i prisene på brukte boliger. Samlet sett steg boligprisene med 8,7 prosent i fra desember 2019 til desember 2020. Aktiviteten i boligmarkedet har også vært høy, med rekordstor omsetning.

Det strukturelle, oljekorrigerte budsjettunderskuddet i 2020 på 392,5 milliarder kroner ble anslått å utgjøre 3,9 prosent av kapitalen i Statens Pensjonsfond utland (også kjent som oljefondet). Den finanspolitiske impulsen ble anslått til 4,5 prosent fra 2019 til 2020, og var klart høyere enn impulsen under finans-krisen. Rene økonomiske tiltak for å møte koronapandemien ble anslått til 131 milliarder kroner. For 2021 er underskuddet anslått å falle til 331 milliarder kroner, tilsvarende 3,2 prosent av oljefondet, som følge av mindre behov for støttetiltak.

Allerede i juni 2020 signaliserte Norges Bank at renten kunne bli satt opp mot slutten av 2022 eller tidlig i 2023. I desember anslo Norges Bank en høy sannsynlighet for renteøkninger fra tidlig i 2022 med totalt 1 prosentpoengs økning i 2022 og 2023. Dermed ser det ut til at Norges Bank ligger først an i løypa blant sentralbankene i industrilandene når det gjelder renteøkninger.

Utsiktene framover

En egenkapitalavkastning (ROE) på over 12 prosent opprettholdes som det overordnede finansielle målet for DNB for perioden 2021 til 2023. Men på grunn av koronapandemien og den påfølgende utviklingen i det makroøkonomiske bildet, er det lite sannsynlig at ROE-målet vil bli nådd i 2021. Flere faktorer vil imidlertid bidra til å nå ROE-målet i løpet av målperioden: økte netto renteinntekter som følge av økende kronerente og vekst i utlån og innskudd, vekst i provisjoner og gebyrer fra kapitallette produkter og reduserte nedskrivninger i kombinasjon med kostnadskontrolltiltak og kapitaleffektivisering.

I perioden 2021 til 2023 forventes den årlige økningen i utlånsvolum å være på mellom 3 og 4 prosent, samtidig som det opprettholdes en stabil innskuddsdekning. Ifølge Norges Banks egne prognoser forventes styringsrenten å øke fra 0,0 prosent til 0,5 prosent neste år, og ytterligere opp til 1,0 prosent i 2023.

I samme periode har DNB ambisjon om å øke netto provisjoner og gebyrer med 4 til 5 prosent årlig, og å oppnå en kostnadsgrad på under 40 prosent.

Skattesatsen forventes å være 22 prosent framover.

Tilsynsmyndighetenes forventning til ren kjernekapitaldekning for DNB var 16,0 prosent ved utgangen av 2020, inkludert en kapitalkravsmargin (pilar 2-buffer) på 1,0 prosent, mens den faktiske oppnådde verdien var 18,7 prosent. I kapitalplanleggingen legger DNB til grunn en økning i kravet til mot-syklisk buffer til 2,5 prosent i Norge, og har dermed som mål å ha en ren kjernekapitaldekning på over 17,1 prosent. Det er forventet at CRR II/CRD V blir gjennomført i Norge senere i 2021 med begrensede effekter på den rene kjernekapitaldekningen.

Utbytte og disponeringer

DNBs styre har vedtatt en utbyttepolitikk som skal gi en attraktiv og konkurransedyktig avkastning for aksjonærene gjennom en kombinasjon av verdistigning på aksjen og utbetaling av utbytte. Konsernet skal ha en utbyttegrad på over 50 prosent i kontantutbytte og har en ambisjon om økende nominelt utbytte per aksje hvert år. I tillegg til utbetaling av utbytte vil tilbakekjøp av egne aksjer bli brukt som et fleksibelt verktøy for å allokere overskuddskapital til DNBs eiere.

DNB er godt kapitalisert og tilfredsstillende myndighetenes krav i tillegg til å ha en tilstrekkelig buffer.

Beslutningen om utbytte for 2019 ble utsatt på grunn av utbruddet av koronapandemien og usikre økonomiske utsikter. På en ekstraordinær generalforsamling i november

2020 fikk styret fullmakt til å beslutte utbytte for 2019. Finansdepartementet anbefalte i januar 2021 en begrensning i utbytte for 2019 på 30 prosent av akkumulert resultat for 2019 og 2020. På bakgrunn av dette besluttet styret i februar 2021 å utbetale et utbytte på 8,40 kroner per aksje for utbetaling i begynnelsen av mars 2021. Når det gjelder utbyttet for 2020, vil styret be generalforsamlingen i april 2021 om en fullmakt til å betale ut utbytte for 2020 på inntil 9,00 kroner per aksje, og at dette vil kunne betales ut etter september 2021 eller når de økonomiske utsiktene gir grunnlag for det. Fullmakten vil være gyldig til ordinær generalforsamling 2022.

Det foreslåtte utbyttet for 2020 innebærer at DNB ASA vil utbetale til sammen 13 953 millioner kroner i utbytte for 2020. Dette tilsvarer et utdelingsforhold på 75 prosent av resultatet.

DISPONERINGER

DNB ASA fikk et underskudd på 11 584 millioner kroner i 2020, mot et overskudd på 28 455 millioner i 2019. Underskuddet i 2020 skyldes i all hovedsak redusert utbytte fra DNB Bank

ASA for 2019 på 11 950 millioner kroner. På grunn av korona-pandemien og usikre økonomiske utsikter ble utdeling av utbytte for 2019 utsatt. Etter anbefaling fra myndighetene i januar 2021 utbetalte DNB Bank ASA et utbytte på 12 478 millioner kroner mot foreslått utbytte på 24 428 millioner kroner. I tillegg ble utbyttet fra DNB Livsforsikring tilbakeført i sin helhet og utbyttet fra DNB Asset Management ble redusert.

Underskuddet i DNB ASA foreslås inndekket av annen egenkapital.

Styret i DNB Bank ASA vil be generalforsamlingen om en fullmakt til å betale ut utbytte for 2020 tilsvarende styrefullmakten i DNB ASA. Dette vil sikre at DNB-konsernet kan utbetale utbytte også etter gjennomført fusjon, som omtalt innledningsvis.

Det er styrets oppfatning at DNB-konsernet har, etter foreslått fullmakt og utbetaling av utbytte på inntil 9,00 per aksje for 2020, tilfredsstillende finansiell styrke og fleksibilitet til å støtte opp om virksomheten i datterselskap og møte konsernets behov for vekst og endringer i rammebetingelser på en god måte.

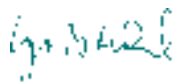
Oslo, 10. mars 2021
I styret for DNB ASA

Olaug Svarva
(styreleder)

Svein Richard Brandtzæg
(nestleder)

Gro Bakstad

Lillian Hattrem

Jens Petter Olsen

Stian Tegler Samuelson

Jaan Ivar Semlitsch

Kjerstin R. Braathen
(konsernsjef, CEO)

Årsregnskap

DNB-konsernet

Resultatregnskap.....	136
Totalresultat.....	137
Balanser.....	138
Endring i egenkapital.....	139
Kontantstrømoppstilling.....	140

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1	Regnskapsprinsipper.....	141
Note 2	Segmenter.....	152
Note 3	Kapitalstyring og kapitaldekning.....	154

Kreditrisiko

Note 4	Styring av kredittrisiko.....	157
Note 5	Måling av forventet kredittap.....	160
Note 6	Kreditteksponering og sikkerheter.....	166
Note 7	Kreditteksponering per risikoklasse.....	168
Note 8	Nedskrivninger på finansielle instrumenter.....	168
Note 9	Utvikling i brutto balanseført verdi og maksimal eksponering.....	169
Note 10	Utvikling i akkumulerte nedskrivninger av finansielle instrumenter.....	170
Note 11	Utlån og finansielle garantier og utrukne rammer til kunder etter næringssegment.....	172

Markedsrisiko

Note 12	Markedsrisiko.....	174
Note 13	Rentefølsomhet.....	174
Note 14	Valutaposisjoner.....	175
Note 15	Finansielle derivater og sikringsbokføring.....	176

Likviditetsrisiko

Note 16	Likviditetsrisiko.....	179
---------	------------------------	-----

Forsikringsrisiko

Note 17	Forsikringsrisiko.....	181
---------	------------------------	-----

Resultatregnskap

Note 18	Netto renteinntekter.....	186
Note 19	Renter på enkelte balanseposter.....	186
Note 20	Netto provisjonsinntekter.....	187
Note 21	Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi.....	187
Note 22	Lønn og andre personalkostnader.....	188
Note 23	Andre kostnader.....	188
Note 24	Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler.....	188
Note 25	Pensjoner.....	189
Note 26	Skatt.....	191

Balanse

Note 27	Klassifikasjon av finansielle instrumenter.....	193
Note 28	Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost.....	194
Note 29	Finansielle instrumenter til virkelig verdi.....	196
Note 30	Motregning.....	200
Note 31	Aksjer.....	200
Note 32	Overførte eiendeler eller eiendeler med andre restriksjoner.....	201
Note 33	Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes.....	202
Note 34	Finansielle eiendeler og forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen.....	202
Note 35	Investeringseiendommer.....	202
Note 36	Investeringer etter egenkapitalmetoden.....	204
Note 37	Immaterielle eiendeler.....	205
Note 38	Varige driftsmidler.....	207
Note 39	Leieavtaler.....	208
Note 40	Andre eiendeler.....	209
Note 41	Innskudd fra kunder fordelt på næringssegment.....	209
Note 42	Verdipapirgjeld.....	210
Note 43	Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån.....	211
Note 44	Annen gjeld.....	211
Note 45	Egenkapital.....	212

Øvrige opplysninger

Note 46	Godtgjørelser og liknende.....	213
Note 47	Opplysninger om nærstående parter.....	219
Note 48	Resultat per aksje.....	220
Note 49	Største aksjeeiere.....	220
Note 50	Betingede utfall.....	221

DNB ASA

Resultatregnskap.....	222
Balanser.....	222
Endring i egenkapital.....	223
Kontantstrømoppstilling.....	223

NOTER TIL REGNSKAPET

Note 1	Regnskapsprinsipper.....	224
Note 2	Utbytte/konsernbidrag fra datterselskaper.....	225
Note 3	Godtgjørelser og liknende.....	225
Note 4	Skatt.....	226
Note 5	Eierinteresser i konsernselskaper per 31. desember 2020.....	226
Note 6	Fordringer på og gjeld til andre konsernselskaper.....	227
Note 7	Aksjer i DNB ASA eid av styret og ledende ansatte.....	228
	Styrets underskrifter.....	228
	Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens paragraf 5-5.....	229

DNB-konsernet

Resultatregnskap

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Note	DNB-konsernet	
		2020	2019
Renteinntekter, amortisert kost	18	50 660	60 225
Andre renteinntekter	18	4 636	5 123
Rentekostnader, amortisert kost	18	(11 511)	(23 661)
Andre rentekostnader	18	(5 161)	(2 486)
Netto renteinntekter	18	38 623	39 202
Provisjonsinntekter m.v.	20	13 289	13 484
Provisjonskostnader m.v.	20	(3 789)	(3 768)
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi	21	5 902	3 183
Netto finansresultat, livsforsikring	1	418	696
Netto risikoresultat, livsforsikring		241	433
Resultat investeringer etter egenkapitalmetoden	36	402	410
Netto gevinster på investeringseiendommer	35	(61)	92
Andre inntekter		1 373	1 126
Netto andre driftsinntekter		17 776	15 655
Sum inntekter		56 399	54 857
Lønn og andre personalkostnader	22	(12 873)	(12 603)
Andre kostnader	23	(7 208)	(7 472)
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	24	(3 320)	(3 058)
Sum driftskostnader		(23 401)	(23 133)
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt		32 998	31 724
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler		767	1 703
Nedskrivninger på finansielle instrumenter	8, 9, 10	(9 918)	(2 191)
Driftsresultat før skatt		23 847	31 235
Skattekostnad	1, 26	(4 229)	(5 465)
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt		221	(49)
Resultat for regnskapsåret		19 840	25 721
Andel tilordnet aksjonærer		18 712	24 603
Andel tilordnet minoritetsinteresser		(15)	(5)
Andel tilordnet hybridkapitalinvestorer		1 143	1 123
Resultat for regnskapsåret		19 840	25 721
Resultat/utvannet resultat per aksje (kroner)	48	12,04	15,54
Resultat for regnskapsåret i prosent av forvaltningskapitalen (totale eiendeler)		0,61	0,88

Totalresultat

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	2020	2019
Resultat for regnskapsåret	19 840	25 721
Aktuarielle gevinster og tap	(324)	(3)
Verdiregulering eiendom	578	278
Totalresultat allokert til kunder (livsforsikring)	(578)	(278)
Finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet, endringer i kredittrisiko	33	232
Skatt	72	(63)
Øvrige resultatelementer som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet	(218)	165
Valutakurseffekt ved omregning av utenlandsk virksomhet	3 519	462
Sikring av nettoinvestering	(3 246)	(459)
Finansielle eiendeler regnskapsført til virkelig verdi gjennom øvrige resultatelementer	103	59
Skatt	786	(208)
Øvrige resultatelementer som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet	1 161	(147)
Øvrige resultatelementer for regnskapsåret	943	19
Totalresultat for regnskapsåret	20 783	25 740

Balanser

		DNB-konsernet	
Beløp i millioner kroner	Note	31.12.20	31.12.19
Eiendeler			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	27, 28, 29	283 526	304 746
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	9, 10, 27, 28, 29, 30	78 466	102 961
Utlån til kunder	9, 10, 27, 28, 29, 30	1 693 811	1 667 189
Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	27, 28, 29, 33	439 231	376 323
Aksjer	27, 29, 31, 33	29 360	36 247
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen	27, 29, 34	116 729	98 943
Finansielle derivater	15, 27, 29, 30	186 740	125 076
Investerings eiendommer	35	18 087	17 403
Investeringer etter egenkapitalmetoden	36	18 389	16 559
Immaterielle eiendeler	37	5 498	5 454
Utsatt skattefordel	26	4 377	1 224
Varige driftsmidler	38	20 474	19 098
Eiendeler holdt for salg		2 402	1 274
Andre eiendeler	40	21 852	20 798
Sum eiendeler		2 918 943	2 793 294
Gjeld og egenkapital			
Gjeld til kredittinstitusjoner	27, 28, 29, 30	207 457	202 782
Innskudd fra kunder	27, 28, 29, 30, 41	1 105 574	969 557
Finansielle derivater	15, 27, 29, 30	174 979	115 682
Verdipapirgjeld	27, 28, 29, 42	786 352	870 170
Forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen	17, 34	116 729	98 943
Forpliktelser til livsforsikringstakere	17	200 422	206 876
Betalbar skatt	26	7 556	10 710
Utsatt skatt	26	48	48
Annen gjeld	27, 44	31 522	39 125
Forpliktelser holdt for salg		1 016	423
Avsetninger		2 096	1 726
Pensjonsforpliktelser	25	4 476	3 903
Ansvarlig lånekapital	27, 28, 29, 43	32 319	31 095
Sum gjeld		2 670 547	2 551 038
Hybridkapital		18 362	26 729
Minoritetsinteresser		119	45
Aksjekapital		15 503	15 706
Overkurs		22 609	22 609
Annen egenkapital		191 804	177 167
Sum egenkapital	45	248 396	242 255
Sum gjeld og egenkapital		2 918 943	2 793 294

Endring i egenkapital

DNB-konsernet

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Minoritets- interesser	Aksje- kapital ¹⁾	Overkurs	Hybrid- kapital	Netto valuta- omregnings- reserve	Kreditrisiko- reserve finansielle forpliktelser	Opptjent egen- kapital ¹⁾	Sum egen- kapital ¹⁾
Balanse per 31. desember 2018		15 944	22 609	16 194	5 063	(176)	164 333	223 966
Resultat for regnskapsåret	(5)			1 123			24 603	25 721
Aktuarielle gevinster og tap							(3)	(3)
Finansielle eiendeler regnskapsført til virkelig verdi gjennom øvrige resultatelementer							59	59
Finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi, endring i kreditrisiko						232		232
Valutaomregning av utenlandsk virksomhet	0				462			462
Sikring av nettoinvesteringer					(459)			(459)
Skatt på øvrige resultatelementer					(194)	(58)	(20)	(271)
Totalresultat for regnskapsåret	(4)			1 123	(191)	174	24 638	25 740
Utstedt hybridkapital				10 474			(39)	10 436
Utbetalte renter hybridkapital				(1 052)				(1 052)
Resultatførte valutakurseffekter				(10)			10	
Minoritetsinteresser DNB Auto Finance OY	49							49
Aksjer kjøpt som del av tilbakekjøpsprogrammet		(238)					(3 540)	(3 778)
Utbetalt utbytte for 2018 (8,25 kr per aksje)							(13 105)	(13 105)
Balanse per 31. desember 2019	45	15 706	22 609	26 729	4 872	(2)	172 297	242 255
Resultat for regnskapsåret	(15)			1 143			18 712	19 840
Aktuarielle gevinster og tap							(324)	(324)
Finansielle eiendeler regnskapsført til virkelig verdi gjennom øvrige resultatelementer							103	103
Finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi, endring i kreditrisiko						33		33
Valutaomregning av utenlandsk virksomhet	4				3 515			3 519
Sikring av nettoinvesteringer					(3 246)			(3 246)
Skatt på øvrige resultatelementer					812	(8)	55	858
Totalresultat for regnskapsåret	(11)			1 143	1 081	25	18 545	20 783
Utbetalte renter hybridkapital				(1 578)				(1 578)
Innfridd hybridkapital ²⁾				(10 024)				(10 024)
Valutakurseffekter utbetalte renter og innfrielse av hybridkapital				2 092			(1 971)	122
Minoritetsinteresser Pearl Holdco AS	86							86
Aksjer kjøpt som del av tilbakekjøpsprogrammet		(202)					(3 036)	(3 238)
Endring i beholdning av egne aksjer		(1)					(8)	(9)
Balanse per 31. desember 2020	119	15 503	22 609	18 362	5 952	23	185 829	248 396

¹⁾ Herav beholdning av egne aksjer som ledd i Markets' tradingaktivitet:

Balanse per 31. desember 2019

Endring i beholdning av egne aksjer

Reversering av resultatførte
markedsverdijusteringer

Balanse per 31. desember 2020

(1)

(8)

(9)

(8)

(8)

(1)

(16)

(17)

²⁾ To hybridkapitalinstrumenter på henholdsvis 2 150 millioner norske kroner og 750 millioner amerikanske dollar, utstedt av DNB-konsernets datterselskap DNB Bank ASA i 2015, ble innløst i første kvartal 2020.

Kontantstrømoppstilling

	DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2020	2019
Operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	(26 092)	(71 034)
Innbetaling av renter fra kunder	48 628	57 236
Netto innbetaling av innskudd fra kunder	133 573	41 353
Utbetaling av renter til kunder	(6 597)	(11 181)
Netto innbetaling av lån til kredittinstitusjoner	32 784	41 486
Innbetaling av renter fra kredittinstitusjoner	227	3 640
Utbetaling av renter til kredittinstitusjoner	(1 381)	(4 286)
Netto utbetaling ved salg av finansielle eiendeler til investerings- eller tradingformål	(70 650)	(17 531)
Innbetaling av renteinntekter, verdipapirer	3 280	5 049
Netto innbetaling av provisjonsinntekter	9 523	9 414
Utbetaling til drift	(20 291)	(18 136)
Betalt skatt	(9 211)	(2 022)
Innbetaling av premier	14 313	14 446
Netto utbetaling ved flytting av premiereserver	(4 204)	(625)
Utbetaling av erstatninger	(13 704)	(13 523)
Annen utbetaling	(5 626)	(4 313)
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	84 573	29 974
Investeringsaktiviteter		
Netto utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	(3 835)	(2 599)
Netto inn-/utbetaling, investeringseiendommer	54	(271)
Netto inn-/utbetaling ved kjøp/salg av langsiktige investeringer i aksjer	(1 370)	3 260
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	428	1 140
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(4 723)	1 530
Finansieringsaktiviteter		
Innbetaling ved utstedelse av obligasjons- og sertifikatgjeld (se note 43)	1 152 054	1 097 101
Utbetaling ved forfall av obligasjons- og sertifikatgjeld (se note 43)	(1 225 085)	(954 715)
Utbetaling av renter på obligasjons- og sertifikatgjeld	(13 193)	(16 908)
Innbetaling ved opptak av ansvarlig lånekapital (se note 44)	4 056	9
Tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital (se note 44)	(4 207)	(9)
Utbetaling av renter på ansvarlig lånekapital	(504)	(413)
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse eller forløsning av hybridkapital	(10 024)	10 436
Utbetaling av renter på hybridkapital	(1 578)	(1 052)
Leiebetalinger	(502)	(442)
Tilbakekjøp av egne aksjer	(3 247)	(3 778)
Utbetaling av utbytte		(13 105)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(102 232)	117 123
Valutakurseffekt på kontanter og kontantekvivalenter	3 723	(174)
Sum kontantstrøm	(18 659)	148 453
Kontanter per 1. januar	307 751	159 298
Netto inn-/utbetaling av kontanter	(18 659)	148 453
Kontanter per 31. desember ¹⁾	289 092	307 751
 *) Herav:		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	283 526	304 746
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist ¹⁾	5 566	3 006
1) Balanseført som "Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner".		

NOTE 1 Regnskapsprinsipper

1. Selskapsinformasjon
2. Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet
3. Endringer i regnskapsprinsipper
4. Konsolidering
5. Segmentinformasjon
6. Inntektsføring i resultatregnskapet og i totalresultatet
7. Finansielle instrumenter
8. Investerings eiendommer og varige driftsmidler
9. Immaterielle eiendeler
10. Nedskrivning av materielle og immaterielle eiendeler
11. Forpliktelser til forsikringstakere
12. Pensjoner
13. Inntektsskatt
14. Avsetninger
15. Leieavtaler
16. Kontantstrømoppstilling
17. Utbytte
18. Vedtatte, ikke ikrafttrådte standarder og fortolkninger
19. Viktige regnskapsestimater, skjønn og forutsetninger

1. Selskapsinformasjon

DNB ASA er et norsk allmennaksjeselskap notert på Oslo Børs. Konsernregnskapet for 2020 ble godkjent av styret 10. mars 2021.

DNB-konsernet tilbyr banktjenester, verdipapir- og investerings tjenester, eiendomsmegler tjenester og forsikrings- og forvaltningstjenester for person- og bedriftsmarkedet i Norge og internasjonalt.

Konsernets hovedkontor har besøksadresse Dronning Eufemias gate 30, Bjørvika, Oslo, Norge.

2. Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

DNB har avlagt konsernregnskapet for 2020 i samsvar med International Financial Reporting Standards (IFRSs), som er utgitt av International Accounting Standards Board (IASB) og godkjent av den europeiske unionen (EU).

Konsernregnskapet er basert på historisk kost-prinsippet med unntak av finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi og investerings eiendommer. Konsernregnskapet er presentert i norske kroner. Om ikke annet er angitt, avrundes verdiene til nærmeste million.

Konsernets balanseoppstilling er i hovedsak basert på en vurdering av balansepostenes likviditet.

3. Endringer i regnskapsprinsipper

Med effekt fra 1. januar 2020 har konsernet endret sammensetningen av rapporteringspliktige segmenter. De tidligere segmentene små og mellomstore bedriftskunder og store bedrifter og internasjonale kunder er nå slått sammen til det rapporteringspliktige segmentet Bedriftskunder. For mer informasjon se note 2 Segmenter.

4. Konsolidering

I konsernregnskapet for DNB ASA («DNB») inngår DNB Bank ASA, DNB Livsforsikring AS og DNB Asset Management Holding AS, alle med underliggende datterselskaper.

Regnskapsprinsippene anvendes konsistent ved innarbeiding av eierinteresser i datterselskaper og er basert på de samme rapporteringsperiodene som for morselskapet.

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet elimineres konserninterne transaksjoner, balanser og gevinster og tap på transaksjoner mellom enheter i konsernet.

Datterselskaper

Datterselskaper defineres som selskaper hvor DNB, direkte eller indirekte, har kontroll. Kontroll over et selskap påvises gjennom konsernets evne til å utøve sin makt for å påvirke den variable avkastningen som konsernet er eksponert for gjennom sin involvering. Konsernets vurdering av hvorvidt et selskap skal konsolideres er basert på en rekke forhold, inkludert:

- målet ved og utformingen av selskapet
- relevante aktiviteter og hvordan disse besluttes
- hvorvidt konsernets rettigheter gir mulighet til å styre de relevante aktivitetene
- hvorvidt konsernet er eksponert mot eller har rett til variabel avkastning, og
- hvorvidt konsernet har mulighet til å bruke sin makt til å påvirke sin avkastning

Når stemmerettigheter er relevante antas DNB å ha kontroll når konsernet direkte eller indirekte har mer enn halvparten av eierinteressene i et annet selskap, med mindre DNB gjennom avtaler ikke har tilsvarende stemmerett i relevante besluttsende organer.

NOTE 1 Regnskapsprinsipper (forts.)

For selskaper hvor konsernet har mindre enn halvparten av eierandelen gjør DNB en vurdering av om andre forhold tilsier at det foreligger faktisk kontroll.

Datterselskaper konsolideres fra det tidspunkt kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Ikke-kontrollerende eierinteresser som ikke tilfredsstiller definisjonen av egenkapital, klassifiseres som finansiell gjeld i balansen (Annen gjeld).

Konsolidering av strukturerte enheter

Konsernet er involvert i variert forretningsaktivitet med bruk av strukturerte enheter som er utformet for å oppnå et spesifikt forretningsmessig formål. En strukturert enhet er et selskap utformet slik at stemmerettigheter eller liknende rettigheter ikke er den dominerende faktoren for å avgjøre hvem som kontrollerer selskapet. Et eksempel på dette er når stemmerettigheter kun gjelder administrative oppgaver og de relevante aktivitetene avgjøres gjennom kontraktsmessige avtaler.

DNB (representert ved DNB Livsforsikring) investerer både i investeringsfond der DNB Asset Management er fondsforvalter og i fond som forvaltes av uavhengige forvaltere. Strukturerte enheter brukes hovedsakelig for å skaffe kunder tilgang til spesifikke porteføljer av eiendeler, spesielt innen forsikringsbransjen. Fondsforvaltere anvender ulike investeringsstrategier for å oppnå sine respektive mål. De fleste investeringsfondene finansierer sin drift ved å utstede innløselige aksjer, som kan innløses etter innehavers valg og som gir innehaveren rett til en forholdsmessig andel av netto eiendeler i det aktuelle fondet. DNBs investeringsstrategi medfører regelmessig handel i fond der målet er å oppnå langsiktig kapitalvekst.

Strukturerte enheter konsolideres når relasjonen mellom konsernet og den strukturerte enheten i substans indikerer at den strukturerte enheten er kontrollert av konsernet som følge av kontraktsmessige avtaler.

Se note 31 Aksjer for mer informasjon om strukturerte enheter som ikke konsolideres.

Virksomhetssammenslutninger

Overtakelsesmetoden anvendes ved oppkjøp av selskaper. Utgifter ved overtakelsen blir regnskapsført som kostnad og inkludert i konsernets driftskostnader.

De identifiserbare anskaffede eiendelene, de overtatte forpliktelsene og de betingede forpliktelsene måles ved førstegangsinnregning til deres virkelige verdi på overtakelsestidspunktet. Se avsnitt 9 Immaterielle eiendeler for måling av goodwill ved oppkjøp.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte ordninger

Tilknyttede selskaper er selskaper der DNB har betydelig innflytelse, dvs. kan påvirke finansielle og operasjonelle beslutninger i selskapet, men uten å ha kontroll, alene eller sammen med andre, over selskapet. DNB har som utgangspunkt at man har betydelig innflytelse i selskaper hvor konsernet har en investering med eierandel på mellom 20 og 50 prosent. Tilknyttede selskaper innregnes etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet.

Felleskontrollerte ordninger klassifiseres enten som felleskontrollert virksomhet eller felleskontrollert driftsordning. For regnskapsføring av felleskontrollert virksomhet anvendes egenkapitalmetoden. Ved regnskapsføring av felleskontrollert driftsordning skal partene innregne sine rettigheter til eiendeler og gjeld i balansen og innregne i sitt resultatregnskap sin andel av inntekter og kostnader pådratt i felleskap. DNB sine felleskontrollerte ordninger er vurdert til å være felleskontrollerte virksomheter.

Ved bruk av egenkapitalmetoden innregnes investeringen til anskaffelseskost på kjøpstidspunktet. Eventuell goodwill inngår i anskaffelseskost. Konsernets andel av over- eller underskudd,

netto etter skatter, tillegges anskaffelseskostnad av investeringene sammen med egenkapitalendringer som ikke er resultatført. Investeringen blir også justert for amortisering og eventuell nedskrivning av konsernets bokførte verdi, basert på kostnaden på overtakelsestidspunktet. Konsernets andel av underskudd resultatføres ikke hvis balanseført verdi av investeringen blir negativ, med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller avgitt garantier for det tilknyttede selskapets og den felleskontrollerte ordningens forpliktelser.

Konsernet vurderer på hvert rapporteringstidspunkt om det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Hvis det foreligger slike indikasjoner, testes investeringen for nedskrivning. Investeringens balanseførte verdi blir sammenliknet med gjenvinnbart beløp (det høyeste av virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi) og om nødvendig vil den balanseførte verdi nedskrives til gjenvinnbart beløp.

Konsernets andel av urealisert fortjeneste på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttede selskaper eller felleskontrollerte virksomheter elimineres. Det samme gjelder for urealiserte tap med mindre transaksjonen tilsier en nedskrivning av den overførte eiendelen.

Omregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Presentasjonsvaluta for konsernets konsoliderte regnskap er norske kroner. Konsernets største datterselskap, DNB Bank ASA, har norske kroner som sin funksjonelle valuta. Utenlandske filialers og datterselskapers balanser i annen funksjonell valuta omregnes til presentasjonsvalutaen norske kroner etter valutakurs på balansedagen. Resultatene omregnes etter valutakurser på transaksjonstidspunktene. Endringer i netto eiendeler som følge av valutakursendringer regnskapsføres som øvrige resultatelementer i totalresultatet.

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til selskapenes funksjonelle valuta til kurs på balansedagen. Verdiendringer for slike poster som følge av endret kurs mellom transaksjons- og balansedag, resultatføres under «Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi» i resultatregnskapet.

5. Segmentinformasjon

Finansiell styring i DNB er orientert mot de ulike kundesegmentene. Oppfølging av det totale kundeforholdet og lønnsomhet i kundesegmentene er viktige dimensjoner ved strategiske prioriteringer og allokering av ressursene. Rapporterte tall for de ulike segmentene reflekterer konsernets samlede salg av produkter og tjenester til de relevante kundesegmentene.

Segmentinformasjon er basert på den interne finansielle rapporteringen til konsernledelsen (øverste beslutningsorgan) for å vurdere utvikling og allokere ressurser. Rapporteringen av driftssegmentene baseres på DNBs styringsmodell og konsernets regnskapsprinsipper. Tallene bygger på en rekke forutsetninger, estimater og skjønnsmessige fordelinger.

I henhold til styringsmodellen for DNB har driftssegmentene fullstendig resultatansvar etter skatt og for oppnåelse av mål for avkastning i forhold til allokert kapital. Alle konsernets kunderettede aktiviteter er fordelt til driftssegmentene med tilhørende balanseposter, inntekter og kostnader.

Over- eller underskuddslikviditet fra driftssegmentene plasseres i eller lånes fra konsernets likviditetsfunksjon til markedsbetingelser, hvor rentevilkårene er tilpasset bindingstiden og konsernets finansieringssituasjon.

Når driftssegmentene samarbeider om levering av finansielle tjenester til kunder, prises de interne leveransene til markedsvilkår.

Tjenester levert fra fellesfunksjoner og staber belastes driftssegmentene basert på leveranseavtaler. Felleskostnader som er indirekte knyttet til driftssegmentenes virksomhet, belastes de ulike driftssegmentene på bakgrunn av fordelingsnøkler.

NOTE 1 Regnskapsprinsipper (forts.)

En del sentrale funksjoner og resultat av virksomhet som ikke er knyttet til driftssegmentene strategiske oppgaver, er regnskapsmessig samlet i Øvrig virksomhet. Dette omfatter inntekter og kostnader ved konsernets likviditetsstyring, inntekter fra posisjonering i egenkapitalinstrumenter utenom handelsporteføljen og renteinntekter tilordnet konsernets uallokerte kapital, eierrelaterte kostnader og forvaltningsresultatet fra bankens eiendomsportefølge.

Resultat fra overtatt virksomhet som er fullt konsolidert i DNB-konsernet, er presentert netto på linjen «Resultat overtatt virksomhet» i den interne rapporteringen av segmentene. Effekten av konsolideringen av overtatt virksomhet er presentert i Øvrig virksomhet.

Kapitalavkastning estimeres på grunnlag av intern måling av risikojustert kapitalbehov. Se note 2 Segmenter for en nærmere beskrivelse av prinsipper for allokering av kapital.

6. Inntektsføring i resultatregnskapet og i totalresultatet

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemethode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer og eventuelt andre gebyrer som er å anse som en integrert del av den effektive renten.

Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte transaksjonskostnader som ikke betales direkte av kunden.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemethode benyttes både for balanseposter som måles til amortisert kost, og balanseposter som måles til virkelig verdi over resultatet, med unntak av etableringsgebyrer på utlån til virkelig verdi, som inntektsføres når de opptjenes. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer («gruppe 3») beregnes som effektiv rente av netto nedskrevet verdi.

I «Netto andre driftsinntekter» inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, finansielle garantier, kapitalforvaltningstjenester inklusive suksesshonorarer, kredittformidling, eiendomsmegling, corporate finance, verdipapirtjenester og salg av forsikringsprodukter. Kredittformidlingsinntekter omfatter syndikeringsinntekter i form av gebyrer og provisjoner fra transaksjoner hvor DNB arrangerer lånene uten selv å beholde noen del av lånet eller deltar i lånesyndikatet og mottar en kompensasjon utover den effektive renten som tilfaller øvrige deltakere. Gebyrer som ikke inngår i effektiv renteberegning samt provisjoner, inntektsføres over tid etter hvert som tjenesten leveres eller på det tidspunktet når oppdraget er fullført.

Variable suksesshonorarer resultatføres kun i den grad det er svært sannsynlig at en betydelig reversering av kumulative inntekter ikke finner sted.

Honorarer knyttet til kredittformidling, eiendomsmegling og corporate finance-tjenester inklusive emisjonstjenester, resultatføres når transaksjonene er fullført.

Utbytte fra investeringer resultatføres på det tidspunktet utbyttet er vedtatt på generalforsamlingen.

Inntekter fra finansielle instrumenter målt til virkelig verdi over resultatet er beskrevet under 7. Finansielle instrumenter og netto inntekter fra investeringseiendom under 8. Investeringseiendommer og varige driftsmidler.

Elementer som presenteres i oppstillingen over øvrige resultat-elementer i totalresultatet, grupperes med utgangspunkt i om postene kan reklassifiseres til resultatregnskapet på et framtidig tidspunkt eller ikke.

7. Finansielle instrumenter**Innregning og fraregning**Førstegangsinnregning

Finansielle eiendeler balanseføres enten på avtaletidspunktet eller på oppgjørstidspunktet. Avtaletidspunktet brukes for finansielle eiendeler balanseført til virkelig verdi over resultatet, mens oppgjørstidspunktet brukes for finansielle eiendeler balanseført til amortisert kost.

Finansielle forpliktelser balanseføres på det tidspunktet når konsernet blir part i instrumentenes kontraktsmessige betingelser.

Fraregning av finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler fraregnes når retten til å motta og beholde kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen har utløpt eller er overført, samt hvis endringer fører til fraregning. Konsernet inngår transaksjoner som innebærer at balanseførte eiendeler overføres til motpart, men hvor deler av eller all risiko og avkastning knyttet til eierskapet av den overførte eiendelen beholdes av konsernet. Hvis det vesentligste av risiko og avkastning er beholdt, fraregnes ikke den finansielle eiendelen.

Fraregning av finansielle forpliktelser

Finansielle forpliktelser fraregnes når de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Endringer

Vurderingen av om endringer av en finansiell eiendel fører til fraregning og innregning av en ny eiendel er basert på følgende overveielser:

- Skille mellom endringer i kontantstrømmene eller andre vesentlige betingelser i henhold til vilkårene i den gjeldende kontrakten og endringer som ikke dekkes av kontrakten.
- Vurderingen av om endringen er vesentlig eller ikke. En vesentlig endring er definert som en full kredittprosess, beslutning av ny pris og signering av ny kontrakt.
- Vurderingen av om endringen skyldes finansielle vanskeligheter eller er gjort på forretningsmessige vilkår.
- Vurderingen av om nåverdien av kontantstrømmene etter endring, diskontert med den originale effektive renten, er endret mer enn 10 prosent sammenliknet med den diskonterte verdien av kontraktens opprinnelige kontantstrømmer.

En endring som knytter seg til restrukturering av en kunde i finansielle problemer vil i de fleste tilfeller ikke resultere i fraregning og innregning av et nytt finansielt instrument ettersom de endrede kontantstrømmene normalt reflekterer de forventede kontantstrømmene før restrukturering.

Gjenkjøps- og salgavtaler

Verdipapirer som er kjøpt basert på en avtale om tilbakesalg, er som hovedregel ikke innregnet i regnskapet, siden konsernet ikke har tatt over risiko og avkastning. Dette er gjort uavhengig av hvorvidt konsernet har rett til å selge eller pantsette verdipapiret. Ved salg av mottatte verdipapirer regnskapsfører konsernet en forpliktelse i balansen. For mer informasjon se note 33 Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes.

Verdipapirer som er solgt basert på en avtale om tilbakekjøp, er som hovedregel ikke fraregnet i regnskapet, siden risiko og avkastning normalt ikke er overført. Dette er gjort uavhengig av hvorvidt mottakeren har rett til å selge eller pantsette verdipapirene. Disse verdipapirene er presentert som verdipapirer i konsernets balanse og spesifisert i note 32 Overførte eiendeler eller eiendeler med andre restriksjoner.

NOTE 1 Regnskapsprinsipper (forts.)**Verdipapirinnlån og -utlån**

Transaksjonene omfatter i hovedsak innlån eller utlån av aksjer. Avtaler om verdipapirinnlån og -utlån inngås som regel med sikkerhet i kontanter eller verdipapirer.

Aksjer som er mottatt eller overført i slike transaksjoner, innregnes eller fraregnes i hovedsak ikke, da risiko og avkastning forbundet med eierskapet til eiendelen normalt ikke er overtatt eller overført.

Mottatte aksjer, inkludert sikkerhetsstillelse, registreres utenfor balansen uavhengig av om konsernet har lov til å selge eller pantsette verdipapirene på nytt. Ved salg av mottatte verdipapirer vil konsernet regnskapsføre en forpliktelse i balansen. For mer informasjon se note 33 Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes.

Overførte aksjer og sikkerhetsstillelser som mottaker har rett til å selge eller pantsette, presenteres som aksjer eller verdipapirer i konsernets balanse og er spesifisert i note 32 Overførte eiendeler eller eiendeler med andre restriksjoner.

Klassifisering og presentasjon

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av følgende målekategorier:

- amortisert kost
- virkelig verdi over totalresultatet
- virkelig verdi over resultatet

Klassifiseringen av finansielle eiendeler er avhengig av to faktorer:

- virksomhetsmodellen for porteføljen som den finansielle eiendelen hører til
- kjennetegnene til den finansielle eiendelens kontraktsregulerte kontantstrømmer

Når virksomhetsmodellen utarbeides, vurderer konsernet for hver portefølje hvordan virksomheten styres, salgsaktiviteter, risiko-styring samt hvordan informasjon formidles til ledelsen. Virksomhetsmodellen er blitt vurdert for hvert forretningsområde. Porteføljene som tilhører kundeområdene har en virksomhetsmodell der formålet er å holde eiendelene for å motta de kontraktsregulerte kontantstrømmene, mens det er flere ulike virksomhetsmodeller for porteføljene som hører til produktområdet Markets. For eksempel innebærer virksomhetsmodellen for likviditetsporteføljen i Markets å holde eiendelene både for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer og for salg. Porteføljen er dog bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet for å redusere et regnskapsmessig misforhold.

Ved førstegangsinnregning av finansielle eiendeler blir det utført en test av kjennetegnene til de kontraktsregulerte kontantstrømmene. Finansielle eiendeler med kontantstrømmer som bare er betaling av hovedstol og rente, består testen hvis renten kun er kompensasjon for tidsverdien av penger, kredittrisiko, likviditetsrisiko, vedlikehold og administrative kostnader samt en fortjenestemargin.

Finansielle forpliktelser klassifiseres til amortisert kost med unntak av finansielle forpliktelser som må måles til virkelig verdi over resultatet eller er bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler kan ugjenkallelig bli bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning hvis følgende kriterium er oppfylt:

- Klassifiseringen eliminerer eller i vesentlig grad reduserer en uoverensstemmelse i måling eller innregning som ellers ville ha oppstått ved måling av eiendeler eller ved regnskapsføring av tilhørende gevinster eller tap på ulikt grunnlag.

Finansielle forpliktelser kan også ugjenkallelig bli bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning hvis kriteriet ovenfor eller en av følgende er oppfylt:

- De finansielle instrumentene er en del av en portefølje som styres og vurderes på bakgrunn av virkelig verdi i samsvar med en dokumentert risikohåndterings- eller investeringsstrategi.
- Vertskontrakten inneholder et eller flere innebygde derivater.

Finansielle eiendeler balanseført til amortisert kost

Investeringer i finansielle eiendeler, som ikke er bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet, er balanseført til amortisert kost hvis begge følgende kriterier er oppfylt:

- Eiendelene omfattes av en virksomhetsmodell der formålet er å holde eiendelene for å motta de kontraktsregulerte kontantstrømmene
- De kontraktsregulerte kontantstrømmene består kun av betaling av hovedstol og renter.

Finansielle eiendeler balanseført til amortisert kost regnskapsføres ved førstegangsinnregning til virkelig verdi pluss direkte henførbare transaksjonskostnader. Etterfølgende verdimåling følger effektiv rente-metode, redusert med eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger og tilbakeføringer av nedskrivninger blir målt basert på en modell hvor forventede kredittap fordeles på tre grupper. Denne modellen er beskrevet under Måling av forventede kredittap.

En endring i avsetning til forventede kredittap for gjeldsinstrumenter balanseført til amortisert kost på balansedagen blir presentert under «Nedskrivninger på finansielle instrumenter» i resultatregnskapet.

Renteinntekter fra finansielle instrumenter klassifisert i denne kategorien presenteres under «Renteinntekt, amortisert kost» ved bruk av effektiv rente-metoden.

Denne kategorien består i hovedsak av utlån til kunder, kontanter og innskudd, fordringer, gjensalgssavtaler og obligasjonsinvesteringer.

Finansielle forpliktelser balanseført til amortisert kost

Finansielle forpliktelser balanseført til amortisert kost er ved førstegangsinnregning regnskapsført til virkelig verdi minus eventuelle direkte henførbare transaksjonskostnader. Tilhørende rentekostnader presenteres som «Rentekostnad, amortisert kost» ved bruk av effektiv rentemetoden.

Denne kategorien omfatter innskudd fra kunder og kredittinstitusjoner, gjenkjøpsavtaler, utstedte sertifikater og obligasjoner, ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån.

Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over totalresultatet

Investeringer i finansielle eiendeler, som ikke er bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet, måles til virkelig verdi over totalresultatet hvis begge følgende kriterier er oppfylt:

- Eiendelene omfattes av en virksomhetsmodell der formålet både er å holde eiendelene for å motta de kontraktsregulerte kontantstrømmene samt å selge eiendelen.
- De kontraktsregulerte kontantstrømmene består kun av betaling av hovedstol og renter.

Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi over totalresultatet regnskapsføres ved førstegangsinnregning til virkelig verdi pluss direkte henførbare transaksjonskostnader. Etterfølgende verdimåling er virkelig verdi over totalresultatet. Endringer i virkelig verdi regnskapsføres i totalresultatet og akkumuleres i en separat komponent i egenkapitalen. Nedskrivninger og tilbakeføringer av

NOTE 1 Regnskapsprinsipper (forts.)

nedskrivninger, renteinntekter samt gevinster eller tap som følge av valutaomregning regnskapsføres i resultatet. Ved fraregning av den finansielle eiendelen resirkuleres gevinsten eller tapet, som er akkumulert i totalresultatet, i resultatet og presenteres på linjen «Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi». Nedskrivninger og tilbakeføringer av nedskrivninger blir målt basert på en modell hvor forventede kredittap fordeles på tre grupper. Denne modellen er beskrevet under Måling av forventede kredittap.

Denne kategorien omfatter en portefølje med obligasjonsinvesteringer.

Finansielle instrumenter balanseført til virkelig verdi over resultatet
Følgende instrumenter hører til denne kategorien:

- derivater
- egenkapitalinstrumenter
- finansielle trading instrumenter
- finansielle instrumenter som styres til virkelig verdi
- finansielle instrumenter bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning
- finansielle eiendeler med kontraktsregulerte kontantstrømmer som ikke kun representerer hovedstol og rente

Instrumenter i denne kategorien regnskapsføres ved førstegangsinnregning til virkelig verdi. Tilhørende transaksjonskostnader innregnes i resultatregnskapet når de oppstår. Etterfølgende måling er virkelig verdi med gevinster og tap regnskapsført i resultatregnskapet.

Endringer i virkelig verdi på de finansielle instrumentene inngår i «Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi» i resultatregnskapet. Endringer i virkelig verdi på finansielle instrumenter innenfor livsforsikring inngår i «Netto finansresultat, livsforsikring». Finansielle derivater presenteres som en eiendel når virkelig verdi er positiv og som en forpliktelse når virkelig verdi er negativ.

Renteinntekter og -kostnader for rentebærende instrumenter inklusive finansielle derivater inngår i «Netto renteinntekter», med unntak av renteinntekter og -kostnader fra finansielle instrumenter som hører til tradingporteføljen.

Tradingporteføljen omfatter instrumenter, som i hovedsak er anskaffet for å selges eller kjøpes tilbake på kort sikt. Dette omfatter finansielle derivater, aksjer og obligasjonsporteføljer. Renteinntekter og -kostnader for finansielle instrumenter i tradingporteføljen inngår i «Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi».

Finansielle eiendeler bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning, omfatter i hovedsak obligasjoner og boliglån med fast rente i norske kroner.

Finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet ved førstegangsinnregning, omfatter i hovedsak innlån med rentebinding i norske kroner. Endringen i virkelig verdi som kan henføres til konsernets kredittisiko er beregnet gjennom å bruke kredittspredkurver fra Nordic Bond Pricing. Endringen i virkelig verdi som kan henføres til kredittisiko på øvrige finansielle forpliktelser er begrenset på grunn av instrumentenes kortsiktige natur. Endringer i kredittisiko på konsernets langsiktige innlån i norske kroner som er bestemt regnskapsført til virkelig verdi over resultatet verken skaper eller forverrer et regnskapsmessig misforhold og er derfor skilt ut og regnskapsført i totalresultatet. Se endring i egenkapital for en presentasjon av effektene.

Omklassifiseringer

Finansielle eiendeler omklassifiseres kun hvis det er en vesentlig endring i virksomhetsmodell for eiendelene. Det er forventet at

slike endringer er svært sjeldne. Finansielle forpliktelser omklassifiseres ikke.

Utstedte finansielle garantier

Kontrakter som medfører at konsernet må godtgjøre innehaveren for et tap som følge av at en spesifikk debitor unnlater å betale i samsvar med betingelsene, klassifiseres som utstedte finansielle garantier.

Ved førstegangsinnregning av utstedte finansielle garantier balanseføres garantiene til mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av størrelsen på tapsavsetningen og beløpet som ble regnskapsført ved førstegangsinnregning med fradrag for eventuelle kumulative inntekter som er innregnet i resultatregnskapet.

Ved utstedelse av finansielle garantier balanseføres vederlaget for garantien under «Avsetninger» i balansen. Inntekter fra utstedte finansielle garantier og kostnader knyttet til kjøpte finansielle garantier amortiseres over durasjonen til instrumentet og presenteres som «Provisjonsinntekter» eller «Provisjonskostnader».

Endring i forventet kredittap inngår i linjen «Nedskrivninger på finansielle instrumenter» i resultatregnskapet.

Lånetilsagn

Forventede kredittap beregnes for lånetilsagn og presenteres som «Avsetninger» i balansen. Endringer i avsetningen til forventet tap presenteres på linjen «Nedskrivninger på finansielle instrumenter» i resultatet.

For instrumenter som har både en trukket del og en ubenyttet ramme blir forventede kredittap fordelt pro rata mellom avsetning til tap på utlån og avsetninger i balansen basert på den relative andelen av eksponeringen.

Finansielle instrumenter med egenskaper som egenkapital

Utstedte hybridkapitalinstrumenter i konsernet er instrumenter der DNB har en ensidig rett til ikke å betale tilbake renter eller hovedstolen til investorene. Som følge av disse vilkårene tilfredsstiller ikke instrumentene kravene til forpliktelse og innregnes i konsernets egenkapital på linjen «Hybridkapital». Transaksjonskostnader og påløpte renter presenteres som en reduksjon i «Annen egenkapital», mens fordelene av skattefradrag for rentene gir en økning i «Annen egenkapital».

Egenkapital i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner med kursen fra transaksjonsdatoen og er ikke gjenstand for senere revaluering.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres med et nettobeløp i balansen når konsernet har en juridisk håndhevbar rett til å motregne, samt har til hensikt å gjøre opp eiendeler og forpliktelser på nettogrunnlag eller å realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen under ett. Masternetting-avtaler eller tilsvarende avtaler gir rett til motregning ved mislighold. En slik avtale reduserer konsernets eksponering ved mislighold, men er ikke på egen hånd tilstrekkelig for å tilfredsstille kravene etter IFRS for motregning i balansen, siden det også er et krav om at man løpende har til hensikt å gjøre opp kontraktsmessige kontantstrømmer netto. Se note 30 Motregning for detaljer om finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser omfattet av motregning.

Fastsettelse av virkelig verdi

Virkelig verdi er den pris som ville blitt oppnådd ved salg av en eiendel eller betalt for å overføre en forpliktelse i en velordnet transaksjon mellom markedsdeltakere på måletidspunktet. Finan-

NOTE 1 Regnskapsprinsipper (forts.)

sielle eiendeler og forpliktelser i aktive markeder verdsettes til den prisen som er innenfor kjøpskurs-salgskurs-marginen, og som er mest representativ for virkelig verdi på måletidspunktet. I de fleste tilfeller utgjør kjøps- og salgskurser for disse instrumentene den mest representative prisen for henholdsvis eiendeler og forpliktelser. Derivater som vurderes netto, verdsettes til midtkurser på balansedagen.

Finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi, verdsettes på daglig basis med unntak av noen finansielle instrumenter som verdsettes på måneds- eller kvartalsbasis. Direkte observerbare priser i markedet brukes i så stor utstrekning som mulig. Verdsettelsene for de ulike typene finansielle instrumenter er basert på anerkjente metoder og modeller. Prisene og inputparameterne som benyttes, kontrolleres og vurderes basert på etablerte rutiner og kontrollprosedyrer.

Kontrollmiljøet knyttet til virkelig verdimåling av finansielle instrumenter er en integrert del av selskapets regnskapsrapportering. Det utføres en rekke kontroller på daglig basis, herunder kontroll av dag en-resultat på handlede posisjoner samt kontroll av inputparameter som er sentrale i verdsettelsen. Ved måneds og kvartalslutt blir det utført utvidede kontroller for å sikre at verdsettelsene er i tråd med prinsippene for måling av virkelig verdi inklusive endringsanalyser. Det gis spesiell oppmerksomhet til verdsettelse i nivå 3 i verdsettelseshierarkiet der effektene kan være vesentlige eller særlig utfordrende.

Instrumenter som omsettes i et aktivt marked

For instrumenter som handles i et aktivt marked, benyttes den noterte prisen innhentet fra enten en børs, en megler eller et prissettingsbyrå.

Markedet er aktivt dersom det er mulig å framskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

Enkelte investeringer i aksjer, sertifikater og obligasjoner handles i aktive markeder.

Instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked

Finansielle instrumenter som ikke omsettes i aktive markeder, verdsettes basert på ulike verdsettelsesteknikker og deles inn i to kategorier:

Verdsettelse basert på observerbare markedsdata:

- nylig observerte transaksjoner i det aktuelle instrumentet mellom informerte, villige og uavhengige parter
- instrumenter handlet i et aktivt marked som substansielt er likt det instrumentet som verdsettes
- andre verdsettelsesteknikker hvor de vesentligste parametrene er basert på observerbare markedsdata

Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata:

- estimerte kontantstrømmer
- vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper
- modeller hvor vesentlige parameter ikke er basert på observerbare markedsdata
- eventuelle bransjestandarder

I verdsettelsen av OTC derivater er det en justering av virkelig verdi for motpartens kredittrisiko (CVA) og for konsernets egen kredittrisiko (DVA). I tillegg er det en justering for den forventede finansieringskostnaden (FVA). Justeringer er foretatt basert på nettoeksponeringen mot hver motpart for CVA og DVA, samt mot finansieringsgrupper for FVA.

Konsernet estimerer CVA som en funksjon av en simulert forventet positiv eksponering, sannsynligheten for motpartens mislighold og tapsgrad gitt mislighold. De fleste av konsernets

derivatmotparter har ingen markedsbasert kredittspread og ingen ekstern rating. Intern rating er derfor kombinert med historiske spredder fra credit default-swapper (CDS), samt gjeldende CDS-indekspriser for å estimere motpartens CDS-spread. Dette betyr at konsernet utnytter sine egne kredittmodeller og deres rangeringsevne, men kalibrerer mot prisnivåer for tilsvarende kredittrisiko i markedet. DVA er basert på samme tilnærming der en vurdering av DNBs kredittspread er brukt.

FVA gjenspeiler nåverdien av forventet framtidig finansieringskostnad knyttet til eksponeringen for usikrede derivater. Den beregnes ved å anvende en finansieringsmargin over den forventede eksponeringen. Det beregnes ikke finansieringsfordel for de posisjoner det er beregnet DVA for.

For finansielle instrumenter som måles ved bruk av en verdsettelsesteknikk, kan en gevinst eller et tap fra tid til annen oppstå når den estimerte virkelige verdien er forskjellig fra transaksjonsprisen. Når målingen er basert på ikke-observerbare inputparameter (nivå 3), er gevinsten eller tapet utsatt og derfor ikke innregnet på dag én. Endringer i virkelig verdi på et senere tidspunkt er kun innregnet i den grad dette skyldes forhold som markedsaktører ville tatt i betraktning.

Forventet kredittap (Expected credit loss, ECL)

ECL modellen beregner nedskrivninger på følgende instrumenter som ikke er balanseført til virkelig verdi over resultatet:

- finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter
- leasingfordringer
- utstedte finansielle garantier
- utstedte lånetilsagn

Konsernet måler ECL på hver rapporteringsdato for disse instrumentene på en måte som reflekterer:

- et objektivt og sannsynlighetsveid beløp som fastsettes ved å vurdere en rekke mulige utfall
- tidsverdien av penger
- rimelige og dokumenterbare opplysninger som er tilgjengelige uten urimelige kostnader eller overdreven innsats på rapporteringstidspunktet om tidligere hendelser, aktuelle forhold og prognoser om framtidige økonomiske forhold

I konsernet måles tapsavsetningen som ECL over levetiden for alle instrumenter som har opplevd vesentlig endring i kredittrisiko siden førstegangsinnregning. For instrumenter som ikke har opplevd vesentlig endring i kredittrisiko innregnes 12-måneders forventet tap.

Se note 5 Måling av forventet kredittap, for mer informasjon vedrørende metoden for å estimere forventede kredittap.

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Eventuelle differanser mellom balanseført verdi på engasjementet og virkelig verdi av eiendelen resultatføres under «Nedskrivninger på utlån og garantier». Etterfølgende verddivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle balanseposten.

Sikringsbokføring

Konsernet anvender sikringsbokføring i henhold til IFRS 9 Finansielle instrumenter.

I DNB-konsernet brukes både derivater og ikke-derivative instrumenter til å håndtere eksponeringen for renterisiko og valuta-risiko. Sikringsbokføring brukes på økonomiske sikringsforhold for

NOTE 1 Regnskapsprinsipper (forts.)

å minke eller eliminere en uoverensstemmelse i måling. Virkelig verdi-sikring brukes til sikring av renterisiko på utstedt gjeld i valuta og en portefølje med obligasjonsinvesteringer. Nettoinvesteringssikring brukes til sikring av valutaomregning av investeringer i utenlandske datterselskaper. Se note 15 Finansielle derivater og sikringsbokføring for mer informasjon.

Virkelig verdi-sikring av renterisiko

DNB bruker renteswapper til å sikre endringer i virkelig verdi knyttet til bevegelser i markedsrente på utstedte obligasjoner og ansvarlig lån med fast rente notert i utenlandsk valuta, samt en portefølje med obligasjonsinvesteringer. Sikringen blir inngått på samme tidspunkt som gjelden blir utstedt for å oppnå samsvar i kontraktbetingelsene for derivatet og gjeldsinstrumentet. For obligasjonsinvesteringer inngås også sikringen på samme tidspunkt som investeringen skjer.

Virkelig verdi-sikring brukes på økonomiske sikringsforhold som kvalifiserer til sikringsbokføring. Når sikringsbokføring brukes, foretas det en kvalitativ vurdering av det økonomiske sikringsforholdet mellom gjeldsinstrumentet eller obligasjonsinvesteringen og derivatet, hvilket dokumenteres ved inngåelsen av sikringsforholdet. Det blir deretter vurdert periodisk hvorvidt derivater, øremerket som sikringsinstrument, har vært effektive til å utlikne endringene i virkelig verdi på sikringsobjektet. Kumulativ endring i virkelig verdi knyttet til renterisiko på gjeldsinstrumentet sammenliknes med kumulativ endring i virkelig verdi på renteswappen.

DNBs virkelige verdi-sikringer av renterisiko på utstedt gjeld og obligasjonsinvesteringer forventes å være svært effektive. Sikringsineffektivitet kan dog oppstå hvis vilkårene for derivatet og gjeldsinstrumentet ikke samsvarer fullt ut.

Sikringsinstrumentene måles til virkelig verdi i regnskapet og endringene i virkelig verdi presenteres under «Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi» i resultatregnskapet. Renteinntekter og -kostnader fra finansielle instrumenter som er øremerket som sikringsinstrumenter presenteres under «Netto renteinntekter».

Endringene i virkelig verdi på sikringsobjektet knyttet til sikret risiko regnskapsføres som et tillegg til eller fradrag i balanseført verdi av finansiell gjeld og presenteres under «Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi» i resultatregnskapet.

Dersom sikringsforholdet avbrytes eller tilstrekkelig sikrings-effektivitet ikke kan verifiseres, amortiseres den kumulative verdiendringen tilknyttet sikringsobjektet over den gjenværende løpetiden.

Nettoinvesteringssikring av investeringer i utenlandske datterselskaper

DNB foretar sikring av investeringer i utenlandske datterselskaper for å eliminere valutarisikoen som oppstår når et datterselskap har en annen funksjonell valuta enn konsernet. Størrelsen på investeringen varierer som følge av svingninger i spot valutakurs mellom datterselskapets funksjonelle valuta og konsernets funksjonelle valuta. Denne risikoen sikres ettersom den kan ha en vesentlig økonomisk innvirkning på konsernregnskapet.

Innlån i utenlandsk valuta blir brukt som sikringsinstrument. Ved inngåelse av sikringen foretas det en kvalitativ vurdering av sikringseffektiviteten. Utpeking av sikringsforhold vurderes på nytt på kvartalsvis basis. Sikringseffektiviteten blir vurdert periodisk ved å sammenlikne endringer i balanseført verdi på innlån i utenlandsk valuta knyttet til endringer i spot valutakurs, med endringer i investeringer i datterselskapet knyttet til endringer i spot valutakurs. Sikringene forventes å være svært effektive ettersom investeringene sikres med instrumenter i samme valuta og med et beløp tilsvarende størrelsen på investeringen.

Gevinst eller tap etter skatt på sikringsinstrumentene blir regnskapsført direkte i konsernets egenkapital og presenteres i

endring i egenkapital som «Nettoinvesteringssikringsreserve» og i totalresultatet som «Sikring av nettoinvestering».

Hvis et utenlandsk datterselskap blir solgt eller nedlagt, omklassifiseres sikringsinstrumentenes kumulative gevinster eller tap fra egenkapitalen til resultatregnskapet.

8. Investeringseiendommer og varige driftsmidler

Eiendommer som eies for å oppnå avkastning gjennom leieinntekter og verdistigning, presenteres som investeringseiendommer i balansen. Eiendom som i hovedsak benyttes til egen virksomhet, presenteres som eierbenyttet eiendom.

Øvrige materielle eiendeler klassifiseres som varige driftsmidler.

Investeringseiendommer og eierbenyttet eiendom måles ved førstegangs balanseføring til kostpris inkludert anskaffelsesutgifter.

I etterfølgende perioder måles investeringseiendommer til virkelig verdi ved å diskontere forventede fremtidige netto kontantstrømmer til nåverdi. Det foretas derfor ikke årlige avskrivninger av investeringseiendommer. Det benyttes intern og ekstern eiendomsekspertise til verddivurderingene. Det innhentes et utvalg av eksterne takster som sammenholdes med interne verddivurderinger for kontrollformål. Det gjøres i tillegg analyser av endringer fra forrige periode, samt sensitivitetsvurderinger for ulike anslag på parameterverdier som inngår i en totalvurdering av virkelig verdi målingen. Verdsattelsesleverandører følges også opp løpende gjennom dialog og forespørsler knyttet til verdsattelsene av enkelt-eiendommer. Verdiendring for investeringseiendommer innen livsforsikring resultatføres under «Netto finansresultat, livsforsikring». Verdiendring for øvrige investeringseiendommer i konsernet framkommer på linjen «Netto gevinster på investerings-eiendom» i resultatet.

Bygninger som eies av DNB Livsforsikring i kollektivporteføljen, og som benyttes til egen virksomhet av konsernet, vurderes etter verdireguleringsmodellen.

Øvrige materielle eiendeler måles til anskaffelseskost fratrasket akkumulerte lineære avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer utgifter direkte relatert til anskaffelsen av eiendelen. Etterfølgende utgifter balanseføres på relevante eiendeler når det er sannsynlig at det er knyttet framtidige økonomiske fordeler til utgiften som tilfaller konsernet og disse kan måles pålitelig. Reparasjoner og vedlikehold kostnadsføres løpende i resultatregnskapet. Eiendelenes restverdier og brukstider revurderes årlig og justeres om nødvendig.

Gevinst og tap ved salg av varige driftsmidler inngår i «Netto gevinster på varige og immaterielle eiendeler».

9. Immaterielle eiendeler
Goodwill

Goodwill innregnes første gang på oppkjøpstidspunktet, med det beløpet som summen av overført vederlag og innregnet beløp knyttet til ikke-kontrollerende eierinteresser overstiger virkelig verdi av oppkjøpte identifiserbare eiendeler og forpliktelser overtatt i en virksomhetssammenslutning. Goodwill ved oppkjøp allokteres til hver kontantgenererende enhet eller gruppe av kontantgenererende enheter som forventes å dra nytte av synergieffektene av sammenslutningen. Etter førstegangsinnregning måles goodwill til kostpris med fradrag for eventuelle akkumulerte nedskrivninger.

Utvikling av IT-systemer og programvare

Kjøpt programvare balanseføres til anskaffelseskost med tillegg av utgifter for å gjøre programvaren klar til bruk. Identifiserbare utgifter til egenutviklet programvare, som kontrolleres av konsernet og der det er sannsynlig at økonomiske fordeler dekker utviklingsutgiftene på balansetidspunktet, balanseføres som immaterielle eiendeler. Ved vurdering av balanseføring evalueres de økono-

NOTE 1 Regnskapsprinsipper (forts.)

miske fordelene på bakgrunn av lønnsomhetsanalyser. Utviklingsutgifter inkluderer utgifter til ansatte som er direkte involvert i programutviklingen, materiell og en andel av direkte henførbare fellesutgifter. Utgifter knyttet til vedlikehold av programvare og IT-systemer kostnadsføres løpende over resultatregnskapet. Balanseførte programvareutgifter avskrives lineært over forventet økonomisk levetid, som normalt er fem år. Vurdering av hvorvidt det foreligger behov for nedskrivninger følger de prinsipper som beskrevet nedenfor.

10. Nedskrivning av materielle og immaterielle eiendeler

Dersom det foreligger indikasjoner på verdifall for materielle eller immaterielle eiendeler, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Goodwill og immaterielle eiendeler med ubestemt levetid testes for verdifall minimum årlig. DNB har valgt å gjennomføre den årlige testen i fjerde kvartal.

Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og dens bruksverdi. Eiendelenes balanseførte verdi nedskrives til gjenvinnbart beløp dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp. Se note 37 Immaterielle eiendeler, for en beskrivelse av nedskrivningstest.

Konsernet benytter blant annet følgende relevante kriterier for å vurdere om det foreligger indikasjoner på at en eiendel har falt i verdi:

- fall i eiendelens markedsverdi
- endringer i langsiktig avkastningskrav som kan påvirke diskonteringsrenten som benyttes ved beregning av eiendelens bruksverdi
- planer om restrukturering eller avvikling
- eiendelens inntjening er lavere enn forventet

Ved beregning av bruksverdi tar man utgangspunkt i historiske resultater samt plantall som er godkjent av ledelsen. Med basis i plantall for vurderingsenhetene beregnes en framtidig kontantstrøm, definert som mulig utbytte til eier. Mulig utbytte består av resultat fra vurderingsenhetene korrigert for behov for å bygge tilstrekkelig kapital for å dekke forventede kapitalkrav. Økt kapitalbehov som følge av vekst i vurderingsenhetene kan medføre behov for å holde tilbake deler av resultatet, eller eventuelt tilføre mer kapital fra eier dersom resultatet i vurderingsenhetene ikke er tilstrekkelig til å bygge nødvendig kapital. Utover planperioden, som er tre år, er det lagt til grunn en utvikling i kontantstrøm i samsvar med markedsforsventninger for den type virksomhet som inngår i vurderingsenheten. Det etableres framtidige kontantstrømmer for en periode på til sammen ti år, mens det for den etterfølgende perioden benyttes Gordons vekstformel for beregning av terminalverdien som inngår.

Avkastningskravet er basert på en vurdering av hva som er markedets avkastningskrav til den type virksomhet som inngår i vurderingsenheten. Avkastningskravet reflekterer risikoen i virksomheten.

11. Forpliktelser til forsikringstakere

DNB Livsforsikrings produkter består av kollektiv pensjonsforsikring, kollektiv foreningsforsikring, individuell kapitalforsikring, individuell rente- og pensjonsforsikring, produkter med investeringsvalg, gruppelivsforsikring og skadeforsikring knyttet til liv og helse. DNB Livsforsikring tilbyr også skadeforsikring innenfor personrisiko, hovedsakelig bestående av lovbestemt yrkesskade og tilhørende deknninger.

Forsikringstekniske avsetninger i livsforsikring

Forsikringstekniske avsetninger i henhold til Forsikringsvirksomhetsloven består av premiereserve, tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond, erstatningsavsetning, risikoutjevningssfond og andre tekniske avsetninger. I tillegg inngår premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond i de forsikringsmessige avsetningene. Foruten risikoutjevningssfondet, som klassifiseres som egenkapital, er samtlige av de forsikringsmessige avsetningene klassifisert som kundeforpliktelse.

Premiereserve er avsetning for å sikre framtidige forsikringsmessige forpliktelser overfor forsikringstakere og forsikrede. Premiereserven er beregnet som forsikringsteknisk kontantverdi, det vil si nåverdien av selskapets totale forsikringsforpliktelser inklusive kostnader, med fradrag av kontantverdien av framtidig avtalt premie.

Tilleggsavsetningene er en betinget kundetildelt avsetning hvor årets endring føres i resultatregnskapet. Forsikringsvirksomhetsloven gir bestemmelser om anvendelse av og størrelse på tilleggsavsetningene. Den maksimale avsetningen per kontrakt kan etter de nevnte bestemmelser ikke utgjøre mer enn 12 prosent av premiereserven for kontrakten. Den faktiske avsetningen for det enkelte år vurderes i forbindelse med årsoppgjørdisposisjonene. Tilleggsavsetninger kan anvendes til dekning av renteunderskudd når årets avkastning er lavere enn den garanterte renten.

Kursreguleringsfondet tilsvarer summen av realiserte gevinster på finansielle omløpsmidler som inngår i kollektivporteføljen. Dersom porteføljen av finansielle omløpsmidler viser et netto realisert tap, settes kursreguleringsfondet til null. Urealiserte gevinster og tap knyttet til valutakursendringer på derivater brukt til valutasikring av eiendommer, utlån og obligasjoner i utenlandsk valuta, inngår ikke i kursreguleringsfondet.

Erstatningsavsetningen skal dekke selskapets forventede erstatningsutbetalinger for forsikringstilfeller som ved regnskapsårets utgang ikke er oppgjort av eller meldt til selskapet. Erstatningsavsetningen tilsvarer bare midler som ville ha kommet til utbetaling i regnskapsåret dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet.

Risikoutjevningssfond kan benyttes til å dekke underskudd på risikoresultatet og styrking av premiereserver ved endring av demografiske forutsetninger i beregningsgrunnlaget. Hvert år kan det avsettes inntil 50 prosent av selskapets samlede risikoresultat for produktene ytelsespensjon og fripoliser til risikoutjevningssfondet. Den årlige avsetningen vurderes i forbindelse med årsoppgjørdisposisjonene. Risikoutjevningssfondet klassifiseres som egenkapital i balansen.

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier fra forsikringstakere i individuell og kollektiv pensjonsforsikring. Pensjonistenes overskuddsfond tilføres andel av årets overskudd og benyttes til styrking av premiereserven for pensjonister i forbindelse med regulering av pensjonsutbetalinger.

Forpliktelser, kunder bærer risikoen

Avsetninger knyttet til forsikringsforpliktelser der kunden bærer risikoen, representerer markedsverdien av investerte kundemidler til enhver tid. Avsetningen dekker andelen av overskudd på risikoresultatet og dekning av avkastningsgaranti for særskilt investeringsvalgportefølje og skal tilsvare forventet utbetaling fra selskapet til kunden ved oppnådd pensjonsalder.

Vurdering av forpliktelser til forsikringstakere

Forpliktelsene skal stå i rimelig forhold til den risiko som overtas. Dette sikres gjennom kontinuerlig oppfølging og overvåking av eksisterende bestand. Videre skal alle tariffier som selskapet utarbeider, meldes til Finanstilsynet, som har overordnet kontrollansvar for å påse at premiene som benyttes, er tilstrekkelige. Det

NOTE 1 Regnskapsprinsipper (forts.)

gjøres en løpende vurdering av beregningsgrunnlagene som benyttes.

Grunnlagene for beregning av uførisiko er av nyere dato og tar hensyn til økningen av uførlighet som er observert i samfunnet generelt. Grunnlagsrenten brukes til beregning av nåverdien av framtidige premier, ytelser og forsikringsmessige avsetninger. Finanstilsynet setter til enhver tid høyeste nivå på grunnlagsrenten vurdert med basis i langsiktige statsobligasjonsrenter. Høyeste grunnlagsrente for ny opptjening innen pensjonsprodukter er 2,0 prosent.

Tilstrekkelighetstest

Konsernet gjennomfører en kvartalsvis tilstrekkelighetstest for å kontrollere at nivået på premiereservene står i forhold til forpliktelsene overfor kundene. Testen er nærmere beskrevet i note 17 Forsikringsrisiko.

Resultatføring av endring i forpliktelser til forsikringstakere

Forsikringspremier og erstatninger regnskapsføres med de beløp som opptjenes og påløper i året. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

Regnskapsføring ved flytting av forsikringskontrakter skjer på det tidspunktet forsikringsrisikoen overføres. Ved overføring av risiko per 31. desember regnskapsføres dette i påfølgende år. Flyttebeløpene inkluderer kontraktens andel av tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond og årets resultat.

Resultatføring i livsforsikring

I «Netto finansresultat, livsforsikring» inngår avkastning og gevinster, fratrukket alle tap og justert for avsetning til eller oppløsning av kursreguleringsfond. I tillegg inngår selskapets garanterte rente til kundene samt kundenes andel av overskudd inklusive endringer i tilleggsavsetninger. I den grad det under øvrige resultatelementer i totalresultatet er ført verdiendringer på eierbenyttet eiendom i konsernet, eid av DNB Livsforsikring i kollektivporteføljen, regnskapsføres tilsvarende andel av endring i forpliktelsen til forsikringstakere i totalresultatet.

I «Netto risikoresultat, livsforsikring» inngår risikopremier og erstatningskostnader for egen regning, samt skadebehandlingskostnader. Erstatningskostnadene består av utbetalte bruttoerstatninger og endring i brutto erstatningsavsetninger, fratrukket gjenforsikringsandel.

Kundene belastes administrasjonskostnader gjennom premieinnbetaling, avkastning og frigjøring av reserver, og inngår i «Provisjonsinntekter m.v.». Driftskostnader og provisjonskostnader inngår etter art i konsernets resultat.

12. Pensjoner

DNB har landspesifikke pensjonsordninger for sine ansatte. I Norge har DNB innskuddspensjon. Se note 25 Pensjoner for mer informasjon.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at konsernet ikke gir løfte om framtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig innskudd til de ansattes pensjonssparing. Den framtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på innskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelse knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Kostnaden knyttet til innskuddsbaserte pensjonsordninger blir innregnet i resultatregnskapet.

Ytelsesbasert ordning

Pensjonskostnader beregnes etter en lineær fordeling av pensjonsopptjening mot sannsynlig akkumulert forpliktelse ved pensjoneringstidspunktet. Pensjonsforpliktelser vurderes mot

pensjonsmidler i ordningen. Pensjonsforpliktelsene beregnes som nåverdien av de estimerte framtidige pensjonsytelsene som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Ved beregning av pensjonsforpliktelsene benyttes aktuarmessige og økonomiske forutsetninger om blant annet levealder, lønnsvekst og førtidspensjonering. Diskonteringsrenten er fastsatt ut fra renten på obligasjoner med fortrinnsrett på balansedagen med et tillegg for å reflektere løpetid for forpliktelsene.

13. Inntektsskatt

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret, eventuell betalbar skatt for tidligere år samt endring i utsatt skatt på midlertidige forskjeller. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom balanseført verdi av en eiendel eller en forpliktelse og eiendelens eller forpliktelsens skattemessige verdi. De vesentligste midlertidige forskjellene er knyttet til verdiendringer på finansielle eiendeler og gjeld, verdiendringer på investeringseiendom, pensjoner, avskrivninger på driftsmidler og eiendommer og nedskrivning på goodwill. Utsatt skatt på investeringseiendommer er basert på en forventning om at eiendomsverdier vil gjenvinnes ved salg av eiendommen. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å være gjeldende når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Konsernet innregner skatteforpliktelser knyttet til framtidige avgjørelser i skattesaker basert på estimater for endret inntektsskatt. Ved vurdering av innregning av usikre skatteforpliktelser gjøres en vurdering av hvorvidt forpliktelsen er sannsynlig.

Utsatt skattefordel blir balanseført i den utstrekning det er sannsynlig at den vil kunne utnyttes mot framtidig skattepliktig inntekt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel i samme skattekonsern blir presentert netto i balansen.

Betalbar og utsatt skatt knyttet til øvrige resultatelementer blir presentert netto sammen med tilhørende inntekt eller kostnad i totalresultatet.

14. Avsetninger

Avsetninger innregnes når det er sannsynlig at banken må gjøre opp en eksisterende plikt, som er et resultat av en tidligere hendelse, og forpliktelsen kan estimeres pålitelig.

Dersom det vedtas og kommuniseres planer til berørte ansatte for restrukturering som endrer omfanget av bankens virksomhet eller måten bankens virksomhet drives på, vurderes behov for avsetninger til omstillingstiltak. Dette inkluderer avsetninger for avtale om sluttpakker med ansatte når dette er virkemiddel som benyttes i restruktureringen. Avsetningene vurderes på hvert rapporteringstidspunkt og tilbakestøres etter hvert som utgiftene påløper.

Avsetninger innregnes til beste estimat. Estimater gjennomgås ved hver rapportering og justeres ved behov.

**15. Leieavtaler
DNB som utleier**

En leieavtale klassifiseres som finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler.

Operasjonelle leieavtaler

Operasjonelle leieavtaler er leieavtaler hvor en ikke uvesentlig andel av risiko og avkastning ved investering i leieobjektet tilfaller DNB ved utløpet av leieperioden. Driftsmidlene balanseføres som varige driftsmidler. Leieinntekt fra operasjonelle leieavtaler innregnes i inntekten på lineært grunnlag i leieperioden og presenteres på regnskapslinjen «netto renteinntekter» i resultat-

NOTE 1 Regnskapsprinsipper (forts.)

regnskapet. Regnskapsmessige avskrivninger av de varige driftsmidlene klassifiseres som ordinære avskrivninger.

Finansielle leieavtaler

Finansielle leieavtaler presenteres som utlån og verdien på oppstartstidspunktet settes lik nettoinvesteringen i leieavtalen. Nettoinvesteringen tilsvarer minimumsleie, ikke-garantert restverdi og utleiers eventuelle direkte utgifter til avtaleinngåelse neddiskontert med internrenten. Leieinntekter inntektsføres etter et annuitetsprinsipp, hvor renteelementet inngår i «Netto renteinntekter», mens avdrag reduserer balanseverdien av utlån.

DNB som leietaker

Ved inngåelse av en kontrakt vurderes det om kontrakten inneholder en leieavtale. En leieavtale medfører at DNB får kontroll over en identifiserbar eiendel i en gitt periode mot vederlag og mottar det aller vesentligste av de økonomiske fordelene fra eiendelen i denne perioden. Ved inngåelse av kontrakten gjøres det også en vurdering av hvilke deler av kontrakten som gjelder ikke-leiekomponenter. For DNB vil dette primært være felleskostnader og skatter knyttet til leie av næringsseiendom. Videre har DNB valgt ikke å innregne leieavtaler med lav verdi. Dette gjelder i hovedsak kontorutstyr.

På leiekontraktens iverksettelsestidspunkt innregnes en rett til å bruke eiendelen og en leieforpliktelse. Rett til å bruke eiendelen innregnes ved førstegangsinnregning til kost. Kost tilsvarer leieforpliktelsen ved førstegangsinnregning justert for betalinger gjort før leieavtalens starttidspunkt, direkte kostnader knyttet til avtaleinngåelse, mottatte insentiver knyttet til leieavtalen og eventuelle kostnader knyttet til å tilbakeføre eiendelen til sin opprinnelige stand.

Etter førstegangsinnregning avskrives rett til å bruke eiendelen lineært over den korteste perioden av leieperioden og estimert økonomisk levetid. Det gjøres også periodevis vurderinger av indikatorer på verdifall for rett til å bruke eiendelen. Rett til å bruke eiendelen vil også bli justert for enkelte endringer i leieforpliktelsen og primært ved årlig indeksjusteringen av leiebetalinger.

Ved førstegangsinnregning måles leieforpliktelsen til nåverdien av framtidige leiebetalinger i leieperioden diskontert med den marginale lånerenten. Leiebetalinger består av faste betalinger og variable betalinger som knytter seg til indeksjustering av leien. Ved fastsettelse av leieperioden vurderes det om det med rimelig sikkerhet vurderes at eventuelle forlengelses- eller termineringsopsjoner i kontrakten vil bli utøvd. Den marginale lånerenten tar hensyn til leiebetalingenes valuta og lengden på kontrakten. DNB har valgt å bruke den samme marginale lånerenten for leiekontrakter med like egenskaper som for eksempel lik eiendelstype, lik leieperiode og i samme økonomiske miljø.

Etter førstegangsinnregning måles leieforpliktelsen til amortisert kost ved hjelp av effektiv rente-metode. Leieforpliktelsen måles på nytt ved endringer i leiebetalinger som følge av indeksjusteringer, eller hvis DNB endrer vurderingen av sannsynligheten for å utøve en forlengelses- eller termineringsopsjon. Justeringer i leieforpliktelsen som følge av ny måling vil også justeres rett til å bruke eiendelen. Dersom rett til å bruke eiendelens bokførte verdi er null, føres justeringen mot resultatet.

Rett til å bruke eiendelen presenteres som en del av varige driftsmidler i balanseoppstillingen, mens leieforpliktelsen presenteres som en del av andre forpliktelser. I resultatregnskapet presenteres avskrivninger fra bruksrettseiendelen på linjen «Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler». Rentekostnaden fra leieforpliktelsen er inkludert i linjen «Rentekostnader, amortisert kost». Framleide bruksrettseiendeler klassifisert som operasjonelle leieavtaler er klassifisert og målt som investeringseiendom i balansen med endringer i virkelig verdi

inkludert i linjen «Netto gevinster på investeringseiendom i resultatet».

16. Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontantstrømmene er presentert som operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter eller finansieringsaktiviteter. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter direkte-metoden.

17. Utbytte

Foreslått utbytte inngår som en del av egenkapitalen inntil det er besluttet på generalforsamlingen, fra det tidspunktet presenteres utbytte som gjeld i regnskapet. Foreslått utbytte inngår ikke i beregningen av kapitaldekningen.

18. Vedtatte, ikke ikrafttrådte standarder og fortolkninger

IASB hadde ved utgangen av 2020 publisert en rekke endringer til dagens regler som ikke er trådt i kraft. I det følgende vil vi omtale de endringer som kan påvirke konsernets framtidige rapportering.

IFRS 17 Forsikringskontrakter

IFRS 17 Forsikringskontrakter kommer til å erstatte IFRS 4 Forsikringskontrakter og angir prinsipper for innregning, måling, presentasjon og opplysninger om forsikringskontrakter. Formålet med den nye standarden er å eliminere uensartet praksis i regnskapsføring av forsikringskontrakter.

IFRS 17 skal som et utgangspunkt anvendes retrospektivt, men det er åpnet for en modifisert retrospektiv anvendelse eller en anvendelse basert på virkelig verdi på overgangstidspunktet dersom retrospektiv anvendelse er upraktisk.

Standarden er vedtatt av IASB og er gjeldende fra 1. januar 2023. EU har foreløpig ikke godkjent standarden.

DNB arbeider med implementering av IFRS 17, men det er for tidlig å gi et pålitelig estimat på forventet implementeringseffekt i konsernets regnskap.

Referanserente reform (IBOR reform)

IASB har gjort endringer i IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 og IFRS 16 som følge av den pågående reformen for interbankrenter (IBOR) og andre referanserenter. Endringene ble innført med virkning fra 1. januar 2021.

Endringene er gjort for å oppveie potensielle effekter av IBOR-reformen for spesifikke sikringsbokføringskrav. Det er krav om at selskapene gir tilleggsinformasjon til investorene om berørte sikringsforhold og effektene på finansregnskapene når gamle referanserenter erstattes av en alternativ referanserente som følge av reformen.

DNB har betydelige volum av utlån, innskudd og derivater knyttet til referanserenter i flere valutaer. Overgangsprosjektet har som mål å redusere potensielle åpne renteposisjoner relatert til overgangen til et minimum.

DNB anvender sikringsbokføring for fastrenteinnlån i utenlandsk valuta og investeringer i utenlandsk valuta med fast rente klassifisert som investeringer til virkelig verdi over totalresultatet. Referanserentereformen er ikke ventet å ha vesentlig effekt på sikrings effektivitet, markedsverdi av sikringsinstrumentene eller virkelig verdi av sikret renterisiko i sikringsobjektene. De fleste sikringsforholdene forventes å videreføres.

Overgangsprosjektet arbeider med å klargjøre IT-systemene for å kunne håndtere nye referanserenter, tilpasse ordlyden i eksisterende og nye lånekontrakter/derivatavtaler, utarbeide nye

NOTE 1 Regnskapsprinsipper (forts.)

lånkontrakter og kundekommunikasjon. Prosjektet er i rute for å kunne håndtere overgang til nye referanserenter i løpet av 2021.

19. Viktige regnskapsestimer, skjønn og forutsetninger

Utarbeidelse av konsernregnskapet medfører at ledelsen utarbeider estimer, gjør skjønnsmessige vurderinger og tar forutsetninger som påvirker anvendelsen av regnskapsprinsipper, herunder regnskapsførte beløp for eiendeler, forpliktelser, inntekter, kostnader og informasjon om potensielle forpliktelser. Estimer og forutsetninger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om framtidige hendelser som anses å være sannsynlige på balansetidspunktet.

Nedskrivninger på finansielle instrumenter

Se note 4 Styring av kredittrisiko for informasjon om styring og oppfølging av kredittrisiko og note 5 Måling av forventet kredittap for informasjon om metodikk for å estimere nedskrivninger inkludert en vurdering av estimatusikkerhet.

Virkelig verdi på finansielle derivater og andre finansielle instrumenter

Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked fastsettes ved å benytte ulike verdsettelsesteknikker. Konsernet vurderer og velger metoder og forutsetninger som så langt som mulig er basert på observerbare markedsdata som representerer markedsforholdene på balansedagen. Ved måling av finansielle instrumenter hvor observerbare markedsdata ikke er tilgjengelig, gjør konsernet antagelser om hva markedsaktører vil legge til grunn ved verdsettelse av tilsvarende finansielle instrumenter. I verdsettelsene kreves det utstrakt bruk av skjønn blant annet ved beregning av likviditetsrisiko, kredittrisiko og volatilitet. En endring i de nevnte faktorene vil påvirke fastsatt virkelig verdi på konsernets finansielle instrumenter. For mer informasjon se note 29 Finansielle instrumenter til virkelig verdi.

Måling av forpliktelser fra forsikringskontrakter i DNB Livsforsikring

For forsikringsmessige avsetninger i DNB Livsforsikring er de vesentligste risikoer og usikkerheter knyttet til hendelser som dødsfall, uførhet og varierende rentenivå. For mer informasjon, se note 17 Forsikringsrisiko.

Verdivurdering av eiendommer i DNB Livsforsikring

Investeringseiendom måles til virkelig verdi ved å diskontere framtidige forventede netto kontantstrømmer til sin nåverdi. Fastsettelse av de framtidige kontantstrømmene krever anvendelse av betydelig skjønn og de virkelige verdiene avhenger i betydelig grad av forutsetninger om framtiden, eksempelvis avkastningskrav og nivå på framtidig markedsleie. Se note 35 Investeringseiendommer for forutsetninger som er lagt til grunn ved beregning av virkelig verdi av eiendomsporteføljen i DNB Livsforsikring.

Inntektsskatt, herunder utsatt skattefordel og usikre skatteforpliktelser

Konsernet skatlegges for inntekt innenfor mange jurisdiksjoner. Betydelig bruk av skjønn er påkrevd for å fastsette inntektsskatten i konsernregnskapet, herunder vurderinger av innregning av utsatt skattefordel og usikre skatteforpliktelser.

Konsernet innregner utsatt skattefordel med det beløp som sannsynlig vil kunne benyttes mot framtidig skattepliktig inntekt. Omfattende vurderinger må gjøres for å fastsette beløpet som kan innregnes, herunder forventet tidspunkt for utnyttelse, nivået på skattemessig positivt resultat så vel som strategier for skatteplanlegging og eksistensen av skattepliktige midlertidige forskjeller.

For mange transaksjoner og beregninger vil det være usikkerhet knyttet til den endelige skatteforpliktelsen. Konsernet innregner skatteforpliktelser knyttet til framtidige avgjørelser i skattesaker basert på estimer for endret inntektsskatt. Ved vurdering av innregning av usikre skatteforpliktelser gjøres en vurdering av hvorvidt forpliktelsen er sannsynlig. Hvis det endelige utfall av sakene avviker fra opprinnelig avsatt beløp innregnet i balansen, vil avviket påvirke regnskapsført skatekostnad i resultatregnskapet den perioden avviket fastslås.

For mer informasjon se note 26 Skatt.

Avsetninger

Det anvendes skjønn når det skal avgjøres hvorvidt en eksisterende plikt er identifisert, og når sannsynlighet, oppgjørstidspunkt og beløp for strømmen av økonomiske fordeler ut av konsernet skal estimeres. Avsetninger for krav i rettsaker og i regulatoriske forhold vil typisk kreve et høyere nivå av skjønnansvendelse enn andre typer avsetninger. For mer informasjon se note 50 Betingede utfall.

NOTE 2 Segmenter

I henhold til DNBs styringsmodell er driftssegmentene selvstendige resultatenheter som har fullstendig ansvar for resultat etter skatt og for oppnåelse av mål for avkastning på allokert kapital. DNB har følgende driftssegmenter: Personkunder, Små og mellomstore bedriftskunder, Store bedrifter og internasjonale kunder, Risk management og Tradisjonelle pensjonsprodukter. Segmentene Risk management og Tradisjonelle pensjonsprodukter er inkludert i Øvrig virksomhet. DNBs andel av overskuddet i tilknyttede selskaper (primært Luminor, Vipps og Fremtind) er også inkludert i Øvrig virksomhet. DNB endret sammensetningen av rapporteringspliktige segmenter med virkning fra første kvartal 2020, slik at segmentene Små og mellomstore bedriftskunder og Store bedrifter og internasjonale kunder ble slått sammen til det rapporteringspliktige segmentet Bedriftskunder. Tallene for 2019 er justert tilsvarende.

- Personkunder - omfatter konsernets samlede tilbud av produkter og tjenester til personmarkedet i alle kanaler, både elektroniske og fysiske med unntak av boliglån i Tradisjonelle pensjonsprodukter hvor avkastningen tilfaller forsikringstakerne. DNB tilbyr et bredt spekter av produkter gjennom Norges største distribusjonsnett, som omfatter mobilbank, nettbank, bankkontorer, kundesentre og eiendomsmegling. I tillegg inngår ekstern distribusjon av kredittkort og bilfinansiering i Sverige i forretningsområdet. Ekstern distribusjon gjennom samarbeidet med Posten Norge AS ble faset ut i tredje kvartal 2020, med overgang til Vipps-løsning.
- Bedriftskunder - omfatter alle konsernets næringslivskunder både i Norge og i utlandet. Kunder i segmentet inkluderer alt fra småbedrifter og nystartede selskaper til store norske og internasjonale konsernkunder. Produkttilbudet er tilpasset kundenes ulike behov. DNBs betjening av kunder i segmentet er basert på solid bransjekunnskap og langsiktige kunderelasjoner. Kundene betjenes gjennom kontorer i både Norge og utlandet. I tillegg tilbys kundene nettbank, mobilbank og andre digitale tjenester.

Resultatregnskap og balanseoppstilling for segmentene er basert på en sammenstilling av intern finansiell rapportering for den funksjonelle organiseringen av DNB-konsernet i segmenter, slik den rapporteres til konsernledelsen (øverste beslutningstaker), for å vurdere utvikling og allokere ressurser. Tallene for segmentene er basert på konsernets regnskapsprinsipper og DNBs styringsmodell. Allokering av kostnader og kapital mellom områdene bygger på en rekke forutsetninger, estimater og skjønnsmessige fordelinger.

DNB allokere kapital til virksomheten beregnet på basis av konsernets rene kjernekapital og langsiktige kapitaliseringsambisjon. Forsikringsvirksomheten er underlagt særskilte kapitaldekningsregler, og allokert kapital tilsvarer regnskapsført egenkapital i selskapene. Grunnlaget for allokering av kapital til øvrig virksomhet i konsernet er en tilnærming til Basel III, med kapitalkrav relatert til kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. For allokering av kredittrisiko er konsernets interne måling av risikojustert kapitalbehov for kreditt benyttet. Kapitalbehov for markedsrisiko er fordelt direkte i henhold til risikovektet beregningsgrunnlag, og operasjonell risiko er fordelt i forhold til områdenes totale inntekter.

NOTE 2 Segmenter (forts.)**Resultatregnskap****DNB-konsernet**

	Personkunder		Bedriftskunder		Øvrig virksomhet		Elimineringer		DNB-konsernet	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
<i>Beløp i millioner kroner</i>										
Netto renteinntekter	13 395	13 703	23 878	23 636	1 350	1 863			38 623	39 202
Netto andre driftsinntekter	4 604	4 896	7 983	7 870	7 953	5 251	(2 763)	(2 361)	17 776	15 655
Sum inntekter	17 999	18 599	31 861	31 506	9 302	7 113	(2 763)	(2 361)	56 399	54 857
Driftskostnader	(8 765)	(8 400)	(10 367)	(9 895)	(3 712)	(4 142)	2 763	2 361	(20 081)	(20 075)
Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	(127)	(183)	(1 958)	(1 650)	(1 235)	(1 225)			(3 320)	(3 058)
Sum driftskostnader	(8 892)	(8 583)	(12 325)	(11 544)	(4 947)	(5 367)	2 763	2 361	(23 401)	(23 133)
Driftsresultat før nedskrivninger og skatt	9 107	10 016	19 536	19 961	4 355	1 746			32 998	31 724
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler		(4)	(1)	15	769	1 691			767	1 703
Nedskrivninger på finansielle instrumenter ¹⁾	(473)	(353)	(9 438)	(1 835)	(7)	(4)			(9 918)	(2 191)
Resultat overtatt virksomhet			241	(109)	(241)	109				
Driftsresultat før skatt	8 633	9 660	10 338	18 033	4 876	3 542			23 847	31 235
Skattekostnad	(2 158)	(2 415)	(2 585)	(4 406)	514	1 356			(4 229)	(5 465)
Resultat virksomhet holdt for salg, etter skatt				(0)	221	(49)			221	(49)
Resultat for regnskapsåret	6 475	7 245	7 754	13 626	5 611	4 849			19 840	25 721

1) Se note 10 Utvikling i akkumulerte nedskrivninger av finansielle instrumenter for analyse av bruttoendring i nedskrivningene for konsernet.

Balanser**DNB-konsernet**

	Personkunder		Bedriftskunder		Øvrig virksomhet		Elimineringer		DNB-konsernet	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
<i>Beløp i milliarder kroner</i>										
Netto utlån til kunder ¹⁾	817	795	775	764	133	139	(32)	(31)	1 694	1 667
Eiendeler holdt for salg					2	1	(0)		2	1
Andre eiendeler	51	49	243	189	1 812	1 890	(884)	(1 002)	1 223	1 125
Sum eiendeler	869	844	1 018	953	1 948	2 029	(916)	(1 033)	2 919	2 793
Midler til forvaltning	141	113	303	271	0	(0)			444	383
Sum forvaltede midler	1 010	956	1 321	1 224	1 948	2 029	(916)	(1 033)	3 363	3 177
Innskudd fra kunder ¹⁾	460	425	648	542	7	16	(9)	(14)	1 106	970
Forpliktelser holdt for salg					1	0	(0)	(0)	1	0
Annen gjeld	361	370	269	311	1 841	1 919	(907)	(1 019)	1 564	1 581
Sum gjeld	820	795	916	853	1 849	1 936	(916)	(1 033)	2 671	2 551
Allokert kapital ²⁾	48	48	102	100	98	94			248	242
Sum gjeld og egenkapital	869	844	1 018	953	1 948	2 029	(916)	(1 033)	2 919	2 793

1) Utlån til kunder inkluderer påløpte renter, nedskrivninger og verdjusteringer. Tilsvarende inkluderer innskudd fra kunder påløpte renter.

2) Allokert kapital er for segmentene beregnet på grunnlag av eksternt kapitalkrav (Basel III/Solvency II) til virksomheten. Allokert kapital i 2020 tilsvarer en ren kjernekapitaldekning på 17,6 prosent sammenliknet med 16,8 prosent i 2019. Allokert kapital for konsernet er bokført egenkapital.

Nøkkel tall**DNB-konsernet**

	Personkunder		Bedriftskunder		Øvrig virksomhet		Elimineringer		DNB-konsernet	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
<i>Prosent</i>										
Kostnadsgrad ¹⁾	49,4	46,1	38,7	36,6					41,5	42,2
Innskuddsdekning per 31. desember ²⁾	56,2	53,5	83,5	70,9					65,3	58,2
Avkastning allokert kapital ³⁾	13,2	15,1	7,5	14,0					8,4	11,7

1) Sum driftskostnader dividert på sum inntekter.

2) Innskudd fra kunder dividert på netto utlån til kunder.

3) Allokert kapital er for segmentene beregnet på grunnlag av eksternt kapitalkrav (Basel III/Solvency II) til virksomheten. For konsernet er regnskapsført kapitalavkastning benyttet.

NOTE 3 Kapitalstyring og kapitaldekning

DNB-konsernet har et mål om å holde en egenbuffer på 1,0 prosentpoeng i tillegg til det samlede regulatoriske kravet til ren kjernekapitaldekning. Dette samsvarer med Finanstilsynets veiledning om en kapitalkravsmargin på minimum 1 prosent. Egenbufferen er etablert for å kunne fange opp variabilitet i risikovektet beregningsgrunnlag og inntjening, som for eksempel oppstår gjennom valutakursendringer eller endringer i kredittspreader, slik at konsernet kan opprettholde normal utlånsvekst og ha en forutsigbar utbyttepolitikk. Ved utgangen av 2020 var det samlede regulatoriske kravet til ren kjernekapitaldekning på om lag 16,0 prosent inkludert kapitalkravsmarginen. Kravet vil variere på grunn av motsyklisk buffer og systemrisikobuffer som bestemmes ut fra engasjementsstørrelse per land. Kapitaliseringsmålene er knyttet til det til enhver tid gjeldende beregningsgrunnlaget.

Ved utgangen av 2020 hadde DNB-konsernet en ren kjernekapitaldekning på 18,7 prosent og en total kapitaldekning på 22,1 prosent, mot henholdsvis 18,6 og 22,9 prosent ett år tidligere. Risikovektet beregningsgrunnlag var 967 milliarder kroner ved utgangen av 2020, mot 961 milliarder kroner året før.

DNB Bank-konsernet hadde ved utgangen av 2020, en ren kjernekapitaldekning på 19,6 prosent, og en total kapitaldekning på 25,0 prosent, mot henholdsvis 18,3 og 24,4 prosent ett år tidligere.

DNB Bank ASA hadde en ren kjernekapitaldekning på 21,3 prosent ved slutten av 2020, mot 19,3 prosent i 2019. Total kapitaldekning utgjorde 27,5 prosent i 2020 mot 26,3 prosent i 2019.

DNB Boligkreditt AS hadde ved utgangen av 2020, en ren kjernekapitaldekning på 23,6 prosent, og en total kapitaldekning på 26,6 prosent.

Uvektet kjernekapitalandel, eller «leverage ratio», ble etter finanskrisen introdusert som et supplement til kapitaldekningsregelverket. Kapitalstørrelsen er kjernekapital (Tier 1), som i tillegg til ren kjernekapital inkluderer hybridkapital. Beregningsgrunnlaget består av eiendeler, med tillegg av poster utenom balansen, som omregnes med konverteringsfaktorene fra standardmetoden for ordinær kapitaldekning. I tillegg gjøres det noen særskilte justeringer for derivater og gjenkjøpsavtaler. Definisjonene av kapitalstørrelse og beregningsgrunnlag samsvarer med det internasjonale regelverket. Det norske kravet til uvektet kjernekapitalandel er bygget opp som et minstekrav på 3 prosent som gjelder for alle kredittinstitusjoner, et bufferkrav for banker på 2 prosent, og et ekstra bufferkrav på 1 prosent for systemviktige finansinstitusjoner. DNB har dermed, som eneste systemviktige bank i Norge, et krav til uvektet kjernekapitalandel på 6 prosent.

Ved utgangen av 2020 var uvektet kjernekapitalandel for DNB-konsernet 7,1 prosent mot 7,4 prosent ett år tidligere. DNB oppfyller det samlede kravet på 6 prosent med god margin.

NOTE 3 Kapitalstyring og kapitaldekning (forts.)

Kapitaldekningen er beregnet i henhold til EUs kapitalkravs-regelverk for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak (CRR/CRD IV). Den regulatoriske konsolideringen avviker fra den regnskapsmessige konsolideringen, og består av morsselskap, datterselskaper og tilknyttede selskaper innen finansiell sektor, unntatt forsikringsselskaper. Tilknyttede selskap er konsolidert pro rata.

Ansvarlig kapital	DNB Bank ASA		DNB Bank-konsernet		DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Egenkapital	208 905	187 993	236 161	229 619	248 396	242 255
Effekt av regulatorisk konsolidering			(250)	(198)	(6 014)	(4 963)
Hybridkapital inkludert i egenkapital	(17 995)	(26 048)	(17 995)	(26 048)	(17 995)	(26 048)
Netto påløpte renter på kjernekapitalinstrumenter inkludert i egenkapital	(276)	(510)	(276)	(510)	(276)	(510)
Egenkapital som inngår i ren kjernekapital	190 635	161 434	217 641	202 862	224 112	210 734
Fradrag						
Goodwill	(2 427)	(2 376)	(2 992)	(2 946)	(4 697)	(4 651)
Utsatt skattefordel som ikke skyldes midlertidige forskjeller	(453)	(457)	(970)	(868)	(970)	(868)
Andre immaterielle eiendeler	(1 014)	(1 016)	(1 583)	(1 626)	(1 583)	(1 626)
Avsatt utbytte m.v. ¹⁾	(13 953)		(26 949)	(25 000)	(26 976)	(17 625)
Vesentlige investeringer i selskaper i finansiell sektor ²⁾					(6 018)	(4 254)
Justert forventet tap, IRB-porteføljer	(788)	(1 633)	(1 781)	(2 502)	(1 781)	(2 502)
Verdijustering som følge av krav om forsvarlig verdsettelse (AVA)	(683)	(532)	(855)	(810)	(855)	(810)
Justering for urealisert tap/(gevinst) på gjeld målt til virkelig verdi	29	57	(23)	2	(23)	2
Justering for urealisert tap/(gevinst) på derivatforpliktelser målt til virkelig verdi (DVA)	(527)	(460)	(94)	(96)	(94)	(96)
Ren kjernekapital	170 819	155 017	182 393	169 016	181 115	178 304
Hybridkapital	17 995	26 048	17 995	26 048	17 995	26 048
Fradrag for beholdning av hybridkapital i forsikring ³⁾					(1 500)	(1 500)
Ikke-tellende kjernekapital, DNB-konsernet ⁴⁾					(2 920)	(2 561)
Kjernekapital	188 814	181 065	200 388	195 064	194 689	200 291
Evigvarende ansvarlig lånekapital	5 640	5 774	5 640	5 774	5 640	5 774
Ordinær ansvarlig lånekapital	26 320	24 943	26 320	24 943	26 320	24 943
Fradrag for beholdning av ansvarlig kapital i forsikring ³⁾					(5 750)	(5 761)
Ikke-tellende tilleggskapital, DNB-konsernet ⁴⁾					(6 711)	(5 032)
Tilleggskapital	31 960	30 717	31 960	30 717	19 499	19 925
Tellende ansvarlig kapital	220 774	211 783	232 348	225 781	214 188	220 216
Risikovektet beregningsgrunnlag	801 447	804 721	930 384	924 869	967 146	960 691
Minimumskrav ansvarlig kapital	64 116	64 378	74 431	73 990	77 372	76 855
Ren kjernekapitaldekning (%)	21,3	19,3	19,6	18,3	18,7	18,6
Kjernekapitaldekning (%)	23,6	22,5	21,5	21,1	20,1	20,8
Kapitaldekning (%)	27,5	26,3	25,0	24,4	22,1	22,9

1) Utbytte fra DNB ASA på 8,40 kroner per aksje for 2019 ble utbetalt i mars 2021. Styret vil be om fullmakt fra ordinær generalforsamling i april for utdeling av utbytte på inntil 9,00 kroner per aksje for 2020 etter september 2021.

2) Fradrag for vesentlige investeringer i andre selskaper i finansiell sektor når sum engasjement overstiger 10 prosent av ren kjernekapital. Beløp som ikke kommer til fradrag i ren kjernekapital, risikovektes 250 prosent. Økningen i fradraget skyldes investeringen i Fremtind.

3) Investeringer i ansvarlig lånekapital i forsikring kommer til fradrag i konsernets kjerne- og tilleggskapital.

4) Kjerne- og tilleggskapital i DNB Bank ASA som i henhold til Articles 85-88 i CRR, ikke kan medregnes i konsolidert kapital.

NOTE 3 Kapitalstyring og kapitaldekning (forts.)**Basel III**

De fleste låneporteføljene rapporteres i henhold til IRB-metoden. Eksponeringer mot stater og sentralbanker, institusjoner, egenkapitalposisjoner og øvrige eiendeler rapporteres etter standardmetoden.

Spesifikasjon av risikovektet beregningsgrunnlag og kapitalkrav**DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Eksponering, nominelt 31.12.20	EAD ¹⁾ 31.12.20	Gjennom- snittlige risikovekter i prosent 31.12.20	Risiko- vektet volum 31.12.20	Kapitalkrav 31.12.20	Kapitalkrav 31.12.19
IRB-metode						
Foretak	1 006 402	808 754	47,0	380 065	30 405	31 040
Herav spesialiserte foretak (SL)	13 993	13 330	48,4	6 449	516	503
Herav små og mellomstore foretak (SMB)	216 347	190 445	45,5	86 636	6 931	6 695
Herav øvrige foretak	776 062	604 980	47,4	286 979	22 958	23 843
Massemarked	958 732	942 020	21,7	204 641	16 371	15 546
Herav massemarked, øvrige engasjementer	88 301	71 589	25,1	18 001	1 440	1 653
Herav sikret med pant i fast eiendom	870 431	870 431	21,4	186 641	14 931	13 893
Sum kredittrisiko, IRB metode	1 965 134	1 750 774	33,4	584 706	46 776	46 586
Standardmetode						
Stater og sentralbanker	325 091	324 183	0,1	232	19	6
Regionale og lokale myndigheter	47 184	41 859	2,6	1 099	88	102
Offentlige foretak	1 455	1 024	38,3	393	31	27
Multilaterale utviklingsbanker	27 265	27 263	0,0	4		
Internasjonale organisasjoner	5 933	5 933				
Institusjoner	118 172	91 089	20,2	18 367	1 469	1 802
Foretak	177 212	153 126	68,6	105 028	8 402	9 293
Massemarked, øvrige engasjementer	163 965	60 264	74,2	44 744	3 580	2 812
Massemarktd, sikret med pant i fast eiendom	29 149	28 137	60,7	17 069	1 366	2 245
Misligholdte engasjementer	2 960	2 355	123,5	2 909	233	216
Høyrisiko	7 420	5 343	150,0	8 015	641	80
Obligasjoner med fortrinnsrett	43 558	43 558	10,0	4 356	348	396
Fond	1 745	1 745	29,7	518	41	18
Egenkapitalposisjoner	20 785	20 784	235,1	48 854	3 908	3 754
Andre eiendeler	21 904	21 902	90,1	19 737	1 579	1 064
Sum kredittrisiko, standardmetoden	993 799	828 566	32,7	271 325	21 706	21 814
Sum kredittrisiko	2 958 933	2 579 340	33,2	856 031	68 483	68 400
Markedsrisiko						
Posisjons- og generell risiko for gjeldsinstrumenter				9 345	748	842
Posisjons- og generell risiko for egenkapitalinstrumenter				648	52	30
Valutarisiko				48	4	1
Varerisiko				1		
Sum markedsrisiko				10 042	803	873
Risiko for svekket kredittverdighet hos motpart, CVA-risiko				5 741	459	354
Operasjonell risiko				95 331	7 627	7 228
Sum risikovektet beregningsgrunnlag og kapitalkrav				967 146	77 372	76 855

1) Forventet engasjementsbeløp ved mislighold, exposure at default.

NOTE 4 Styling av kredittrisiko

Kredittrisiko eller motpartsrisiko er risiko for økonomisk tap som skyldes at konsernets kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor DNB. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, i hovedsak utlån, men også ansvar i henhold til andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, ubenyttede kreditter, derivathandel og interbankplasseringer. Kredittrisiko omfatter også restverdirisiko og konsentrasjonsrisiko. Restverdirisiko er risikoen for at verdien av å sikre en eksponering er lavere enn forventet. Konsentrasjonsrisiko er risiko knyttet til store engasjementer med samme kunde eller konsentrasjon innenfor geografiske områder, bransjer eller med likeartede grupper av kunder.

Styling og måling av kredittrisiko er beskrevet i rapporten Risiko- og kapitalstyring (Pilar 3). Konsernets retningslinjer for kredittvirksomhet er vedtatt av styret i DNB. Det overordnede målet for kredittvirksomheten er å ha en engasjementsportefølje med en kvalitet og sammensetning som sikrer konsernets lønnsomhet på kort og lang sikt. Porteføljen skal ha en kvalitet som er forenlig med DNBs mål om en lav risikoprofil.

Styret i DNB ASA setter langsiktige mål for risikoprofilen gjennom rammeverket for risikoappetitt. Formålet med rammeverket er å sikre at risikoen er styrt og integrert med konsernets prosess for virksomhetsstyring. Rammeverket for risikoappetitt skal danne et helhetlig og balansert syn på risikoen i virksomheten og definerer maksimale grenser for kreditteksponering. Det er satt grenser for årlig vekst i utlån, risikokonsentrasjon, total kredittrisikoeksponering og forventet kreditttap. En øvre grense for vekst, målt gjennom engasjementsbeløp ved mislighold (exposure at default, EAD), er fastsatt for hvert forretningsområde. For å begrense konsentrasjonsrisiko er det satt grenser for eksponering på individuelle kunder og visse bransjer. Grensen for forventede tap gjelder alle typer kredittrisiko og er målt ved hjelp av konsernets interne kredittmodeller. Rammeverket for risikoappetitt er operasjonalisert gjennom kredittstrategier for hvert kundesegment. I tillegg er det etablert risikoindikatorer som benyttes for å overvåke ledere på alle nivåer.

Kreditteksponering

Den maksimale kreditteksponeringen vil være balanseført beløp for de finansielle eiendeler samt ikke balanseført eksponering som i all hovedsak omfatter garantier, udisponerte kredittrammer og lånetilbud. Konsernets maksimale eksponering for kredittrisiko og tilhørende sikkerheter ved årsslutt framgår av note 6 kreditteksponering og sikkerheter.

Klassifisering

DNBs interne modeller for risikoklassifisering av enkeltkunder er under kontinuerlig forbedring og etterprøving. Modellene er tilpasset bransjer og segmenter og oppdateres dersom etterkontroller viser at forklaringskraften har falt over tid. Internal ratings based advanced (IRBA)-modellen er benyttet for de fleste kunder i bedrifts- og kundeporteføljene hvor DNB har eksponering. IRBA innebærer at interne modeller for PD, LGD og EAD brukes til å beregne bankens kapitalbehov. Den standardiserte framgangsmåten benyttes for borettslag, nyetablerte virksomheter og eksponeringer i Polen.

Alle bedriftskunder med kredittengasjement skal risikoklassifiseres ved hver kredittbevilgning av vesentlig størrelse og minst en gang årlig, med mindre annet er bestemt. Innenfor personmarkedet, hvor det er et stort antall kunder, blir de fleste sakene besluttet ved hjelp av automatiserte måle- og beslutningsstøttesystemer. Risikoklassifiseringen skal reflektere den langsiktige risikoen ved kunden og engasjementet.

Risikoklassifiseringssystemene anvendes for beslutningsstøtte, overvåking og rapportering. Risikoparameterne fra klassifiseringssystemene inngår som en integrert del av kredittprosessen og i risikooppfølgingen, herunder oppfølging av kredittstrategiene.

Sannsynlighet for mislighold (probability of default, PD), brukes som mål på kredittkvalitet. Konsernet deler porteføljen inn i ti risikoklasser. Risikoklasse tildeles, basert på IRB PD for hvert kredittengasjement. Dette er presentert i tabellen nedenfor. Kredittforringede engasjementer (gruppe 3) gis en PD på 100 prosent. Konsernets portefølje inndelt etter risikoklasser og IFRS 9-grupper er presentert i note 7 Kreditt-eksponering per risikoklasse.

DNBs risikoklassifisering ¹⁾

Risikoklasse	Sannsynlighet for mislighold (prosent)		Ekstern rating	
	Fra og med	Til	Moody's	S&P Global
1	0,01	0,10	Aaa – A3	AAA – A-
2	0,10	0,25	Baa1 – Baa2	BBB+ – BBB
3	0,25	0,50	Baa3	BBB-
4	0,50	0,75	Ba1	BB+
5	0,75	1,25	Ba2	BB
6	1,25	2,00		
7	2,00	3,00	Ba3	BB-
8	3,00	5,00	B1	B+
9	5,00	8,00	B2	B
10	8,00	misligholdt	B3, Caa/C	B-, CCC/C

1) Basert på DNBs risikoklassifiseringssystem, hvor 1 representerer lavest og 10 høyest risiko.

Retningslinjer for kredittvirksomhet

DNBs retningslinjer og prosesser for kredittgivning er beskrevet i konsernretningslinjene for kredittvirksomhet. Retningslinjene fastsetter hvordan DNB skal yte og følge opp kreditt innenfor de ulike segmentene. Vurdering av nye kunder, oppfølging av friske kredittengasjement, oppfølging av kunder i finansielle vanskeligheter og rutiner for håndtering av nedskrevne engasjement er beskrevet i detalj.

NOTE 4 Styring av kredittrisiko (forts.)

Kredittgivingen i DNB er basert på fullmakts- og godkjennelsesmatriser. Et grunnleggende prinsipp er at det alltid kreves både en innstiller og en beslutter. Matrisene er differensiert på volum, risiko og eventuelt næring. Der hvor en lavrisikoeksponering til boligfinansiering kan være begrenset til to involverte (innstiller og beslutter), vil innstillingen for større/kompliserte engasjementer også tiltredes av senior kredittsjef. I tillegg vil det søkes rådgivning fra kredittkomiteer med eventuelt krav om involvering av spesialister fra en spesifikk bransje.

Utgangspunktet for kredittgivingen er basert på kundens gjeldsbetjeningsevne i form av innkommende framtidig kontantstrøm, for eksempel lønnsinntekter eller inntekter fra forretningsvirksomheten som finansieres. Bankens risiko for framtidig tap søkes ytterligere redusert igjennom krav om sikkerhetstillelse. Sikkerheter kan for eksempel være i form av fysisk sikkerhet (pant), garantier, kontantdepot eller avtaler om mot-regning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret. Negativ pantsettelse, hvor kunden forplikter seg til å holde sine aktiva heftelsesfrie vis-à-vis andre långivere, benyttes også som risikoreduserende element.

I tillegg til sikkerheter vil finansielle klausuler være inkludert i de fleste kredittavtaler for bedrifter. Disse klausulene er et ytterligere risiko-reduserende element som sikrer at DNB tidlig blir oppmerksom på og involvert i eventuelle finansielle utfordringer. Eksempler på finansielle klausuler er krav om minimum netto kontantstrøm og egenkapitalgrad.

Oppfølging av kredittrisikoFriske kunder

Den årlige oppdaterte risikoklassifiseringen av kunder er en fullstendig gjennomgang av alle de risikoer DNB avdekker knyttet til hver kunde. En ny verdivurdering av alle mottatte sikkerheter er en integrert del av denne vurderingen. Beslutnings- og fullmaktsmatrisene gjelder også ved alle fornyelser av eksisterende kreditter. Dette sikrer involvering av personell med riktig kompetanse på alle større og kompliserte engasjementer. Friske kunder inkluderer også kunder som har opplevd vesentlig øning i kredittrisiko.

Personkunder følges opp i form av en systematisk porteføljeoppfølging. For spesielt identifiserte engasjement med økt kredittrisiko gjøres det oppfølging på individuelt nivå.

Watchlist

Watchlist er konsernets viktigste verktøy for oppfølging av bedriftskunder hvor kredittrisiko har økt. Kunder som er i brudd med finansielle klausuler eller hvor det har oppstått en tapshendelse vurderes for oppføring på watchlist. Tapshendelser kan for eksempel være vesentlige finansielle problemer eller vesentlige endringer i markedsforhold. I tillegg er det en integrert del av kredittprosessen å vurdere hvorvidt høyrisiko-kunder (klasse 8-10) skal settes på watchlist. Watchlistkunder følges ekstra tett. Det stilles krav til en hyppigere, ofte kvartalsvis, risikovurdering med oppdatert verdivurdering av sikkerheter. I tillegg skal DNB utarbeide en handlingsplan for å håndtere den risikosituasjonen som har oppstått. Denne ekstra tette oppfølgingen av kunder med økte utfordringer er basert på bankens erfaring med at tett oppfølging både reduserer risikoen for at det oppstår tap og minimerer de tap som faktisk oppstår. Ved hver gjennomgang av engasjementer på watchlist vil det bli gjort en individuell vurdering av behovet for nedskrivning.

Betalingslettelser

Dersom en kunde kommer i finansielle vanskeligheter kan DNB i enkelte tilfeller innvilge lettelse i form av mindre strenge finansielle klausuler eller reduserte/utsatte rente- og avdragsbetalinger. Denne typen virkemidler ytes i samsvar med konsernets kredittretningslinjer. Hensikten er å bistå kunden gjennom økonomisk krevende perioder når man forventer at kunden vil kunne møte sine forpliktelser på et senere tidspunkt. Dette er en del av DNBs strategi for å begrense tap.

Som følge av de forretningsmessige og finansielle effektene av koronavirusutbruddet, har DNB tilbudt flere kunder betalingslettelser for å gi en midlertidig lettelse fra nåværende situasjon, hovedsakelig ved å gi reduserte eller utsatte nedbetalinger av utestående lån. I de første to kvartalene av 2020 har DNB tilbudt flere kunder betalingslettelser direkte relatert til koronavirusutbruddet. Kombinert med en ellers sunn finansiell situasjon for kunden, vil ikke lettelsene resultere i forbearance klassifikasjon. Imidlertid, når betalingslettelsene er kombinert med høy kredittrisiko og en forventning om at tiltakene ikke er midlertidig, skal reklassifisering til forbearance kategorien likevel gjennomføres.

DNB-konsernets samlede eksponering med innvilgede betalingslettelser, i henhold til CRD IV-definisjon av «forbearance», er vist i tabell Forbearance under.

Forbearance**DNB-konsernet**

Beløp i millioner kroner	31. desember 2020 ¹⁾			31. desember 2019		
	Gruppe 2	Gruppe 3	Total	Gruppe 2	Gruppe 3	Total
Brutto bokført verdi og uttrukne rammer	23 729	13 417	37 146	22 831	11 638	34 469
Forventet kredittap	430	5 770	6 200	317	4 503	4 820

1) Tallene er oppdatert etter kvartalsrapporteringen grunnet manuelle registreringer av betalingslettelser i forbindelse med koronapandemien..

Kredittforringet portefølje

Ved kredittforringelse er det svært tett oppfølging av kundene og det er konsernets erfaring at oppfølging i denne fasen krever andre supplerende ressurser enn på friske kunder. Kundeengasjement som faller inn i denne kategorien vil enten i sin helhet bli overført til egen enhet med spisskompetanse eller kundeteamet vil bli utvidet med personer fra samme enhet.

NOTE 4 Styring av kredittrisiko (forts.)

Overtatte selskaper og eiendeler

I forbindelse med oppfølging av misligholdte engasjementer vil DNB i noen tilfeller overta eiendeler som er stilt som sikkerhet for lån og garantier. Alle overtatte eiendeler følges vanligvis opp av enheten Konserninvesteringer, som har som hovedmål å sikre/gjenvinne verdier for aksjonærene i DNB gjennom finansiell restrukturering ved overtakelse av selskaper og eiendeler som følge av mislighold. På overtakelsestidspunktet verdsettes slike eiendeler til antatt realisasjonsverdi. Avvik fra balanseført verdi av eksponeringene på oppkjøpstidspunktet blir klassifisert som nedskrivninger på utlån og garantier i resultatregnskapet. Overtatte eiendeler innregnes i balansen og måles etter førstegangsinnregning i henhold til reglene som gjelder for eiendelen som er overtatt.

Motpartsrisiko for derivater

DNB inngår derivathandler på bakgrunn av kundeetterspørsel og for å sikre posisjoner som oppstår ved slik aktivitet. I tillegg benyttes derivater til sikring av posisjoner i handelsporteføljen og til å ta posisjoner i rente-, valuta-, råvare-, og aksjemarkedet. Derivater benyttes også for å sikre valuta- og renterisiko som oppstår i forbindelse med inn- og utlån. Derivatkontrakter handles oftest «over the counter» (OTC), som innebærer at enkeltkontrakter er individuelt bestemt mellom partene. Kredittrisikoen som oppstår i forbindelse med handel i derivater inngår i målingen av kredittrisiko i DNB.

Motregningsavtaler og bilaterale sikkerhetsavtaler benyttes som et virkemiddel for å minimere motpartsrisikoen ved enkeltmotparter. Slike avtaler gjør det mulig å motregne alle positive og negative markedsverdier knyttet til kontrakter med individuelle motparter. En annen type risikoreducerende tiltak er etablering av CSA-avtaler (Credit Support Annex). Slike avtaler er inngått med de fleste store bankmotpartene og andre finansielle motparter, samt et stadig økende antall ikke-finansielle motparter. En CSA-avtale innebærer at markedsverdien av alle derivatkontrakter inngått mellom DNB og motparten avregnes daglig eller ukentlig, noe som i stor grad eliminerer motpartsrisikoen. I all hovedsak er avregningen av disse transaksjonene i kontanter, men også statsobligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett blir benyttet. Avtalene er normalt ikke avhengig av motpartens kredittkvalitet, men noen avtaler stipulerer at nivået for maksimal eksponering før sikkerheter kreves (grenseverdien) skal reduseres hvis motparten blir nedgradert.

Ulike renteprodukter (renteswapper og Forward Rate Agreements (FRAs) i ulike valutaer) motregnes via såkalte clearingsentraler, som for eksempel LCH Clearnet. På denne måten flyttes motpartsrisikoen for DNB fra en enkeltmotpart til clearingsentralen. Aksjeterminer, verdipapirlån og valutatrading for privatkunder følges opp og mer-/mindreverdi avregnes daglig.

NOTE 5 Måling av forventet kredittap

DNB har en modell for beregning av forventede kredittap hvor lån til kunder, lånetilsagn, finansielle garantikontrakter og andre finansielle instrumenter som er innenfor virkeområdet for nedskrivningsreglene i IFRS 9, fordeles i tre grupper:

- Et finansielt instrument som ikke er kredittforringet ved førstegangsinnregning, er klassifisert i gruppe 1 med 12-måneders ECL.
- Dersom det er vesentlig økning i kredittisiko etter førstegangsinnregning, flyttes det finansielle instrumentet til gruppe 2 og måles til ECL i levetiden til instrumentet.
- Endringer i kredittisiko reflekterer både kundespesifikke omstendigheter og utvikling i relevante makrofaktorer for det segmentet kunden tilhører. Vurderingen av hva som utgjør vesentlig økning i risiko er basert på en kombinasjon av kvantitative og kvalitative indikatorer i tillegg til absolutte kriterier.
- Dersom kredittisikoen svekkes ytterligere, og det finansielle instrumentet er vurdert å være kredittforringet, blir instrumentet flyttet til gruppe 3, og ECL måles for instrumentets levetid. I motsetning til gruppe 1 og 2 beregnes effektiv rente på amortisert kost i stedet for brutto balanseført verdi. For definisjon av kredittforringet, se nærmere beskrivelse nedenfor.

Måling av forventet kredittap bygger på følgende prinsipper:

- 12-måneders ECL måles som den delen av ECL som utgjør de forventede kredittap som kan oppstå som følge av mislighold i løpet av de neste 12 månedene.
- Tapsavsetningen for finansielle instrumenter i gruppe 1 og 2 er beregnet som nåverdien av eksponering ved mislighold (exposure at default, EAD) multiplisert med sannsynlighet for mislighold (probability of default, PD) multiplisert med tapsgrad ved mislighold (loss given default, LGD), og diskontert ved å anvende den effektive rente-metoden (effective interest rate, EIR). PD, LGD og EAD tar utgangspunkt i IRB-rammeverket, men er konvertert til å bli forventningsrett og fremadskuende, i motsetning til konservativ og konjunkturuavhengig.
- Relevant og tilgjengelig historisk, aktuell og fremadskuende informasjon er brukt for å estimere ECL. Til dette formålet er DNBs portefølje delt inn i 22 segmenter basert på geografi og bransje. Alle kunder innenfor samme segment er eksponert mot de samme risikodriverne.
- For finansielle instrumenter som er kredittforringet i gruppe 3, gjøres det individuelle vurderinger av ECL.
- For gruppe 1 og 2 anvendes en modell for å beregne ECL.

De viktigste komponentene for måling av forventet kredittap, oppsummert

IFRS 9-gruppe	Utvikling i kredittisiko	Kundestatus	ECL-måling	ECL-målemetode	Effektiv renteberegning
Gruppe 1	Ikke vesentlig økning	Frisk	12 måneder	ECL-modell	Brutto balanseført verdi
Gruppe 2	Vesentlig økning	Frisk	Levetid	ECL-modell	Brutto balanseført verdi
Gruppe 3	Misligholdt	Kredittforringet	Levetid	Individuell måling per kunde	Amortisert kost

Måling av forventet kredittap i gruppe 1 og 2 (ECL-modell)

Modellen som benyttes i gruppe 1 og 2 følger fem steg: segmentering, bestemme makrosценарier, bestemme kredittsyklus, beregning av forventet tap og vesentlig endring i kredittisiko. I det etterfølgende vil hvert enkelt steg bli beskrevet i mer detalj.

Segmentering, makrosценарier og kredittsyklusindeks

Vurderingen av vesentlig økning i kredittisiko og beregning av ECL tar hensyn til tilgjengelig og relevant historisk, aktuell og fremadskuende informasjon. Usikkerheten relatert til vurderingen av fremadskuende informasjon har økt betydelig etter den inngripende nedstengningen og gradvise gjenåpningen av økonomien som følge av koronautbruddet og den relaterte ubalansen i oljemarkedet. Det høye nivået av usikkerhet reflekterer omfanget og lengden av de forretningsmessige og finansielle innvirkningene, i tillegg til effektene av de ulike finansielle lettelsene og støtteordninger iverksatt av myndighetene.

For å reflektere effekten av makrodrivere på en rimelig og dokumenterbar måte har DNB delt opp porteføljen med finansielle instrumenter i 22 segmenter med sammenfallende risikodrivere. Segmenteringen er gjort på grunnlag av kundens bransje og geografiske tilhørighet. Omtrent halvparten av bransjene opererer i et globalt marked hvor det påvirkes av globale risikofaktorer.

På grunnlag av en statistisk regresjonsanalyse er viktige risikodrivere med påvirkning på PD identifisert for de ulike segmentene. Vurderingene som er benyttet til utvelgelsen av de ulike risikodriverne, baserer seg på flere kriterier: den statistiske modellens forklaringskraft, en kvalitativ rimelighetssjekk (for eksempel om det er fornuftig å inkludere risikodriveren) og et mål om ikke å ha for mange faktorer siden det vil øke kompleksiteten unødvendig. Relevante makrodrivere er vist i tabellen nedenfor. Deres påvirkning på ECL vil variere fra instrument til instrument. Prognoser for hver av de relevante risikodriverne (grunnleggende økonomisk scenario) blir primært utarbeidet kvartalsvis og utgjør beste estimat på utviklingen i risikodrivere i prognoseperioden. Prognoseperiodene som er innarbeidet i segmentene varierer mellom tre og fire år og prognosene utarbeides for hvert år i prognoseperioden. De makroøkonomiske prognosene for hvert segment er nøye vurdert i utvalget for skjønsmessige vurderinger, for å sikre at de reflekterer de forventede innvirkningene av de økonomiske konsekvensene av koronautbruddet. Makroprognosene innhentes vanligvis fra DNB Markets med interne kilder som supplement. Som følge av de raske endringene i den økonomiske situasjonen i løpet av 2020, er prognoser fra ulike eksterne kilder også vurdert. Når de makroøkonomiske prognosene fastsettes, blir både påliteligheten av kilden og tidsmessigheten av oppdateringene vurdert.

NOTE 5 Måling av forventet kredittap (forts.)

Alle aspekter av situasjonen blir nøye evaluert når lengden og de finansielle og forretningsmessige konsekvenser av korona utbruddet vurderes. Generelt sett er de estimerte ugunstige økonomiske konsekvensene innberegnet i det første året av perioden. De gjenværende prognoseperiodene er forventet å være betydelig mindre påvirket av de ugunstige økonomiske konsekvensene.

Makroprognosene innarbeides i kredittsyklusindeksen (credit cycle index, CCI). CCI viser sammenhengen mellom historisk observerte mislighold og relevante makrofaktorer. Plasseringen på indeksen indikerer om den nåværende tilstanden i økonomien for et gitt segment er bedre eller verre enn normalt. Prognosene blir brukt til å framskrive utviklingen for indeksen i prognoseperioden. Etter prognoseperioden antas CCI å konvergere tilbake til det langsiktige gjennomsnittet. Dette innebærer at kredittsyklusen returnerer til en normal tilstand (det langsiktige gjennomsnittet).

CCI blir videre brukt til å utlede en grunnlinje for PD-kurven for hvert instrument som følger utviklingen i CCI. Når CCI går mot bedre tider, vil PD alt annet like bli lavere og motsatt.

Når de oppdaterte makroprognosene medfører at kredittsyklusindeksen ikke representerer ledelsens syn på de forventede forretningsmessige og finansielle utviklingene, vil det utøves profesjonelt skjønn for å sikre at ledelsens syn blir bedre reflektert i den benyttede kredittsyklusindeksen.

Flere scenarier

For å reflektere det ikke-lineære forholdet mellom negativ utvikling i kredittrisiko og ECL inkluderes flere scenarier i vurderingen av vesentlig økning i kredittrisiko og i målingen av ECL. DNB bruker det grunnleggende scenariet for hver risikodriver som utgangspunkt, og derfra er CCI- og PD-kurver utledet som beskrevet over. Alternative scenarier modelleres som linjer i en sannsynlighetsfordeling rundt grunnlinjen. Denne metoden innebærer at hvert scenario representerer en persentil på sannsynlighetsfordelingen hvor hvert persentil representerer en mulig utvikling i kredittrisiko avhengig av den makroøkonomiske utviklingen.

Sannsynlighetsfordelingens bredde for det enkelte segment avhenger av den historiske volatiliteten i sammenhengen mellom utviklingen i risikodrivere og utviklingen i kredittrisiko og ECL. Dette resulterer i en sammenheng hvor høyere volatilitet i et segment, som følge av endring i relevante risikodrivere, gir et relativt sett større gap mellom grunnlinjen og de ytre persentilene i fordelingen.

Sensitiviteter

For å beregne forventet kredittap i gruppe 1 og 2 bruker DNB en rekke makroøkonomiske variabler hvor hver variabel blir tilordnet flere alternative sannsynlighetsscenarier.

Makroøkonomiske variabler påvirker hverandre i den forstand at endring i prognosene til en variabel sannsynligvis vil påvirke prognosene til de andre variablene. Videre vil en svekking av makroprognoser normalt medføre at flere kunder vil migrere fra gruppe 1 og 2 til gruppe 2 og 3. Komparative sensitivitetsanalyser for hver makroøkonomiske variabel, isolert sett, vil derfor ikke bidra med relevant sensitivitetsinformasjon.

DNB har simulert et alternativt nedsidescenario for relevante makroprognoser. Scenarioet skal beskrive en mulig nedside i forhold til scenarioet som brukes for å beregne det forventete kredittapet som er innregnet i regnskapet. Hver makrovariabel blir tilordnet en alternativ lavere forventning for hver periode i prognoseperioden. Tabellen nedenfor viser den gjennomsnittlige endringen i makrovariablene i det alternative scenarioet, sammenliknet med basisscenarioet i prognoseperioden, uttrykt i prosent. I det simulerte alternative scenarioet vil forventet kredittap i gruppe 1 og 2 øke med om lag 44 prosent sammenliknet med kredittap i gruppe 1 og 2 som er innregnet i regnskapet per 31. desember 2020.

Følgende tabell viser utvalgte makroøkonomiske variabler som utgjør basis-scenarioet for perioden 2020 til 2022 benyttet i DNBs modell for å beregne kredittapet som er innregnet i regnskapet, sammenliknet med basis-scenarioet i det alternative scenarioet. Alle variablene representerer et årlig estimat.

Utvalgte makrovariabler benyttet for å beregne ECL innregnet i regnskapet og alternativ scenario

	Basis-scenario i regnskapet			Basis-scenario i det alternative regnskapet		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Global BNP, årlig vekst	(3,9)	5,0	3,7	(3,9)	(0,3)	3,7
Fremvoksende økonomier BNP, årlig vekst	(2,6)	6,1	4,5	(2,6)	0,0	4,5
Svensk BNP, årlig vekst	(4,8)	2,8	2,5	(4,8)	0,3	2,8
Oljepris per fat	42	53	65	42	36	42
Norske bruktboligpriser, årlig vekst	4,5	8,0	4,0	4,5	(10,0)	4,0
Norskregistrert arbeidsledighet, prosent	5,0	3,6	3,1	5,0	5,0	3,7
3-måneders NIBOR rente	0,7	0,4	0,6	0,7	0,5	0,7

NOTE 5 Måling av forventet kredittap (forts.)

Følgende tabell viser en oversikt over makroprognosene som er inkludert i tapsmodellen. Tabellen inkluderer den gjennomsnittlige nedside som er innarbeidet i hver makrovariabel i det alternative scenarioet.

Endring fra gjennomsnittlig nivå på basis-scenario benyttet for å beregne kredittap innregnet i regnskap, til gjennomsnittlig nivå på basis-scenario benyttet i det alternative scenarioet

	Endring
Global BNP (prosentpoeng)	(1,3)
Framvoksende økonomier BNP (prosentpoeng)	(1,5)
Oljepris (prosentpoeng)	(26,6)
BNP Fastlands-Norge (prosentpoeng)	(0,4)
Norsk konsumprisindeks (prosentpoeng)	(0,2)
Bruktboligpriser (prosentpoeng)	(4,5)
Norskregistrert arbeidsledighet (prosentpoeng)	0,6
3-måneders NIBOR rente (prosentpoeng)	0,1
Svensk BNP (prosentpoeng)	(0,5)
Leiepriser norske forretningsbygg (prosent)	(1,3)
Laksepriser (prosent)	(25,6)
Flytende halvt nedsenkbare borerigger og boreskip (prosent)	(10,1)
Total utnyttelsesgrad flytende halvt nedsenkbare borerigger (prosent)	0,0
VLCC spotrate (prosent)	(24,5)
Capesize spotrate (prosent)	(30,3)
VLCC spotrate (prosent)	0,0

En av de største eksponeringene i gruppe 1 og 2 er utlån til privatkunder. Dette omfatter boliglån, kredittkort og forbruksfinansiering. I tillegg til spesifikke kundeparametere er porteføljens ECL estimert basert på norsk boligprisindeks, norske renter til husholdninger, gjeldsgrad til husholdninger og arbeidsledighetsrate. I det simulerte alternative scenarioet, hvor alle disse parameterne har mindre gunstige prognoser, vil ECL i gruppe 1 og 2 øke med om lag 66 prosent for privatkundeporteføljen, sammenliknet med ECL målt per 31. desember 2020 på den samme porteføljen og grupper.

DNB har videre undersøkt effekten av ikke-linearitet i ECL for gruppe 1 og 2. Hvis bare basisscenarioet blir benyttet til å beregne forventede kredittap, og man dermed ekskluderer sannsynlighetsfordelingens alternative scenarioer, vil ECL per 31. desember 2020 minske med 10 prosent.

Beregning av forventet kredittap

Vurderingen av en vesentlig endring i kredittisiko og målingen av ECL baserer seg på parametere som allerede er i bruk i oppfølgingen av kredittisiko og i målingen av kapitalbehov: PD, LGD og EAD. Parameterne er justert og brukt i beregningen av et forventningsrett ECL-estimat.

Sannsynlighet for mislighold (PD)

DNB anvender en rekke ulike modeller for å bestemme en kundes PD. Valg av modell avhenger av om det er en privat- eller bedriftskunde og hvilken bransje kunden opererer innenfor. Utviklingen i kundens PD er en nøkkelkomponent i DNBs overvåking av kredittisiko i porteføljen, se note 4 Styring av kredittisiko, og en tilpasset IRB PD benyttes både i målingen av ECL og i vurderingen av om det har vært vesentlig økning i kredittisiko etter førstegangsinnregning. For å fastsette PD i beregninger av kapitaldekning har DNB fått innvilget tillatelse til å benytte interne kredittmodeller (Internal Ratings Based, IRB). Disse modellene er konservative og reflekterer i liten grad konjunkturfølsomheten. For ECL-målingen er det behov for å generere en PD som er fremadskuende og tar hensyn til all tilgjengelig relevant informasjon. Dette er avgjørende for å kunne gi et forventningsrett og sannsynlighetsvektet estimat av ECL. For å kunne bruke PD i ECL-målingen er det gjort fire tilpasninger i PD-ene fra IRB-modellene:

- reflektering av makroøkonomiske scenarier
- konvertering til forventningsrett, fremadskuende PD
- konvertering av 12-måneders PD til levetids-PD
- fjerning av sikkerhetsmarginen for konservatisme i PD-estimatet

Disse tilpasningene innebærer at PD-er som brukes i ECL-beregningene, reflekterer ledelsens syn på endringer i konjunktorene, og at alle PD-estimer er forventningsrette.

NOTE 5 Måling av forventet kredittap (forts.)

To typer PD-er (IFRS modifisert) er generert og brukt i beregningen av ECL:

- En 12-måneders PD er sannsynligheten for at mislighold inntreffer i løpet av de neste 12 månedene (eller over gjenstående levetid hvis denne er kortere enn 12 måneder). Denne er brukt til å beregne 12-måneders ECL.
- En PD over instrumentets levetid er sannsynligheten for mislighold beregnet på årsbasis for den resterende levetiden til et finansielt instrument. Denne brukes til å vurdere om det har vært vesentlig økning i risiko siden førstegangsinnregning og til å beregne ECL over forventet levetid.

Tapsgrad ved mislighold (LGD)

LGD er den andel av EAD som forventes tapt dersom kunden misligholder sine forpliktelser. Beregningen tar blant annet hensyn til sikkerheter knyttet til engasjementet, framtidig kontantstrøm og andre relevante faktorer.

På samme måte som for PD-er bruker DNB IRB LGD-er i kapitaldekningen. For å konvertere IRB LGD-er til IFRS LGD-er er det gjort fire justeringer:

- makroøkonomiske scenarier er reflektert
- effektiv rente er brukt til å diskontere estimerte framtidige kontantstrømmer
- fjernet konservatisme for å generere nøytrale forventningsrette framskrivninger i stedet for nedgangskonjunktur og myndighetspålagte gulv
- fjernet estimerte indirekte kostnader knyttet til realisasjon av sikkerheter

Disse justeringene innebærer at LGD-ene som brukes for ECL-målingen, reflekterer ledelsens forventninger til endringer i konjunktorene og at alle LGD-estimerer er forventningsrette.

Eksponering ved mislighold (EAD)

EAD angir andel av bevilget engasjement som forventes å være trukket ved et eventuelt framtidig mislighold. EAD er justert for å reflektere kontraktsfestede innbetalinger av hovedstol, rente og forventet førtidig innbetaling. Kredittkonverteringsfaktoren som brukes i EAD, gir et anslag på hvor stor andel av ubenyttet kredittbevilgning som forventes å ha blitt trukket på tidspunkt for mislighold.

Vesentlig økning i kredittrisiko (gruppering)

Vurderingen av en vesentlig økning i kredittrisiko er basert på en kombinasjon av kvantitative og kvalitative indikatorer og absolutte kriterier. En vesentlig økning i kredittrisiko har inntruffet når en eller flere av forutsetningene nedenfor er oppfylt.

Kvantitative kriterier

Fastsettelsen av en vesentlig økning i kredittrisiko blir gjort ved å sammenlikne det man på tidspunktet for første gangs innregning forventet at levetids-PD skulle være på rapporteringstidspunktet med det levetids PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom faktisk levetids-PD på rapporteringstidspunktet er høyere enn det man forventet at den skulle være, vurderes det om økningen er vesentlig.

En økning i levetids-PD med en faktor på 2,5 eller mer fra førstegangsinnregning er vurdert å være en vesentlig økning i kredittrisiko. Denne grensen er satt på grunnlag av hvor stor økning i kredittrisiko som vil medføre tettere oppfølging av kunden for å sikre at det tas hensiktsmessige kreditt- og forretningsbeslutninger.

I tillegg må endringen i PD utgjøre minimum 0,6 prosentpoeng for at økningen i kredittrisiko skal anses å være vesentlig. I den øvre enden av risikoskalaen kreves en endring på 7,5 prosentpoeng eller mer for at økningen i kredittrisiko skal være vesentlig selv om endringen er mindre enn 2,5 ganger levetids-PD. Disse grensene reflekterer den høyere sensitiviteten for økt kredittrisiko i den nedre enden av risikoskalaen og den lavere sensitiviteten i den øvre enden av risikoskalaen.

Som en del av DNBs kredittrisikostyring bruker konsernet en risikoklassifisering hvor alle kunder er klassifisert på en koherent skala. Dette innebærer at en risikoklasse har samme forklaringskraft uavhengig av segment, geografi og produkt. DNB bruker derfor en felles grense for alle finansielle instrumenter på hva som utgjør en vesentlig økning i kredittrisiko. For ytterligere informasjon om DNBs risikoskala og -klassifisering henvises det til note 4 Styring av kredittrisiko.

Det er ingen automatikk i at en låntaker som innvilges forlengelser eller utsettelse av innbetalinger blir ansett å ha en vesentlig økning i kredittrisiko. Det blir nøye vurdert hvorvidt kredittrisikoen har økt vesentlig og det er usannsynlig at låntakeren vil gjenvinne sin kredittverdighet og dermed er innvilget betalingslettelse (forbearance), eller hvorvidt låntakeren bare opplever en midlertidig likviditetsbegrensning for eksempel som følge av nedstengningstiltak knyttet til koronasituasjonen. Som utgangspunkt vil en endring i de makroøkonomiske prognosene påvirke vurderingen av vesentlig økning i kundens kredittrisiko, da dette vil påvirke det overordnede synet på den økonomiske situasjonen for det relevante.

Kvalitative kriterier

Kvalitativ informasjon er normalt reflektert gjennom PD-modellene for de enkelte kundegruppene.

NOTE 5 Måling av forventet kredittap (forts.)

Absolutte kriterier

Absolutte kriterier blir brukt, og en vesentlig økning i kredittisiko har inntruffet hvis:

- kunden er 30 dager over forfall på kontraktens betalingsforpliktelser
- det er gitt betalingslettelse (forbearance) til en kunde i finansielle vanskeligheter som ikke er alvorlig nok til at kunden er klassifisert som kredittforringet

Sensitiviteter

DNB har utført en sensitivitetsanalyse på terskelverdien til vesentlig økning i kredittisiko som er benyttet til å måle ECL i gruppe 1 og 2. Hvis det brukes en terskelverdi på 1,5 ganger levetids-PD for å fastsette den vesentlige økning i kredittisikoen, som alternativ til terskelverdien på 2,5, vil flere eksponeringer migrere fra gruppe 1 til gruppe 2 og ECL i gruppe 1 og 2 vil øke med 2 prosent sammenliknet med ECL ved årsslutt 2020. Hvis i stedet en terskelverdi på 3,5 ganger levetids-PD blir benyttet, vil ECL reduseres med 1 prosent sammenliknet med ECL ved årsslutt 2020.

Skjønnsmessige ekspertvurderinger (expert credit judgement)

For mange av inputparameterne i ECL-målingen anvendes profesjonelt skjønn. Vurderingen av makroprognosene og effekten på den framskrevne kredittsyklusindeksen er viktig bruk av skjønn, og DNB har etablert et rådgivende organ for Konserndirektør Finans for å ivareta dette. Forumets oppgave er å vurdere om den predikerte kredittsyklusindeksen for hvert segment reflekterer ledelsens syn på den forventede framtidige økonomiske utviklingen.

Definisjonen av mislighold og kredittforringede eksponeringer i gruppe 3

Definisjonen av kredittforringet er sammenstilt med definisjonen av mislighold brukt for kapitalstyring.

Et finansielt instrument skal anses som misligholdt dersom et krav er forfalt med mer enn 90 dager hvor forfalt beløp er større enn 2 000 kroner, og hvor misligholdet ikke skyldes forsinkelser eller tilfeldige forhold hos motparten.

Et engasjement skal også anses som misligholdt dersom konsernet:

- som følge av svekket kredittverdighet hos motparten foretar nedskrivning, og beløpet ikke er uvesentlig
- avtaler endringer i vilkårene som følge av betalingsproblemer hos motparten, og det må antas at dette reduserer verdien av kontantstrømmen med et ikke uvesentlig beløp
- som følge av svekket kredittverdighet hos motparten avhender en fordring til underkurs og underkursen ikke er uvesentlig
- har grunnlag for å anta at det vil bli åpnet gjeldsforhandling, konkurs eller offentlig administrasjon hos motparten
- av andre grunner antar at forpliktelsen ikke vil bli oppfylt (antesipert mislighold)

Et engasjement skal vurderes som antesipert misligholdt dersom det er sannsynlig at kunden ikke vil ha betjeningsevne for sine samlede gjeldsforpliktelser innenfor sin ordinære drift (unlikelyness to pay).

Fra 1. januar 2021 vil ny misligholdsdefinisjon være gjeldende. DNB vil videreføre sammenstillingen mellom kredittforringet og definisjonen av mislighold etter ny definisjon. For kunder i karens etter den nye definisjonen vil modellen for beregning av forventede tap over levetiden til et engasjement benyttes.

Måling av forventet kredittap for kredittforringede finansielle instrumenter

I DNB blir ECL for kredittforringede finansielle instrumenter med eksponering over 5 millioner kroner beregnet individuelt per kunde og uten bruk av modellert input. I det en kunde blir kredittforringet (gruppe 3) blir misligholdsansynligheten (PD) satt til 100 prosent. ECL-avsetningen er estimert som forskjellen mellom balanseført verdi og netto nåverdi av de estimerte framtidige kontantstrømmene, diskontert med den opprinnelige effektive renten. De estimerte framtidige kontantstrømmene er basert på utviklingen i kundens eksponering, tidligere erfaring med kunden, det sannsynlige resultatet av forhandlinger og forventet makroøkonomisk utvikling som vil påvirke kundens forventede kontantstrøm. De forretningsmessige og finansielle effektene av coronavirusutbruddet og det relaterte oljeprisfallet, i tillegg til den beregnede verdien av tiltakspakkene som forventes å bli gitt gjennom etablerte offentlige ordninger, er innarbeidet i netto nåverdi av de diskonterte estimerte framtidige kontantstrømmer. Dersom eksponeringen er sikret, vil verdien av sikkerheten i et fortsatt drift-scenario bli inkludert i de estimerte framtidige kontantstrømmene, uavhengig om overtakelse er sannsynlig eller ikke. Når verdien av sikkerheten fastsettes, inkluderes minst to mulige scenarier for utvikling i framtidige kontantstrømmer i et fortsatt drift scenario. I noen tilfeller inkluderes også et likvidasjonsscenario i verdsettelsen av sikkerheten.

For kredittforringede eksponeringer under 5 millioner kroner benyttes en porteføljetilnærming for beregning av ECL.

Sensitiviteter

Hvis verdien av sikkerheter på alle gruppe 3-eksponeringer ble redusert med 10 prosent, ville ECL i gruppe 3 ved årsslutt økt med om lag 2 milliarder kroner.

NOTE 5 Måling av forventet kredittap (forts.)

DNBs prosedyrer for konstatering av tap

DNB konstaterer og reduserer dermed balanseført verdi av en finansiell eiendel når det ikke er rimelige forventninger om gjenvinning. Det kan for eksempel være tilfelle når en rettsinstans har kommet til en endelig beslutning, en beslutning om ettergivelse av gjeld er tatt eller en overenskomst om gjeldssanering er inngått. Konstatering kan gjelde hele eiendelen eller en andel av eiendelen og kan utgjøre en fraregningshendelse. DNB opprettholder det rettslige kravet mot kunder selv om konstateringen er gjennomført. For bedriftskunder er det en forskjell mellom interne konstateringer og gjeldsettergivelse. I sistnevnte tilfelle opprettholder DNB ikke det rettslige kravet.

Usikkerhet ved måling

Måling av forventet kredittap innebærer økt kompleksitet, og ledelsen må vise profesjonelt skjønn for mange av de viktigste forutsetningene som er brukt som input i målingen. For gruppe 1 og 2 er estimatusikkerhet i ECL-beregningen relatert til fastsettelsen av PD, LGD og EAD. Dette gjelder både ved benyttelse av historiske data i utviklingen og kalibreringen av modeller og ved utøvelse av skjønn ved fastsettelsen av disse parameterne som del av kredittprosessen. Videre, beslutningen om hvordan segmenteringen av låneporteføljen skal gjøres, identifisering av relevante risikodrivere for hvert segment og prognosene for hver risikodriver skaper også estimatusikkerhet.

Andre områder med vesentlig estimatusikkerhet er fastsettelsen av flere framtidige økonomiske scenarier, estimering av forventet levetid, vurdering av vesentlig økning i kredittrisiko og beslutning om kriteriet for mislighold er oppfylt.

For eksponeringer i gruppe 3 hvor ECL er målt individuelt per kunde, anvendes betydelig skjønn ved fastsettelse av forutsetningene som er benyttet for kundens framtidige kontantstrøm og forutsetninger relatert til verdsettelsen av sikkerheter, inkludert tidspunktet for den potensielle overtakelsen av sikkerheter.

Sensitiviteter er vist separat ovenfor.

NOTE 6 Kreditteksponering og sikkerheter**Kreditteksponering og sikkerheter per 31. desember 2020****DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Maksimal eksponering for kredittrisiko	Sikkerhet i eiendom	Sikkerhet i verdipapirer	Øvrig sikkerhet ¹⁾
Fordringer på sentralbanker	282 785		10 880	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	78 466		63 395	2
Utlån til kunder	1 693 811	1 074 834	82 141	258 713
Sertifikater og obligasjoner	439 231			
Finansielle derivater	186 740		494	124 275
Andre eiendeler	21 070			
Sum maksimal eksponering for kredittrisiko i balansen	2 702 104	1 074 834	156 911	382 989
Garantier	11 111	52		5 842
Udisponerte kredittrammer og tilbud	632 349	134 712		84 381
Andre forpliktelser	89 603	3 977		10 869
Sum maksimal eksponering for kredittrisiko utenfor balansen	733 062	138 741		101 091
Totalt	3 435 166	1 213 574	156 911	484 080

Herav gjenstand for forventet kredittap:

Fordringer på sentralbanker	282 785		10 880	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	78 466		63 395	2
Utlån til kunder	1 638 438	1 021 029	82 141	258 649
Sertifikater og obligasjoner	175 383			
Sum maksimal eksponering for kredittrisiko i balansen	2 175 072	1 021 029	156 417	258 650
Garantier	11 111	52		5 842
Udisponerte kredittrammer og tilbud	632 349	134 707		84 381
Andre forpliktelser	89 603	3 977		10 869
Sum maksimal eksponering for kredittrisiko utenfor balansen	733 062	138 736		101 091
Totalt	2 908 134	1 159 765	156 417	359 742

Herav gruppe 3:

Utlån til kunder	19 989	3 947		15 898
Sum maksimal eksponering for kredittrisiko i balansen	19 989	3 947		15 898
Garantier	1 581			1 581
Udisponerte kredittrammer og tilbud	2 892	90		1 429
Andre forpliktelser	951	31		325
Sum maksimal eksponering for kredittrisiko utenfor balansen	5 423	121		3 335
Totalt	25 412	4 068		19 234

1) Øvrig sikkerhet inkluderer blant annet vurdert markedsverdi av løsøre, kausjon, skip samt kontanter i tillegg til andre kredittforbedringer som nettingavtaler og mottatte garantier.

Det er ikke innregnet tapsavsetning for finansielle eiendeler på 5 727 millioner kroner i gruppe 3 på grunn av sikkerhetsstillelsen.

NOTE 6 Kreditteksponering og sikkerheter (forts.)**Kreditteksponering og sikkerheter per 31. desember 2019****DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Maksimal eksponering for kredittisiko	Sikkerhet i eiendom	Sikkerhet i verdipapirer	Øvrig sikkerhet ¹⁾
Fordringer på sentralbanker	303 720		40 014	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	102 961		84 877	59
Utlån til kunder	1 667 189	1 043 330	82 404	256 442
Sertifikater og obligasjoner	376 323			
Finansielle derivater	125 076		200	92 113
Andre eiendeler	20 062			
Sum maksimal eksponering for kredittisiko i balansen	2 595 331	1 043 330	207 496	348 613
Garantier	15 638	12		6 863
Udisponerte kredittrammer og tilbud	595 323	120 979	6	79 651
Andre forpliktelser	87 248	4 737		12 568
Sum maksimal eksponering for kredittisiko utenfor balansen	698 209	125 728	6	99 083
Totalt	3 293 540	1 169 058	207 501	447 696

Herav gjenstand for forventet kredittap:

Fordringer på sentralbanker	303 720		40 014	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	102 961		84 877	59
Utlån til kunder	1 606 012	983 801	82 404	256 618
Sertifikater og obligasjoner	140 130			
Sum maksimal eksponering for kredittisiko i balansen	2 152 823	983 801	207 296	256 677
Garantier	15 638	12		6 863
Udisponerte kredittrammer og tilbud	595 323	120 974	6	79 651
Andre forpliktelser	87 248	4 737		12 568
Sum maksimal eksponering for kredittisiko utenfor balansen	698 209	125 723	6	99 083
Totalt	2 851 032	1 109 524	207 302	355 760

Herav gruppe 3:

Utlån til kunder	15 403	4 034		9 567
Sum maksimal eksponering for kredittisiko i balansen	15 403	4 034		9 567
Garantier	583			314
Udisponerte kredittrammer og tilbud	1 602	165		176
Andre forpliktelser	614	42		99
Sum maksimal eksponering for kredittisiko utenfor balansen	2 799	207		589
Totalt	18 202	4 241		10 156

1) Øvrig sikkerhet inkluderer blant annet vurdert markedsverdi av løsøre, kausjon, skip samt kontanter i tillegg til andre kredittforbedringer som nettingavtaler og mottatte garantier.

Det er ikke innregnet tapsavsetning for finansielle eiendeler på 2 035 millioner kroner i gruppe 3 på grunn av sikkerhetsstillelsen.

Tabellen ovenfor inkluderer balanseposter og poster utenfor balansen med kredittisiko, og vurdert verdi av tilhørende sikkerheter. Der markedsverdier er tilgjengelig er disse benyttet. I hovedsak er det foretatt estimering av markedsverdier basert på ulike teknikker avhengig av sikkerhetstype. Innenfor eiendom er det benyttet modeller som estimerer verdien av sikkerhetene basert på markedsparametere for tilsvarende eiendommer. Tilsvarende teknikker er benyttet på øvrige ikke-finansielle sikkerheter. Markedsverdien av sikkerheter inkludert i tabellen er begrenset til maksimal kreditteksponering på det enkelte utlån eller engasjement for å gi uttrykk for effektiv tilgjengelig sikkerhetsverdi.

Nedenfor er det gitt kommentarer til de vesentligste postene per 31. desember 2020:

- **Fordringer på sentralbanker:** Fordringer på Norges Bank utgjør 33 millioner kroner. Forretninger med sentralbanker utenfor Norge er kort-siktede og gjøres hovedsakelig med OECD-land.
- **Utlån til kunder:** Se omtale under avsnittet "Retningslinjer for kredittvirksomhet" i note 4 Styring av kredittisiko.
- **Sertifikater og obligasjoner:** Konsernets investeringer i sertifikater og obligasjoner gjøres innenfor rammer for markedsrisiko godkjent av styret.
- **Finansielle derivater:** Øvrige sikkerheter representerer adgangen til netting mot annet mellomværende med kundene og mottatt kontant-sikkerhet.
- **Garantier:** Se omtale under avsnittet "Retningslinjer for kredittvirksomhet" i note 4 Styring av kredittisiko.
- **Udisponerte kredittrammer og tilbud:** Tilbud om lån, kreditter eller kredittrammer inngår med 155 741 millioner kroner i maksimal kreditt-eksponering. For slik eksponering er det ikke etablert formelle sikkerheter, og vurdert verdi av disse inngår ikke i tabellen. Etablering av sikkerheter gjøres i sammenheng med kundens eventuelle aksept av tilbudet. Vurderingen av verdi av eventuelle sikkerheter i forbindelse med tilbud følger prosedyre og kriterier omtalt under avsnittet "Retningslinjer for kredittvirksomhet" i note 4 Styring av kredittisiko.

NOTE 7 Kreditteksponering per risikoklasse

Tabellen under viser utlån til kunder og finansielle garantier og utrukne rammer til kunder per risikoklasse. Fordelingen mellom risikoklasser er basert på IRB PD som vist i tabellen DNBs Risikoklassifisering i note 4. Se også avsnittet Sannsynlighet for mislighold (PD) i note 5 for beskrivelse av sammenhengen mellom IRB PD og IFRS PD. Beløpene er brutto bokført verdi og maksimal eksponering før nedskrivninger.

Utlån per 31. desember 2020

					DNB-konsernet
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Lån til virkelig verdi	Totalt
Risikoklasse basert på sannsynlighet for mislighold					
1 - 4	1 145 090	26 902		44 000	1 215 992
5 - 7	310 258	66 465		10 701	387 424
8 - 10	27 639	44 083		623	72 345
Kredittforringet			32 020	47	32 067
Totalt	1 482 987	137 450	32 020	55 372	1 707 829

Utlån per 31. desember 2019

					DNB-konsernet
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Lån til virkelig verdi	Totalt
Risikoklasse basert på sannsynlighet for mislighold					
1 - 4	1 154 880	3 494		47 326	1 205 700
5 - 7	323 889	40 197		13 111	377 197
8 - 10	24 840	44 656		697	70 192
Kredittforringet			24 308	45	24 353
Totalt	1 503 609	88 347	24 308	61 178	1 677 441

Finansielle garantier og utrukne rammer per 31. desember 2020

					DNB-konsernet
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3		Totalt
Risikoklasse basert på sannsynlighet for mislighold					
1 - 4	543 328	8 310			551 637
5 - 7	105 031	12 005			117 036
8 - 10	9 075	16 164			25 239
Kredittforringet			6 024		6 024
Totalt	657 434	36 478	6 024		699 937

Finansielle garantier og utrukne rammer per 31. desember 2019

					DNB-konsernet
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3		Totalt
Risikoklasse basert på sannsynlighet for mislighold					
1 - 4	514 100	721			514 821
5 - 7	99 074	7 824			106 898
8 - 10	8 420	15 249			23 669
Kredittforringet			3 343		3 343
Totalt	621 594	23 794	3 343		648 730

NOTE 8 Nedskrivninger på finansielle instrumenter

								DNB-konsernet
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2020				2019			
	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Totalt	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Totalt
Opprettede og kjøpte	(72)	(17)		(89)	(62)	(5)		(66)
Økt forventet kredittap	(1 755)	(4 043)	(12 631)	(18 429)	(464)	(2 071)	(6 568)	(9 103)
Redusert forventet kredittap	1 201	3 996	5 112	10 309	539	2 516	4 381	7 436
Fraregning	30	14	76	120	37	85	40	162
Konstateringer			(1 949)	(1 949)		(2)	(755)	(757)
Inngått på tidligere konstaterte tap			119	119			138	138
Totale nedskrivninger	(596)	(50)	(9 272)	(9 918)	50	523	(2 765)	(2 191)

Kontraktsregulerte utestående beløp for finansielle eiendeler som ble nedskrevet i løpet av rapporteringsperioden, og som fremdeles er underlagt håndhevingsaktiviteter var 98 millioner kroner per 31. desember 2020 (100 millioner kroner per 31. desember 2019).

NOTE 9 Utvikling i brutto balanseført verdi og maksimal eksponering

Tabellen under avstemmer inngående mot utgående balanse for brutto balanseført verdi og maksimal eksponering for utlån til kunder til amortisert kost og finansielle garantier og utrukne rammer. Maksimal eksponering er brutto balanseført verdi av utlån til kunder pluss ikke balanseført eksponering, som hovedsakelig omfatter finansielle garantier, utrukne rammer og tilbud. Avstemmingspostene inkluderer følgende:

- Overføringer mellom grupper som følge av vesentlig endring i kredittrisiko.
- Endringer som skyldes fraregning av lån og finansielle garantier og utrukne rammer i løpet av perioden.
- Endringer som skyldes opprettelse av nye finansielle instrumenter i løpet av perioden.
- Valutakursendringer og andre endringer som påvirker brutto bokført verdi og maksimal eksponering.

Utlån til amortisert kost

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet			
	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Totalt
Brutto balanseført verdi per 1. januar 2019	1 435 014	82 321	27 846	1 545 180
Overføring til gruppe 1	67 730	(66 890)	(840)	
Overføring til gruppe 2	(91 994)	96 661	(4 668)	
Overføring til gruppe 3	(3 846)	(5 356)	9 202	
Opprettede og kjøpte	473 915	4 767		478 682
Fraregning	(377 761)	(23 346)	(7 327)	(408 434)
Valutakursendringer	362	190	95	647
Annet	188			188
Brutto balanseført verdi per 31. desember 2019	1 503 609	88 347	24 308	1 616 264
Overføring til gruppe 1	124 598	(123 026)	(1 572)	
Overføring til gruppe 2	(224 195)	227 746	(3 551)	
Overføring til gruppe 3	(4 367)	(18 366)	22 733	
Opprettede og kjøpte	454 549	17 735		472 284
Fraregning	(380 599)	(55 268)	(9 720)	(445 587)
Valutakursendringer	9 392	282	(178)	9 497
Annet				
Brutto balanseført verdi per 31. desember 2020	1 482 987	137 450	32 020	1 652 457

Finansielle garantier og utrukne rammer

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet			
	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Totalt
Maksimal eksponering per 1. januar 2019	627 302	29 462	4 152	660 916
Overføring til gruppe 1	20 580	(20 331)	(249)	
Overføring til gruppe 2	(25 073)	25 600	(528)	
Overføring til gruppe 3	(1 164)	(1 010)	2 175	
Opprettede og kjøpte	397 213			397 214
Fraregning	(397 978)	(10 062)	(2 198)	(410 238)
Valutakursendringer	715	135	(10)	840
Annet				
Maksimal eksponering per 31. desember 2019	621 594	23 794	3 343	648 730
Overføring til gruppe 1	40 614	(40 382)	(233)	
Overføring til gruppe 2	(75 629)	76 330	(701)	
Overføring til gruppe 3	(1 553)	(8 426)	9 979	
Opprettede og kjøpte	430 229	3 451		433 680
Fraregning	(362 758)	(18 486)	(6 314)	(387 557)
Valutakursendringer	4 938	197	(51)	5 084
Annet				
Maksimal eksponering per 31. desember 2020	657 434	36 478	6 024	699 937

NOTE 10 Utvikling i akkumulerte nedskrivninger av finansielle instrumenter

Tabellen under avstemmer inngående mot utgående balanse for akkumulerte nedskrivninger på utlån til kunder til amortisert kost og finansielle garantier og utrukne rammer. Avstemmingspostene inkluderer følgende:

- Overføringer mellom grupper som følge av vesentlig endring i kredittisiko. Overføringen antas å skje før den etterfølgende nymålingen av avsetningen.
- Endringer som skyldes overføring mellom 12-måneders forventet kredittap i gruppe 1 og forventet kredittap i levetiden i gruppene 2 og 3.
- Endringer i avsetning som skyldes opprettelse av nye finansielle instrumenter i løpet av perioden.
- Økninger og nedganger i forventet kredittap som følge av endringer i parametre og forutsetninger, inkludert makroframskrivninger, i tillegg til effekten av delvis tilbakebetaling på eksisterende fasiliteter og tilbakeføring av tidsverdien av diskonterte verdier grunnet tidsforløp.
- Endringer i avsetning som skyldes fraregning av finansielle garantier og utrukne rammer i løpet av perioden.
- Konstateringer, valutakursendringer og andre endringer som påvirker det forventede kredittapet.

Utlån til amortisert kost <i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet			
	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Totalt
Akkumulerte nedskrivninger per 1. januar 2019	(352)	(1 225)	(8 321)	(9 898)
Overføring til gruppe 1	(351)	319	32	
Overføring til gruppe 2	58	(276)	218	
Overføring til gruppe 3	3	86	(90)	
Opprettede og kjøpte	(170)	(145)		(315)
Økt forventet kredittap ¹⁾	(212)	(1 221)	(6 103)	(7 535)
Redusert (reversert) forventet kredittap ¹⁾	686	1 003	3 510	5 198
Konstatering			1 838	1 838
Fraregning	33	423	61	516
Valutakursendringer	(1)	(6)	(49)	(55)
Akkumulerte nedskrivninger per 31. desember 2019	(306)	(1 042)	(8 905)	(10 252)
Overføring til gruppe 1	(639)	601	38	
Overføring til gruppe 2	204	(404)	200	
Overføring til gruppe 3	1	423	(424)	
Opprettede og kjøpte	(369)	(270)		(639)
Økt forventet kredittap	(998)	(2 432)	(12 292)	(15 722)
Redusert (reversert) forventet kredittap	1 271	1 366	4 656	7 292
Konstatering			4 587	4 587
Fraregning	72	549	76	697
Valutakursendringer	(0)	(5)	24	18
Akkumulerte nedskrivninger per 31. desember 2020	(765)	(1 214)	(12 039)	(14 018)

1) I andre kvartal 2019 utførte DNB en rekalkibrering av IFRS 9-modellene som benyttes for utlån til kunder og finansielle garantier og utrukne rammer til kunder i gruppe 1 og 2. Nettoeffekten av rekalkibreringen er en reduksjon i forventet kredittap på om lag 6 millioner kroner. Da rekalkibreringen resulterte i både økninger og reduksjoner knyttet til individuelle finansielle instrumenter, er effekten inkludert i to strømmer: «Økt forventet kredittap» og «Redusert (reversert) forventet kredittap».

NOTE 10 Utvikling i akkumulerte nedskrivninger av finansielle instrumenter (forts.)

Finansielle garantier og utrukne rammer				DNB-konsernet
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Totalt
Akkumulerte nedskrivninger per 1. januar 2019	(149)	(1 001)	(569)	(1 719)
Overføring til gruppe 1	(187)	152	35	
Overføring til gruppe 2	46	(50)	4	
Overføring til gruppe 3		9	(9)	
Opprettede og kjøpte	(158)	(14)		(172)
Økt forventet kredittap ¹⁾	(83)	(653)	(1 173)	(1 909)
Redusert (reversert) forventet kredittap ¹⁾	375	697	1 155	2 228
Fraregning	8	201		209
Valutakursendringer		(8)		(9)
Annet			14	14
Akkumulerte nedskrivninger per 31. desember 2019	(146)	(667)	(543)	(1 357)
Overføring til gruppe 1	(227)	224	4	
Overføring til gruppe 2	82	(93)	11	
Overføring til gruppe 3	1	314	(315)	
Opprettede og kjøpte	(351)	(92)		(443)
Økt forventet kredittap	(388)	(1 602)	(1 663)	(3 654)
Redusert (reversert) forventet kredittap	734	1 049	1 906	3 689
Fraregning	12	312	0	325
Valutakursendringer	1	(11)	(0)	(11)
Annet				
Akkumulerte nedskrivninger per 31. desember 2020	(284)	(566)	(601)	(1 451)

1) I andre kvartal 2019 utførte DNB en rekalkibrering av IFRS 9-modellene som benyttes for utlån til kunder og finansielle garantier og utrukne rammer til kunder i gruppe 1 og 2. Nettoeffekten av rekalkibreringen er en reduksjon i forventet kredittap på om lag 6 millioner kroner. Da rekalkibreringen resulterte i både økninger og reduksjoner knyttet til individuelle finansielle instrumenter, er effekten inkludert i to strømmer: «Økt forventet kredittap» og «Redusert (reversert) forventet kredittap».

NOTE 11 Utlån og finansielle garantier og utrukne rammer til kunder etter næringssegment**Utlån til kunder per 31. desember 2020****DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Brutto balanseført verdi	Akkumulerte nedskrivninger			Lån til virkelig verdi	Totalt
		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3		
Bank, forsikring og porteføljeforvaltning	72 151	(17)	(34)	(353)		71 747
Næringseiendom	199 171	(107)	(56)	(389)	107	198 726
Shipping	41 633	(45)	(227)	(327)		41 033
Olje, gass og offshore	57 588	(113)	(224)	(7 671)		49 580
Kraft og fornybar energi	31 866	(38)	(4)	(248)		31 576
Helsetjenester	16 857	(4)	(0)			16 853
Offentlig sektor	11 764	(16)	(0)	(0)		11 748
Fiske, fiskeoppdrett og jordbruk	51 680	(56)	(68)	(145)	119	51 531
Varehandel	35 653	(29)	(79)	(430)	16	35 131
Industri	37 539	(37)	(68)	(132)		37 303
Teknologi, media og telekom	25 325	(23)	(12)	(15)	3	25 279
Tjenesteyting	79 749	(57)	(111)	(612)	24	78 993
Boligeiendom	102 951	(32)	(22)	(143)	296	103 050
Privatpersoner	823 608	(141)	(141)	(559)	54 791	877 558
Øvrige næringer	64 923	(53)	(166)	(1 017)	16	63 703
Totalt ¹⁾	1 652 457	(765)	(1 214)	(12 039)	55 372	1 693 811

1) Herav 54 166 millioner kroner i repo handelsvolumer.

Utlån til kunder per 31. desember 2019**DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Brutto balanseført verdi	Akkumulerte nedskrivninger			Lån til virkelig verdi	Totalt
		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3		
Bank, forsikring og porteføljeforvaltning	92 336	(8)	(8)	(23)	5	92 303
Næringseiendom	185 586	(10)	(37)	(384)	145	185 299
Shipping	47 957	(47)	(94)	(285)		47 531
Olje, gass og offshore	64 934	(44)	(376)	(4 384)		60 131
Kraft og fornybar energi	31 254	(8)	(3)	(46)		31 197
Helsetjenester	20 989	(7)	(3)			20 979
Offentlig sektor	13 952	(7)	(0)	(0)		13 945
Fiske, fiskeoppdrett og jordbruk	41 198	(6)	(29)	(143)	161	41 182
Varehandel	40 551	(10)	(34)	(457)	58	40 108
Industri	42 216	(21)	(35)	(204)	19	41 976
Teknologi, media og telekom	24 540	(21)	(6)	(25)	25	24 513
Tjenesteyting	72 108	(24)	(38)	(847)	191	71 391
Boligeiendom	89 719	(6)	(13)	(121)	362	89 941
Privatpersoner	782 720	(72)	(308)	(641)	60 143	841 842
Øvrige næringer	66 203	(17)	(59)	(1 345)	69	64 852
Totalt ¹⁾	1 616 264	(306)	(1 042)	(8 905)	61 178	1 667 189

1) Herav 56 049 millioner kroner i repo handelsvolumer.

NOTE 11 Utlån og finansielle garantier og utrukne rammer til kunder etter næringssegment (forts.)**Finansielle garantier og utrukne rammer per 31. desember 2020****DNB-konsernet**

Beløp i millioner kroner	Maksimal eksponering	Akkumulerte nedskrivninger			Totalt
		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	
Bank, forsikring og porteføljeforvaltning	37 166	(10)	(3)	(0)	37 153
Næringseiendom	25 561	(17)	(2)	(3)	25 539
Shipping	9 830	(15)	(14)	(7)	9 794
Olje, gass og offshore	47 598	(70)	(301)	(294)	46 933
Kraft og fornybar energi	42 141	(28)	(0)		42 112
Helsetjenester	23 556	(4)	(0)		23 553
Offentlig sektor	10 266	(0)	(0)		10 266
Fiske, fiskeoppdrett og jordbruk	17 366	(14)	(6)	(9)	17 337
Varehandel	34 807	(18)	(37)	(14)	34 738
Industri	54 314	(24)	(61)	(3)	54 226
Teknologi, media og telekom	20 871	(8)	(6)	(0)	20 857
Tjenesteyting	28 780	(19)	(54)	(21)	28 687
Boligeiendom	38 147	(17)	(2)	(5)	38 124
Privatpersoner	272 061	(21)	(11)	0	272 029
Øvrige næringer	37 474	(20)	(69)	(245)	37 140
Totalt	699 937	(284)	(566)	(601)	698 486

Finansielle garantier og utrukne rammer per 31. desember 2019**DNB-konsernet**

Beløp i millioner kroner	Maksimal eksponering	Akkumulerte nedskrivninger			Totalt
		Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	
Bank, forsikring og porteføljeforvaltning	30 438	(5)	(1)	(0)	30 432
Næringseiendom	26 052	(2)	(1)	(4)	26 045
Shipping	10 409	(11)	(30)		10 368
Olje, gass og offshore	57 026	(48)	(463)	(268)	56 247
Kraft og fornybar energi	28 403	(5)	(19)		28 378
Helsetjenester	29 100	(8)	(0)		29 091
Offentlig sektor	11 086	(0)	(0)		11 085
Fiske, fiskeoppdrett og jordbruk	17 835	(2)	(0)	(6)	17 826
Varehandel	30 429	(5)	(17)	(35)	30 373
Industri	50 321	(11)	(32)	(2)	50 276
Teknologi, media og telekom	16 138	(10)	(3)		16 125
Tjenesteyting	25 494	(11)	(16)	(21)	25 445
Boligeiendom	33 412	(2)	(1)	(3)	33 405
Privatpersoner	241 498	(14)	(67)	(0)	241 416
Øvrige næringer	41 089	(10)	(17)	(203)	40 859
Totalt	648 730	(146)	(667)	(543)	647 373

NOTE 12 Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap eller reduserte fremtidige inntekter som følge av endringer i markedspriser eller kurser. Risikoen oppstår som følge av bankens usikrede transaksjoner og eksponering i valuta-, eiendoms-, rente-, råvare-, kreditt- og egenkapitalmarkedene. Risikonivået blir bestemt av volatilitet i markedsprisene og posisjonenes størrelse.

DNB kvantifiserer risiko ved å beregne økonomisk kapital for de enkelte risikoformene og for konsernets samlede risiko, se note 4 Risikostyring. Økonomisk kapital for markedsrisiko skal med en sannsynlighet på 99,9 prosent dekke alle potensielle tap knyttet til markedsrisiko i løpet av de kommende tolv månedene. Eksponeringene som inngår i modellen kan være faktisk eksponering eller rammer.

Økonomisk kapital for samlet markedsrisiko i DNB-konsernet ved utgangen av 2020 var på 10,9 milliarder kroner, mot 11,2 milliarder kroner i 2019. Reduksjonen skyldes i hovedsak at risiko knyttet til DNB Livsforsikring er skilt ut fra beregningen av økonomisk kapital for markedsrisiko og modelleres ved egen metodikk. Innlemming av CVA-risiko i beregningen samt økt aksjeholdning i Fremtind bidro på sin side til økt økonomisk kapital for markedsrisiko.

Markedsrisiko, ekskludert strategisk eierskap, utgjorde 6,7 prosent av total økonomisk kapital ved utgangen av 2020, hvilket er innenfor rammen for konsernets risikoappetitt.

NOTE 13 Rentefølsomhet**Rentefølsomhet per tidsperiode**

Verdien av poster på og utenfor balansen påvirkes av endringer i rentenivået. Tabellen viser potensielt tap for DNB-konsernet eksklusive DNB Livsforsikring og DNB Polen ved en endring i rentenivået på ett prosentpoeng. Beregningene tar utgangspunkt i en tenkt situasjon hvor renteendringene for samtlige valutaslag går i DNBs disfavør i forhold til konsernets posisjoner. Likeledes antas renteendringene innenfor samtlige tidsintervaller hver for seg å være ufordelaktige for konsernet. Tallene vil således reflektere maksimalt tap for DNB.

Beregningene er gjort med utgangspunkt i konsernets posisjoner per 31. desember og markedsrentene på samme tidspunkt. Tabellen omfatter ikke administrativ renterisiko og renterisiko knyttet til ikke-rentebærende eiendeler.

Beløp i millioner kroner	DNB-konsernet ¹⁾					Totalt
	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	
31. desember 2020						
NOK	758	216	417	153	200	172
USD	94	44	25	33	73	153
EUR	78	45	23	13	149	171
GBP	3	6			1	9
SEK	33	8	16	5	2	32
Annen valuta	5	28	7	6	3	38
31. desember 2019						
NOK	10	447	489	596	98	465
USD	1	118	81	100	9	72
EUR	4	50	5	20	87	109
GBP	3	4	10	2		11
SEK	40	7	24	10	3	36
Annen valuta	8	23	27	5	2	55

1) Gjelder DNB-konsernet eksklusive DNB Livsforsikring og DNB Polen.

NOTE 13 Rentefølsomhet (forts.)**Rentefølsomhet per tidsperiode – DNB Livsforsikring**

Tabellen viser rentefølsomhet knyttet til DNB Livsforsikrings finansielle eiendeler eksklusive sertifikater og obligasjoner som holdes til forfall. Et verdipapirs rentefølsomhet viser den mulige endringen i verdipapirets verdi ved en renteendring på ett prosentpoeng.

DNB Livsforsikring						
Beløp i millioner kroner	Inntil 1 måned	Fra 1 måned inntil 3 måneder	Fra 3 måneder inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Totalt
31. desember 2020						
NOK	7	77	58	492	454	1 089
USD	2	12	2	103	403	499
EUR	1	17	1	81	144	218
GBP				3	51	53
Annen valuta		1	16		27	10
31. desember 2019						
NOK	11	69	72	451	334	937
USD	4	9	3	44	173	209
EUR	2	5	1	51	94	143
GBP		1		2	12	13
Annen valuta		3	12		5	10

Rentefølsomhet – forpliktelser til forsikringstakere

DNB Livsforsikring bærer risikoen for å oppfylle de forpliktelsene selskapet har i avtalene med kundene. Finansavkastningen må være stor nok til å møte den garanterte avkastningen som selskapet har forpliktet seg til overfor kunden. I motsatt fall må den manglende avkastningen dekkes ved bruk av kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, egenkapital eller ansvarlige lån.

Rentegarantien skal oppfylles på årlig basis. Målt i forhold til kundefond har selskapet en gjennomsnittlig rentegaranti på 3 prosent.

I note 17 Forsikringsrisiko beskrives en tilstrekkelighetstest utarbeidet i samsvar med IFRS 4 Forsikringskontrakter i forhold til forpliktelser til forsikringstakere per 31. desember 2020.

NOTE 14 Valutaposisjoner

Tabellen angir netto valutaeksponering per 31. desember medregnet finansielle derivater i henhold til definisjon gitt av Norges Bank. Valutarisiko vedrørende investeringer i konsernselskaper inngår i valutaposisjonen med balanseført beløp.

Valutarisiko i DNB Livsforsikring oppstår som følge av at selskapet investerer deler av sin verdipapirportefølje og eiendomsportefølje i det internasjonale verdipapirmarkedet. Inneværende valutasikringsstrategi for DNB Livsforsikring innebærer at samlet valutarisiko reduseres til et minimum.

Beløp i millioner kroner	DNB Livsforsikring		DNB-konsernet ekskl. DNB Livsforsikring	
	Netto valutaeksponering		Netto valutaeksponering	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
USD	123	49	163	1 174
EUR	124	(331)	1 173	(620)
GBP	9	23	(932)	(40)
SEK	(129)	340	(173)	(73)
DKK	15	9	468	14
CHF	3	24	5	5
JPY	8	20	(30)	(31)
Øvrige	135	177	132	227
Sum utenlandsk valuta	287	311	806	657

NOTE 15 Finansielle derivater og sikringsbokføring

Mesteparten av derivattransaksjonene i DNB relaterer seg til kundeforhandlinger, hvilket innebærer at DNB tilrettelegger for at kunder kan overføre, modifisere, ta eller redusere nåværende eller forventet risiko. Derivater brukes også til å sikre valuta- og renterisiko som oppstår i forbindelse med finansiering og långivning. I tillegg bedriver Markets egenhandel med derivater og opptrer også som "market maker". En "market maker" er forpliktet til å stille både salgs- og kjøpspriser med en maksimal forskjell mellom salgs- og kjøpskursen samt minimum volum. En "market maker" handler alltid for egen regning.

DNB benytter et spekter av finansielle derivater både til trading og sikring. OTC-derivater ("Over the counter") er kontrakter som aktørene inngår seg i mellom utenfor børs, der vilkårene forhandles direkte med motpartene. OTC-derivater handles som regel under standardiserte ISDA-hovedavtaler (International Swaps and Derivatives Association) mellom DNB og motpartene. Børsomsatte derivater er derivatkontrakter med standardiserte vilkår for beløp og oppgjørstidspunkt, som kjøpes og selges på regulerte børser.

	31. desember 2020			31. desember 2019		
	Nominelle verdier totalt	Positiv markeds-verdi	Negativ markeds-verdi	Nominelle verdier totalt	Positiv markeds-verdi	Negativ markeds-verdi
<i>Beløp i millioner kroner</i>						
Derivater trading						
Renterelaterte kontrakter						
FRA-kontrakter	1 208 065	1 002	851	1 475 226	331	321
Swapper	2 787 741	52 642	57 200	2 745 961	30 854	40 679
OTC-opsjoner	105 181	449	413	102 568	560	552
Sum renterelaterte kontrakter	4 100 987	54 093	58 463	4 323 755	31 745	41 552
Valutarelaterte kontrakter						
Terminer	102 952	11 165	11 536	61 394	7 066	6 616
Swapper	1 567 294	27 115	42 824	1 280 976	17 681	15 674
OTC-opsjoner	18 455	1 303	1 100	21 527	1 290	982
Sum valutarelaterte kontrakter	1 688 700	39 583	55 461	1 363 897	26 038	23 273
Egenkapitalrelaterte kontrakter						
Terminer	2 490	1 405	1 216	4 896	2 379	1 032
Annet	2 430	343	327	3 293	372	476
Sum OTC-derivater	4 920	1 748	1 543	8 188	2 751	1 508
Futures	2 444	0	0	6 324	0	1
Annet	3 427	23	59	5 041	82	82
Sum børsomsatte kontrakter	5 871	23	59	11 365	82	83
Sum egenkapitalrelaterte kontrakter	10 791	1 771	1 602	19 553	2 833	1 591
Varerelaterte kontrakter						
Swapper og opsjoner	81 234	5 051	4 619	66 679	3 573	2 970
Sum varerelaterte kontrakter	81 234	5 051	4 619	66 679	3 573	2 970
Sum finansielle derivater trading	5 881 712	100 498	120 145	5 773 885	64 188	69 385
Derivater sikringsbokføring						
Virkelig verdi-sikring av renterisiko						
Renteswapper	575 005	31 558	3 119	566 753	28 121	1 390
Sum finansielle derivater sikringsbokføring	575 005	31 558	3 119	566 753	28 121	1 390
Sikkerhetsstillelser avgitt/mottatt for finansielle derivater						
Sum sikkerhetsstillelser avgitt/mottatt		54 684	51 715		32 767	44 906
Sum finansielle derivater	6 456 716	186 740	174 979	6 340 638	125 076	115 682

Risiko knyttet til finansielle derivater

Derivater handles i porteføljer der balanseprodukter også handles. Markedsrisikoen på derivatene blir håndtert, overvåket og kontrollert som en integrert del av disse porteføljenes markedsrisiko. Se note 12 Markedsrisiko. Derivater handles med mange ulike motparter, og de fleste av disse gjør også andre typer forretninger med DNB. Kredittrisikoen som oppstår i forbindelse med handel i derivater inngår i den totale kredittrisikoen i DNB-konsernet. For mange motparter er det inngått nettingavtaler eller bilaterale avtaler om sikkerhetsstillelse, og på den måten reduseres kredittrisikoen. Myndighetenes kapitalkrav tar hensyn til slike avtaler ved at kapitalkravet reduseres. Se note 4 Styring av kredittrisiko for omtale av motpartsrisiko.

DNB benytter basisswapper og rente- og valutaswapper til å konvertere innlån i valuta til ønsket valuta. Et typisk eksempel er at banken tar opp et lån i euro som byttes til dollar gjennom en basisswap. I dette tilfellet vil banken betale en dollarrente basert på en swapkurve og motta en eurorente som er redusert eller økt med en margin. Disse derivatene føres til virkelig verdi. Det kan være betydelige endringer i verdien på basisswappene fra dag til dag, på grunn av endringer i marginer. Denne risikoen er usikret og medfører urealiserte gevinster og tap. I 2020 var det en økning i verdien på 526 millioner kroner (positiv resultateffekt), sammenliknet med 270 millioner kroner i 2019.

NOTE 15 Finansielle derivater og sikringsbokføring (forts.)**Bruk av finansielle derivater i DNB Livsforsikring**

Formålet med bruk av finansielle derivater i DNB Livsforsikring er å kunne investere i og allokere midler i samsvar med selskapets forventninger til markedsutviklingen, gjennom en rask og kostnadseffektiv eiendels- og markedseksponering. Videre gir bruk av derivater mulighet til å foreta aktiv risikostyring, herunder å endre aksje-, rente- og valutarisiko. Se nærmere beskrivelse i note 13 Rentefølsomhet og 14 Valutaposisjoner.

Sikringsbokføring

DNB benytter virkelig verdi-sikring av renterisiko på investeringer i sertifikater og obligasjoner i valuta med fast rente, utstedte obligasjoner og ansvarlige lån med fast rente i valuta og nettoinvesteringssikring på utenlandske datterselskaper for å minske eller eliminere en uoverensstemmelse i måling eller innregning. Både derivater og ikke-derivative instrumenter øremerkes som sikringsinstrumenter i sikringsforholdene som kvalifiserer for sikringsbokføring. Se note 1 Regnskapsprinsipper for mer informasjon om sikringsbokføring og presentasjonen av finansielle derivater i regnskapet.

I virkelig verdi-sikring av renterisiko konverteres renterisikoeksponeringen på investeringer og gjeld fra fast til flytende rente. Kun renterisiko beregnet som virkelig verdi av endringer i interbank swap-renten er sikret.

De sentrale vilkårene for sikringsinstrumentene og sikringsobjektene er satt slik at de samsvarer ved inngåelsen av sikringen og sikringsgraden er 1:1. Dermed var det ingen vesentlig sikringsineffektivitet for året.

Virkelig verdi-sikring av renterisiko per 31. desember 2020

			DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Balansepost	Bokført verdi	Kumulativ virkelig verdjustering av sikringsobjektet	Verdiendringer brukt til å beregne sikringsineffektivitet
Sikret eksponering				
Investering i obligasjoner	Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	70 936	1 709	1 959
Utstedte obligasjoner	Verdipapirgjeld	514 618	25 555	(486)
Ansvarlig lån	Verdipapirgjeld	27 949	163	188
Sikringsinstrument				
Renteswapper	Finansielle derivater			(1 118)

Virkelig verdi-sikring av renterisiko per 31. desember 2019

			DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Balansepost	Bokført verdi	Kumulativ virkelig verdjustering av sikringsobjektet	Verdiendringer brukt til å beregne sikringsineffektivitet
Sikret eksponering				
Investering i obligasjoner	Sertifikater og obligasjoner til virkelig verdi	46 666	(20)	(20)
Utstedte obligasjoner	Verdipapirgjeld	533 843	22 358	(4 554)
Ansvarlig lån	Verdipapirgjeld	19 405	162	(202)
Sikringsinstrument				
Renteswapper	Finansielle derivater			4 925

Det akkumulerte beløpet for justeringer av virkelig verdi-sikring i balanseoppstillingen for sikringsobjekter som ikke lenger justeres for sikringsgevinster og -tap var 32 millioner kroner i per 31. desember 2020.

NOTE 15 Finansielle derivater og sikringsbokføring (forts.)**Restløpetid for renteswapper brukt som sikringsinstrumenter per 31. desember 2020****DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Løpetid				
	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år
Virkelig verdi-sikring av renterisiko, nominelle verdier					
Investeringer i obligasjoner	254	314		62 329	5 746
Sikring av utstedte obligasjoner	17 590	22 613	31 098	309 784	107 831
Sikring av ansvarlig lån				17 446	

Restløpetid for renteswapper brukt som sikringsinstrumenter per 31. desember 2019**DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Løpetid				
	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år
Virkelig verdi-sikring av renterisiko, nominelle verdier					
Investeringer i obligasjoner				40 765	5 975
Sikring av utstedte obligasjoner	4 890	286	51 925	332 597	112 856
Sikring av ansvarlig lån			945	16 516	

I nettoinvesteringssikring av utenlandske datterselskaper brukes innskudd i valuta og innlån i valuta som sikringsinstrumenter. Disse instrumentene presenteres som innskudd fra kunder og verdipapirgjeld i balansen. Instrumenter i EUR, USD, GBP og SEK brukes til å sikre investeringene i konsernets datterselskaper med funksjonell valuta EUR, USD, GBP, SEK og DKK.

Total sikret eksponering i nettoinvesteringssikringer utgjorde 64 864 millioner kroner per 31. desember 2020. Det var ingen vesentlig sikrings-inneffektivitet for året, ettersom valutagevinster og -tap på sikringsobjektetene ble motvirket av valutagevinster og -tap på sikringsinstrumentene. Effektene av nettoinvesteringssikringen vises i endring i egenkapital.

Omklassifiseringer fra nettoinvesteringssikringsreserve til resultatet, på grunn av for eksempel salg av datterselskaper, vises i totalresultatet og i endring i egenkapital.

NOTE 16 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at DNB-konsernet ikke vil være i stand til å oppfylle sine betalingsforpliktelser. Konsernet styrer sin likviditet samlet ved at DNB Bank ASA har ansvar for finansieringen av datterselskaper samt filialer og datterbanker i utlandet. Likviditetsrisiko blir styrt og målt ved hjelp av flere målemetoder.

Styret har vedtatt interne rammer som legger begrensninger på kortsiktige netto likviditetsforfall innenfor ulike tidsperioder. Det foretas stress-testing på ulike løpetider med hensyn til bankspesifikk krise, systemkrise og en kombinasjon av disse, og det er etablert en beredskapsplan for håndtering av markedshendelser. I tillegg er det etablert rammer for strukturell likviditetsrisiko, noe som innebærer at utlån til kunder i hovedsak bør finansieres gjennom kundeinnskudd, ansvarlig kapital og langsiktige innlån. Ordinære senior obligasjonslån og obligasjoner med fortrinnsrett er hovedkildene til langsiktig finansiering. Konsernets innskuddsdekning, målt som kundeinnskudd i prosent av netto utlån til kunder, var 67,3 prosent ved utgangen av desember 2020, opp fra 57,5 prosent ett år tidligere.

Første halvår var i stor grad preget av koronapandemien som i en periode medførte høy usikkerhet i markedet. En god likviditets- og finansieringssituasjon før pandemien ga DNB et godt utgangspunkt, og banken kunne avvente til markedet roet seg og aktiviteten økte, samtidig som finansieringsprisene kom ned mot mer normale nivåer. Rentekutt og betydelig likviditetstilførsel fra sentralbanker over hele verden bidro til god tilgang til likviditet for banker. Mot sommeren og gjennom andre halvår kom prisene ned og DNB opplevde god tilgang til likviditet til attraktive priser.

Markedene for lang finansiering hadde en god start på året og det ble tidlig utstedt flere transaksjoner til rekordlave priser før pandemien bidro til en markert forverring mot slutten av første kvartal. Kredittpåslagene økte betydelig for alle obligasjoner, med en topp i midten av april. Etter sommeren fortsatte aktiviteten å øke i alle markeder for lang finansiering og prisene stabiliserte seg på nivåer vi hadde før pandemien. DNB utstedte store volumer av seniorobligasjoner i fjerde kvartal 2019 som forberedelse til oppfyllelse av det kommende minstekravet til ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (MREL), og hadde dermed lavt behov for opptak av lang finansiering i 2020. I markedet for etterstilte seniorobligasjoner var det høy aktivitet gjennom høsten, og DNB utstedte sin første etterstilte seniorobligasjon i amerikanske dollar i denne perioden. Kostnadene for lang finansiering holdt seg stabile gjennom andre halvår, og DNB hadde god tilgang til finansiering i alle markeder.

Konsernets samlede langsiktige verdipapirgjeld hadde en nominell verdi på 618 milliarder kroner ved utgangen av 2020, sammenliknet med 654 milliarder ett år tidligere. Gjennomsnittlig restløpetid på langsiktig verdipapirgjeld var 3,5 år ved utgangen av desember, sammenliknet med 3,7 år ett år tidligere.

Det kortsiktige likviditetsrisikomålet, LCR (Liquidity Coverage Ratio), holdt seg stabilt på over 100 prosent gjennom året og utgjorde 148 prosent ved utgangen av desember 2020.

NOTE 16 Likviditetsrisiko (forts.)**Restløpetid per 31. desember 2020**

<i>Beløp i millioner kroner</i>							DNB-konsernet	
	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Totalt	
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	262 852		20 674				283 526	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	57 707	19 076	1 284	406			78 473	
Utlån til kunder	232 104	99 289	115 431	337 226	909 962		1 694 012	
Sertifikater og obligasjoner	13 420	12 593	50 997	215 460	69 142	73 238	434 850	
Aksjer						46 611	46 611	
Sum	566 083	130 958	188 386	553 092	979 104	119 849	2 537 472	
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner	109 733	64 420	12 650	20 653			207 456	
Innskudd fra kunder	1 105 571						1 105 571	
Verdipapirgjeld	51 443	62 225	140 845	393 858	111 859		760 230	
Annen gjeld m.v.	28 452	22	1 016	294	1 784		31 568	
Ansvarlig lånekapital		192		26 320	5 640		32 152	
Sum	1 295 199	126 859	154 511	441 125	119 283		2 136 977	
Finansielle derivater								
Finansielle derivater brutto oppgjør								
Innstrømmer	465 790	398 015	259 340	472 947	163 849		1 759 941	
Utstrømmer	471 367	407 182	267 902	475 023	164 351		1 785 825	
Finansielle derivater netto oppgjør	1 239	1 018	2 865	10 757	8 884		24 763	
Sum finansielle derivater	(4 338)	(8 149)	(5 697)	8 681	8 382		(1 121)	
Kredittrammer, lånetilsagn og remburs	349 414	8 819	75 363	182 570	107 442		723 608	

Restløpetid per 31. desember 2019

<i>Beløp i millioner kroner</i>							DNB-konsernet	
	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Uten forfall	Totalt	
Eiendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	301 047		3 699				304 746	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	61 902	35 926	5 064	70			102 962	
Utlån til kunder	261 981	91 455	105 724	324 435	886 266	(1 333)	1 668 528	
Sertifikater og obligasjoner	2 965	2 292	26 559	198 661	72 766	72 042	375 285	
Aksjer						49 552	49 552	
Sum	627 895	129 673	141 046	523 166	959 032	120 261	2 501 073	
Gjeld								
Gjeld til kredittinstitusjoner	152 505	37 361	12 493	424			202 783	
Innskudd fra kunder	969 562						969 562	
Verdipapirgjeld	58 053	104 578	130 318	436 947	117 524		847 420	
Annen gjeld m.v.	26 864	2 853	3 631	3 871	1 791		39 009	
Ansvarlig lånekapital		214		24 943	5 774		30 931	
Sum	1 206 984	145 006	146 442	466 185	125 089		2 089 705	
Finansielle derivater								
Finansielle derivater brutto oppgjør								
Innstrømmer	425 264	343 538	189 932	488 922	197 005		1 644 660	
Utstrømmer	430 419	347 469	194 239	501 263	200 637		1 674 028	
Finansielle derivater netto oppgjør	1 304	2 444	2 724	15 811	10 965		33 248	
Sum finansielle derivater	(3 852)	(1 488)	(1 583)	3 470	7 333		3 880	
Kredittrammer, lånetilsagn og remburs	316 361	6 466	69 293	194 761	104 578		691 459	

Inkluderer ikke nominelle framtidige rentebetalinger, utover påløpt rente på balansedagen.

NOTE 17 Forsikringsrisiko**Forsikringsrisiko i livsforsikring**

Risiko i DNB Livsforsikring AS består av finansiell risiko og forsikringsrisiko i tillegg til operasjonell risiko og forretningsrisiko. Finansiell risiko består av kreditt- og markedsrisiko, som er risikoen for at finansavkastningen ikke vil være tilstrekkelig til å dekke forpliktelsene selskapet har avtalt med kundene, se beskrivelse i note 12-14. Forsikringsrisikoen er relatert til endringer i framtidige utbetalinger på grunn av endringer i forventet levealder og uførhet.

Analyse av forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen, og forpliktelser til forsikringstakere

	DNB Livsforsikring AS		DNB Livsforsikring AS konsern ¹⁾	
	Forsikringsforpliktelser der kunder bærer risikoen	Forpliktelser til forsikringstakere	Forsikringsforpliktelser der kunder bærer risikoen	Forpliktelser til forsikringstakere
<i>Beløp i millioner kroner</i>				
Balanse per 31. desember 2018	77 241	204 286		
Innskudd	9 948	3 384		
Avkastning	14 735	11 868		
Mottatte reserver	2 853	302		
Avgitte reserver	(3 562)	(178)		
Forsikringsytelser	(1 457)	(12 299)		
Øvrige endringer	(815)	(479)		
Balanse per 31. desember 2019	98 943	206 884	103 849	208 627
Innskudd	10 110	2 586	10 687	2 669
Avkastning	7 524	2 778	7 711	2 821
Mottatte reserver	2 906	280	3 227	287
Avgitte reserver	(6 211)	(403)	(6 313)	(406)
Forsikringsytelser	(1 597)	(12 366)	(1 620)	(12 442)
Øvrige endringer	(814)	(1 282)	(813)	(1 280)
Balanse per 31. desember 2020	110 860	198 476	116 729	200 276

1) Inkludert DNB Bedriftspensjon AS.

Beskrivelse av forsikringsproduktene

Selskapet tilbyr tradisjonell livs- og pensjonsforsikring, fondsforsikring og skadeforsikring. I de tradisjonelle produktene benyttes en beregningsrente for å fastsette avsetninger og premier. Beregningsrenten er kundens årlige rentegaranti. I de fleste fondsforsikringer bærer kunden den finansielle risikoen. Skadeforsikringene er produkter med utbetaling relatert til forsikredes liv og helse. Dette er produkter uten overskuddsdeling og med årlig reprising.

Kollektive kontrakter

Kollektiv ytelsespensjon er utbetalinger av pensjoner fra avtalt alder og så lenge den forsikrede lever. Det kan også avtales at pensjonen opphører ved en bestemt alder. Ytelsespensjon kan omfatte alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon, samboerpensjon og barnepensjon. Kunden betaler forskuddsvis en årlig premie for renterisiko, forsikringsrisiko og administrasjon. Selskapet har mulighet til å endre premien årlig. Renteoverskudd ut over rentegarantien tildeles kunden i sin helhet. Ved renteresultat fra null prosent og opp til kundens rentegaranti, kan selskapet anvende tilleggsavsetninger for å innfri rentegarantien, ellers skal selskapet dekke underskuddet. Overskudd på risikoresultatet kan enten brukes til å øke risikoutjevningsfondet eller tildeles kundene. Det kan ikke avsettes mer enn 50 prosent av et års overskudd fra risikoresultatet til risikoutjevningsfondet. Underskudd etter bruk av risikoutjevningsfondet skal dekkes av selskapet. Administrasjonsresultatet tilfaller i sin helhet selskapet. For ettårige avtaler med uføre- og etterlattepensjoner uten oppsparing, avregnes risikoresultatet direkte mot selskapet.

Fripoliser oppstår når et medlem trer ut av en pensjonsavtale eller pensjonsavtalen opphører. Opptjente rettigheter på utmeldings- eller opphørstidspunktet videreføres i fripoliser. Fripoliser har en egen overskuddsmodell der kunden skal tildeles minimum 80 prosent av renteoverskuddet. Overskudd på risikoresultatet kan enten brukes til å øke risikoutjevningsfondet eller tildeles kundene. Det kan ikke avsettes mer enn 50 prosent av et års overskudd fra risikoresultatet til risikoutjevningsfondet. Administrasjonsresultatet tilfaller i sin helhet selskapet.

Kollektiv foreningsforsikring er pensjonsforsikring som foreninger tegner for sine medlemmer. Foreningsforsikringer kan omfatte alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. Rente-, risiko- og administrasjonsresultatet inngår som samlet resultat til fordeling mellom kunde og selskap. Kunden skal minimum ha 65 prosent av samlet overskudd.

Individuelle kontrakter

Individuelle rente- og pensjonsforsikringer er spareavtaler hvor selskapet skal utbetale månedlige beløp så lenge en person lever, eller til personen når en bestemt alder. Dette omfatter vanligvis alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon.

NOTE 17 Forsikringsrisiko (forts.)

Individuell kapitalforsikring er kontrakter hvor selskapet ved forsikredes død eller ved oppnådd avtalt alder skal utbetale avtalt beløp. Individuell kapitalforsikring kan også omfatte uførekapital, som er en engangsstønad ved varig uførhet.

For individuelle kontrakter solgt før 1. januar 2008 fordeles samlet resultat mellom kunder og selskap. Rente-, risiko- og administrasjonsresultat inngår som resultat til fordeling mellom kunde og selskap. Kunden skal ha minimum 65 prosent av samlet overskudd. For kontrakter solgt etter 1. januar 2008 gjelder virksomhetsreglene med årlig prising av hvert resultatelement, tilsvarende regler som innen kollektiv ytelsespensjon.

Kontrakter i investeringsvalgporteføljen

Innskuddspensjon er kollektive pensjonsavtaler der den ansatte bærer den finansielle risikoen. Det kan kjøpes helt eller delvis sikring på innbetalt beløp. Dersom medlemmet trer ut av pensjonsavtalen, utstedes det et pensjonskapitalbevis som ivaretar kapitalen tilknyttet alderspensjonen.

Individuelle fondsforikringer er kapital- eller renteforsikringer der kunden bærer den finansielle risikoen.

Andre bransjer

Gruppeliv er dødsrisikoforsikringer som arbeidsgiver eller foreninger tegner for sine arbeidstakere eller medlemmer, eventuelt også for deres ektefeller og barn. Forsikringssum utbetales ved forsikredes død. Gruppeliv kan også omfatte uførekapital, som er en engangsstønad ved varig uførhet.

Personalforsikring er ettårige risikoprodukter som bedrifter knytter til sin pensjonsavtale. Det kan være bedriftsgruppeliv eller ulykkesforsikringer. Yrkesskadeforsikringen er lovpålagt for alle bedrifter.

Personrisikoprodukter til personkunder er ettårige risikoprodukter som inneholder deknninger som månedlige ytelse ved uførhet og engangs-erstatninger ved død, uføre og kritisk sykdom. DNB Livsforsikring tilbyr også barne- og ungdomsforsikring som gir økonomisk sikkerhet ved ulykker, alvorlig sykdom og arbeidsuførhet.

Spesifikasjon av balanseførte forpliktelser til forsikringstakere per 31. desember 2020DNB-konsernet ¹⁾

Beløp i millioner kroner	Kollektive forsikrings- ordninger - ytelsespensjon		Individuell rente- og pensjonsforsikring		Gruppe- livs- forsikring	Skade- forsikring	Totalt 2020	Totalt 2019
	Privat	Forenings- forsikring	Rente- og pensjons- forsikring	Kapital- forsikring				
Premiereserver	255 056	2 824	17 853	28 967	290	1 761	306 752	291 859
Tilleggsavsetninger	5 342	47	381	473			6 244	7 083
Kursreguleringsfond	1 950	54	183	420	2	19	2 627	5 557
Premiefond	528	4		43			575	652
Innskuddsfond	605						605	580
Andre tekniske avsetninger						204	204	96
Forpliktelser til forsikringstakere	263 482	2 928	18 417	29 903	292	1 983	317 005	305 827
Merverdier obligasjoner som holdes til forfall ²⁾							7 525	5 266

1) Gjelder utelukkende DNB Livsforsikring AS konsern.

2) Merverdier på sertifikater og obligasjoner som holdes til forfall, inngår ikke i balanseførte verdier.

Forsikringsrisiko

Innen livsforsikring er de vesentligste forsikringsrisikoer knyttet til hendelsene dødsfall og uførhet.

Forsikringsrisikoen i DNB Livsforsikring er i varierende grad delt mellom kunder og selskap. For skadeforsikringsproduktene Personalforsikring og enkelte rene risikoprodukter er selskapet eksponert for forsikringsrisiko. For individuelle pensjons- og kapitalforsikringsprodukter solgt etter 1. januar 2008 og kollektive pensjonsavtaler er selskapets risiko inndecking av et eventuelt negativt risikoresultat. Selskapet godskrives derimot inntil 50 prosent dersom det blir et positivt risikoresultat gjennom avsetning til risikoutjevsningsfond.

Risikoresultatet oppstår som følge av at erfaringer knyttet til dødelighet, uførhet og erstatninger avviker fra det som er forutsatt i beregningsgrunnlag for premier og avsetninger. Ved overskudd på risikoresultatet kan overskuddet avsettes til risikoutjevsningsfond. Risikoutjevsningsfondet kan ikke overstige 150 prosent av selskapets samlede risikopremier i regnskapsåret. Ved underskudd på risikoresultatet kan risikoutjevsningsfondet anvendes. Risikoutjevsningsfondet gjelder ikke risikoforsikringer av høyst ett års varighet, uføre- og etterlattepensjoner uten opptjening eller individuelle kontrakter solgt før 1. januar 2008.

Risiko for DNB Livsforsikring knyttet til endring i dødelighet er todelt. For dødsrisikodeknninger, i hovedsak ektefelle- og barnepensjon, vil redusert dødelighet gi forbedret risikoresultat og lavere avsetningsbehov. For pensjoner under utbetaling vil redusert dødelighet gi lengre utbetalingstid og dermed høyere avsetningsbehov, kalt opplevelsesrisiko. Oppreiseringsbehov knyttet til forsikringsrisiko vil kunne finansieres av overskudd på framtidig avkastningsresultat. Opplevelsesrisiko, sammen med uførisiko, dominerer forsikringsrisikoen i selskapet.

NOTE 17 Forsikringsrisiko (forts.)

Uførerisiko er i større grad utsatt for endringer over kortere tidsperioder. Avsetninger for inntrufne, ikke oppgjorte skader vurderes fortløpende. Utover det er det ikke identifisert behov for styrking av eksisterende avsetninger knyttet til uførepensjon eller andre uføreprodukter.

For eksisterende kontrakter overvåkes forsikringsrisikoen kontinuerlig gjennom analyse og oppfølging av risikoresultatene innen hver bransje. Selskapet benytter også reassuranse som et instrument for å redusere forsikringsrisikoen. Selskapet har for tiden reassuranseavtaler som dekker katastrofer og store enkeltrisikoen innen kollektiv og individuell forsikring. Reassuranseavtalene innebærer at DNB Livsforsikring står ansvarlig for risiko opp til et fastsatt nivå, og reassurandør dekker overskytende risiko opp til en øvre definert grense.

For å redusere forsikringsrisikoen ved tegning gjennomføres det ved salg av individuelle risikoprodukter en helsevurdering av forsikrede. Individuell helsevurdering gjennomføres også for mindre, kollektive ordninger. For salg av uførepensjoner skjer det en innplassering i risiko-klasser etter konkret vurdering av risikoen for den enkelte kunde.

DNB Livsforsikring har sin hovedvirksomhet i Norge.

Risikoresultat

Tabellen viser effekten på risikoresultatet for 2020 ved gitte endringer i dødelighets- eller uføreerfaringene.

DNB Livsforsikring

Beløp i millioner kroner	Kollektive forsikrings- ordninger - ytelsespensjon		Individuell rente- og pensjonsforsikring		Andre bransjer	Totalt 2020	Totalt 2019
	Privat	Forenings- forsikring	Rente- og pensjons- forsikring	Kapital- forsikring			
Risikoresultat							
Risikoresultat i 2020 ^{*)}	193	11	25	18	(7)	240	
Risikoresultat i 2019	314	5	45	118	(48)		433
Sensitiviteter - effekt på risikoresultatet i 2020							
5 prosent reduksjon i dødelighet	(34)	(1)	(10)	1	(2)	(46)	(42)
10 prosent økning i uførhet	(106)	(0)	(9)	(3)	(1)	(118)	(144)
^{*) Herav:}							
Dødsrisiko	42	10	12	14	0	77	81
Opplevelsesrisiko	(15)	(6)	(14)	(2)	(1)	(38)	16
Uførhet	156	5	18	(1)	(6)	173	275
Personalforsikring	(53)			0		(53)	26
Annet	63	2	8	7	0	81	35

Varige endringer i beregningsforutsetningene vil medføre behov for endringer i premier og avsetninger. Økt premiereservekrav kan finansieres av årets risikoresultat, risikoutjevningsfond eller av årets og framtidig avkastningsresultat. Ved omlegging av beregningsforutsetninger skal Finanstilsynet godkjenne selskapets finansieringsplan.

Beregningsforutsetning

Tabellen viser hvilken effekt endringer i sentrale beregningsforutsetninger har på brutto premiereserve.

DNB Livsforsikring

Beløp i millioner kroner	Endring i prosent	Effekt på brutto premiereserve
Dødelighet	(5)	+1 342
Uførhet	10	+824

Dødelighet og uførhet

Tabellen viser netto årlig risikopremie for en forsikringssum på 100 000 kroner. For ektefellepensjon er det premien for en årlig ektefellepensjon på 10 000 kroner fra hovedforsikredes død fram til ektefelle er 77 år som er angitt. For uførepensjon er det premien for en årlig uførepensjon med 12 måneders karenstid på 10 000 kroner fram til 67 år som er angitt. Alle premier knyttet til individuell uførepensjon er kjønnsnøytrale.

DNB Livsforsikring

Beløp i kroner	Menn			Kvinner		
	30 år	45 år	60 år	30 år	45 år	60 år
Individuell livsforsikring	84	216	924	84	216	924
Individuell uførekapital	260	892		260	892	
Individuell uførepensjon	490	1 433	4 301	490	1 433	4 301
Ektefellepensjon innen kollektiv pensjon	14	102	417	12	62	175
Uførepensjon innen kollektiv pensjon	211	425	1 296	301	1 049	2 209

NOTE 17 Forsikringsrisiko (forts.)**Rentefølsomhet – forpliktelser til forsikringstakere**

DNB Livsforsikring bærer risikoen for å oppfylle renteforpliktelsen selskapet har i avtalene med kundene. Finansavkastningen må være stor nok til å møte den garanterte avkastningen som selskapet har forpliktet seg til overfor kunden. I motsatt fall må den manglende avkastningen dekkes ved bruk av kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, egenkapital eller ansvarlig lån. Rentegarantien skal oppfylles på årlig basis. Målt i forhold til kundefonds har selskapet en samlet gjennomsnittlig rentegaranti på 3,0 prosent.

Tabellen viser hvordan gjennomsnittlig rentegaranti for hver bransje har utviklet seg over tid. Rentegarantien er angitt i prosent av premie-reserve, premiefond og tilleggsavsetninger og er målt per 31. desember. Rentegarantien reduseres gradvis hvert år.

Prosent	DNB Livsforsikring			
	2020	2019	2018	2017
Kollektiv pensjon, privat sektor	3,0	3,0	3,1	3,1
Individuell pensjon	3,2	3,3	3,4	3,4
Individuell kapital	2,1	2,1	2,2	2,2
Kollektiv foreningspensjon	3,8	3,9	4,0	4,0
Totalt	3,0	3,0	3,1	3,1

Tilstrekkelighetstest

Selskapet gjennomfører kvartalsvis en tilstrekkelighetstest etter IFRS 4 fase 1, der avsetningene vurderes i tråd med forsikringsvirksomhets-oven kapittel 3. Selskapets forsikringstekniske avsetninger er vurdert til å være tilstrekkelige per 31.desember 2020.

Soliditetskapital

Soliditetskapitalen består av kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, risikoutjevningsfond, egenkapital, ansvarlige lån og merverdier på obligasjoner som holdes til forfall. Alle disse elementene, med unntak av risikoutjevningsfondet, kan benyttes for å oppfylle avkastningsgarantien på forsikringsmidlene.

Beløp i millioner kroner	DNB Livsforsikring	
	31.12.20	31.12.19
Kursreguleringsfond	2 627	5 557
Tilleggsavsetninger	6 134	7 083
Risikoutjevningsfond	808	715
Egenkapital	23 609	22 493
Ansvarlige lån	7 000	7 000
Merverdi obligasjoner som holdes til forfall	7 525	5 266
Sum soliditetskapital	47 704	48 114
Avkastningsgaranti på forsikringsmidlene ¹⁾	5 834	6 097

1) Avkastningsgaranti knyttet til kontrakter ved utgangen av perioden.

NOTE 17 Forsikringsrisiko (forts.)**Kapitalkrav og solvenskapital**

Nye regulatoriske krav til kapital for europeiske forsikringsselskaper framkommer av Solvens II-direktivet som trådte i kraft 1. januar 2016. Direktivet er gjennomført i norsk rett i finansforetaksloven og Solvens II-forskriften. I tillegg til å omfatte kapital og kapitalkrav omfatter regelverket også regler for risikostyring og internkontroll, tilsynsmessig kontroll og overvåking samt markedsdisiplin gjennom informasjonsplikt til offentligheten og rapporteringsplikt overfor tilsynsmyndigheter. Solvens II regelverket stiller krav til ansvarlig kapital som skal dekke solvenskapitalkravet (SCR) og minstekapitalkravet (MCR). Solvenskapitalkravet beregnes slik at sannsynligheten er 99,5 prosent for at samlet tap, herunder forsikringsmessig og finansielle tap, over en periode på 12 måneder ikke overstiger det beregnede kapitalkravet. Ved beregningen tas det hensyn til risikoreducerende tiltak og ordninger. Minstekravet beregnes slik at sannsynligheten er 85 prosent for at samlet tap over en periode på 12 måneder ikke overstiger det beregnede kapitalkravet. Kapitalen inndeles i tre kapitalgrupper etter kapitalens kvalitet. Minimum 50 prosent av SCR må dekkes av kapitalgruppe 1. Kapitalgruppe 3 kan ikke dekke mer enn 15 prosent av solvenskapitalkravet. Av MCR-kravet må kapitalgruppe 1 utgjøre minimum 80 prosent. Det nye regelverket åpner for å anvende overgangsregler ved beregning av solvenskapital. DNB Livsforsikring fikk i desember 2015 godkjenning av Finanstilsynet til å anvende overgangsregler for forsikringsmessige avsetninger. Dette gir selskapet anledning til å anvende bokførte forsikringsmessige avsetninger i stedet for markedsverdi av forpliktelsene. Overgangsregelen gjelder i 16 år med lineær nedtrapping av effekten, første gang per 1. januar 2017. DNB Livsforsikring hadde per 31. desember 2020 en solvensmargin etter overgangsregler på 194 prosent. Uten overgangsregler var solvensmarginen 125 prosent.

Ansvarlig kapital	DNB Livsforsikring	
	31.12.20	01.01.20
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Kapitalgruppe 1		
Aksjekapital	1 641	1 750
Overkursfond	6 016	6 016
Ansvarlige lån	1 500	1 500
Avstemmingsreserve ¹⁾	21 394	16 569
Inkludert effekt av overgangsreglene ²⁾	13 116	4 928
Sum kapitalgruppe 1	30 551	25 835
Kapitalgruppe 2		
Ansvarlige lån	5 500	5 500
Risikoutjevnsfond	808	715
Sum kapitalgruppe 2	6 308	6 215
Kapitalgruppe 3		
Utsatt skatt	0	0
Sum kapitalgruppe 3	0	0
Sum ansvarlig kapital	36 859	32 050
Sum ansvarlig kapital uten overgangsregler	23 743	27 122

- 1) Annen opptjent egenkapital inngår i avstemmingsreserven. I tillegg vil endring i kapital som følge av overgang til markedsverdier for eiendeler og forpliktelser være en del av avstemmingsreserve.
- 2) I tillegg til å anvende bokførte avsetninger ved beregning av forpliktelsene benytter DNB Livsforsikring muligheten til redusert stress for aksjer som var ervervet før 1. januar 2016. Redusert stress for aksjer gjelder i en overgangsperiode på sju år hvor stresset økes lineært fra 22 til 39 prosent. I henhold til solvenskapitalregelverket er statsobligasjoner utstedt i hjemlandet med unntak av spreadrisiko. I en overgangsperiode gjelder dette også statsobligasjoner utstedt av stater innenfor EØS. Unntaket gjelder til og med 2018, mens det blir en opptappingsperiode i 2019. Unntaket bortfaller fra 1. januar 2020.

Solvenskapitalkrav	DNB Livsforsikring	
	31.12.20	01.01.20
<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Markeds- og motpartsrisiko	27 832	30 963
Forsikringsrisiko	10 728	10 288
Operasjonell risiko	1 077	1 130
Diversifisering ¹⁾	(7 238)	(7 207)
Tapsabsorbering i utsatt skatt	(4 776)	(4 093)
Tapsabsorbering i forsikringstekniske avsetninger	(8 608)	(15 176)
Solvenskapitalkrav	19 015	15 905
Minstekapitalkrav	7 764	7 157

- 1) Diversifisering mellom markeds- og motpartsrisiko og forsikringsrisiko.

Solvensmargin	DNB Livsforsikring	
	31.12.20	01.01.20
<i>Tall i prosent</i>		
Solvensmargin med overgangsregler	194	202
Solvensmargin uten overgangsregler	125	169

NOTE 18 Netto renteinntekter

Beløp i millioner kroner	2020				2019			
	Målt til virkelig verdi over resultatet	Målt til virkelig verdi over totalresultatet	Målt til amortisert kost ¹⁾	Totalt	Målt til virkelig verdi over resultatet	Målt til virkelig verdi over totalresultatet	Målt til amortisert kost ¹⁾	Totalt
	DNB-konsernet				DNB-konsernet			
Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			156	156			3 468	3 468
Renter av utlån til kunder	1 345	0	45 048	46 392	1 383	(0)	52 334	53 717
Renter av sertifikater og obligasjoner	2 952	599	90	3 641	3 673	478	97	4 249
Etableringsprovisjoner m.v.	4		390	393	5		341	346
Andre renteinntekter	853		3 861	4 714	57		3 512	3 569
Sum renteinntekter	5 153	599	49 544	55 296	5 118	478	59 753	65 349
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	1		(1 106)	(1 105)	(2)		(4 278)	(4 280)
Renter på innskudd fra kunder	(350)		(4 898)	(5 249)	(312)		(9 576)	(9 888)
Renter på verdipapirgjeld	(857)		(3 839)	(4 696)	(2 024)		(8 147)	(10 171)
Renter på ansvarlig lånekapital	(6)		(414)	(420)	(75)		(293)	(368)
Bidrag til innskuddsgaranti- og krisetiltaksfondene			(1 064)	(1 064)			(1 106)	(1 106)
Andre rentekostnader ²⁾	(3 948)		(191)	(4 139)	(72)		(261)	(334)
Sum rentekostnader	(5 161)		(11 511)	(16 673)	(2 486)		(23 661)	(26 147)
Netto renteinntekter	(9)	599	38 033	38 623	2 631	478	36 092	39 202

1) Inkluderer sikrede poster.

2) Andre rentekostnader inkluderer rentjusteringer som følge av renteswapper. Derivater er målt til virkelig verdi over resultatet.

NOTE 19 Renter på enkelte balanseposter

	DNB-konsernet ¹⁾			
	Gjennomsnittlig rente i prosent ²⁾		Gjennomsnittlig volum i millioner kroner	
	2020	2019	2020	2019
Eiendeler				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,03	0,73	574 851	473 942
Utlån til kunder	2,77	3,33	1 681 223	1 621 550
Sertifikater og obligasjoner	1,33	1,95	273 452	217 325
Gjeld				
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,32	1,76	344 277	243 045
Innskudd fra kunder	0,48	1,02	1 098 342	973 486
Verdipapirgjeld	0,53	1,14	877 763	892 084

1) Gjelder DNB-konsernet eksklusive DNB Livsforsikring.

2) Gjennomsnittlig rente i prosent er beregnet som samlet rentebeløp i kroner for de konkrete produkter sett i forhold til den tilhørende gjennomsnittlige kapitalen.

NOTE 20 Netto provisjonsinntekter

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	2020	2019
Betalingsformidling og interbankprovisjoner	2 674	3 366
Garantiprovisjoner	944	895
Fondsforvaltning	2 125	1 937
Verdipapirtjenester	420	354
Verdipapiromsetning	621	498
Emisjonsinntekter	1 445	1 352
Kredittformidling	358	467
Salg av forsikringsprodukter	2 548	2 545
Eiendomsomsetning	1 272	1 203
Andre provisjonsinntekter	882	865
Sum provisjonsinntekter	13 289	13 484
Betalingsformidling og interbankprovisjoner	(1 333)	(1 577)
Garantiprovisjoner	(44)	(75)
Fondsforvaltning	(646)	(614)
Verdipapirtjenester	(241)	(197)
Verdipapiromsetning	(154)	(118)
Emisjonskostnader	(281)	(219)
Salg av forsikringsprodukter	(224)	(242)
Andre provisjonskostnader	(867)	(727)
Sum provisjonskostnader	(3 789)	(3 768)
Netto provisjonsinntekter	9 500	9 716

NOTE 21 Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	2020	2019
Valuta og finansielle derivater	2 776	2 028
Sertifikater og obligasjoner	813	1 022
Aksjer	205	271
Finansiell gjeld	78	22
Netto gevinster på finansielle instrumenter, obligatorisk til virkelig verdi	3 873	3 344
Utlån til virkelig verdi ¹⁾	1 130	(192)
Sertifikater og obligasjoner ²⁾	622	(635)
Finansiell gjeld ³⁾	(252)	514
Netto gevinster på finansielle instrumenter, bestemt regnskapsført til virkelig verdi	1 500	(313)
Finansielle derivater, sikring	(1 118)	4 925
Sertifikater og obligasjoner, sikret	1 959	(20)
Finansiell gjeld, sikret	(298)	(4 756)
Netto gevinster sikrede poster ^{4) 5)}	542	149
Motatt utbytte	(12)	4
Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet	5 902	3 183

1) Endringen i virkelig verdi knyttet til kredittrisiko utgjorde et tap på 3 millioner kroner i løpet av året og et tap på 84 millioner kumulativt. Kredittrisiko hensyntatt ved måling av virkelig verdi er basert på normaliserte tap og endring i normaliserte tap i den aktuelle porteføljen.

2) Endringen i virkelig verdi knyttet til endringer i kredittspreader utgjorde et tap på 21 millioner kroner i løpet av året og en gevinst på 176 millioner kumulativt.

3) For finansielle gjeld bestemt regnskapsført til virkelig verdi er endringen i virkelig verdi knyttet til kredittrisiko presentert i totalresultatet.

4) For finansiell gjeld som er sikret måles den sikrede risikoen til virkelig verdi, mens resten av instrumentet måles til amortisert kost. Sikringsderivater måles til virkelig verdi. Verdiendring som følger av sikret risiko presenteres på linjen Finansielle derivater, sikring. Netto gevinster på sikret finansiell gjeld inkluderer amortisering av akkumulerte verdiendringer i avbrutte sikringsforhold.

5) DNB-konsernet benytter sikringsbokføring for lange innlån i valuta i DNB Boligkreditt og DNB Bank ASA. Innlånene sikres 1:1 gjennom eksterne kontrakter hvor det er samsvar mellom valuta og rentestrømmen og sikringsforretningen. På låneopptakstidspunktet gjør Markets en vurdering av om det skal inngås en sikringsforretning for det aktuelle innlånet basert på konsernets valutaposisjoner, og den underliggende renteesponeringen knyttet til lånet.

NOTE 22 Lønn og andre personalkostnader

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	2020	2019
Lønnskostnader ^{*)}	(9 022)	(8 597)
Arbeidsgiveravgift	(1 590)	(1 551)
Pensjonskostnader	(1 467)	(1 610)
Omstillingskostnader	(81)	(69)
Andre personalkostnader	(714)	(776)
Sum lønn og andre personalkostnader	(12 873)	(12 603)
*) Herav:		
Ordinær lønn	(7 301)	(6 904)
Resultatbasert lønn	(1 376)	(1 395)

Antall ansatte/årsverk

	DNB-konsernet	
	2020	2019
Antall ansatte per 31. desember	9 311	9 336
- herav antall ansatte i utlandet	1 312	1 364
Antall årsverk per 31. desember	9 050	9 020
- herav antall årsverk i utlandet	1 296	1 341
Gjennomsnittlig antall ansatte	9 238	9 304
Gjennomsnittlig antall årsverk	8 950	8 975

NOTE 23 Andre kostnader

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	2020	2019
Honorarer	(540)	(593)
IT-kostnader ¹⁾	(3 807)	(3 886)
Porto og telekommunikasjon	(148)	(151)
Rekvisita	(29)	(30)
Markedsføring og informasjon	(693)	(821)
Reisekostnader	(73)	(266)
Kompensasjon til Posten Norge for utførte tjenester	(117)	(171)
Opplæring	(42)	(61)
Driftskostnader eiendommer og lokaler ²⁾	(415)	(429)
Driftskostnader maskiner, transportmidler og inventar	(59)	(69)
Øvrige driftskostnader	(1 286)	(995)
Sum andre kostnader	(7 208)	(7 472)

1) Honorarer knyttet til systemutvikling utgjorde 1 497 millioner kroner i 2020 og 1 555 millioner i 2019.

2) Kostnader for leide lokaler utgjorde 784 millioner kroner i 2020 og 853 millioner i 2019.

NOTE 24 Avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	2020	2019
Avskrivninger maskiner, inventar og transportmidler	(1 980)	(1 691)
Avskrivninger av bruksrettseiendeler	(523)	(564)
Øvrige avskrivninger materielle og immaterielle eiendeler	(824)	(595)
Nedskrivning aktivert systemutvikling		(33)
Øvrige nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	7	(174)
Sum avskrivninger og nedskrivninger varige og immaterielle eiendeler	(3 320)	(3 058)

Se note 37 Immaterielle eiendeler og note 38 Varige driftsmidler.

NOTE 25 Pensjoner

Beskrivelse av pensjonsordningene

DNB-konsernet har innskuddspensjon for alle medarbeidere i Norge, med unntak av de om lag 247 ansatte fra tidligere Postbanken som er dekket gjennom en lukket, kollektiv pensjonsavtale i Statens Pensjonskasse.

Innskuddssatsene er:

- Lønn tilsvarende 0 til 7,1 ganger G: 7 prosent
- Lønn tilsvarende 7,1 til 12 ganger G: 15 prosent
- Konsernet har ikke innskuddspensjonsordning for lønn over 12G (utover lukket ordning for ansatte fra før 2008).

Ansatte som var omfattet av de tidligere ytelsesbaserte pensjonsordningene (avviklet i perioden 2015 til 2017) har i tillegg en kompensasjonsordning som er utformet som en supplerende innskuddsbasert driftspensjonsordning.

Spareplanen i kompensasjonsordningen har etter forutsetninger som ble besluttet på omdanningstidspunktene, som mål å gi den enkelte ansatte ved fylte 67 år en samlet pensjonskapital tilsvarende det den ansatte ville hatt dersom ytelsespensjonsavtalene hadde blitt videreført. Både opptjening og avkastning finansieres over driften.

DNB-konsernet har uførepensjon for alle medarbeidere i Norge. Uførepensjonsordningen er:

- 3 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 12G
- 25 prosent av G, maksimalt 6 prosent av pensjonsgrunnlaget, opp til 12G
- 66 prosent av pensjonsgrunnlaget i intervallet 6-12G

Konsernets norske selskaper er med i Fellesordningen for avtalefestet pensjon, AFP. Det er i tillegg avtale om AFP etter regler for statlig sektor for ansatte med medlemskap i Statens Pensjonskasse.

Den private AFP-ordningen vil bli finansiert gjennom en årlig premie som fastsettes som en prosent av lønn mellom 1 og 7,1G.

Pensjonskostnader og -forpliktelser inkluderer arbeidsgiveravgift og finansskatt.

Datterselskaper og filialer utenfor Norge har egne ordninger for sine ansatte, som i hovedsak er innskuddsbaserte pensjonsordninger. Pensjonskostnaden for ansatte utenfor Norge utgjorde 219 millioner kroner.

NOTE 25 Pensjoner (forts.)

Økonomiske forutsetninger som er benyttet ved beregning av pensjonskostnader og -forpliktelser er gjort i samsvar med veiledningen fra Norsk regnskapsstiftelse per 31. desember 2020.

Pensjonskostnader <i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	2020	2019
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	(444)	(619)
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	(70)	(84)
Beregnet avkastning på pensjonsmidlene	34	40
Overgang til innskuddspensjon/avkortning		(43)
Administrasjonskostnader	(1)	(1)
Sum ytelsesbaserte ordninger	(481)	(708)
Avtalefestet pensjon, ny ordning	(114)	(114)
Risikopremie	(50)	(49)
Innskuddsbaserte ordninger	(821)	(739)
Netto pensjonskostnader	(1 466)	(1 610)

Pensjonsforpliktelser <i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	2020	2019
Inngående balanse	6 005	5 993
Korreksjon tidligere år i henhold til aktuarberegning ¹⁾		(553)
Årets opptjening	444	619
Årets rentekostnad	70	84
Aktuarielt tap/(gevinst), netto	269	92
Planendring	(66)	(64)
Overgang til innskuddspensjon/avkortning	2	98
Utbetaling til pensjonister	(265)	(298)
Valutakurseffekter	118	33
Utgående balanse	6 578	6 005

Pensjonsmidler <i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	2020	2019
Inngående balanse	2 103	2 504
Korreksjon tidligere år i henhold til aktuarberegning ¹⁾		(441)
Beregnet avkastning	34	40
Aktuariell gevinst/(tap), netto	4	(21)
Overgang til innskuddspensjon/avkortning	(2)	(55)
Innbetaling premier	91	97
Utbetaling pensjoner	(96)	(93)
Administrasjonskostnader	(1)	(1)
Valutakurseffekter	(30)	71
Utgående balanse	2 102	2 103
Netto pensjonsforpliktelser	4 476	3 903

1) Korreksjonen skyldes en ordning som ikke lenger balanseføres.

Sensitivitetsanalyse pensjonsberegning

Følgende estimater er basert på fakta og omstendigheter per 31. desember 2020, forutsatt at alle andre parametre er konstante. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

<i>Endring i prosentpoeng</i>	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst/ grunnbeløp		Årlig regulering av pensjoner		DNB-konsernet	
	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	0% reg.	+1 år	Levealder -1 år
Prosentvis endring i pensjon								
Pensjonsforpliktelse (PBO)	10-16	16-18	20-25	20-22	12-14	0	3	3
Periodens netto pensjonskostnader	18-20	19-21	22-25	20-22	10-12	0	3	3

NOTE 26 Skatt**Skattekostnad på driftsresultat før skatt**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	2020	2019
Betalbar skatt	(7 322)	(9 931)
Endring utsatt skatt	3 093	4 466
Sum skattekostnad	(4 229)	(5 465)

Avstemming av skattekostnad mot driftsresultat før skatt

<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Driftsresultat før skatt	23 847	31 235
Forventet skattekostnad etter nominell skattesats 22 prosent	(5 246)	(6 872)
Skatteeffekt av finansskatt i Norge	(460)	(578)
Skatteeffekt av forskjellig skattesats i andre land	30	59
Skatteeffekt av gjeldsrentefordeling mot utenlandske filialer	288	1 140
Skatteeffekt av skattefrie aksjeinntekter ¹⁾	380	517
Skatteeffekt av andre skattefrie inntekter og ikke fradragsberettigede kostnader	951	102
Skatteeffekt av endret skattesats for balanseført utsatt skatt	(10)	(54)
Skatt vedrørende tidligere år	(162)	221
Skattekostnad på driftsresultat før skatt	(4 229)	(5 465)
Effektiv skattesats	18%	17%

Inntektskatt på øvrige resultatelementer i totalresultat

<i>Beløp i millioner kroner</i>		
Resultatelementer som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet	(38)	85
Sikring av nettoinvestering i utenlandsk enhet	(812)	194
Sum inntektsskatt på øvrige resultatelementer i totalresultat	(850)	279

1) I Norge er et selskaps inntekter fra aksjeinvesteringer normalt unntatt skatteplikt. Som hovedregel gjelder dette investeringer i selskaper hjemmehørende i EU/EØS. Skattefritaket gjelder både utbytte og gevinster (tap) ved realisasjon. 3 prosent av utbytte fra slike skattefritatte investeringer inngår dog likevel i skattepliktig inntekt.

Finansskatt i Norge

Finansskatt er en tilleggsskatt som pålegges norske selskaper innen finanssektoren. Skatten er en forhøyet inntektsbeskatning av finansforetak med 3 prosentpoeng.

Skatteeffekt av gjeldsrentefordeling mot utenlandske filialer

Etter norsk skatterett skal eksterne rentekostnader fordeles mellom virksomheten i Norge og de utenlandske filialene forholdsmessig etter samlede eiendeler i de respektive enheter. Dette fører til et tillegg eller fradrag i norsk inntekt.

DNB mottok i 2019 varsel om endring av likningsfastsettelsene for årene 2015-2017 når det gjelder beregning av gjeldsrentefradraget. Endringene skattemyndighetene vurderer i varslut utgjør ca. 3,6 milliarder kroner i økt skattepliktig inntekt for den nevnte perioden. Banken er uenig i skattemyndighetenes tolkning av regelverket og har oversendt tilsvar som imøtegår varslut på alle punkter. Med bakgrunn i dette er det ikke avsatt for kravet i varslut ved utgangen av 2020.

Skattefrie aksjeinntekter

Del to av fusjonsavtalen og etableringen av skadeforsikringsselskapet Fremtind, sammen med SpareBank 1, ble gjennomført i første kvartal 2020, med en skattefri gevinst for konsernet på 780 millioner kroner. Første del av fusjonen ble regnskapsført i 2019 med en skattefri gevinst for konsernet på 1 740 millioner kroner.

Andre skattefrie inntekter/ikke fradragsberettigede kostnader

Realisert agio på hybridlån i USD, som ble innfridd i slutten av mars 2020, er regnskapsført direkte mot egenkapitalen med 1 970 millioner kroner.

Varsel om endring av skattefastsettelsen for DNB Livsforsikring for 2018

DNB Livsforsikrings skatteberegning for 2018 var satt opp i henhold til skatteregler vedtatt 20. desember 2018 gjeldende for inntektsåret 2018. De nye reglene medfører at skatlegging av inntekter og kostnader knyttet til eiendeler i kollektiv- og investeringsvalgporteføljen følger regnskapet. Overgang til nye regler er regulert i overgangsbestemmelser, hvor skattemessige verdier og forpliktelser per 31. desember 2018 fastsettes i tråd med regnskapsreglene. Endringer i skattemessige verdier er skattepliktige eller fradragsberettiget i inntektsåret 2018. Det var uklart hvordan overgangsreglene skulle tolkes. Basert på en helhetsvurdering ble netto skatteeffekt knyttet til overgangen til nye skatteregler tatt inn som en skatteinntekt på 880 millioner for konsernet. I skattemeldingen for 2018 krevde DNB Livsforsikring et større skattemessig fradrag enn regnskapsført.

NOTE 26 Skatt (forts.)

I 2020 mottok DNB Livsforsikring varsel om endring av skattefastsettingen for 2018. Skatteetaten har et annet syn på beregning av overgangs-effektene og støtter seg til en prinsipputtalelse fra Skattedirektoratet fra desember 2018. DNB Livsforsikring har gitt tilsvar til varselet, hvor DNB Livsforsikring opprettholder sitt standpunkt fra Skattemeldingen. Endelig utfall av saken er usikkert og kan gi både lavere og større skattefradrag enn det som er lagt til grunn i regnskapet. Usikkerheten ble hensyntatt i regnskapet for 2018 og opprettholdt i regnskapet for 2019 og 2020.

Forventninger til effektiv skattesats

Nominell skattesats i Norge var 22 prosent for inntektsåret 2020. Virksomhet utenfor Norge skatlegges etter lokale skattesatser i det land hvor virksomheten utøves og nominelle skattesatser varierer fra 12 til 25 prosent. Den effektive beskatningen av virksomhet utenfor Norge avhenger både av lokale skatteregler samt muligheten for å unngå dobbeltbeskatning. Skattefrie aksjeinntekter bidrar isolert sett til at effektiv skattesats forventes lavere enn 22 prosent. I perioder har unnlatt balanseføring av utsatt skattefordel fra framførbare underskudd medført variasjoner i effektiv skattesats. I perioder med unnlatt balanseføring har effektiv skattesats vært høyere enn den langsiktige forventningen, mens den har vært lavere enn langsiktig forventning i perioder hvor ikke balanseførte underskudd likevel har blitt benyttet.

Utsatt skattefordel/(utsatt skatt)**DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	2020	2019
Årets bevegelser i utsatt skattefordel/(utsatt skatt)		
Utsatt skattefordel/(utsatt skatt) per 1. januar	1 176	(3 220)
Endring ført mot ordinært resultat	3 093	4 466
Endring ført mot øvrige resultatelementer	65	(71)
Omregningsdifferanser på utsatt skatt	(6)	1
Utsatt skattefordel/(utsatt skatt) per 31. desember	4 328	1 176

Utsatt skattefordel og utsatt skatt i balansen vedrører følgende midlertidige forskjeller

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Utsatt skattefordel		Utsatt skatt	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	(1 607)	(1 414)	19	13
Sertifikater og obligasjoner	(837)	(748)	(1)	34
Verdipapirgjeld	6 606	5 863		
Finansielle derivater	(775)	(3 955)	(8)	
Netto pensjonsforpliktelser	1 095	952	(13)	13
Netto andre skattereduserende midlertidige forskjeller	(1 033)	(342)	51	(12)
Framførbart underskudd/ubenyttet kreditfradrag	927	868		
Sum utsatt skattefordel/utsatt skatt	4 376	1 224	48	48

En betydelig del av finansielle instrumenter blir i finansregnskapet målt til markedsverdi, mens i skatteregnskapet behandles de etter realisasjonsprinsippet. Det kan gi store forskjeller mellom regnskapsmessig resultat og beregnet skattemessig resultat for det enkelte regnskapsår, spesielt i år med store bevegelser i rente- og kursnivåer. Forskjellene utliknes over tid.

Store endringer i valutakursnivåer i 2020 og 2019 har medført at konsernet har fått betydelige endringer i verdien av urealiserte mer-/mindreverdier på finansielle instrumenter som brukes i forbindelse med styring av konsernets valuta- og renterisiko. Finansielle instrumenter behandles etter realisasjonsprinsippet, mens fordringer og gjeld i valuta behandles etter dagskursprinsippet. Disse forskjellene forventes reversert i løpet av kort tid.

Oversikt over skattefordeler fra underskudd og kreditfradrag til framføring**DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	31. desember 2020			31. desember 2019		
	Samlede framførbare underskudd	Herav grunnlag for balanseføring	Balanseført utsatt skattefordel	Samlede framførbare underskudd	Herav grunnlag for balanseføring	Balanseført utsatt skattefordel
Underskudd til framføring						
Norge	420	259	65	189		
Singapore	282	282	48	305	305	52
Danmark	1 860	1 860	409	1 868	1 868	411
Sum framførbare underskudd og utsatt skattefordel	2 562	2 401	522	2 362	2 173	463
Kreditskatt til framføring ¹⁾			405			405
Sum utsatt skattefordel fra underskudd og kreditfradrag til framføring			927			868

1) All kreditskatt til framføring vedrører norske skattesubjekter.

NOTE 27 Klassifikasjon av finansielle instrumenter**Per 31. desember 2020****DNB-konsernet**

Beløp i millioner kroner	Obligatorisk virkelig verdi		Bestemt regnskapsført til virkelig verdi ²⁾	Virkelig verdi over totalresultatet	Amortisert kost ³⁾	Bokført verdi
	Trading	Øvrig ¹⁾				
Kontanter og fordringer på sentralbanker					283 526	283 526
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					78 466	78 466
Utlån til kunder		11	55 361		1 638 438	1 693 811
Sertifikater og obligasjoner	89 246		174 603	89 481	85 901	439 231
Aksjer	3 855	25 505				29 360
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen		116 729				116 729
Finansielle derivater	155 182	31 558				186 740
Andre eiendeler					8 902	8 902
Sum finansielle eiendeler	248 283	173 804	229 964	89 481	2 095 234	2 836 767
Gjeld til kredittinstitusjoner					207 457	207 457
Innskudd fra kunder			14 238		1 091 335	1 105 574
Finansielle derivater	171 860	3 119				174 979
Verdipapirgjeld			20 489		765 863	786 352
Annen gjeld	2 982				10 181	13 163
Ansvarlig lånekapital			179		32 140	32 319
Sum finansiell gjeld ⁴⁾	174 842	3 119	34 906		2 106 976	2 319 844

1) Inkluderer derivater brukt som sikringsinstrumenter.

2) For finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi er endringen i kredittrisiko presentert i totalresultatet.

3) Inkluderer sikret gjeld.

4) Kontraktsmessig forpliktelse av finansiell gjeld bestemt regnskapsført til virkelig verdi utgjorde til sammen 34 305 millioner kroner.

Per 31. desember 2019**DNB-konsernet**

Beløp i millioner kroner	Obligatorisk virkelig verdi		Bestemt regnskapsført til virkelig verdi ²⁾	Virkelig verdi over totalresultatet	Amortisert kost ³⁾	Bokført verdi
	Trading	Øvrig ¹⁾				
Kontanter og fordringer på sentralbanker					304 746	304 746
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner					102 961	102 961
Utlån til kunder		11	61 167		1 606 012	1 667 189
Sertifikater og obligasjoner	68 416		167 777	52 013	88 117	376 323
Aksjer	5 151	31 095				36 247
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen		98 943				98 943
Finansielle derivater	96 955	28 121				125 076
Andre eiendeler					7 534	7 534
Sum finansielle eiendeler	170 522	158 170	228 944	52 013	2 109 370	2 719 019
Gjeld til kredittinstitusjoner			0		202 781	202 782
Innskudd fra kunder			19 535		950 022	969 557
Finansielle derivater	114 292	1 390				115 682
Verdipapirgjeld	63		20 231		849 875	870 170
Annen gjeld	10 883				9 367	20 250
Ansvarlig lånekapital			176		30 919	31 095
Sum finansiell gjeld ⁴⁾	125 238	1 390	39 943		2 042 965	2 209 536

1) Inkluderer derivater brukt som sikringsinstrumenter.

2) For finansielle forpliktelser bestemt regnskapsført til virkelig verdi er endringen i kredittrisiko presentert i totalresultatet.

3) Inkluderer sikret gjeld.

4) Kontraktsmessig forpliktelse av finansiell gjeld bestemt regnskapsført til virkelig verdi utgjorde til sammen 39 553 millioner kroner.

NOTE 28 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet			
	31. desember 2020		31. desember 2019	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Kontanter og fordringer på sentralbanker	283 526	283 526	304 746	304 746
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	78 466	78 466	102 961	102 961
Utlån til kunder	1 638 438	1 642 646	1 606 012	1 610 797
Sertifikater og obligasjoner	85 901	94 224	88 117	93 329
Sum finansielle eiendeler	2 086 332	2 098 863	2 101 836	2 111 833
Gjeld til kredittinstitusjoner	207 457	207 468	202 781	202 773
Innskudd fra kunder	1 091 335	1 091 276	950 022	947 577
Verdipapirgjeld	765 863	769 426	849 875	853 449
Ansvarlig lånekapital	32 140	32 253	30 919	30 941
Sum finansiell gjeld	2 096 795	2 100 422	2 033 597	2 034 740

	DNB-konsernet			
	Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked Nivå 1 ¹⁾	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata Nivå 2 ¹⁾	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata Nivå 3 ¹⁾	Totalt
<i>Beløp i millioner kroner</i>				
Eiendeler per 31. desember 2020				
Kontanter og fordringer på sentralbanker		283 526		283 526
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		78 466		78 466
Utlån til kunder		754 627	888 019	1 642 646
Sertifikater og obligasjoner		84 483	9 742	94 224
Gjeld per 31. desember 2020				
Gjeld til kredittinstitusjoner		207 468		207 468
Innskudd fra kunder		1 091 276		1 091 276
Verdipapirgjeld		733 573	35 852	769 426
Ansvarlig lånekapital		25 048	7 205	32 253
Eiendeler per 31. desember 2019				
Kontanter og fordringer på sentralbanker		304 746		304 746
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		102 961		102 961
Utlån til kunder		722 352	888 445	1 610 797
Sertifikater og obligasjoner		79 439	13 890	93 329
Gjeld per 31. desember 2019				
Gjeld til kredittinstitusjoner		202 773		202 773
Innskudd fra kunder		947 577		947 577
Verdipapirgjeld		817 927	35 522	853 449
Ansvarlig lånekapital		16 279	14 662	30 941

1) Se note 29 Finansielle instrumenter til virkelig verdi for en definisjon av nivåene.

NOTE 28 Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost (forts.)

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner (nivå 2)

Verdien av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner er vurdert å være lik amortisert kost. Rentebindingstiden er relativt kort.

Utlån til kunder (nivå 2 og 3)

I verdsettingen av utlån har utlånsporteføljen blitt delt inn i følgende kategorier: Personkunder og kundedivisjonene i Bedriftskunder. I tillegg er det foretatt egne beregninger for DNB Livsforsikring og Polen.

Utlån i nivå 2 består i hovedsak av personmarkedslån med flytende rente som er målt til amortisert kost. På grunn av den svært korte rentebindingstiden er amortisert kost vurdert å være et godt estimat på virkelig verdi. Alle andre utlån som er målt til amortisert kost er klassifisert i nivå 3.

Vurderingen av lån i nivå 3 har tatt utgangspunkt i gjennomsnittsmarginene i desember, og disse er vurdert opp mot beste anslag på hva marginkravet ville vært ved utgangen av 2020 dersom lånene hadde vært gitt på det tidspunktet. Det er beregnet differensierte marginkrav for hver portefølje, som er spesifisert ovenfor, basert på estimerte kostnader relatert til utlån. Marginkravet inkluderer kostnader for normaliserte tap, som i motsetning til nedskrivninger bokført i årsregnskapet er en langsiktig vurdering av tapsnivået.

For marginlånene kalkuleres et marginkrav, og forskjellen mellom marginkravet og avtalt margin neddiskonteres over gjennomsnittlig forventet tid til reprising.

For nedskrevne lån er det gjort en vurdering av sannsynlig kontantstrøm for lånene neddiskontert med effektiv rente justert for endringer i markedsvilkår for tilsvarende ikke nedskrevne lån. Lånerenten før nedskrivninger tar høyde for den økte kredittrisikoen i engasjementet. Gitt den generelle usikkerhet som ligger i beregninger av virkelig verdi, er det DNBs vurdering at nedskrevet verdi gir et godt bilde av virkelig verdi av disse utlånene.

I mange tilfeller vil kunder benytte låneprodukter som dels måles til amortisert kost og dels til virkelig verdi. Lønnsomheten av kundeforretningene vurderes samlet, og prising skjer etter en samlet vurdering. Tilsvarende vurderes eventuell verdiforringelse av kundeforholdet under ett. Eventuell verdiforringelse ut over det produktspesifikke som reflekteres ved prisendringene, inngår i samlet vurdering av kreditter i kundeforholdet. Eventuell verdiforringelse i det samlede kundeforholdet vurderes etter amortisert kost og rapporteres som nedskrivning på utlån.

Sertifikater og obligasjoner (nivå 2 og 3)

Verdivurderinger i nivå 2 baserer seg i hovedsak på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver, valutakurser og kredittmarginer til den enkelte kreditt og det enkelte sertifikatets eller obligasjonens karakteristika. For papirer klassifisert i nivå 3 baserer verdsettelsen seg på modeller.

Gjeld til kredittinstitusjoner (nivå 2)

Gjeld til kredittinstitusjoner vurderes på samme måte som utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner. For disse kortsiktige instrumentene er virkelig verdi vurdert å være lik amortisert kost.

Innskudd fra kunder (nivå 2)

For innskudd fra kunder vurderes virkelig verdi å være lik amortisert kost.

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital (nivå 2 og 3)

Verdivurderingen i nivå 2 baseres på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver og kredittmarginer der det er tilgjengelig. Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital i nivå 3 verdsettes basert på modeller. Postene består i hovedsak av innlån i valuta og verdipapirgjeld i norske kroner med flytende rente.

NOTE 29 Finansielle instrumenter til virkelig verdi

	DNB-konsernet			
	Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked Nivå 1	Verdsettelse basert på observerbare markedsdata Nivå 2	Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata Nivå 3	Totalt
<i>Beløp i millioner kroner</i>				
Eiendeler per 31. desember 2020				
Utlån til kunder			55 372	55 372
Sertifikater og obligasjoner	59 740	293 308	283	353 330
Aksjer	5 073	13 501	10 787	29 360
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen		116 729		116 729
Finansielle derivater	375	184 488	1 877	186 740
Gjeld per 31. desember 2020				
Innskudd fra kunder		14 238		14 238
Verdipapirgjeld		20 489		20 489
Ansvarlig lånekapital		179		179
Finansielle derivater	465	173 001	1 513	174 979
Annen finansiell gjeld ¹⁾	2 982			2 982
Eiendeler per 31. desember 2019				
Utlån til kunder			61 178	61 178
Sertifikater og obligasjoner	22 432	265 418	356	288 205
Aksjer	6 414	22 814	7 018	36 247
Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen		98 943		98 943
Finansielle derivater	244	122 964	1 868	125 076
Gjeld per 31. desember 2019				
Innskudd fra kunder		19 535		19 535
Verdipapirgjeld		20 294		20 294
Ansvarlig lånekapital		176		176
Finansielle derivater	261	113 886	1 536	115 682
Annen finansiell gjeld ¹⁾	10 883			10 883

1) Short-posisjoner knyttet til tradingvirksomhet.

Nivåene

Finansielle instrumenter innplasseres i ulike nivåer basert på kvaliteten på markedsdata for den enkelte type instrument. Overføringer mellom nivåene i virkelig verdi hierarkiet anses å ha skjedd ved utgangen av hvert kvartal. For finansielle instrumenter i nivå 2 kan kvaliteten på markedsdata variere avhengig av hvorvidt det har vært omsetning for det aktuelle instrumentet. Det vil derfor være naturlig at noen instrumenter flyttes mellom nivå 2 og 3. Dette gjelder i hovedsak sertifikater og statsobligasjoner.

Nivå 1: Verdsettelse basert på noterte priser i aktivt marked

I nivå 1 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser. I kategorien inngår blant annet børspoterte aksjer og fondsandeler, samt sertifikater og statsobligasjoner som omsettes i aktive markeder.

Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

I nivå 2 innplasseres finansielle instrumenter som verdsettes ved bruk av informasjon som ikke er noterte priser, men hvor priser er direkte eller indirekte observerbare for eiendelene eller forpliktelsene, inkludert noterte priser i ikke aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

I kategorien inngår blant annet interbankderivater som renteswapper, valutaswapper og terminkontrakter med prisnoteringer på Reuters eller Bloomberg, basisswapper mellom valutaslagene NOK, EUR, USD og GBP og rente- og valutaderivater mot kunder med uvesentlig kredittmargin. Børsnoterte opsjoner innplasseres i nivå 2 dersom det er mulig å avlese eller inter-/ekstrapolere implisitt volatilitet med utgangspunkt i observerbare priser.

NOTE 29 Finansielle instrumenter til virkelig verdi (forts.)**Nivå 3: Verdssettelse basert på annet enn observerbare markedsddata**

I nivå 3 innplasseres finansielle instrumenter som ikke kan verdsettes basert på direkte eller indirekte observerbare priser. For slike instrumenter benyttes blant annet vurdering av eiendeler og gjeld i selskaper, estimerte kontantstrømmer og andre verdssettelsesmodeller der vesentlige parametere bygger på ikke-observerbar input.

I kategorien inngår blant annet utlån til kunder og instrumenter hvor kredittmarginer utgjør en vesentlig del av justeringen til markedsverdi.

Gevinst eller tap som oppstår når estimert virkelig verdi er forskjellig fra transaksjonsprisen (dag-en gevinst/ tap) har ikke hatt vesentlig effekt i regnskapet for hverken 2020 eller 2019.

Instrumentene i de ulike nivåene**Utlån til kunder (nivå 3)**

Utlånene består i hovedsak av fastrenteutlån i norske kroner. Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte kontantstrømmer ned-diskonteres over løpetiden med en diskonteringsfaktor som er justert for marginkrav.

Sertifikater og obligasjoner (nivå 2 og 3)

Verdivurderingen i nivå 2 baseres i hovedsak på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver, valutakurser og kredittmarginer til den enkelte kreditt og obligasjonens eller sertifikatets karakteristika. For papirer vurdert under nivå 3 baseres verdssettelsen på indikative priser fra tredjepart eller sammenliknbare papirer.

Aksjer inklusive andeler i fond (nivå 2 og 3)

Aksjer i nivå 2 omfatter aksjefond hvor de underliggende investeringene er noterte aksjer, samt et mindre volum av andre fondsandeler. Postene som er klassifisert i nivå 3 omfatter i det vesentligste eiendomsfond, KS-andeler, Private Equity-investeringer, andeler i hedgefond og investeringer i unoterte aksjer.

Ved fastsettelse av virkelig verdi for Private Equity-investeringer, PE, benyttes en bransjestandard utarbeidet av European Private Equity & Venture Capital Association, EVCA. Metoden vurderes å representere beste grunnlag for beste estimat for virkelig verdi for investeringer i lite likvide egenkapitalinstrumenter. Rapportering fra forvalterne om verdien av PE-fond på balansedagen mottas etter at konsernet har avlagt regnskap. Verdivurderingene i konsernregnskapet er derfor basert på verdssettelse for tidligere perioder, justert for tidsetterslep i rapporteringen på om lag tre måneder. Tidsetterslepet fastsettes med utgangspunkt i utviklingen i en vektet indeks bestående av et parameter for aksjemarkedet representert ved MSCI World som referanseindeks, og et parameter for forventet langsiktig avkastning på PE-investeringer.

Finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen (nivå 2)

Posten gjelder unit linked produkter i DNB Livsforsikring. Verdiutviklingen på de underliggende fondene er tilgjengelig på daglig basis.

Finansielle derivater (nivå 2 og 3)

Finansielle derivater i nivå 2 omfatter i hovedsak valutaterminer og rente- og valutaswapper. Verdssettelsen er basert på swapkurver, og kredittmarginer utgjør en mindre del av verdien. I tillegg omfatter posten derivater knyttet til råvarer og FRAer. Disse er verdsatt med utgangspunkt i observerbare priser i markedet. Derivater klassifisert i nivå 2 omfatter også aksjederivater knyttet til Markets' market-making aktiviteter. Hoveddelen av disse derivatene er knyttet opp mot de mest omsatte aksjene på Oslo Børs, og verdssettelsen baseres på kursutviklingen på den aktuelle/underliggende aksjen og observerbar eller beregnet volatilitet. Finansielle derivater i nivå 3 består i det vesentligste av valutaopsjoner, renteopsjoner i norske kroner samt indeksderivater. Verdssettelsen er basert på indikative priser fra tredjepart.

Innskudd fra kunder (nivå 2)

Verdssettelsen av innskudd som vurderes til virkelig verdi omfatter i hovedsak innskudd med fast rente. Verdssettelsen er i hovedsak basert på måling mot en swapkurve, og effekten av endringer i kredittmarginer i målingen er liten.

Verdipapirgjeld (nivå 2)

Verdivurderingen baseres i hovedsak på observerbar markedsinformasjon i form av rentekurver og kredittmarginer. Posten består i hovedsak av innlån i norske kroner. For fastrenteinnlån i valuta benyttes sikringsbokføring dersom slike forretninger er inngått. For øvrige verdipapirinnlån baseres verdssettelsen på amortisert kost.

Ansvarlig lånekapital (nivå 2)

Ansvarlige innlån som måles til virkelig verdi består av ett innlån i norske kroner, og verdssettelsen baseres på observerbare rentekurver og kredittmarginer.

NOTE 29 Finansielle instrumenter til virkelig verdi (forts.)**Finansielle instrumenter til virkelig verdi, nivå 3**

	Finansielle eiendeler				DNB-konsernet
	Utlån til kunder	Sertifikater og obligasjoner	Aksjer	Finansielle derivater	Finansiell gjeld
<i>Beløp i millioner kroner</i>					Finansielle derivater
Balanseført verdi per 31. desember 2018	62 476	319	4 810	2 036	1 654
Netto resultatførte gevinster	(192)	(156)	401	(535)	(215)
Tilgang/kjøp	9 696	419	2 766	1 152	849
Avhending		(280)	(959)		
Forfalt	(10 664)			(774)	(753)
Overført fra nivå 1 eller 2		129			
Overført til nivå 1 eller 2		(135)			
Annet	(138)	60	(0)	(11)	1
Balanseført verdi per 31. desember 2019	61 178	356	7 018	1 868	1 536
Netto resultatførte gevinster	1 116	(75)	738	141	367
Tilgang/kjøp	10 550	315	3 977	1 247	914
Avhending		(340)	(947)		
Forfalt	(17 549)			(1 408)	(1 331)
Overført fra nivå 1 eller 2		365			
Overført til nivå 1 eller 2		(371)			
Annet	78	34	(0)	29	27
Balansert verdi per 31. desember 2020	55 372	283	10 787	1 877	1 513

Utlån til kunder

Porteføljen av utlån til virkelig verdi består i hovedsak av fastrenteutlån i norske kroner.

Fastrentelån

Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte rentestruer neddiskonteres over løpetiden med en diskonteringsfaktor som er justert for marginkrav. Diskonteringsfaktoren som benyttes tar utgangspunkt i en swaprente med en løpetid som tilsvarer gjennomsnittlig gjenværende bindingstid på de aktuelle fastrenteutlånene. Forutsetninger for beregning av marginkravet er basert på en vurdering av markedsforholdene på balansedagen og på en vurdering av hva en ekstern investor ville lagt til grunn ved investering i tilsvarende portefølje. Fastrentelån målt til virkelig verdi utgjorde 55 361 millioner kroner ved utgangen av 2020.

Sertifikater og obligasjoner

Investeringene i nivå 3 består i hovedsak av selskapsobligasjoner med begrenset likviditet.

Aksjer inklusive andeler i fond

Investeringene i nivå 3 består av Private Equity-fond, eiendomsfond, KS-andeler, ikke børsnoterte hedgefond og ikke børsnoterte aksjer. Felles for disse investeringene er at det er etterslep i tilgangen på informasjon fra enhetene. I tider med uro i finansmarkedene, vil det kunne være betydelig usikkerhet knyttet til verdsettelsen av disse investeringene.

Finansielle derivater, eiendeler og gjeld

Postene som er klassifisert i nivå 3 består i hovedsak av valutaopsjoner, renteopsjoner i norske kroner og derivater knyttet til utviklingen i konsumprisindeksen.

NOTE 29 Finansielle instrumenter til virkelig verdi (forts.)**Spesifikasjon av virkelig verdi, nivå 3****DNB-konsernet**

Beløp i millioner kroner	31. desember 2020			31. desember 2019		
	Utlån til kunder	Sertifikater og obligasjoner	Aksjer	Utlån til kunder	Sertifikater og obligasjoner	Aksjer
Nominell verdi/kostpris	53 853	278	9 704	60 853	386	6 460
Virkelig verdi justering ¹⁾	1 445	1	1 083	237	(31)	558
Påløpte renter	75	4		88		
Balanseført verdi	55 372	283	10 787	61 178	356	7 018

1) Endring i virkelig verdi på utlån til kunder skyldes i all hovedsak endringer i swaprente, med tilsvarende negativ endring i virkelig verdi på finansielle instrumenter som er benyttet som økonomisk sikring.

Spesifikasjon av aksjer, nivå 3**DNB-konsernet**

Beløp i millioner kroner	Eiendomsfond	Hedgefond	Unoterte aksjer	Private Equity (PE) investeringer	Annet	Totalt
Balanseført verdi per 31. desember 2020	35	2 353	1 221	2 965	4 213	10 787
Balanseført verdi per 31. desember 2019	42	850	934	2 276	2 917	7 018

Sensitivitetsanalyse, nivå 3**DNB-konsernet**

Beløp i millioner kroner	31. desember 2020		31. desember 2019	
	Balanseført verdi	Effekt av mulige alternative forutsetninger	Balanseført verdi	Effekt av mulige alternative forutsetninger
Utlån til kunder	55 372	(165)	61 178	(164)
Sertifikater og obligasjoner	283	0	356	(1)
Aksjer	10 787		7 018	
Finansielle derivater, netto	365		333	

For å vise sensitiviteten i utlånsporteføljen er diskonteringsrenten på fastrentelån økt med 10 basispunkter.

Obligasjoner i nivå 3 er i hovedsak investeringer i norske industri-, offshore- og kraftselskaper. En økning av diskonteringsrenten med 10 basispunkter har gitt kun små utslag.

Aksjer klassifisert i nivå 3 omfatter til sammen 9 846 millioner kroner i Private Equity-investeringer, eiendomsfond, hedgefond og unoterte aksjer i DNB Livsforsikring. Verdsettelsene er i all hovedsak basert på rapportering fra forvaltere av fondene, som benytter kontantstrømbaserte modeller eller multipler ved fastsettelse av virkelig verdi. Konsernet har ikke full tilgang til informasjon om alle elementene i disse verdsettelsene og har derfor ikke grunnlag for å fastsette alternative forutsetninger. Effekten på konsernets resultat av alternative verdier vil imidlertid være begrenset da investeringene i hovedsak eies av DNB Livsforsikring i kollektivporteføljen.

NOTE 30 Motregning

Tabellen viser potensiell effekt av konsernets motregningsavtaler på finansielle eiendeler og gjeld. Se note 1 Regnskapsprinsipper for mer informasjon.

	Brutto balanse- ført verdi	Beløp som motregnes i balansen	Balanse- ført verdi	Netting- avtaler	Øvrig sikkerhet ¹⁾	DNB-konsernet Beløp etter mulige nettoppgjør
<i>Beløp i millioner kroner</i>						
Eiendeler per 31. desember 2020						
Kontanter og fordringer på sentralbanker ²⁾	10 880		10 880		10 880	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner ²⁾	63 395		63 395		63 695	
Utlån til kunder ²⁾	81 733		81 733		81 733	
Finansielle derivater ³⁾	186 740		186 740	17 876	106 894	61 971
Gjeld per 31. desember 2020						
Gjeld til kredittinstitusjoner	76 488		76 488		76 488	
Innskudd fra kunder ²⁾	4 112		4 112		4 112	
Finansielle derivater ³⁾	174 979		174 979	17 876	106 538	50 565
Eiendeler per 31. desember 2019						
Kontanter og fordringer på sentralbanker ²⁾	40 014		40 014		40 014	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner ²⁾	84 877		84 877		84 877	
Utlån til kunder ²⁾	81 733		81 733		81 733	
Finansielle derivater ³⁾	125 076		125 076	14 439	77 873	32 764
Gjeld per 31. desember 2019						
Gjeld til kredittinstitusjoner	89 387		89 387		89 387	
Innskudd fra kunder ²⁾	9 844		9 844		9 844	
Finansielle derivater ³⁾	115 682		115 682	14 439	77 702	23 542

1) Inkluderer kontanter og verdipapirer som er mottatt/overført fra/til motpart og verdipapirer som er mottatt/avgitt som sikkerhet i depoter i Clearstream eller Euroclear.

2) Inkluderer gjenkjøpsavtaler og gjensalgavtaler, verdipapirinnlån og utlån med sikkerhet i verdipapirer.

3) Brutto balanseført verdi av finansielle derivater viser markedsverdien av derivatkontrakter omfattet av motregningsavtaler eller sikret med kontanter og verdipapirer under Credit Support Annex.

NOTE 31 Aksjer

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	31.12.20	31.12.19
Investeringer i aksjer, andeler, fond og egenkapitalbevis, ekskl. DNB Livsforsikring	7 242	7 837
Investeringer i aksjer, andeler, fond og egenkapitalbevis, DNB Livsforsikring	22 118	28 410
Sum aksjer	29 360	36 247

NOTE 32 Overførte eiendeler eller eiendeler med andre restriksjoner

Overførte eiendeler som fortsatt balanseføres	DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.20	31.12.19
Gjenkjøpsavtaler		
Sertifikater og obligasjoner	10 846	6 377
Derivater		
Sertifikater og obligasjoner	65 659	17 438
Verdipapirutlån		
Aksjer	448	138
Sum gjenkjøpsavtaler, derivater og verdipapirutlån	76 953	23 954
Forpliktelser tilknyttet eiendelene	DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.20	31.12.19
Gjenkjøpsavtaler	10 743	6 373
Derivater	65 659	17 438
Verdipapirutlån	470	145
Sum forpliktelser	76 872	23 957

Restriksjoner for konsernets adgang til å bruke eiendeler

Norske kapitaldekningskrav kan medføre at DNB-konsernet ikke kan disponere eller overføre eiendeler og gjøre opp gjeld fritt mellom enhetene i konsernet.

Det foreligger følgende restriksjoner for konsernets adgang til å bruke eiendeler:

- Konsernet har stilt eiendeler som sikkerhet for sine forpliktelser og utstedte obligasjoner med fortrinnsrett (sikkerhetsmasse). Konsernet har stilt sikkerhet for forpliktelser i finansielle derivater. Se note 15 Finansielle derivater og sikringsbokføring for mer informasjon.
- Eiendelene i konsoliderte strukturerte enheter (investeringsfond) forvaltes på vegne av andre parter som har kjøpt andeler i fondene. Minoritetens eiendeler i slike fond utgjorde henholdsvis 11 229 millioner og 11 113 millioner kroner ved utgangen av 2020 og 2019. Det er innregnet en tilsvarende forpliktelse på balansen.
- Eiendelene som forvaltes av DNB Livsforsikring AS, dekker hovedsakelig forpliktelser til selskapenes forsikringskunder. Ved utgangen av 2020 utgjorde de samlede eiendelene i konsernets forsikringsselskaper 354 643 millioner kroner, mot 339 648 millioner ved utgangen av 2019. Eiendelene inkluderer Finansielle eiendeler, kunden bærer risikoen.

Sikkerhetsmasse	DNB Boligkreditt AS	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.20	31.12.19
Lån sikret ved pant i bolig, atkomstdokument til bolig eller borettslagsandel (bolighypoteklån)	673 513	632 580
Fordringer i form av derivatavtaler	27 862	41 595
Sikkerhetsmasse	701 375	674 176
Verdipapirgjeld, bokført verdi	521 195	471 715
Verdivurderingsendringer som kan henføres til kredittrisiko på gjeld bokført til virkelig verdi	(59)	(78)
Verdipapirgjeld, verdi i henhold til forskrift ¹⁾	521 137	471 637
Sikkerhetsmassens fyllingsgrad (prosent)	134,6	142,9

1) Utstedt verdipapirgjeld er obligasjoner med fortrinnsrett i den tilhørende sikkerhetsmassen. Sammensetningen og verdiberegningen i sikkerhetsmassen er definert i paragraf 11-8 og 11-11 i finansforetaksloven med tilhørende forskrifter.

NOTE 33 Mottatte verdipapirer som kan selges eller pantsettes

Mottatte verdipapirer		DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		31.12.20	31.12.19
Gjensalgssavtaler			
Sertifikater og obligasjoner		121 270	185 623
Verdipapirinnlån			
Aksjer		21 081	23 886
Sum mottatte verdipapirer		142 350	209 509
<i>Herav mottatte verdipapirer som er solgt eller pantsatt:</i>			
Sertifikater og obligasjoner		57 287	75 901
Aksjer		14 007	16 286

NOTE 34 Finansielle eiendeler og forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen

		DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		31.12.20	31.12.19
Aksjefond		63 858	50 379
Obligasjonsfond		34 923	31 389
Pengemarkedsfond		11 388	10 912
Kombinasjonsfond		5 111	4 871
Bankinnskudd		1 450	1 392
Sum finansielle eiendeler, kunder bærer risikoen		116 729	98 943
Sum forsikringsforpliktelser, kunder bærer risikoen		116 729	98 943

NOTE 35 Investeringsseiendommer

		DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>		31.12.20	31.12.19
DNB Livsforsikring		23 624	22 299
Eiendommer til eget bruk		(6 209)	(5 637)
Øvrige investeringsseiendommer ¹⁾		672	741
Sum investeringsseiendommer		18 087	17 403

1) Øvrige investeringsseiendommer er i hovedsak knyttet til overtatte selskaper.

Investeringsseiendom i DNB Livsforsikring

Investeringsseiendommene i DNB Livsforsikring inngår som en del av midlene i kollektivporteføljen og holdes med tanke på å oppnå langsiktig avkastning for kundene. Eiendomsporteføljen måles til virkelig verdi på balansedagen. Den norske delen av porteføljen verdsettes ved hjelp av en intern verdivurderingsmodell, og er dermed på nivå 3 i verdsettelseshierarkiet. I tillegg innhentes eksterne takster for et utvalg av eiendommer på rullerende basis gjennom året. Utvalget utgjør nærmere 93 prosent av porteføljeverdien. Den svenske delen av porteføljen, samt deleide eiendommer, verdsettes på grunnlag av eksterne takster.

Den interne modellen beregner virkelig verdi som nåverdi av framtidige kontantstrømmer i og etter utløp av kontraktperioden. Avkastningskravet i modellen reflekterer markedsrisikoen. Ved utgangen av 2020 ble det i all hovedsak benyttet et avkastningskrav på 7,6 prosent. Det gjøres noen individuelle vurderinger av avkastningskravet på segmentnivå. Modellen benytter samme avkastningskrav for kontantstrømmer både i og utenfor kontraktperioden.

Spesifikk eiendomsrisiko tas hensyn til i kontantstrømmen blant annet gjennom kontraktsfestet leie og framtidig markedsleie, driftskostnader, nødvendige investeringer, leietakertilpasninger ved kontraktsutløp, sannsynlighet for ledighet og justering av vekstfaktor (Norges Banks inflasjonsmål).

Gjennom 2020 gikk samlet kontraktsleie for den 100 prosent eide porteføljen i Norge ned med 23 millioner kroner til 937 millioner. I samme periode gikk vurdert markedsleie for den samme porteføljen opp med 3 millioner kroner til 996 millioner.

Ved utgangen av 2020 var den økonomiske ledigheten 8,1 prosent mot 5,7 prosent ved utgangen av 2019.

NOTE 35 Investeringseiendommer (forts.)

Verdivurderingene har samlet ført til oppskrivning av eiendomsporteføljen med 1 273 millioner kroner i 2020.

Verdivurderingene er særlig sensitive for endring i avkastningskrav og forutsetninger om framtidig inntektsstrøm. 0,25 prosentpoeng reduksjon i avkastningskrav vil isolert sett endre verdien av eiendomsporteføljen med ca. 3,7 prosent eller 743 millioner kroner. En endring i framtidige kontraktsleier på 5 prosent vil tilsvarende endre verdien av eiendomsporteføljen med ca. 3,2 prosent eller 627 millioner kroner.

Øvrige investeringseiendommer

Øvrige investeringseiendommer i konsernet er i hovedsak knyttet til overtatte selskaper og det er vurdert at disse tilhører nivå tre i verdsettelses-hierarkiet.

Investeringseiendommer fordelt på geografiske områder

Type bygg	Beliggenhet	Virkelig verdi Millioner kroner	DNB Livsforsikring	
			Brutto leieareal m ²	Gjennomsnittlig leietid Antall år
Kontorbygg	Østlandet	10 088	153 869	5,1
Kontorbygg	Norge for øvrig	3 660	123 006	5,1
Kjøpesentre	Norske byer	4 160	113 826	3,4
Hoteller	Norske byer	1 980	64 176	8,5
Utlendet	Stockholm/Gøteborg	3 736	35 840	7,0
Sum investeringseiendommer per 31. desember 2020		23 624	490 717	5,4
Sum investeringseiendommer per 31. desember 2019		22 299	489 792	6,0
Endring i 2020		1 325	925	(0,6)
Sum investeringseiendommer per 31. desember 2020		23 624	490 717	5,4

Beløp inkludert i resultatregnskapet

Beløp i millioner kroner	DNB-konsernet	
	2020	2019
Leieinntekter fra investeringseiendommer	1 053	998
Direkte kostnader knyttet til investeringseiendommer	(183)	(165)
Sum ¹⁾	870	833

Verdiendringer investeringseiendommer

Beløp i millioner kroner	DNB-konsernet	
	Investeringseiendommer	
Balanseført verdi per 31. desember 2018	16 715	
Tilgang, kjøp av nye eiendommer	340	
Tilgang, aktivering av investeringer	195	
Netto gevinst	364	
Avhendelser	(69)	
Valutakursendringer	(141)	
Balanseført verdi per 31. desember 2019	17 403	
Tilgang, kjøp av nye eiendommer	(12)	
Tilgang, aktivering av investeringer	181	
Tilgang, overtatte selskaper	60	
Netto gevinst ²⁾	80	
Avhendelser	(43)	
Valutakursendringer	417	
Balanseført verdi per 31. desember 2020	18 087	

1) Resultatført under "Netto finansresultat, livsforsikring".

2) Netto tap på investeringseiendommer utenfor DNB Livsforsikring utgjorde 61 millioner kroner.

NOTE 36 Investeringer etter egenkapitalmetoden**Resultatregnskap****DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Luminor		Fremtind		Vipps		Eksportfinans		Andre ¹⁾		Totalt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Inntekter ²⁾	4 147	3 908			446	743	170	229				
Resultat etter skatt ²⁾	359	513	1 187	607	(33)	(249)	44	106				
Andel av resultat etter skatt	72	102	415	212	(15)	(112)	18	42				
Avskrivninger og nedskrivninger av merverdier etter skatt ³⁾			(243)	(110)		(126)						
Andre justeringer ³⁾	19	146	2	5		59						
Konsernets andel av resultat etter skatt	91	248	175	108	(98)	(178)	18	42	217	190	402	410

Balanser**DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Luminor		Fremtind		Vipps		Eksportfinans		Andre ¹⁾		Totalt	
	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Finansielle instrumenter ²⁾	154 405	134 048	21 279	13 241		104	13 068	13 618				
Goodwill og immaterielle eiendeler ²⁾	70	81	3 080	2 263	2 445	2 291	7	8				
Andre eiendeler ²⁾	1 631	1 441	4 740	3 112	574	315	706	956				
Gjeld ²⁾	138 682	119 427	19 877	11 820	546	204	7 434	8 116				
Egenkapital ²⁾	17 424	16 143	9 222	6 796	2 473	2 506	6 347	6 466				
Konsernets andel av egenkapital	3 476	3 221	3 228	2 379	1 110	1 125	2 539	2 587				
Goodwill ³⁾			1 419	1 419								
Merverdier etter skatt ³⁾			1 919	832	5	102						
Elimineringer ³⁾	26		17	5	(281)	(294)						
Balanseført verdi	3 502	3 221	6 583	4 634	834	932	2 539	2 587	4 931	5 184	18 389	16 559

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Hovedkontor	Bransje	Eierandel i prosent		Balanseført verdi	
			31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
Luminor Holding AS	Tallinn	Finanstjenester	20	20	3 502	3 221
Fremtind AS	Oslo	Forsikring	35	35	6 583	4 634
Vipps AS	Oslo	Betalings tjenester	45	45	834	932
Eksportfinans AS	Oslo	Finanstjenester	40	40	2 539	2 587
Andre tilknyttede selskaper					4 931	5 184
Sum					18 389	16 559

1) Andre investeringer inkluderer investeringer i eiendomsselskaper i DNB Livsforsikring på 4 356 millioner kroner (4 457 millioner i 2019), eid i kollektiv-/kundeporteføljen.

2) Verdier i tilknyttede selskapers regnskaper. Foreløpige og ureviderte regnskaper er benyttet.

3) Omfatter latente skatteposisjoner og mer-/mindreverdier som ikke er reflektert i selskapets balanse.

Transaksjoner 2020

Del to av Fremtindfusjonen ble gjennomført i første kvartal. Personrisikoproduktene ble da overført fra DNB Livsforsikring og SpareBank 1 til Fremtind med effekt fra 1. januar.

Transaksjoner 2019

DNB og SpareBank 1 fikk godkjent fusjonen av sine skadeforsikringsvirksomheter ved utgangen av 2018. Det nye selskapet, Fremtind, ble operativt fra 1. januar 2019. DNB eier 35 prosent av selskapet.

Den 30. september solgte DNB deler av sin eierandel i Luminor til et konsortium ledet av Blackstone. Etter transaksjonen har DNB en eierandel på 20 prosent.

NOTE 37 Immaterielle eiendeler

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet			
	Goodwill	Utvikling av IT-systemer	Øvrige immaterielle eiendeler	Totalt
Anskaffelseskost per 1. januar 2019	8 478	5 248	983	14 709
Tilgang		317	49	366
Avhendelser	(6)	(16)	6	(16)
Valutakursendring	(14)	(0)	(6)	(20)
Anskaffelseskost per 31. desember 2019	8 459	5 549	1 032	15 039
Samlede av- og nedskrivninger per 1. januar 2019	(4 203)	(4 167)	(884)	(9 254)
Avskrivninger		(321)	(40)	(361)
Nedskrivninger			(0)	(0)
Avhendelser		9	16	25
Valutakursendring		0	6	6
Samlede av- og nedskrivninger per 31. desember 2019	(4 203)	(4 479)	(903)	(9 585)
Balanseført verdi per 31. desember 2019	4 256	1 069	129	5 454
Anskaffelseskost per 1. januar 2020	8 459	5 549	1 032	15 039
Tilgang		368	20	388
Tilgang gjennom oppkjøp/etablering av andre selskaper		29		29
Avhendelser			(203)	(203)
Reklassifisering		21	(21)	
Valutakursendring	55	1	24	81
Anskaffelseskost per 31. desember 2020	8 514	5 967	852	15 333
Samlede av- og nedskrivninger per 1. januar 2020	(4 203)	(4 479)	(903)	(9 585)
Avskrivninger		(367)	(22)	(389)
Nedskrivninger	(10)	(4)		(14)
Avhendelser			203	203
Tilgang gjennom oppkjøp/etablering av andre selskaper		(29)		(29)
Valutakursendring		0	(22)	(22)
Samlede av- og nedskrivninger per 31. desember 2020	(4 212)	(4 879)	(744)	(9 836)
Balanseført verdi per 31. desember 2020	4 301	1 088	108	5 498

Goodwill

Risikofri rente er satt til 1,5 prosent, markedets risikopremie er satt til 6,0 prosent og vekstfaktor på lang sikt er satt til 2,0 prosent. Disse forutsetningene er like for alle vurderingsenheter, mens beta-verdier er estimert for hver vurderingsenhet. Avkastningskravet er før skatt. For en detaljert beskrivelse av metode og forutsetninger som DNB anvender i beregningen av gjenvinnbart beløp for goodwill henvises det til note 1 Regnskapsprinsipper.

NOTE 37 Immaterielle eiendeler (forts.)

Goodwill fordelt på enheter

	31. desember 2020		31. desember 2019	
	Avkastningskrav	Balanseført	Avkastningskrav	Balanseført
	<i>Prosent</i>	<i>Millioner kroner</i>	<i>Prosent</i>	<i>Millioner kroner</i>
DNB Asset Management	11,7	1 679	11,3	1 679
Personkunder	11,9	982	11,4	982
Små og mellomstore bedriftskunder	11,9	483	11,4	483
DNB Finans – bilfinansiering	11,9	798	11,5	753
Øvrige	11,9	360	11,5	360
Sum goodwill		4 301		4 256

DNB Asset Management

Enheden omfatter kapitalforvaltningsvirksomhet, hovedsakelig i Norge og Sverige. Samlet goodwill fra enheter som inngår i virksomhetsområdet er vurdert under ett, og vurderingsenheten er hele DNB Asset Management. Virksomheten er integrert, blant annet ved at synergi- og rasjonaliseringseffekter er tatt ut i hele organisasjonen. De mest kritiske forutsetningene for kontantstrømmene i planperioden er utvikling i verdipapirmarkedene, netto salg av fond og marginer.

Personkunder

Enheden vedrører bankvirksomheten (utlån og innskudd) i kontornettet i Norge relatert til personmarkedet, og balanseført goodwill består vesentlig av goodwill fra fusjonen mellom DnB og Gjensidige NOR, oppkjøpspremie ved overtakelse av Nordlandsbanken samt noe goodwill fra tidligere overtatte kontorer i Gjensidige NOR. De viktigste forutsetningene for kontantstrømmene i planperioden er utvikling i marginer, volumer og nedskrivning på utlån.

Små og mellomstore bedriftskunder

Enheden vedrører bankvirksomheten (utlån og innskudd) i kontornettet i Norge relatert til bedriftsmarkedet, og balanseført goodwill består vesentlig av goodwill fra fusjonen mellom DnB og Gjensidige NOR. De viktigste forutsetningene for kontantstrømmene i planperioden er utvikling i marginer, volumer og nedskrivning på utlån.

DNB Finans – bilfinansiering

Enheden omfatter DNBs bilfinansieringsvirksomhet i Norge og Sverige, og goodwill stammer fra DNBs kjøp av Skandiabankens bilfinansieringsvirksomhet. Virksomheten ble overtatt i 2008. Kritiske forutsetninger for kontantstrømmene i planperioden er nivået på bilsalget i Norge og Sverige, DNB Finans' evne til å beholde kundeforholdet med viktige bilforhandlere samt langsiktig marginutvikling og nivået på nedskrivning på utlån.

NOTE 38 Varige driftsmidler**DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Fast eiendom til historisk kost	Fast eiendom til virkelig verdi	Maskiner, inventar og transport- midler	Driftsmidler operasjonell leasing	Andre varige driftsmidler	Bruks- retts- eiendeler	Totalt
Akkumulert anskaffelseskost per 31. des. 2018	162	938	3 776	9 769	56	5 346	20 047
Reklassifiserte driftsmidler		1 702				(1 702)	
Tilgang		2 890	600	3 495	6	521	7 513
Verdiregulering		321					321
Avhendelser	(3)	(114)	(271)	(1 912)	(3)	(101)	(2 404)
Valutakursendringer	5		0	(69)	(0)	(24)	(88)
Anskaffelseskost per 31. des. 2019	164	5 738	4 105	11 284	59	4 040	25 390
Samlede av- og nedskrivninger per 31. des. 2018	(56)	(171)	(2 508)	(2 688)	(38)		(5 461)
Avhendelser		114	268	1 241	2	83	1 707
Avskrivninger ¹⁾	(9)	(44)	(379)	(1 500)	(4)	(600)	(2 536)
Nedskrivning				(1)		(9)	(10)
Valutakursendringer	(2)		(2)	21	0	(10)	8
Samlede av- og nedskrivninger per 31. des. 2019	(67)	(101)	(2 622)	(2 927)	(39)	(536)	(6 292)
Balanseført verdi per 31. des. 2019	97	5 637	1 483	8 357	20	3 504	19 098
Verdi av eiendom klassifisert til virkelig verdi etter historisk kost-prinsippet		4 715					
Akkumulert anskaffelseskost per 31. des. 2019	164	5 738	4 105	11 284	59	4 040	25 390
Justeringer		233	(0)				233
Tilgang	1	12	358	3 398	3	72	3 842
Verdiregulering	(0)	636					636
Avhendelser	(5)		(35)	(1 954)	(3)	(4)	(2 002)
Valutakursendringer	0		(3)	408	1	13	419
Anskaffelseskost per 31. des. 2020	159	6 619	4 424	13 136	60	4 120	28 519
Samlede av- og nedskrivninger per 31. des. 2019	(67)	(101)	(2 622)	(2 927)	(39)	(536)	(6 292)
Justeringer		(233)					(233)
Avhendelser			32	1 516	3	4	1 546
Avskrivninger ¹⁾	(10)	(76)	(519)	(1 790)	(2)	(543)	(2 940)
Nedskrivning			(4)			(3)	(7)
Valutakursendringer	0		(4)	(120)	(1)	(4)	(119)
Samlede av- og nedskrivninger per 31. des. 2020	(77)	(410)	(3 116)	(3 321)	(39)	(1 082)	(8 045)
Balanseført verdi per 31. des. 2020	83	6 209	1 308	9 815	21	3 039	20 474
Verdi av eiendom klassifisert til virkelig verdi etter historisk kost-prinsippet		4 651					

1) Med utgangspunkt i anskaffelseskost fratrasket eventuell restverdi avskrives eiendelene lineært over forventet brukstid innenfor følgende rammer:

Tekniske anlegg	10 år
Maskiner	3-10 år
Inventar m.v.	5-10 år
IT-utstyr	3-5 år
Transportmidler	5-7 år

DNB-konsernet har ikke stilt sikkerheter for lån/funding av varige driftsmidler, herunder eiendom.

NOTE 39 Leieavtaler

DNB Finans tilbyr operasjonelle og finansielle leasingkontrakter, flåtestyring og lån til bedriftskunder, offentlig sektor og forbrukere i Norge, Sverige, Danmark og Finland. Virksomheten drives gjennom leverandørpartnerskap og direkte salg, i nært samarbeid med kunderådgivere i DNB Bank der det er mulig. Fokus er på å finansiere kurante eiendeler der det er et eksisterende og fungerende bruktmarked. Den største aktivaklassen i porteføljen er personbiler og varebiler. Andre store aktivaklasser er busser, lastebiler og tilhengere og anleggsmaskiner.

Finansielle utleieavtaler	DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.20	31.12.19
Bruttoinvestering i leieavtalen		
Forfaller innen 1 år	1 358	10 117
Forfaller 1 - 5 år	47 600	42 909
Forfaller senere enn 5 år	12 917	10 749
Total bruttoinvestering i leieavtalen	61 875	63 776
Nåverdien av utestående minsteleie		
Forfaller innen 1 år	1 309	9 803
Forfaller 1 - 5 år	37 739	33 986
Forfaller senere enn 5 år	8 564	7 127
Total nåverdi av utestående minsteleie	47 612	50 916
Ikke opptjent finansinntekt	14 263	12 860
Ikke garanterte restverdier som tilfaller utleier	97	87
Akkumulert tapsavsetning	2 826	2 542
Variabel leie innregnet som inntekt i perioden	76	68

Operasjonelle utleieavtaler	DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.20	31.12.19
Framtidig minsteleie, ikke kansellerbare avtaler		
Forfaller innen 1 år	126	1 075
Forfaller 1 - 5 år	6 397	5 339
Forfaller senere enn 5 år	451	63
Total framtidig minsteleie, ikke kansellerbare avtaler	6 975	6 476

Innleieavtaler

	DNB-konsernet	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.20	31.12.19
Minimum resterende leiebetalinger knyttet til ikke kansellerbare leieavtaler		
Forfaller innen 1 år	117	129
Forfaller 1 - 5 år	558	716
Forfaller senere enn 5 år	2 663	3 340
Totalt minimum resterende leiebetalinger knyttet til ikke kansellerbare leieavtaler	3 338	4 185
Totalt minimum framtidige framleiebeløp som forventes mottatt knyttet til ikke kansellerbare framleieavtaler	102	107

	DNB-konsernet
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Totale leieforpliktelser
Leieforpliktelser per 1. januar 2019	5 436
Reklassifiserte leieforpliktelser	(1 654)
Rentekostnader	90
Tilgang	520
Betalinger	(727)
Øvrig	(17)
Leieforpliktelser per 31. desember 2019	3 648
Rentekostnader	84
Tilgang	26
Revaluering av leieforpliktelse	44
Betalinger	(584)
Øvrig	(17)
Leieforpliktelser per 31. desember 2020	3 200

NOTE 40 Andre eiendeler

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	31.12.20	31.12.19
Tidsavgrensede poster	782	736
Tilgodehavende remburs og andre betalingstjenester	1 113	1 816
Uoppgjorte sluttsedler	2 897	1 720
Forfalte, ikke betalte forsikringspremier	425	409
Fond eid av ikke-kontrollerende eierinteresser	11 229	11 113
Andre tilgodehavender	5 406	5 004
Sum andre eiendeler	21 852	20 798

NOTE 41 Innskudd fra kunder fordelt på næringssegment

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet	
	31.12.20	31.12.19
Bank, forsikring og porteføljevaltning	39 041	41 803
Næringseiendom	51 641	46 874
Shipping	29 440	32 787
Olje, gass og offshore	67 933	51 364
Kraft og fornybar energi	19 388	13 318
Helsetjenester	13 545	9 927
Offentlig sektor	56 285	53 134
Fiske, fiskeoppdrett og jordbruk	14 694	13 787
Varehandel	44 768	32 592
Industri	65 368	47 969
Teknologi, media og telekom	26 021	18 555
Tjenesteyting	116 035	94 356
Boligeiendom	20 251	17 215
Privatpersoner	412 499	380 217
Øvrige næringer	128 665	115 658
Innskudd fra kunder	1 105 574	969 557

NOTE 42 Verdpapirgjeld**Endringer i verdpapirgjeld**

	DNB-konsernet				
	Balanse 31.12.20	Emittert 2020	Forfalt/ innløst 2020	Valutakurs- endring 2020	Øvrige endringer 2020
<i>Beløp i millioner kroner</i>					
Sertifikatgjeld, nominell verdi	137 931	1 113 162	(1 121 261)	(42 091)	
Obligasjonsgjeld, nominell verdi ^{1) 2)}	609 169	29 430	(103 824)	29 533	
Etterstilte seniorobligasjoner, nominell verdi	8 519	9 462		(943)	
Verdijusteringer	30 733			17	2 697
Sum verdpapirgjeld	786 352	1 152 054	(1 225 085)	(13 483)	2 697

Forfallstidspunkt verdpapirgjeld målt til amortisert kost per 31. desember 2020 ^{1) 2) 3)}

	DNB-konsernet		
	Norske kroner	Valuta	Totalt
<i>Beløp i millioner kroner</i>			
2021		137 931	137 931
Sum sertifikatgjeld, nominell verdi		137 931	137 931
2021	13 953	89 842	103 795
2022	24 746	124 841	149 587
2023	2 800	122 356	125 156
2024	6 592	50 448	57 040
2025	9 882	33 670	43 552
2026		40 105	40 105
2027 og senere	120	70 153	70 273
Sum obligasjonsgjeld, nominell verdi	58 093	531 416	589 509
2025		8 519	8 519
Sum etterstilte seniorobligasjoner, nominell verdi		8 519	8 519
Total verdpapirgjeld, nominell verdi	58 093	677 866	735 960

Forfallstidspunkt verdpapirgjeld målt til virkelig verdi per 31. desember 2020 ^{1) 2)}

	DNB-konsernet		
	Norske kroner	Valuta	Totalt
<i>Beløp i millioner kroner</i>			
2021		(1)	(1)
Sum sertifikatgjeld, nominell verdi		(1)	(1)
2021	8 176		8 176
2022	4 845		4 845
2023	3 028		3 028
2024	695		695
2025	1 436		1 436
2026	1 480		1 480
2027 og senere			
Sum obligasjonsgjeld, nominell verdi	19 660		19 660
Sum etterstilte seniorobligasjoner, nominell verdi			
Total verdpapirgjeld, nominell verdi	19 660	(1)	19 660
Verdijusteringer	884	29 849	30 733
Verdpapirgjeld	78 637	707 715	786 352

1) Fratrullet egne obligasjoner. Nominell verdi på utestående obligasjoner med fortrinnsrett i DNB Boligkreditt utgjorde 364,8 milliarder kroner per 31. desember 2020. Tilhørende markedsverdi på sikringsmassen var 673,5 milliarder kroner.

2) Målekategorien for verdpapirgjeld i norske kroner med flytende rente har blitt endret fra virkelig verdi over resultatet til amortisert kost per 31. desember 2019. Sammenlikningstall er ikke omarbeidet.

3) Inkluderer sikret gjeld.

NOTE 43 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån**Endring i ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån****DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	Balanse 31.12.20	Emittert 2020	Forfalt/ innløst 2020	Valutakurs- endring 2020	Øvrige endringer 2020	Balanse 31.12.19
Ordinær ansvarlig lånekapital, nominell verdi	26 320	4 056	(4 207)	1 528		24 943
Evigvarende ansvarlig lånekapital, nominell verdi	5 640			(134)		5 774
Verdijusteringer	359			(0)	(19)	378
Sum ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån	32 319	4 056	(4 207)	1 394	(19)	31 095

DNB-konsernet

Opptaksår	Balanseført verdi i utenlandsk valuta	Rentesats	Forfall	Første forfalls- tidspunkt	Balanseført verdi i norske kroner
Ordinær ansvarlig lånekapital					
2016	JPY 10 000	1,00 % p.a.	2026	2021	827
2017	JPY 11 500	1,04 % p.a.	2027	2022	951
2017	NOK 170	3,08 % p.a.	2027	2022	170
2017	SEK 750	3-mnd STIOR + 1,70 %	2027	2022	782
2017	SEK 1 000	1,98 % p.a.	2027	2022	1 043
2017	EUR 650	1,25 % p.a.	2027	2022	6 798
2017	NOK 1 400	3-mnd NIBOR + 1,75 %	2027	2022	1 400
2018	JPY 25 000	0,75 % p.a.	2028	2023	2 067
2018	SEK 300	1,61 % p.a.	2028	2023	313
2018	SEK 700	3-mnd STIBOR + 1,06 %	2028	2023	730
2018	EUR 600	1,125 % p.a.	2028	2023	6 275
2018	NOK 900	3-mnd NIBOR + 1,10 %	2028	2023	900
2020	NOK 2 500	3-mnd NIBOR + 2,30 %	2030	2025	2 500
2020	SEK 1 500	3-mnd STIBOR + 2,35 %	2030	2025	1 565
Sum, nominell verdi					26 320
Evigvarende ansvarlig lånekapital					
1985	USD 215	3-mnd LIBOR + 0,25 %			1 832
1986	USD 200	6-mnd LIBOR + 0,13 %			1 704
1986	USD 150	6-mnd LIBOR + 0,15 %			1 278
1999	JPY 10 000	4,51 % p.a.		2029	827
Sum, nominell verdi					5 640

NOTE 44 Annen gjeld**DNB-konsernet**

<i>Beløp i millioner kroner</i>	31.12.20	31.12.19
Kortsiktige innlån	700	446
Short-posisjoner trading	2 982	10 883
Tidsavgrensede poster	3 676	3 856
Remburser, sjekker og andre betalingstjenester	454	1 391
Uoppgjorte sluttsedler	1 930	1 379
Leverandørgjeld	2 756	1 924
Generell bonus til ansatte	254	257
Ikke-kontrollerende eierinteresser	11 229	11 113
Leieforpliktelse	3 200	3 648
Øvrig gjeld	4 340	4 227
Sum annen gjeld ¹⁾	31 522	39 125

1) Annen gjeld er i hovedsak kortsiktig.

NOTE 45 Egenkapital**Aksjekapital**

Generalforsamlingen som ble avholdt 30. juni 2020, besluttet å redusere aksjekapitalen ved sletting av egne aksjer og innløsning av aksjer eid av staten. Slettingen av aksjene ble registrert i Foretaksregisteret 10. september 2020. Antallet utstedte aksjer ble redusert med 29 936 364 til 1 550 365 021.

Per 31. desember 2020 utgjorde DNBs aksjekapital NOK 15 503 650 210 fordelt på 1 550 365 021 aksjer pålydende 10 kroner. Per 31. desember 2019 utgjorde DNBs aksjekapital 15 803 013 850 kroner fordelt på 1 580 301 385 aksjer pålydende 10 kroner.

DNB ASA har én aksjeklasse og alle aksjer har stemmerett. Aksjeeiere har rett på å motta det til en hver tid foreslått utbytte og har en stemmerett per aksje ved selskapets generalforsamling.

På en ekstraordinær generalforsamling i november fikk styret fullmakt til å beslutte utbytte etter 1. januar 2021. Finansdepartementet anbefalte i januar 2021 en begrensning i utbytte for 2019 på 30 prosent av akkumulert resultat for 2019 og 2020. På bakgrunn av dette besluttet styret i februar 2021 å utbetale et utbytte på 8,40 kroner per aksje for utbetaling i begynnelsen av mars 2021.

Styret vil be generalforsamlingen i april 2021 om en fullmakt til å utbetale et utbytte for 2020 på inntil 9,00 kroner per aksje for 2020, og at dette vil kunne betales ut etter september 2021 eller når de økonomiske utsiktene gir grunnlag for det. Fullmakten vil være gyldig til ordinær generalforsamling 2022.

Egne aksjer

Den ekstraordinære generalforsamlingen som ble avholdt 30. november 2020, innvilget en ny fullmakt for styret i DNB ASA til å kjøpe egne aksjer til et samlet pålydende på inntil 3,5 prosent av selskapets aksjekapital. Det er ikke gjort noen tilbakekjøp under det nye programmet.

Hybridkapital

Hybridkapitalen er utstedt av DNB Bank ASA.

Endring i hybridkapital

<i>Beløp i millioner kroner</i>	DNB-konsernet					
	Balanse 31.12.20	Innløsning 2020	Utbetalte renter 2020	Påløpte renter 2020	Valutakurs- endring 2020	Balanse 31.12.19
Hybridkapital, nominell verdi	17 995	(8 053)				26 048
Verdijusteringer	367	(1 971)	(1 578)	1 143	2 092	681
Hybridkapital	18 362	(10 024)	(1 578)	1 143	2 092	26 729

Opptaksår	DNB-konsernet			
	Balanseført verdi i valuta		Rentesats	Balanseført i norske kroner
2016	NOK	1 400	3-mnd NIBOR + 5,25 %	1 400
2016	USD	750	6,50 % p.a.	6 120
2019	NOK	2 700	3-mnd NIBOR + 3,50 %	2 700
2019	USD	850	4,875 % p.a.	7 774
Sum, nominell verdi				17 995

NOTE 46 Godtgjørelser og liknende**Styret vil legge fram følgende erklæring om lederlønn i henhold til regnskapsloven § 7-31b for avstemning på generalforsamlingen:****Orientering om DNBs generelle godtgjørelsesordning**

Finansforetak skal offentliggjøre informasjon om hovedprinsippene for fastsettelse av godtgjørelse, kriterier for fastsettelse av eventuell variabel godtgjørelse, samt kvantitativ informasjon om godtgjørelse til ledende ansatte. Informasjonen i styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte utgjør nødvendig informasjon i henhold til regelverket for finansforetak.

Konsernstandard for belønning i DNB-konsernet gjelder total belønning for alle ansatte i DNB-konsernet og er vedtatt av styret. Standarden omfatter total belønning (fastlønn, kort- og langsiktige insentiver, samt pensjon) og ansattgoder (personalforsikring og øvrige ansattgoder). Konsernstandard skal sikre at konsernets godtgjørelsesordninger understøtter strategi og verdigrunnlag og bidrar til å nå konsernets mål, og er i samsvar med regulatoriske krav.

Standarden fastsetter at total belønning skal gis på bakgrunn av en helhetlig vurdering av konsernets resultater, samt enhetens og den enkelte ansattes bidrag til verdiskaping. Total belønning skal utformes slik at den ikke bidrar til å påføre konsernet uønsket risiko. Belønningen skal være konkurransedyktig, men samtidig kostnadseffektiv for konsernet.

Standarden fastsetter videre at total belønning skal bestå av fastlønn, eventuelle tillegg knyttet til stilling samt en variabel del der det er hensiktsmessig. Faste lønnselementer, herunder stillingstillegg og markedstillegg, skal stå i forhold til ansvaret, kravene og kompleksiteten som er knyttet til stillingen, mens variabel godtgjørelse skal stimulere til økte prestasjoner og ønsket atferd.

Variabel godtgjørelse baseres på en helhetlig prestasjonsvurdering knyttet til resultatoppgjør på definerte målområder for konsernet, enheten og det enkelte individ («hva vi leverer»), samt atferd og måloppnåelse knyttet til konsernets oppdrag, verdier, etiske retningslinjer, etterlevelse og ledelsesprinsipper («hvordan vi leverer»). Videre skal den motvirke overdreven risikotaking samt fremme en sunn og effektiv risikohåndtering i DNB. Det er fastsatt et øvre tak for utbetaling av variabel godtgjørelse på inntil 50 prosent av fastlønn for ledende ansatte og 100 prosent for øvrige risikotakere. Ledere av uavhengige kontrollfunksjoner kan ikke motta variabel godtgjørelse.

Konsernstandard skal sikre at bruk av variabel godtgjørelse er i tråd med de regulatoriske bestemmelsene som gjelder for konsernets ulike virksomhetsområder og geografiske lokasjoner. Det er vedtatt særskilte behandlingsregler for variabel godtgjørelse til ledende ansatte, ansatte med arbeidsoppgaver av vesentlig betydning for foretakets risikoksposering (risikotakere), samt ansatte i uavhengige kontrollfunksjoner.

Ordningen for variabel godtgjørelse i DNB er global, men ikke-norske filialer og datterselskaper vil i tillegg vil være underlagt lokal lovgivning. I tilfeller hvor det norske regelverket avviker fra lokal lovgivning, vil konsernet søke råd hos relevante myndigheter og internasjonal ekspertise for å sikre at praksis er i overensstemmelse med både norske og lokale reguleringer.

Godtgjørelsesstruktur

Faste lønnselementer skal normalt utgjøre hoveddelen av den totale belønningen, og være av en slik størrelse at det i det enkelte år kan besluttes at variabel belønning ikke tildeles. Nivået på den enkeltes godtgjørelse fastsettes med utgangspunkt i ansvar og kompleksitet i stillingen, samt markedsnivå for tilsvarende stillinger og kompetanse.

For å sikre nødvendig fleksibilitet og for å konkurrere om den til enhver tid etterspurte kompetanse kan stillings- og markedstillegg benyttes som tillegg til avtalt fastlønn.

Variabel godtgjørelse

Styret beslutter overordnede kriterier, prinsipper og rammer for variabel godtgjørelse. Tildeling av variabel godtgjørelse skal skje ut fra en helhetlig vurdering av prestasjoner knyttet til finansielle og ikke-finansielle mål, og skal som hovedregel ikke overstige 50 prosent av avtalte faste lønnselementer. Den samlede lønnsstrukturen skal være slik at den ikke bidrar til uønsket risikotaking hos den enkelte.

Styret besluttet for 2020 at måloppnåelse knyttet til konsernets finansielle ambisjoner for egenkapitalavkastning og kostnadsgrad skulle vektles med til sammen 60 prosent ved fastsettelsen av variabel godtgjørelse. I tillegg til de finansielle målene ble det etablert kvalitative og kvantitative mål knyttet til konsernets strategi, som skulle vektles med til sammen 40 prosent. Forhold som etterlevelse og atferd i tråd med konsernets etiske retningslinjer (Code of Conduct) inngår i den helhetlige vurderingen av variabel godtgjørelse. Konsernets måltall brytes ned til relevante mål for de ulike forretnings-, stabs- og støtteområdene.

Særskilt om risikotakere

DNB har særskilte behandlingsregler for identifiserte risikotakere, ansatte i uavhengige kontrollfunksjoner og ledende ansatte, heretter kalt risikotakere. De særskilte behandlingsreglene utfyller den generelle konsernstandard for belønning og er utformet i tråd med bestemmelsene i finansforetaksforskriften, verdipapirfondforskriften, AIF-forskriften samt tilhørende rundskriv fra Finanstilsynet.

I henhold til gjeldende krav har DNB gjennomført en kartlegging av hele organisasjonen for å identifisere risikotakere ut fra kriteriene som følger av rundskrivet og EUs forordning på området.

NOTE 46 Godtgjørelser og liknende (forts.)

For risikotakere gjelder følgende hovedprinsipper for variabel godtgjørelse:

- Grunnlaget for variabel godtgjørelse er to år.
- Variabel godtgjørelse kan maksimalt tilsvare avtalt fast godtgjørelse.
- For ledende ansatte i uavhengige kontrollfunksjoner utbetales ikke variabel godtgjørelse.

For risikotakere skal 50 prosent av opptjent variabel godtgjørelse etter skatt utbetales utsatt og betinget i form av DNB-aksjer. Aksjedelen har bindingstid og frigis trinnvis over tre år. Den utsatte og betingede utbetalingen følger finansforetaksforskriftens bestemmelser. I løpet av perioden hvor retten til aksjene/instrumentene er betinget, skal det foretas en etterfølgende risikojustering, herunder knyttet til etterlevelse. Dersom vurderingen viser at den opprinnelige risikojusteringen var uriktig, kan risikotakerens rett til betinget tildelte aksjer helt eller delvis falle bort. Det samme gjelder dersom tildelingen viste seg å være basert på feil grunnlag eller mangelfulle opplysninger.

Aksjer med bindingstid har en lavere markedsverdi enn fritt omsettelige aksjer. For å kompensere for denne ulempen innvilges det tilleggsaksjer tilsvarende forskjellen i beregnet markedsverdi for fritt omsettelige aksjer og aksjer med angjeldende bindingstid. Beregningen gjennomføres etter anerkjent metodikk for slik prisfastsettelse og er i tråd med norsk likningspraksis.

Pensjoner mv.

Alle ansatte i Norge er med i den innskuddsbaserte tjenestepensjonsordningen etter lov om innskuddspensjon.

Ved omleggingen fra ytelsesbaserte til innskuddsbaserte avtaler fra 1. januar 2016 ble de pensjonsberettigede sikret en rettighet som på endringstidspunktet var beregnet å tilsvare forsikringsteknisk verdi av den tidligere ytelsesbaserte avtalen. Framtidig opptjening av kapitalrettigheter består nå av årlig innskudd og avkastning på opptjent rettighet. Årlig innskudd er individuelt beregnet slik at den innskuddsbaserte driftspensjonsordningen skal gi samme verdi som den tidligere ytelsesbaserte avtalen ville gitt ved avtalt pensjonsalder basert på beregningsforutsetningene.

Godtgjørelse til ledende ansatte i 2020

Konsernstandard for godtgjørelser som besluttet årlig av styret ved inngangen til opptjeningsåret har blitt fulgt. Det utarbeides årlig en rapport på etterlevelse av standarden. Rapporten vurderes av internrevisor og behandles i styret. Til generalforsamlingen i DNB ASA i 2021 vil det bli framlagt retningslinjer for lederlønn til bindende avstemning.

Styret fastsetter konsernsjefens godtgjørelse. Konsernsjefen fastsetter godtgjørelse til ledende ansatte i samråd med styret.

Den samlede godtgjørelsen til ledende ansatte består av fastlønn (hovedelement), eventuelt tillegg til ordinær fastlønn, eventuelt aksjeprogram, variabel godtgjørelse, naturalytelser og pensjons- og forsikringsordninger. Den samlede godtgjørelsen fastsettes ut fra behovet for å gi konkurransedyktige betingelser. Godtgjørelsen skal gjøre konsernet konkurransedyktig i det aktuelle arbeidsmarkedet, men ikke lønnsledende, og skal fremme konsernets lønnsomhet, herunder ønsket inntekts- og kostnadsutvikling. Den totale godtgjørelsen skal ta hensyn til DNBs omdømme og sikre at DNB tiltrekker seg og beholder ledende ansatte med ønsket kompetanse og erfaring. Styret legger innenfor disse rammene vekt på moderasjon ved fastsettelsen av godtgjørelse til ledende ansatte.

Fastlønn og stillingstillegg er gjenstand for årlig vurdering og fastsettes blant annet på bakgrunn av lønnsutviklingen i samfunnet generelt og finansnæringen spesielt.

Variabel godtgjørelse til ledende ansatte fastsettes basert på en helhetlig vurdering av oppnådde resultater knyttet til definerte målområder. Variabel godtgjørelse kan maksimalt utgjøre 50 prosent av fastlønn.

Naturalytelser kan tilbys ledende ansatte i den grad ytelsene har en relevant sammenheng med den ansattes funksjon i konsernet eller er i tråd med markedspraksis. Ytelsene bør ikke være vesentlige i forhold til den ansattes fastlønn.

Konsernsjefens samlede godtgjørelse

Den samlede godtgjørelsen til konsernsjefen består av fastlønn (hovedelement), aksjeprogram, naturalytelser, variabel godtgjørelse og pensjons- og forsikringsordninger. Den totale godtgjørelsen fastsettes på bakgrunn av en helhetlig vurdering av prestasjoner hvor hovedvekten i den variable delen av godtgjørelsen baseres på konsernets finansielle mål. I tillegg til de finansielle målene er det etablert strategiske mål for 2020 der blant annet utvikling innen kundeområdene, betalingsområdet, spareområdet og effektivisering har blitt vurdert. I styrets helhetlige vurdering av konsernsjefens variable belønning legges det i tillegg vekt på etterlevelse av eksternt og internt regelverk, etiske retningslinjer og ledelsesprinsipper. Den samlede godtgjørelsen til konsernsjef skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende. Det skal også tas hensyn til DNBs omdømme.

NOTE 46 Godtgjørelser og liknende (forts.)Konsernsjefens fastlønn

Konsernsjefens fastlønn ble av styret justert og fastsatt til 7 920 tusen kroner med virkning fra 1. januar 2020. Fastlønnen er gjenstand for årlig vurdering og fastsettes blant annet på bakgrunn av lønnsutviklingen i samfunnet generelt, i finansnæringen spesielt og avlønningsnivå for sammenliknbare stillinger.

Konsernsjefen har i tillegg avtale om at et tillegg på 30 prosent av fastlønn skal utbetales i form av aksjer. Denne ordningen ble godkjent av generalforsamlingen 30. juni 2020. Beløpet avsettes gjennom året, og nettobeløp etter skatt benyttes til kjøp av aksjer i DNB ASA med bindingstid så lenge konsernsjefen står i stillingen. Ved fratredelse frigis aksjene trinnvis over tre år. Forholdet til statens retningslinjer for lederlønn er beskrevet i note 46 i årsrapporten for 2019.

Konsernsjefens variable godtgjørelse

Variabel godtgjørelse til konsernsjefen fastsettes etter en helhetlig vurdering av prestasjoner knyttet til forhåndsdefinerte målområder. Variabel godtgjørelse kan maksimalt utgjøre 50 prosent av fastlønn. Konsernsjefen tildeles ingen resultatbaserte ytelser utover nevnte variable godtgjørelse.

Styret besluttet ved inngangen til 2020 at måloppnåelse knyttet til konsernets finansielle ambisjoner for egenkapitalavkastning og kostnadsgrad skulle vektes med til sammen 60 prosent ved fastsettelsen av variabel godtgjørelse. I tillegg til de finansielle målene ble det fastsatt kvalitative og kvantitative mål knyttet til konsernets strategi, som skulle vektes med til sammen 40 prosent. Forhold som etterlevelse og atferd i tråd med konsernets etiske retningslinjer (Code of Conduct) inngår i den helhetlige vurderingen av variabel godtgjørelse. I tillegg tar styret i den helhetlige vurderingen hensyn til eksterne og interne faktorer som har betydning for konsernets samlede prestasjoner, herunder forhold som påvirker måloppnåelsen knyttet til de finansielle og strategiske prestasjonskriteriene.

DNBs årsresultat for 2020 ga en egenkapitalavkastning på 8,4 prosent og kostnadsgrad på 41,5 prosent. Styret besluttet konsernsjefens prestasjonskriterier for 2020 i desember 2019, før koronapandemien oppsto. Pandemien, den uforutsette økonomiske utviklingen og myndighetenes tiltak endret forutsetningene for konsernets prioriteringer, og dermed for konsernsjefens prestasjonskriterier. I mars 2020 definerte styret at konsernets sentrale prioriteringer var sikker og stabil drift av samfunnskritisk virksomhet, de ansattes helse, samt å støtte kundene gjennom en akutt og kritisk fase. Styret har ved årsslutt foretatt en samlet vurdering av de opprinnelige prestasjonskriteriene som ble besluttet for 2020, og prioriteringene som ble satt i mars 2020. I den samlede vurderingen har styret også tatt hensyn til justeringer i de strategiske prestasjonskriteriene, i tråd med justert konsernstrategi som ble besluttet i tredje kvartal 2020.

Etter styrets vurdering har konsernsjefen og konsernet samlet sett levert i samsvar med prioriteringene som ble satt for 2020. Konsernsjefen og DNB har håndtert den ekstraordinære situasjonen på en god måte, og har styrket konsernets posisjon gjennom året. DNB har som ett av få større nordiske bankkonsern hatt en positiv verdiutvikling gjennom året, mens gjennomsnittlig verdiutvikling for europeiske banker var negativ med om lag 25 prosent. DNB var ved utgangen av 2020 finansielt sett i posisjon til å levere fullt ut på konsernets utbyttepolitikk for både 2019 og 2020. I likhet med 2019 har styret også i 2020 lagt vekt på etterlevelse ved vurderingen av variabel godtgjørelse, og konsernsjefens måloppnåelse er redusert som følge av forhold knyttet til dette.

Styret har etter en samlet vurdering lagt til grunn at konsernsjefens prestasjoner i 2020 var på samme nivå som i 2019, selv om de finansielle prestasjonskriteriene ble påvirket negativt av koronapandemien, og måloppnåelsen reflekterer dette. Det endelige nivået på konsernsjefens variable godtgjørelse skal i henhold til finansforetaksforskriften kapittel 15 fastsettes basert på gjennomsnittet av inneværende og foregående års måloppnåelse. Siden konsernsjefens måloppnåelse var høyere i 2018 enn i 2019, reduseres den gjennomsnittlige måloppnåelsen i 2020 sammenliknet med i 2019. Med en måloppnåelse på 80 prosent i både 2019 og 2020 blir den gjennomsnittlige måloppnåelsen 80 prosent. Maksimal variabel godtgjørelse er 50 prosent av fastlønn, det betyr at en gjennomsnittlig måloppnåelse på 80 prosent gir en variabel godtgjørelse på 40 prosent av fastlønn.

Konsernsjefens fastlønn utgjør grunnlaget for variabel godtgjørelse. Foruten alminnelig regulering av konsernsjefens fastlønn per 1. januar 2020, påvirket størrelsen på variabel godtgjørelse av at 2020 var konsernsjefens første hele år i stillingen. Den variable godtgjørelsen for 2019 ble beregnet basert på et delt grunnlag, der 2/3 ble beregnet basert på fastlønn i tidligere stilling og 1/3 basert på fastlønn i stillingen som konsernsjef. Konsernsjefens fastlønn økte fra 4 375 tusen kroner til 7 665 tusen kroner ved tiltredelse som konsernsjef 1. september 2019.

Konsernsjefens naturalytelser

Konsernsjefen kan i tillegg til variabel godtgjørelse gis naturalytelser som bilordning, aviser/tidsskrifter og telefon-/kommunikasjonsordninger. Tildeling av naturalytelser skal ha sammenheng med konsernsjefens funksjon i konsernet eller være i tråd med markedspraksis og bør ikke være vesentlig i forhold til konsernsjefens fastlønn.

Konsernsjefens pensjonsordning

Konsernsjefen er medlem av den innskuddsbaserte tjenstepensjonsordningen etter lov om innskuddspensjon på lik linje med alle ansatte i Norge. Ordningens maksimale pensjonsgrunnlag tilsvarer 12 ganger folketrygdens grunnbeløp.

Konsernsjefen har i tillegg en innskuddsbasert driftspensjonsavtale. Avtalen er videreført fra tidligere stilling med lik årlig opptjening i kroner som før tiltredelse som konsernsjef. Årlig innskudd vil reguleres i tråd med ordinær endring av pensjonsgrunnlaget. Etter fylte 67 år vil det ikke opp- tjenes ytterligere innskudd i driftspensjonsavtalen. Forholdet til statens retningslinjer for lederlønn er beskrevet i note 46 i årsrapporten for 2019.

NOTE 46 Godtgjørelser og liknende (forts.)

Konsernsjefens oppsigelsestid og rett til etterlønn

Konsernsjefen har en oppsigelsestid på seks måneder. Ved oppsigelse initiert av arbeidsgiver har konsernsjefen rett til etterlønn tilsvarende seks måneders fastlønn ved utløpet av oppsigelsestiden. Dersom konsernsjefen går inn i annet ansettelsesforhold i etterlønnperioden, skal etterlønnen avkortes med halvparten av ny inntekt. Tilleggsytelser beholdes i en periode på tre måneder. Forholdet til statens retningslinjer for lederlønn er beskrevet i note 46 i årsrapporten for 2019.

Endringer i konsernledelsen

Det har ikke vært endringer i konsernledelsens sammensetning i 2020.

Aksjer tegningsretter, opsjoner mv.

Av den variable godtgjørelsen til konsernsjef, ledende ansatte og øvrige risikotakere investeres en andel tilsvarende 50 prosent av opptjent variabel godtgjørelse i aksjer i DNB ASA, med en bindingstid på ett år for én tredjedel, to år for én tredjedel og tre år for én tredjedel.

Det er inngått avtale med enkelte i konsernledelsen om at et tillegg på 30 prosent av ordinær fastlønn skal utbetales i form av aksjer. Beløpet avsettes gjennom året, og nettobeløp etter skatt benyttes til kjøp av aksjer i DNB ASA etter årets slutt, med bindingstid så lenge vedkommende er medlem av konsernledelsen. Etter fratredelse fra slik stilling frigis aksjene trinnvis over tre år.

Ytterligere aksjer, tegningsretter, opsjoner og andre former for godtgjørelse som kun er knyttet til aksjer eller utviklingen av aksjekursen i selskapet eller i andre selskaper innenfor det samme konsernet, tildeles ikke til konsernsjef eller ledende ansatte. Konsernsjef og ledende ansatte gis imidlertid, på lik linje med øvrige ansatte i DNB-konsernet, adgang til å delta i et aksjetegningsprogram for ansatte.

Virkningene for selskapet og aksjeeierne av avtaler om godtgjørelse i form av tildeling av aksjer, tegningsretter, opsjoner mv.

Av variabel godtgjørelse opptjent i 2020 til konsernsjef, ledende ansatte og øvrige risikotakere investeres en andel tilsvarende 50 prosent av opptjent variabel godtgjørelse i aksjer i DNB ASA. Målt mot totalt antall aksjer i selskapet, er det styrets vurdering at tildelingen av aksjer til ledende ansatte ikke antas å ha noen negative konsekvenser for selskapet eller aksjonærene.

Styreleders betingelser

Olaug Svarva mottok i 2020 en godtgjørelse på 612 tusen kroner for styreledervervet i DNB ASA. I tillegg mottok styrelederen i 2020 godtgjørelse på 483 tusen kroner for styreledervervet i DNB Bank ASA.

Konsernsjefens betingelser

Kjerstin R. Braathen hadde i 2020 en fastlønn på 7 920 tusen kroner, mot 7 665 tusen kroner i 2019. I tillegg mottok Braathen et fastlønnstillegg på 30 prosent som utgjorde 2 376 tusen kroner. Beløpet utbetales i aksjer som har en bindingstid så lenge hun er medlem av konsernledelsen. Styret i DNB ASA fastsatte konsernsjefens variable godtgjørelse for 2020 til 3 168 tusen kroner, mot 2 230 tusen kroner i 2019. Variabel godtgjørelse utbetales i 2021 der 50 prosent betales utsatt og betinget i DNB-aksjer. Aksjedelen deles i tre deler med bindingstid på inntil tre år. Beregnet fordel av naturalytelser var 268 tusen kroner, mot 213 tusen kroner i 2019. Konsernsjefens pensjonsordning er regnskapsmessig kostnadsført med 809 tusen kroner for regnskapsåret 2020, mot 774 tusen kroner i 2019. Kostnadene fordeles mellom DNB ASA og DNB Bank ASA.

Tegningsrettprogram for ansatte

Det var ikke etablert tegningsrettprogram i DNB-konsernet ved utgangen av 2020.

NOTE 46 Godtgjørelser og liknende (forts.)

Tabellen er satt opp slik at den viser rettigheter opptjent i løpet av perioden.

Godtgjørelser og liknende i 2020**DNB-konsernet**

Beløp i tusen kroner	Fast årslønn 31.12.20 ¹⁾	Utbetalt honorar i 2020 ²⁾	Utbetalt lønn i 2020 ³⁾	Variabel godtgjørelse opptjent i 2020 ⁴⁾	Fastlønns-tillegg opptjent i 2020 ⁵⁾	Natural- ytelser og andre ytelser i 2020	Totale godtgjørelser i 2020	Utlån per 31.12.20 ⁶⁾	Opptjent pensjons- kostnad i 2020 ⁷⁾
Styret i DNB ASA									
Olaug Svarva (leder) ⁸⁾		1 096				13	1 109		
Svein Richard Brandtzæg (nestleder, fra 30.06.20) ⁹⁾		284					284		
Tore Olaf Rimmereid (nestleder, til 30.06.20) ⁹⁾		280					280	969	
Karl-Christian Agerup (til 30.06.20) ⁹⁾		235					235		
Gro Bakstad ⁹⁾		581					581		
Lillian Hattrem (fra 30.06.20) ^{8) 9)}	710	476	881	24		46	1 427	3 908	124
Carl A. Løvvik (til 30.06.20) ⁸⁾	764	227	768	24		20	1 039	763	61
Jorunn Løvås (til 01.05.20)	696	173	867			39	1 079	1 938	40
Jens Petter Olsen (fra 30.06.20) ⁹⁾		622					622	149	
Stian Tegler Samuelsen (fra 01.05.20)	589	264	589	24		29	906	1 821	69
Jaan Ivar Semlitsch ⁸⁾		449					449		
Konsernledelsen									
Kjerstin R. Braathen, CEO	7 920		7 900	3 192	2 376	268	13 736	2 039	809
Ottar Ertzeid, CFO	6 550		7 085	2 774	1 965	62	11 885		855
Kari Bech-Moen, konserndirektør	2 600		2 603	1 084		82	3 769	7 739	125
Rasmus Aage Figenschou, konserndirektør	3 350		3 474	1 364		101	4 939	13 932	125
Mirella E. Grant, konserndirektør	3 975		3 979	24		79	4 082	7 346	125
Håkon Hansen, konserndirektør	3 720		3 799	1 554		85	5 438	7 595	268
Ida Lerner, konserndirektør ¹⁰⁾	4 318		4 318	24		2 164	6 506	5	
Maria Ervik Løvold, konserndirektør	3 500		3 468	1 514		115	5 097	8 360	214
Thomas Midteide, konserndirektør	3 375		3 502	1 374		76	4 952	1 944	280
Alexander Opstad, konserndirektør	6 250		6 554	2 604	1 875	162	11 195	14 800	178
Harald Serck-Hanssen, konserndirektør	5 100		5 202	1 974		39	7 215	3 421	1 420
Ingjerd Blekeli Spiten, konserndirektør	3 850		3 973	1 614		93	5 680	6 462	125
Utlån til øvrige ansatte								20 939 886	

1) Fast årslønn som medlem av styret eller konsernledelsen.

2) Omfatter honorarer utbetalt fra alle selskaper i DNB-konsernet for arbeid i styret og utvalg. Styrehonorar for DNB ASA utgjorde 3 750 tusen kroner i 2020. Enkelte personer er medlem i flere organer.

3) Omfatter lønnsutbetalinger for hele året og feriepenger av variabel lønnsutbetaling. Noen ansatte var medlem av styret eller konsernledelsen bare deler av året.

4) Variabel godtgjørelse opptjent i 2020, eksklusive feriepenger. Beløpet inkluderer konsernbonus på 24 tusen kroner som etter egne kriterier utbetales til alle som var fast ansatt per 31. desember 2020.

5) Det er inngått avtale om fastlønns tillegg for enkelte medlemmer av konsernledelsen, som skal avsettes til aksjekjøp (se beskrivelse tidligere i noten).

6) Utlån til aksjonærvalgte tillitsvalgte er gitt på ordinære kundevilkår. Utlån til ansatte i DNB er gitt på funksjonærbetingelser, som er nær ordinære kundevilkår.

7) Årets opptjente pensjonsrettighet (SCC). Beregning av pensjonsopptjening er basert på de samme økonomiske og aktuarmessige forutsetninger som er benyttet i note 25 Pensjoner.

8) Medlem også av styrets kompensasjons- og organisasjonsutvalg.

9) Medlem også av styrets revisjonsutvalg og styrets risikoutvalg.

10) Ida Lerner er utstasjonert fra Sverige til Norge. I henhold til DNBs policy for internasjonale utstasjoneringer får hun dekket naturalytelser som for eksempel fri bolig og skolekostnader. Både fastlønn og andre typer ytelser er del av en nettolønnskontrakt. Ytelsene er blitt grosset opp av en ekstern leverandør for å få en tilnærmet bruttoverdi på lønnen. Ettersom Ida Lerner ikke er medlem av Folketrygden, er oppgrossingen gjort uten trygdeavgifter.

NOTE 46 Godtgjørelser og liknende (forts.)

Tabellen er satt opp slik at den viser rettigheter opptjent i løpet av perioden.

Godtgjørelser og liknende i 2019**DNB-konsernet**

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Fast årslønn 31.12.19 ¹⁾	Utbetalt honorar i 2019 ²⁾	Utbetalt lønn i 2019 ³⁾	Variabel godt- gjørelse opptjent i 2019 ⁴⁾	Fastlønns- tillegg opptjent i 2019 ⁵⁾	Natural- ytelser og andre ytelser i 2019	Totale godt- gjørelser i 2019	Utlån per 31.12.19 ⁶⁾	Opptjent pensjons- kostnad i 2019 ⁷⁾
Styret i DNB ASA									
Olaug Svarva (leder) ⁸⁾		1 060				22	1 081		
Tore Olaf Rimmereid (nestleder) ⁹⁾		551				1	552		
Karl-Christian Agerup ⁹⁾		399				1	400		
Gro Bakstad (fra 30.04.19) ⁹⁾		515				1	516	24	
Carl A. Løvvik ⁸⁾	757	367	760	24		21	1 172	793	178
Jorunn Løvås (fra 15.11.19)	696		692	24		21	737	1 993	49
Vigdis Mathisen (til 15.11.19)	841	379	769	24		27	1 199	2 580	229
Jaen Ivar Semlitsch ⁸⁾		518				1	519		
Berit Svendsen (til 30.04.19) ⁹⁾		170				1	171	10 989	
Konsernledelsen									
Kjerstin R. Braathen, CEO	7 665		5 586	2 254	767	213	8 820	19	774
Rune Bjerke, CEO (til 01.09.19)	6 070		6 285	2 124		284	8 693	9 597	4 268
Ottar Ertzeid, CFO	6 200		8 763	3 499	620	249	13 131	28	831
Kari Bech-Moen, konserndirektør (fra 23.09.19)	2 300		1 558	424		145	2 127	9 625	123
Benedicte S. Fasmer, konserndirektør (til 23.09.19)	3 530		3 624	1 524		545	5 693	6 243	123
Rasmus Aage Figenschou, konserndirektør	3 150		3 222	1 324		223	4 769	13 351	123
Håkon Hansen, konserndirektør	3 425		3 347	1 454		264	5 064	8 288	263
Solveig Hellebust, konserndirektør (til 23.09.19)	3 325		3 443	1 399		241	5 083	20	409
Ida Lerner, konserndirektør ¹⁰⁾	4 076		4 076	24		1 996	6 096		
Maria Ervik Løvold, konserndirektør (fra 23.09.19)	3 200		2 344	824		192	3 360	9 188	211
Thomas Midteide, konserndirektør	3 170		3 268	1 324		246	4 838	2 022	276
Alexander Opstad, konserndirektør (fra 01.09.19)	6 000		5 911	4 024	485	163	10 583	17 721	175
Alf Otterstad, konserndirektør (til 23.09.19)	3 200		3 325	1 124		234	4 683	2 397	123
Harald Serck-Hanssen, konserndirektør	4 700		4 638	1 904		261	6 803	3 571	1 304
Ingjerd Blekeli Spiten, konserndirektør	3 530		3 595	1 524		256	5 375	7 210	123
Mirella E. Grant, konserndirektør	3 625		3 525	24		248	3 797	3 726	123
Utlån til øvrige ansatte								19 338 150	

1) Fast årslønn som medlem av styret eller konsernledelsen.

2) Omfatter honorarer utbetalt fra alle selskaper i DNB-konsernet for arbeid i styre og utvalg. Styrehonorar for DNB ASA utgjorde 3 332 tusen kroner i 2019. Enkelte personer er medlem i flere organer.

3) Omfatter lønnsutbetalinger for hele året og feriepenger av variabel lønnsutbetaling. Noen ansatte var medlem av styret eller konsernledelsen bare deler av året.

4) Variabel godtgjørelse opptjent i 2019, eksklusive feriepenger. Beløpet inkluderer konsernbonus som etter egne kriterier utbetales til alle som var fast ansatt per 31. desember 2019. For ledende ansatte som har endret stilling i løpet av 2019 er grunnlaget for variabel godtgjørelse beregnet forholdsmessig for gammel og ny stilling.

5) Det er inngått avtale om fastlønns tillegg for enkelte medlemmer av konsernledelsen, som skal avsettes til aksjekjøp (se beskrivelse tidligere i noten).

6) Utlån til aksjonærvalgte tillitsvalgte er gitt på ordinære kundevilkår. Utlån til ansatte i DNB er gitt på funksjonærbetingelser, som er nær ordinære kundevilkår.

7) Årets opptjente pensjonsrettighet (SCC). Beregning av pensjonsopptjening er basert på de samme økonomiske og aktuarmessige forutsetninger som er benyttet i note 25 Pensjoner.

8) Medlem også av styrets kompensasjons- og organisasjonsutvalg.

9) Medlem også av styrets revisjonsutvalg og styrets risikoutvalg.

10) Ida Lerner er utstasjonert fra Sverige til Norge. I henhold til DNBs policy for internasjonale utstasjoneringer får hun dekket naturaltelseter som for eksempel fri bolig og skolekostnader. Både fastlønn og andre typer telseter er del av en nettolønnskontrakt. Telsetene er blitt grosset opp av en ekstern leverandør for å få en tilnærmet bruttoverdi på lønnen. Ettersom Ida Lerner ikke er medlem av Folketrygden, er oppgrossingen gjort uten trygdeavgifter.

NOTE 46 Godtgjørelser og liknende (forts.)

Godtgjørelse til valgt revisor <i>Beløp i tusen kroner, eksklusive mva.</i>	DNB ASA		DNB-konsernet	
	2020	2019	2020	2019
Lovpålagt revisjon ¹⁾	(618)	(605)	(35 770)	(30 434)
Andre attestasjonstjenester	(64)		(8 916)	(5 693)
Skatte- og avgiftsrådgivning ²⁾			(6 675)	(7 228)
Andre tjenester utenfor revisjon			(3 176)	(2 173)
Sum godtgjørelse til valgt revisor	(682)	(605)	(54 538)	(45 528)

1) Inkluderer honorar for begrenset revisjon.

2) I hovedsak knyttet til skatterådgivning for utstasjonerte medarbeidere.

NOTE 47 Opplysninger om nærstående parter

DNB-konsernets største eier er Staten ved Nærings- og fiskeridepartementet som eier og kontrollerer 34 prosent av aksjene i morselskapet DNB ASA. Se note 49 Største aksjeeiere.

Et stort antall banktransaksjoner inngås med nærstående parter som del av de ordinære forretningstransaksjonene. Dette omfatter utlån, innskudd og valutatransaksjoner. Transaksjonene inngås til markedsmessige betingelser. Tabellen nedenfor viser transaksjoner med nærstående parter som omfatter balanser per årsslutt og relaterte kostnader og inntekter for året. Nærstående selskaper er tilknyttede selskaper og Sparebankstiftelsen DNB. Se note 36 for spesifikasjon av tilknyttede selskaper. Utlån til styremedlemmer og deres ektefeller/samboere og umyndige barn er gitt på ordinære kundevilkår. Utlån til konsernledelsen er, som for øvrige ansatte, gitt til funksjonær-betingelser som er nær ordinære kundevilkår.

Transaksjoner med nærstående parter <i>Beløp i millioner kroner</i>	Konsernledelse og styre		DNB-konsernet	
	2020	2019	Nærstående selskaper	
	2020	2019	2020	2019
Utlån per 1. januar	106	105	696	21 977
Nye utlån/tilbakebetalinger i året	(13)	(15)	(159)	(254)
Endringer i nærstående parter	(8)	17		(21 026)
Utlån per 31. desember	86	106	537	696
Renteinntekter	2	3	12	8
Innskudd per 1. januar	96	118	1 802	1 340
Innskudd/uttak i året	1	(6)	601	150
Endringer i nærstående parter	1	(16)		312
Innskudd per 31. desember	98	96	2 403	1 802
Rentekostnader	(0)	(1)	(2)	(17)
Garantier ¹⁾			879	1 462

1) DNB Bank ASA stiller garanti for øvrige utlån i Eksportfinans. Det samlede garantiansvaret inngår i tabellen ovenfor.

Det ble ikke foretatt nedskrivninger på utlån til nærstående parter i 2019 og 2020. Det vises for øvrig til note 46 for informasjon om utlån til medlemmer i konsernledelse og styre. Transaksjoner med styrets varamedlemmer er ikke inkludert i tabellen ovenfor. Generelt gjelder at lån til ansatte i DNB skal løpe på etterskuddsvis, månedlige terminer med automatisk kontobelastning. Ansattes engasjementer ligger innenfor de rammene for løpetid som gjelder for vanlige kundeforhold, og det er stilt sikkerhet for slike lån i samsvar med lovkrav.

NOTE 48 Resultat per aksje

	DNB-konsernet	
	2020	2019
Resultat for regnskapsåret (millioner kroner)	19 840	25 721
Majoritetsandel av periodens resultat (millioner kroner)	18 712	24 603
Majoritetsandel av periodens resultat eksklusive virksomhet holdt for salg (millioner kroner)	18 491	24 652
Resultat virksomhet og anleggsmidler holdt for salg, etter skatt (millioner kroner)	221	(49)
Inngående balanse antall utestående aksjer (i hele 1000)	1 580 301	1 604 367
Gjennomsnittlig antall slettede aksjer (i hele 1000)	17 463	16 685
Gjennomsnittlig beholdning egne aksjer (i hele 1 000)	8 299	4 682
Gjennomsnittlig antall aksjer eks. beholdning av egne aksjer (i hele 1 000)	1 554 540	1 582 999
Gjennomsnittlig antall aksjer eks. beholdning av egne aksjer, utvannet (i hele 1 000)	1 554 540	1 582 999
Resultat/utvannet resultat per aksje (kroner)	12,04	15,54
Resultat/utvannet resultat per aksje eksklusive virksomhet holdt for salg (kroner)	11,89	15,57
Resultat/utvannet resultat per aksje, virksomhet holdt for salg (kroner)	0,14	(0,03)

Nøkkeltallet resultat per aksje har som hovedformål å vise avkastning til konsernets ordinære aksjonærer. Påløpte renter i perioden, som skal utbetales til hybridkapitalinvestorene, har derfor blitt trukket fra resultat for perioden i beregningen av periodens resultat per aksje.

NOTE 49 Største aksjeeiere

Aksjonærstruktur i DNB ASA per 31. desember 2020	Aksjer i tusen	Andel i prosent
Staten v/Nærings- og fiskeridepartementet	527 124	34,0
Sparebankstiftelsen DNB	130 001	8,4
Folketrygdfondet	105 091	6,8
Capital Research Global Investors	37 227	2,4
Capital World Investors	36 472	2,4
The Vanguard Group	32 707	2,1
DWS Investment	29 489	1,9
Schroder Investment Management	29 416	1,9
BlackRock	27 496	1,8
Storebrand Kapitalforvaltning	19 516	1,3
Davis Selected Advisers	19 040	1,2
DNB Asset Management	18 645	1,2
T. Rowe Price	17 048	1,1
KLP Forsikring	16 010	1,0
Fidelity	15 929	1,0
Nordea Funds	12 681	0,8
APG Asset Management	11 608	0,7
Polaris Capital Management	11 444	0,7
State Street Global Advisors	10 551	0,7
Danske Invest Asset Management	10 535	0,7
Sum største aksjonærer	1 118 032	72,1
Øvrige aksjonærer	432 333	27,9
Totalt	1 550 365	100,0

Det reelle eierskapet bak nominee-kontoer er beregnet basert på analyser gjort av en tredjepart.

NOTE 50 Betingede utfall

DNB-konsernet vil, som en konsekvens av omfattende virksomhet i Norge og i utlandet, regelmessig være part i en rekke retts- og skatte-relaterte tvister. Ingen av disse tvistene anses å ha vesentlig betydning for vurdering av konsernets finansielle stilling.

I 2016 tok Forbrukerrådet ut stevning for Oslo tingrett mot DNB Asset Management AS, et heleid datterselskap av DNB ASA som leverer fonds-forvaltningstjenester. Forbrukerrådet startet et gruppesøksmål mot DNB Asset Management for å ha belastet provisjoner for aktiv forvaltning, mens fondet skal ha blitt forvaltet som et indeksfond. Det ble fremmet et krav om erstatning på 690 millioner kroner. Oslo tingrett avsa dom i 2018, der kravet ble avvist og DNB Asset Management frifunnet fullt ut. Likevel, i 2019 ble dommen endret i Borgarting lagmannsrett og i slutten av februar 2020 ble dommen rettskraftig i Høyesterett der Forbrukerrådet vant fram med sin sak. DNB Asset Management ble dømt til å betale rundt 350 millioner kroner i erstatning. En regnskapsmessig avsetning på 200 millioner kroner ble foretatt i andre kvartal 2019 og resten av kravet ble avsatt i første kvartal 2020, innregnet i regnskapet til DNB Asset Management som operasjonelt tap/driftskostnader.

I desember 2020 mottok DNB en foreløpig rapport fra Finanstilsynet etter et ordinært hvitvaskingstilsyn gjennomført i februar 2020. Ifølge rapporten har ikke DNB medvirket til hvitvasking, men Finanstilsynet framsetter kritikk for mangelfull etterlevelse av hvitvaskingsloven. På bakgrunn av kritikken skriver Finanstilsynet i den foreløpige rapporten at de vurderer å ilegge DNB et administrativt overtredelsesgebyr på 400 millioner kroner. Dette utgjør om lag 7 prosent av det maksimale beløpet Finanstilsynet kan ilegge, og 0,7 prosent av DNBs omsetning. Maksimalt overtredelsesgebyr er 10 prosent av selskapets årsumsetning. Det ble foretatt en regnskapsmessig avsetning på 400 millioner kroner i fjerde kvartal 2020.

DNB ASA

Resultatregnskap

		DNB ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Note	2020	2019
Renteinntekter, amortisert kost		19	82
Rentekostnader, amortisert kost		(471)	(547)
Netto renteinntekter		(452)	(466)
Provisjonskostnader m.v.		(5)	(5)
Andre inntekter	2	(10 855)	26 984
Netto andre driftsinntekter		(10 860)	26 978
Sum inntekter		(11 312)	26 513
Lønn og andre personalkostnader			(0)
Andre kostnader		(271)	(294)
Sum driftskostnader		(271)	(295)
Netto gevinster varige og immaterielle eiendeler			2 237
Driftsresultat før skatt		(11 583)	28 455
Skattekostnad	4	(0)	
Resultat/totalresultat for regnskapsåret		(11 584)	28 455
Resultat/utvannet resultat per aksje (kroner)		(7,45)	17,98
Resultat per aksje eksklusive virksomhet holdt for salg (kroner)		(7,45)	17,98

Balanser

		DNB ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	Note	31.12.20	31.12.19
Eiendeler			
Fordringer på DNB Bank ASA	6	1 779	4 572
Eierinteresser i tilknyttet selskaper		6 714	4 725
Eierinteresser i konsernselskaper	5	74 163	74 059
Fordringer på konsernselskaper	6	13 820	26 981
Andre eiendeler		1	
Sum eiendeler		96 477	110 337
Gjeld og egenkapital			
Kortsiktig gjeld til DNB Bank ASA	6	9	17
Annen gjeld og avsetninger	2	13 023	14 035
Langsiktig gjeld til DNB Bank ASA	6	23 587	22 617
Sum gjeld		36 619	36 669
Aksjekapital		15 504	15 706
Overkurs		22 556	22 556
Annen egenkapital		21 798	35 406
Sum egenkapital		59 858	73 668
Sum gjeld og egenkapital		96 477	110 337

Endring i egenkapital

	Aksje- kapital	Overkurs	Annen egenkapital	DNB ASA Sum egenkapital
<i>Beløp i millioner kroner</i>				
Balance per 31. desember 2018	15 944	22 556	24 525	63 025
Periodens overskudd			28 455	28 455
Aksjer kjøpt som del av tilbakekjøpsprogrammet	(238)		(3 540)	(3 778)
Avsatt utbytte for 2019 (9,00 kroner foreslått per aksje)			(14 035)	(14 035)
Balance per 31. desember 2019	15 706	22 556	35 406	73 668
Periodens overskudd			(11 584)	(11 584)
Aksjer kjøpt som del av tilbakekjøpsprogrammet	(202)		(3 036)	(3 238)
Justering av utbytte for 2019 til 8,40 kroner per aksje			1 012	1 012
Balance per 31. desember 2020	15 504	22 556	21 798	59 858

Overkurs og Annen egenkapital kan anvendes i samsvar med allmennaksjelovens bestemmelser.

Per 31. desember 2020 utgjorde DNB ASAs aksjekapital NOK 15 503 650 210 fordelt på 1 550 365 021 aksjer pålydende 10 kroner.

Kontantstrømoppstilling

		DNB ASA
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2020	2019
Operasjonelle aktiviteter		
Netto rentebetaling til konsernselskaper	(461)	(460)
Utbetaling til drift	(338)	(300)
Betalt skatt	(1)	
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	(800)	(760)
Investeringsaktiviteter		
Netto utbetaling langsiktige investeringer i aksjer	(843)	(1 827)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(843)	(1 827)
Finansieringsaktiviteter		
Netto innbetaling av konsernbidrag	1 088	12 585
Utbetaling av utbytte		(13 073)
Tilbakekjøp av aksjer	(3 238)	(3 778)
Netto innbetaling av lån fra andre konsernselskaper	1 000	2 500
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(1 150)	(1 766)
Sum kontantstrøm	(2 793)	(4 353)
Kontanter per 1. januar	4 572	8 925
Netto inn-/utbetaling av kontanter	(2 793)	(4 353)
Kontanter per 31. desember	1 779	4 572

NOTE 1 Regnskapsprinsipper

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

DNB ASA er morselskap i DNB-konsernet. DNB ASA avlegger regnskap i samsvar med Finansdepartementets årsregnskapsforskrift. Dette innebærer at selskapets innregning og måling fullt ut er i samsvar med IFRS, med unntak av at årsregnskapsforskriften også gir adgang til å inntektsføre avsatt utbytte og konsernbidrag i datterselskaper og bokføre styrets forslag til utbytte og konsernbidrag som gjeld på balansedagen. Etter IFRS skal utbytte klassifiseres som egenkapital inntil det er besluttet på generalforsamlingen.

Eierinteresser i konsernselskaper

Datterselskaper defineres som selskaper hvor DNB ASA, direkte eller indirekte har kontroll. Kontroll over et selskap påvises gjennom DNB ASA's evne til å utøve sin makt for å påvirke den variable avkastningen som selskapet er eksponert for gjennom sin involvering.

Når stemmerettigheter er relevante antas DNB ASA å ha kontroll når selskapet direkte eller indirekte har mer enn halvparten av eierinteressene i et annet selskap, med mindre DNB ASA gjennom avtaler ikke har tilsvarende stemmerett i relevante besluttede organer. For mer informasjon se note 5 Eierinteresser i konsernselskaper per 31. desember 2020.

Investeringer i datterselskaper vurderes i selskapsregnskapet etter kostmetoden. Selskapet vurderer på hvert rapporteringstidspunkt for det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Hvis det foreligger slike indikasjoner, testes investeringen for nedskrivning.

Transaksjoner med konsernselskaper

Transaksjoner med konsernselskaper gjennomføres basert på vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper.

Utbytte og konsernbidrag

Utbytte og konsernbidrag fra konsernselskaper regnskapsføres i DNB ASA samme år som avsetning skjer i givende selskap. Mottatt konsernbidrag klassifiseres som utbytte når det er å anse som avkastning på investert kapital. Styrets forslag til utbytte og konsernbidrag regnskapsføres som gjeld på balansedagen. Avsatt utbytte inngår under Annen gjeld og avsetninger i balansen.

Skatt

Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utliknes i framtiden. Vurderingen baseres på balanse- og skatteposisjoner på balansedagen. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller innenfor samme tidsintervall vurderes mot hverandre. Utsatt skattefordel bokføres som eiendel i balansen når det er sannsynlig at de skattereduserende elementene vil kunne realiseres.

NOTE 2 Utbytte/konsernbidrag fra datterselskaper

Utbytte/konsernbidrag	DNB ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2020	2019
Mottatt konsernbidrag/utbytte fra:		
DNB Bank ASA	(11 223)	25 190
DNB Livsforsikring AS	(1 341)	1 341
DNB Asset Management Holding AS	491	450
Sum konsernbidrag/utbytte	(12 073)	26 981

Disponeringer	DNB ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2020	2019
Utbytteforslag per aksje (kroner)		9,00
Aksjeutbytte		14 035
Overføring til annen egenkapital	(11 584)	14 420
Totalt disponert	(11 584)	28 455

I 2019 innregnet DNB ASA 26 984 millioner kroner som andre inntekter, hovedsakelig på grunn av det foreslåtte utbyttet fra DNB Bank ASA på 24 428 millioner ved utgangen av 2019. På grunn av utbruddet av koronapandemien og usikre økonomiske utsikter ble beslutningen om og betaling av utbytte for 2019 utsatt. Styret fikk fullmakt av en ekstraordinær generalforsamling i november 2020 til å vurdere dette nærmere i henhold til anbefalingen fra myndighetene. Finansdepartementet kunngjorde i januar 2021 en forventning om at bankenes samlede utdeling av utbytte skal holdes innenfor 30 prosent av kumulert årsresultat for årene 2019 og 2020, fram til september 2021. På bakgrunn av dette besluttet styret i DNB ASA å utbetale et utbytte på 13 023 millioner kroner (8,40 kroner per aksje) for 2019. Utdelingen fant sted i mars 2021. Videre besluttet styret i DNB Bank ASA å betale et utbytte på 12 478 millioner kroner til DNB ASA. Utdelingen fant sted i februar 2021.

I tillegg ble utbyttet som ble innregnet i 2019 fra DNB Livsforsikring AS tilbakeført i sin helhet, og utbyttet fra DNB Asset Management Holding AS ble redusert. I første kvartal 2020 ble et beløp på 1 250 millioner kroner (ikke-kontant utdeling) mottatt fra DNB Livsforsikring AS, knyttet til andre del av fusjonen med Fremtind Forsikring AS. Dette beløpet, netto etter opsjonskostnad, inngår i andre inntekter, men er ikke inkludert i tabellen over.

Styret i DNB ASA vil be generalforsamlingen i april 2021 om en fullmakt til å betale ut utbytte på inntil 9,00 kroner per aksje for 2020, og at dette vil kunne betales ut etter september 2021, eller når de økonomiske utsiktene gir grunnlag for det. Styret i DNB Bank ASA vil be om samme fullmakt. Utbyttet for 2020 er ikke innregnet i regnskapet.

På grunn av dette hadde andre inntekter i DNB ASA netto tilbakeføringer på 10 855 millioner kroner i 2020, hovedsakelig på grunn av reduksjonen i utbytte for 2019 fra DNB Bank ASA.

NOTE 3 Godtgjørelser og liknende

DNB ASA har ikke egne ansatte som ikke også er ansatt i et av datterselskapene. DNB ASA tilordnes personalkostnader og øvrige administrative kostnader relatert til konsernledelsen, basert på forbruk og i tråd med konsernets fordelingsprinsipper, som er relevante for den overordnede styringen av DNB-konsernet.

Se note 46 for DNB-konsernet, hvor godtgjørelser og liknende er spesifisert nærmere. Se også note 7 for DNB ASA, som spesifiserer aksjer i DNB ASA eid av medlemmer av styrende organer og ledende ansatte.

NOTE 4 Skatt

	DNB ASA	
<i>Beløp i millioner kroner</i>	2020	2019
Skattegrunnlag		
Driftsresultat før skatt i DNB ASA	(11 583)	28 455
Skattefrie inntekter, konsernbidrag	12 800	(26 218)
Andre skattefrie inntekter og ikke fradragsberettigede kostnader	(1 216)	(2 237)
Årets skattegrunnlag	1	
Skattekostnad		
Betalbar skatt	(0)	
Sum skattekostnad	(0)	

Effektiv skattesats i 2020 og 2019 var 0 prosent. Differanse mellom effektiv skattesats og nominell skattesats skyldes at det ble mottatt skattefrie inntekter i form av konsernbidrag og utbytte og andre skattefrie inntekter

NOTE 5 Eierinteresser i konsernselskaper per 31. desember 2020¹⁾

				DNB ASA
<i>Beløp i tusen</i>				
<i>Verdier i norske kroner når ikke annet er angitt</i>	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Eierandel i prosent	Balanseført verdi
DNB Bank	19 379 563	1 550 365 021	100	53 998 080
DNB Capital ²⁾			100	
DNB Invest Denmark	DKK 877 579	877 578 841	100	
DNB Bank Polska	PLN 1 257 200	1 257 200 000	100	
DNB Asia ³⁾	SGD 20 000	20 000 000	100	
DNB Asia ³⁾	USD 38 226	150 000 000	100	
DNB Baltic Invest	EUR 5 000	1 000	100	
DNB Boligkreditt	5 257 000	52 570 000	100	
DNB Eiendom	10 003	100 033	100	
DNB Eiendomsutvikling	91 200	91 200 000	100	
DNB Luxembourg	EUR 70 000	70 000	100	
DNB Markets Inc.	USD 1	1 000	100	
DNB Næringsmegling	1 000	10 000	100	
DNB Sweden	SEK 100 000	100 000 000	100	
DNB (UK) Limited	GBP 1 154 200	1 154 200 000	100	
DNB Asset Management Holding	274 842	220 050	100	2 182 107
DNB Asset Management	109 680	548 402	100	
DNB Asset Management	SEK 3 921	39 206	100	
DNB Asset Management	EUR 425	5 000	100	
DNB Livsforsikring	1 641 466	64 827 288	100	17 982 795
DNB Eiendomsholding	57 110	1	100	
DNB Bedriftspensjon	28 500	250 000	100	
DNB Næringsseiendom	1 020	20 000	100	
Sum eierinteresser i konsernselskaper				74 162 982

1) Vesentlige datter- og datterdatterselskaper i DNB-konsernet.

2) DNB Capital LLC, Limited Liability Company har en innskutt egenkapital på 2,4 milliarder USD.

3) DNB Asia Ltd har en del av sin aksjekapital i SGD (som følge av lokale krav) og en del i USD.

NOTE 6 Fordringer på og gjeld til andre konsernselskaper**Transaksjoner med andre selskaper i DNB-konsernet***Beløp i millioner kroner*

31.12.20

DNB ASA

31.12.19

Fordringer konsernselskap

Bankinnskudd i DNB Bank ASA

1 779

4 572

Fordring konsernbidrag

13 820

26 981

Gjeld konsernselskap

Gjeld til DNB Bank ASA

23 596

22 635

Alle transaksjoner med nærstående parter er til markedsbetingelser.

NOTE 7 Aksjer i DNB ASA eid av styret og ledende ansatte

	Antall aksjer tildelt i 2020 ¹⁾	Antall aksjer 31.12.20
Styret i DNB ASA		
Olaug Svarva, leder		14 500
Svein Richard Brandtzæg, nestleder		556
Gro Bakstad		4 000
Lillian Hattrem		1 178
Jens Petter Olsen		3 070
Stian Tegler Samuelsen		791
Jaan Ivar Semlitsch		25 200
Ledende ansatte per 31. desember 2020		
Kjerstin R. Braathen, konsernsjef (CEO)	7 506	48 076
Ottar Ertzeid, finansdirektør (CFO)	9 602	275 219
Kari Bech-Moen, konserndirektør	1 005	2 096
Rasmus Figenschou, konserndirektør	3 268	14 453
Mirella E. Grant konserndirektør (CCO)		1 475
Håkon Hansen, konserndirektør	3 595	19 602
Ida Lerner, konserndirektør (CRO)		6 672
Maria Ervik Løvold, konserndirektør	2 011	4 450
Thomas Midteide, konserndirektør	3 026	27 177
Alexander Opstad, konserndirektør	10 754	27 812
Harald Serck-Hanssen, konserndirektør	4 726	46 667
Ingjerd Blekeli Spiten, konserndirektør	3 771	11 037
Konsernrevisjon		
Tor Steinfeldt-Foss, konserndirektør		

1) Inkludert fastlønnsaksjer. Se note 46 Godtgjørelser og liknende for mer informasjon.

Oversikten viser antall aksjer eid av vedkommende person samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har avgjørende innflytelse, jfr. regnskapslovens paragraf 7-26. Valgt revisor har ikke aksjer i DNB ASA.

Oslo, 10. mars 2021

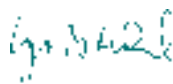
I styret for DNB ASA

Olaug Svarva
(styreleder)

Svein Richard Brandtzæg
(nestleder)

Gro Bakstad

Lillian Hattrem

Jens Petter Olsen

Stian Tegler Samuelsen

Jaan Ivar Semlitsch

Kjerstin R. Braathen
(konsernsjef, CEO)

Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens paragraf 5-5

Vi bekrefter at konsernets og selskapets årsregnskap for 2020 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Styrets årsberetning gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står overfor.

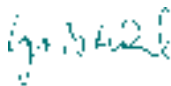
Oslo, 10. mars 2021
I styret for DNB ASA

Olaug Svarva
(styreleder)

Svein Richard Brandtzæg
(nestleder)

Gro Bakstad

Lillian Hattrem

Jens Petter Olsen

Stian Tegler Samuelsen

Jaan Ivar Semlitsch

Kjerstin R. Braathen
(konsernsjef, CEO)

Ottar Ertzeid
(finansdirektør, CFO)

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i DNB ASA

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for DNB ASA som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, oppstilling over totalresultat, oppstilling av endringer i egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening

- > er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter.
- > gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- > gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2020. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Vår beskrivelse av hvordan vi revisjonsmessig håndterte hvert forhold omtalt nedenfor, er gitt på den bakgrunnen.

Vi har også oppfylt våre forpliktelser beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet* når det gjelder disse forholdene. Vår revisjon omfattet følgende handlinger utformet for å håndtere vår vurdering av risiko for vesentlige feil i årsregnskapet. Resultatet av våre revisjonshandlinger, inkludert handlingene rettet mot forholdene omtalt nedenfor, utgjør grunnlaget for vår konklusjon på revisjonen av årsregnskapet.

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

Nedskrivning av utlån, finansielle garantier og ubenyttede kredittrammer

Utlån til kunder utgjør NOK 1 693 811 millioner (58 prosent) av konsernets samlede eiendeler per 31. desember 2020. Finansielle garantier og ubenyttede kredittrammer utgjør NOK 699 937 millioner per 31. desember 2020. Samlet forventet kredittap på utlån til kunder samt finansielle garantier og ubenyttede kredittrammer utgjør NOK 15 469 millioner, hvorav NOK 2 829 millioner er basert på modellberegninger (gruppe 1 og 2) og NOK 12 640 millioner er basert på individuelle vurderinger (gruppe 3).

For beregning av forventet kredittap krever IFRS 9 bruk av modeller, men foreskriver ikke en bestemt tilnærming. Derfor må ledelsen bruke skjønn for å oppnå et objektivt og sannsynlighetsvektet estimat som fastsettes ved å evaluere flere mulige utfall. I tillegg skal målingen av forventet kredittap gjenspeile tidsverdien av penger, samt rimelig og dokumenterbar informasjon om tidligere hendelser, nåværende forhold og prognoser for økonomiske forventninger, samt kriterier for betydelig økning i kredittisiko på engasjements- eller porteføljenivå. For å beregne avsetningen må konsernet utarbeide estimater og forutsetninger, inkludert sannsynlighet for mislighold, eksponering og tapsgrad ved mislighold og prognoser for økonomiske forventninger. Lån som er gjenstand for individuelle vurderinger (gruppe 3) krever vurdering av ulike forutsetninger, inkludert forventede fremtidige kontantstrømmer og verdien av underliggende sikkerheter. På grunn av bruken av skjønn ved anvendelse av målekriteriene for forventet tap i IFRS 9, beregningens kompleksitet og effekten på estimater, vurderer vi avsetningen for forventet tap til å være et sentralt forhold ved revisjonen.

Vi vurderte konsernets metodikk for beregning av forventet tap, inkludert kriteriene for å fastslå vesentlige økninger i kredittisiko. Vi vurderte utformingen og testet effektiviteten av kontroller knyttet til forutsetninger, grunnlagsdata og beregning av forventet kredittap. Vi har også testet IT-generelle kontroller knyttet til tilgangs- og endringsstyring for relaterte IT-systemer. Vi involverte spesialister på teamet vårt og vurderte ledelsens interne validering av modellene for forventet kredittap. Vi evaluerte modellens struktur, logikk og resultater fra validering så vel som ledelsens vurderinger av makroøkonomiske data som brukes til å utarbeide fremadskuende estimater anvendt i modellene for forventet kredittap for å utlede sannsynligheten for mislighold og tap gitt mislighold, inkludert parametere og konklusjoner fra ledelsens organ for skjønnsmessige ekspertvurderinger. Vi vurderte fullstendigheten av identifiseringen av eksponeringer med vesentlig økning i kredittisiko. For et utvalg av engasjementer som er gjenstand for individuell vurdering fra ledelsen (gruppe 3), vurderte vi forutsetninger benyttet for å estimere forventet kredittap, inkludert forventede fremtidige kontantstrømmer og verdien av underliggende sikkerheter. På grunn av den pågående pandemien har vi ved årets revisjon hatt økt fokus på usikkerheten i estimatene for fremtidige kontantstrømmer og verdi på underliggende sikkerheter for selskaper i bransjer som er negativt påvirket av covid-19.

Videre vurderte vi tilstrekkeligheten av opplysningene i årsregnskapet knyttet til IFRS 9 og forventet kredittap, og henviser til note 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 11 i konsernregnskapet.

Verdsettelse av finansielle instrumenter

Ikke-børsnoterte eller ikke-likvide finansielle instrumenter målt til virkelig verdi verdsettes på grunnlag av modeller med forutsetninger som ikke er observerbare i markedet. Verdsettelsen av disse instrumentene har derfor en høyere risiko for feil. Slike instrumenter omfatter eiendeler på NOK 68 319 millioner og gjeld på NOK 1 513 millioner målt til virkelig verdi i balansen i konsernregnskapet og klassifisert som

Uavhengig revisors beretning – DNB ASA

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

nivå 3-instrumenter i verdsettelseshierarkiet. Siden disse ikke-børsnoterte eller ikke-likvide instrumentene er vesentlige, og høyere risiko for feil, har vi ansett verdsettelsen for å være et sentralt forhold ved revisjonen.

Vi vurderte utformingen og testet effektiviteten av interne kontroller over verdsettelsesprosessen, herunder ledelsens valg og godkjenning av forutsetninger og metodikker brukt i modellbaserte beregninger. Vurderingen omfattet også ledelsens kontroll av verdsettelser utført av interne eksperter. Vi kontrollerte metodikk for prissettingsmodeller mot bransjepraksis og retningslinjer for verdsettelser. I tillegg utførte vi uavhengige verdsettelser av utvalgte instrumenter og brukte eksterne kildedata når det var tilgjengelig, samt sammenliknet resultatene av våre verdsettelser med konsernets.

Nivå 3-instrumenter, som er oppført til virkelig verdi i balansen, omtales i note 29 i konsernregnskapet.

IT-miljø som understøtter finansiell rapportering

Konsernet har et komplekst og automatisert IT-miljø og er avhengig av IT-prosesser for rapportering av finansiell informasjon. For å sikre fullstendig og nøyaktig behandling og rapportering av den finansielle informasjonen er det viktig at kontroller over tilgangsstyring og systemendringer er utformet og fungerer effektivt. Tilsvarende må kontroller over transaksjonsprosessering være utformet og fungere målrettet og effektivt. Driften av IT-miljøet er i stor grad utkontraktert til ulike tjenesteleverandører. IT-miljøet som understøtter den finansielle rapporteringen er vurdert å være et sentralt forhold ved revisjonen da IT-miljøet er kritisk for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering.

Vi etablerte en forståelse for konsernets IT-systemer og IT-miljø, herunder utkontrakterte tjenester, og kontroller av betydning for den finansielle rapporteringen. Vi testet IT-generelle kontroller over tilgangsstyring, systemendringer og IT-drift. Videre testet vi automatiserte kontroller i IT-miljøet som understøtter finansiell rapportering. For IT-systemer utkontraktert til tjenesteleverandører evaluerte vi tredjepartsbekreftelser (ISAE 3402-rapporter) og vurderte og testet effektiviteten av kontroller. Vi involverte IT-spesialister i forståelsen av IT-miljøet og i å vurdere og teste effektiviteten av kontroller.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og konsernsjef (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og viattesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet, og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU for

Uavhengig revisors beretning – DNB ASA

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

konsernregnskapet. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- > identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- > opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- > vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- > konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- > vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde;
- > innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om

Uavhengig revisors beretning – DNB ASA

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Vi avgir en uttalelse til styret om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av regnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 10. mars 2021
Ernst & Young AS

Anders Gøbel
statsautorisert revisor

Uavhengig revisors beretning – DNB ASA

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

Til Styret i DNB ASA

Uavhengig attestasjonsuttalelse – Rapportering på samfunnsansvar for 2020

Vi har utført et attestasjonsoppdrag med moderat sikkerhet for DNB ASAs rapportering på samfunnsansvar for perioden 1. januar 2020 til 31. desember 2020. Dette omfatter en gjennomgang av rapportering på DNB ASAs 15 mest vesentlige samfunnsansvarstema gjengitt i selskapets vesentlighetsmatrise for samfunnsansvar og er vist i selskapets oversikt over rapportering på GRI indikatorer (se dokumentet GRI Indeks 2020 under Rapportering 2020 på <https://www.dnb.no/om-oss/samfunnsansvar/barekraftsbibliotek.html>), heretter omtalt som «Rapportering på samfunnsansvar».

Rapporteringskriterier

DNB ASA har brukt definisjonene for relevante kriterier i standardene for bærekraftsrapportering fra Global Reporting Initiative GRI Standards, alternativ «core» («Kriteriene») ved utarbeidelsen av Rapportering på samfunnsansvar. Kriteriene er offentlig tilgjengelige på globalreporting.org. Kriteriene er spesielt utviklet for selskaper og andre organisasjoner som ønsker å rapportere deres påvirkning på bærekraft på en konsistent måte. Som følge av dette kan det være at kriteriene ikke er egnet for andre formål. Vi anser rapporteringskriteriene som relevante og hensiktsmessige for å gjennomgå Rapportering på samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar

Styret og konsernsjefen (ledelsen) er ansvarlig for å velge Kriteriene, og for å presentere Rapportering på samfunnsansvar med disse Kriteriene. Dette ansvaret inkluderer etablering og vedlikehold av internkontroll, opprettholdelse av tilstrekkelig dokumentasjon og utarbeidelse av estimer som er relevante for utarbeidelsen av Rapportering på samfunnsansvar, slik at det ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, hverken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å uttrykke en konklusjon om Rapportering på samfunnsansvar, basert på dokumentasjonen vi har mottatt.

Vårt oppdrag ble gjennomført i samsvar med ISAE 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Denne standarden krever at vi planlegger og utfører vårt oppdrag for å oppnå moderat sikkerhet for at Rapportering på samfunnsansvar i all vesentlig grad presenteres i samsvar med Kriteriene, og å utstede en uavhengig attestasjonsuttalelse. Omfanget, tidspunktet og omfanget av de valgte prosedyrene avhenger av vårt skjønn, inkludert en vurdering av risikoen for vesentlig feilinformasjon, enten på grunn av misligheter eller feil.

Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig for å gi grunnlag for vår konklusjon med moderat sikkerhet.

Vår uavhengighet og kvalitetskontroll

Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Vi anvender internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1) og opprettholder et omfattende system for kvalitetskontroll inkludert dokumenterte retningslinjer og prosedyrer vedrørende etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og gjeldende lovmessige og regulatoriske krav.

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

Verifiseringshandlinger

Prosedyrer utført i et verifiseringsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, varierer i type og omfang, og er mindre i omfang enn et verifiseringsoppdrag som skal gi betryggende sikkerhet. Følgelig er sikkerhetsnivået i et verifiseringsoppdrag med moderat sikkerhet vesentlig lavere enn dersom verifiseringsoppdraget var utført for å oppnå betryggende sikkerhet. Våre prosedyrer ble utformet for å oppnå et moderat sikkerhetsnivå til å basere vår konklusjon på, og omfatter ikke alle bevisene som ville vært nødvendige for å uttrykke et betryggende sikkerhetsnivå.

Selv om vi vurderte effektiviteten av ledelsens interne kontroller når vi bestemte arten og omfanget av våre prosedyrer, var vårt verifiseringsoppdrag ikke utformet for å gi noen sikkerhet for selskapets internkontroll. Våre prosedyrer inkluderte ikke testing av kontroller eller handlinger knyttet til aggregering av eller beregning av data i IT-systemer.

Oppdraget består i å gjøre henvendelser, hovedsakelig til personer som er ansvarlige for å utarbeide Rapportering på samfunnsansvar om relatert informasjon og anvende analytiske og andre relevante prosedyrer.

Vårt arbeid har bestått av følgende handlinger:

- > Gjennomgang av DNB ASAs prosess for utarbeidelse av Rapportering på samfunnsansvar for å opparbeide oss en forståelse av hvordan samfunnsansvaret ivaretas i praksis i virksomheten.
- > Intervjuet rapporteringsansvarlige for å opparbeide en forståelse av prosessen for utarbeidelse av Rapportering på samfunnsansvar.
- > På stikkprøvemessig grunnlag verifisert informasjon i Rapportering på samfunnsansvar mot grunnlagsdata og annen informasjon utarbeidet av DNB ASA.
- > Evaluert helheten i informasjonen i bærekraftsrapporten og om den bygger på kriteriene i GRI Standards, herunder kontrollert konsistens i informasjonen opp mot selskapets GRI-indeks.

Vi mener at prosedyrene våre gir et tilstrekkelig grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Basert på våre prosedyrer og innhentede bevis, er vi ikke kjent med noen vesentlige endringer som burde gjøres i Rapportering på samfunnsansvar for 2020, for at Rapportering på samfunnsansvar skal være i samsvar med Kriteriene.

Oslo, 10. mars 2021
Ernst & Young AS

Anders Gøbel
statsautorisert revisor

Uavhengig revisors beretning – DNB ASA

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Finanskalender 2021

Utbetaling av utbytte for 2019	fra 4. mars
Generalforsamling	27. april
1. kvartal	29. april
2. kvartal	13. juli
3. kvartal	21. oktober

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling avholdes 27. april 2021 kl. 15.00 og gjennomføres elektronisk. Informasjon om påmelding og dagsorden er tilgjengelig på dnb.no/generalforsamling.

Aksjonærer som er registrert som eiere i DNB ASA gjennom VPS, Verdipapirsentralen, kan motta innkalling til generalforsamlingen elektronisk. Den enkelte VPS-kontofører kan gi ytterligere informasjon om investortjenester. Aksjonærer med VPS-konto i DNB som ikke ønsker å motta innkalling per post, og som ikke har nettbank i DNB, kan registrere seg på dnb.no/investortjenester. Velg «Bestill – Person» eller «Bestill – Bedrift». Aksjonærer som har nettbank i DNB, kan i nettbanken gå til meny «Sparing og investering». Velg «Investortjenester», og følg prosedyre derfra. Kunder som har BankID, kan også logge seg inn via vps.no.

Forbehold i forbindelse med uttalelser om framtiden

Denne rapporten inneholder uttalelser om DNBs framtids-utsikter, blant annet estimer, strategier og mål. Alle uttalelser om framtiden er forbundet med risiko og usikkerhet, og den faktiske utviklingen og resultatene vil derfor kunne avvike vesentlig fra det som er blitt uttalt eller antydnet.

Kontaktpersoner

Ottar Ertzeid
Finansdirektør (CFO)
Telefon: 91 51 45 56
ottar.ertzeid@dnb.no

Rune Helland
Leder for Investor Relations
Telefon: 23 26 84 00 / 97 71 32 50
rune.helland@dnb.no

Anne Engebretsen
SVP for Investor Relations
Telefon: 23 26 84 08 / 45 22 43 74
anne.engebretsen@dnb.no

Kolofon

DNBs årsrapport for 2020 er produsert av DNB ved Konsernregnskap og rapportering og Samfunn og bærekraft.

Konsept og design: HyperRedink
Layout regnskap og noter: DNB
Papir omslag: Munken Lynx 300 g
Papir innmat: Munken Lynx 120 g
og Rainbow grey 80 g
Opplag: 410
Trykk: RK Grafisk

**Vi er her.
For at du skal være i forkant.**

DNB

Postadresse:

Postboks 1600 Sentrum
N-0021 Oslo

Besøksadresse:

Dronning Eufemias gate 30
Bjørvika, Oslo

dnb.no